

รายงานการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม
ของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

นางสาวรุ่งทิพย์ พรหมศิริ
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน
วิทย์ฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนชลบุรี “สุขบท”
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ประกาศคุณูปการ

รายงานการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาช่วยเหลือให้ความรู้ แนวคิด ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และตรวจสอบความเหมาะสมของการดำเนินการอย่างดียิ่งจาก นายชรรค์ชัย คงเสน่ห์ อธิการิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ดร.วสันต์ นาวเหนียว ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 นางสมพร ฤทธาภรณ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 นายยืนยง ราชวงษ์ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ ข้าราชการบำนาญ อติตอาจารย์ประจำศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี

ผู้รายงานขอขอบคุณผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ผู้แทนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผู้ปกครองนักเรียน บุคคลในชุมชน ตลอดจนผู้มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ที่ให้ความร่วมมือในการพัฒนาสถานศึกษา และขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญที่กรุณาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล ให้แนวคิดและแนวทางในการศึกษาค้นคว้าช่วยเหลือ แนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนติดตามความก้าวหน้าในการจัดทำโครงการนี้อย่างต่อเนื่องจนเสร็จสมบูรณ์

คุณประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากรายงานการประเมินโครงการฉบับนี้ ผู้รายงานขอมอบให้เป็นประโยชน์แก่การพัฒนางานด้านการศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป และขอเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้อบรมให้ความรู้แก่ผู้รายงานตลอดมา

รุ่งทิพย์ พรหมศิริ

ผู้อำนวยการโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”

ชื่อเรื่อง	รายงานการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
คำสำคัญ:	โรงเรียนต้นแบบคุณธรรม, การบริหารจัดการ, การประเมินโครงการ
ผู้รายงาน	นางสาวรุ่งทิพย์ พรหมศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การรายงานการประเมินโครงการในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) เพื่อประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยใช้รูปแบบชิปโมเดล (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ประกอบด้วย การประเมินในด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Product) และ 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในด้านคุณธรรมของนักเรียนตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน และด้านความสำเร็จของโครงการ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เป็นบุคคลที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ปีการศึกษา 2559 ได้แก่ ผู้บริหารและครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้แทนบุคคลในชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน และผู้แทนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า

ผลการประเมินโครงการ ในภาพรวมทุกด้าน มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า **ด้านบริบท** ในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน โดยผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในประเด็น 1) กิจกรรมของโครงการช่วยให้นักเรียนมีการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมได้ดีขึ้น 2) สภาพแวดล้อมของโรงเรียนมีความเหมาะสมและเอื้อต่อการดำเนินโครงการ และ 3) โครงการมีความเหมาะสมและมีความจำเป็นในการแก้ปัญหา **ด้านปัจจัยนำเข้า** ในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน โดยผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในประเด็น 1) โรงเรียนมีเครือข่ายร่วมพัฒนาสถานศึกษาที่พร้อมให้การสนับสนุนการดำเนินโครงการ 2) โรงเรียนมีอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมเพียงพอต่อการดำเนินโครงการ และ 3) โรงเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับท้องถิ่นและชุมชน **ด้านกระบวนการ** ในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน โดยผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในประเด็น 1) การแจ้งคุณธรรมเป้าหมายและคุณธรรม

อัตลักษณ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบโดยทั่วกัน 2) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการดำเนินงานระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้อง และ 3) การขยายแนวคิดของการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมไปยังโรงเรียนอื่น ๆ หรือชุมชนโดยรอบ **ด้านผลผลิต** ในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน โดยผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในประเด็น 1) ด้านครูได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจ ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน 2) ด้านผลงานรางวัลที่โรงเรียน ครู และนักเรียนได้รับด้านคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน และ 3) ด้านคุณภาพผู้เรียนตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน

ผลการประเมินความพึงพอใจ โดยภาพรวม พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในระดับมากที่สุด และเมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า **ด้านคุณธรรมอัตลักษณ์ของนักเรียน** มีผลความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด โดยผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจในประเด็น 1) การมีจิตอาสาและถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ 2) การบันทึกการใช้จ่ายและออมทรัพย์กับธนาคารโรงเรียน และ 3) การรักโรงเรียนและสามัคคีในหมู่คณะ **ด้านความสำเร็จของโครงการ** มีผลความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด โดยผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจในประเด็น 1) โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่สะอาด ร่มรื่น สวยงาม น่าเรียน 2) ครูและนักเรียนมีความสุข ยิ้มแย้ม แจ่มใส ทักทายกันอย่างมีสัมมาคารวะตามวัฒนธรรมไทย และ 3) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานคุณธรรมของโรงเรียนให้แก่ผู้ปกครอง ชุมชนทราบอย่างต่อเนื่อง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ค
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการประเมิน.....	6
กรอบแนวคิดในการประเมิน.....	7
ขอบเขตของการประเมิน.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	12
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	13
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18	17
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรม	23
แนวคิดและวิธีการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”.....	37
หลักการประเมินโครงการ.....	55
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ.....	81
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	83
3 วิธีการดำเนินการประเมินโครงการ	98
วิธีการดำเนินการประเมิน.....	98
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	101
เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลและผู้ให้ข้อมูล.....	103
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ.....	105

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	107
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	110
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	111
4 ผลการประเมินโครงการ.....	112
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	112
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	112
5 สรุปผลการประเมิน อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	142
วัตถุประสงค์ของการประเมิน.....	142
วิธีดำเนินการประเมินโครงการ.....	142
สรุปผลการประเมินโครงการ.....	145
อภิปรายผล.....	147
ข้อเสนอแนะ.....	161
บรรณานุกรม.....	162
ภาคผนวก ก โครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม ของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18.....	170
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	181
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ.....	184
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	186
ภาคผนวก จ รายงานการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ.....	196
ภาคผนวก ฉ เอกสารหลักฐานภาพความสำเร็จของโครงการ.....	227
ประวัติย่อของผู้รายงาน.....	239

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนนักเรียน ห้องเรียน ปีการศึกษา 2559.....	21
2	แสดงจำนวนผู้ปกครองนักเรียน ปีการศึกษา 2559.....	22
3	ตัวอย่างคุณธรรมอัตลักษณ์.....	26
4	ตัวชี้วัดโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรม.....	36
5	สภาพเริ่มต้น ด้านจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”..	39
6	พฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”.....	41
7	วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ ยุทธศาสตร์ดำเนินงาน และคุณธรรมเป้าหมายโรงเรียน คุณธรรม.....	45
8	โครงการที่เป็นตัวขับเคลื่อนโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบ คุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18.....	46
9	กระบวนการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม ของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 18.....	99
10	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้ปกครองนักเรียน.....	102
11	ข้อมูลแสดงรายละเอียดสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม.....	113
12	ผลการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม ของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยภาพรวม.....	114
13	ผลการประเมินด้านบริบท (Context) ของโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริม โรงเรียนต้นแบบคุณธรรม ของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ ศึกษามัธยมศึกษา เขต 18.....	116
14	ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ของโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริม โรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ ศึกษามัธยมศึกษา เขต 18.....	118
15	ผลการประเมินด้านกระบวนการ (Process) ของโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริม โรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ ศึกษามัธยมศึกษา เขต 18.....	120

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

16	ผลการประเมินด้านผลผลิต (Product) ของโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริม โรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18	123
17	ข้อมูลแสดงรายละเอียดสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม.....	126
18	ผลการประเมินความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริม โรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยภาพรวม.....	127
19	ผลการประเมินความพึงพอใจต่อผลการดำเนินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริม โรงเรียนต้นแบบคุณธรรม ของโรงเรียน ชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ด้านคุณธรรมของนักเรียนตาม คุณธรรมอัตลักษณ์.....	129
20	ผลการประเมินความพึงพอใจต่อผลการดำเนินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริม โรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ด้านความสำเร็จของโครงการ.....	133
21	รางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติที่โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ได้รับในระหว่างปีการศึกษา 2559 – 2560	137

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า	
1	กรอบแนวคิดการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม ของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18.....	8
2	แสดงการบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนและพัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนต้นแบบ คุณธรรม.....	37
3	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินกับการตัดสินใจในแบบจำลอง CIPP Model.....	69
4	กระบวนการประเมินผลโครงการ.....	72
5	แสดงกรอบความคิดรวบยอดของการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริม โรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”	97
6	ขั้นตอนการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม ของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18.....	109
7	เผยแพร่ผลงานทางวิชาการทาง http://www.gotoknow.org	218
8	เผยแพร่ผลงานทางวิชาการทาง http://www.trueplookpanya.com	218
9-10	เผยแพร่ผลงานวิชาการในการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2560	219
11-12	เผยแพร่ผลงานวิชาการในการประชุมผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ภาคเรียนที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2560.....	220
13-14	เผยแพร่ผลงานวิชาการในกิจกรรมมหกรรมความดี เปิดบ้านคุณธรรม น้อมนำ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปีการศึกษา 2560 เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2560.....	221
15-16	เผยแพร่ผลงานวิชาการในวาระที่คณะกรรมการการสังคม เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ฯ คณะอนุกรรมการ กิจการเด็กและเยาวชน คณะกรรมการโครงการ ส่งเสริมคุณธรรมและวิถีประชาธิปไตยในโรงเรียน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ศึกษาดูงานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2560.....	226

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
17-19	228
โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ได้รับการคัดเลือก เป็นโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรม ในส่วนภูมิภาค (ภาคกลางและภาคตะวันออก) ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ตามโครงการรณรงค์ปลูกและปลูกจิตสำนึกด้านจริยธรรมแก่ทุกภาคส่วน กิจกรรม ขยายผลโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรมในส่วนภูมิภาค เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2559.....	
20	229
รางวัลชนะเลิศเหรียญทอง ประเภทสถานศึกษายอดเยี่ยมขนาดใหญ่ ด้านวิชาการยอดเยี่ยม รางวัลหน่วยงานและผู้มีผลงานดีเด่นประสบความสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ เพื่อรับรางวัลทรงคุณค่า (Best Practice) ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปี 2560	
21-22	230
นายทักษิณ วงษกรณ์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ได้รับรางวัลเยาวชนต้นแบบระดับประเทศ จากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในโครงการยกย่องเยาวชนต้นแบบเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ 5 รอบ 2 เมษายน 2558 เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2558.....	
23-25	231
นางสาวชาลิสา สุขชาญไชย เข้ารับพระราชทานโล่เกียรติยศ จากสมเด็จพระ เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย การประกวดบรรยายธรรม ระดับประเทศ งานสัปดาห์ส่งเสริมพระพุทธศาสนา เนื่องในเทศกาลวิสาขบูชา พุทธศักราช 2560 จากกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม.....	
26-28	232
นักเรียนโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ได้รับโล่รางวัลชนะเลิศ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย การประกวดกล่าวคำอาราธนาและถวายทานในพุทธศาสนพิธี ในงานมหกรรม ส่งเสริมศีลธรรม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านพระพุทธศาสนา จากพระพรหมกวี เจ้าคณะภาคสงฆ์ที่ 13 ณ วัดเนินพระ จังหวัดระยอง.....	
29-31	233
รางวัลชนะเลิศ การประกวดโครงงานคุณธรรม “เยาวชนไทย ทำดี ถวายในหลวง” ปีการศึกษา 2559 ระดับเขตพื้นที่การศึกษา (สพม.18) เป็นตัวแทนไปประกวด ต่อในระดับภูมิภาค.....	
32-34	234
นางชะบา อ่อนนาค ได้รับรางวัลครูขวัญศิษย์ จากมูลนิธิรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหาจักรี ประจำปีพุทธศักราช 2558.....	

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
35-36	235
นางชะบา อ่อนนาค ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ ได้รับเกียรติบัตรบุคคล ต้นแบบตามคุณธรรม 9 ประการ จากจังหวัดชลบุรี ปี 2560.....	235
37-38	236
นางสาวรุ่งทิพย์ พรหมศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนชลบุรี“สุขบท” ได้รับรางวัล ทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ระดับชาติ รางวัลเหรียญทอง ผู้อำนวยการ สถานศึกษายอดเยี่ยม ระดับมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ด้านการบริหารจัดการ โครงการประกวดหน่วยงานและผู้มีผลงานดีเด่นที่ประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ ประจำปีการศึกษา 2559 วันที่ 4 มกราคม 2560.....	236
39-41	237
นางสาวรุ่งทิพย์ พรหมศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนชลบุรี“สุขบท” ได้รับโล่เกียรติคุณ ครูดี ไม่มีอับอายมุข ประเภท ผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องในวันครู ประจำปี พุทธศักราช 2560 จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ.....	237

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศให้บังเกิดความเจริญก้าวหน้า ทัดเทียมกับนานาอารยประเทศนั้น ปัจจัยที่ถือว่าสำคัญมากคือ ทรัพยากรมนุษย์ และกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญที่สุด คือการศึกษา เพราะการศึกษาเป็นการสร้างองค์ความรู้แบบยั่งยืน ประเทศชาติจะพัฒนาให้มีความเจริญรุ่งเรืองทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองไม่ได้เลยถ้าหากประชาชนในประเทศขาด การพัฒนาทางการศึกษา การศึกษามุ่งพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของบุคคล ให้มีสุขภาพดีทั้งทางกาย และทางใจ มุ่งพัฒนาครอบครัวให้มีความรักและอบอุ่น มุ่งสร้างกำลังความเข้มแข็งของชุมชน ให้ร่วมผนึกกำลังกันเป็นกำลังคนที่เป็นปึกแผ่น พึ่งตนเองได้อย่างต่อเนื่อง การศึกษาที่จะเสริมสร้างความมั่นคง และก้าวหน้า ให้แก่ประเทศนั้นจะต้องเป็นการศึกษาที่มีความรู้คู่คุณธรรม ทั้งนี้เพราะในปัจจุบันกระแสของวัตถุนิยม ได้เข้ามาครอบงำวิถีชีวิตที่เรียบง่ายของคนไทย การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขเริ่มเปลี่ยนแปลงไป เกิดการแก่งแย่งแข่งขันกัน ส่งผลให้คนในสังคมไทยเห็นแก่ตัว คุณธรรม จริยธรรม เสื่อมทรามลงอย่างน่าวิตก นับว่าเป็นอันตรายอย่างยิ่ง ซึ่งตามความเป็นจริง ในโลกแห่งการ แข่งขันกันทางปัญญา เพื่อความอยู่รอดในสังคมโลกนั้น จำเป็นต้องสร้างเด็กและเยาวชนให้มีความ เข้มแข็ง ทางด้านสติปัญญา ความสามารถและคุณธรรม จริยธรรม ประเทศชาติจึงจะสามารถอยู่รอด และมีความสงบสุขได้ (วีระพงศ์ ถิ่นแสนดี, 2550, หน้า 1 - 2)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาใน มาตรา 6 ว่าต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข และมาตรา 7 ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม และของประเทศชาติ ตลอดจนอนุรักษทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง และมาตรา 22 ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ในการจัดการศึกษาต้องเน้น ความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม ซึ่งเรื่องหนึ่งที่กำหนดให้ดำเนินการ คือเรื่องความรู้ และมาตรา 23 ข้อ 5 ทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการ

การศึกษาแห่งชาติ, 2546, หน้า 5 - 14) และได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาว่า ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และคุณธรรม มีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวังโดยผ่านกระบวนการทางการศึกษา ยึดหลักว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ พัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญมากที่สุด ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพ นอกจากนี้จะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนแล้ว การป้องกัน และช่วยเหลือแก้ไขปัญหาด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนก็เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 32)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2559, หน้า 67) ได้กำหนด ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศที่เกี่ยวเนื่องกับการวางรากฐานการพัฒนาคนไว้ในยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ว่าแนวทางปรับเปลี่ยนค่านิยมคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ได้แก่ การส่งเสริมให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนที่สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม ความมีวินัย จิตสาธารณะ รวมทั้งเร่งสร้าง สภาพแวดล้อมภายในและโดยรอบสถานศึกษาให้ปลอดจากอบายมุขอย่างจริงจัง ประกอบกับ คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (2559, หน้า 48 -57) ได้กำหนดแนวทางการเสริมสร้าง คุณธรรมและบทบาทของหน่วยงานในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลยุทธ์ที่ 2 การวางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของ สถาบันการศึกษา ได้แก่ 1) ยึดหลักความเสมอภาคในการเสริมสร้างโอกาสทางการศึกษาด้วย คุณธรรม 2) พัฒนาระบบบริหารจัดการการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล 3) ส่งเสริมให้ 3 เสาหลัก ประกอบด้วย สถานศึกษา ศาสนสถาน ชุมชนและครอบครัว (บวร) เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรม ให้แก่ประชาชน 4) พัฒนาปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาทุกระดับ ให้มีการปลูกฝังคุณธรรมอย่าง ต่อเนื่อง โดยบรรจุเรื่องคุณธรรมเป็นหลักสูตรพื้นฐานทางการศึกษา เพื่อพัฒนาเด็ก เยาวชน และ ประชาชนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาในการดำรงชีวิตอยู่ ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สร้างสรรค์ประโยชน์เพื่อส่วนรวม โดยเชื่อมโยงกิจกรรมในหลักสูตร และกิจกรรมนอกหลักสูตร ให้ลงมือปฏิบัติจริงเพื่อช่วยสังคม 5) กำหนดให้หลักสูตรการศึกษาใน แต่ละประเภทในทุกชั้นปีมีการศึกษาตามหลักศาสนาที่ผู้เรียนนับถืออย่างพอเพียงทั้งการให้ ความสำคัญ สาระ และเวลา เพื่อให้เกิดผลด้านคุณธรรมจริยธรรม 6) พัฒนาระบบการเรียนการสอน โดยเน้นกิจกรรมทางศาสนาเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจให้กับนักเรียนนักศึกษา ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการยึดมั่นในคุณธรรมและนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต ให้สอดคล้องกับมิติของยุคปัจจุบันและบริบทของสังคมได้อย่างเหมาะสม

“โรงเรียนคุณธรรม” มีที่มาสืบเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ได้พระราชทานพระบรมราโชวาท เรื่องคุณธรรมและจริยธรรม โดยมีพระราชประสงค์ ให้มีการปลูกฝังด้านคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดขึ้นกับคนไทย และทำอะไรให้เยาวชนของไทยเติบโต ขึ้นอย่างมีคุณภาพ มีคุณธรรมจริยธรรม และความรู้ทางวิชาการ ในปีพ.ศ. 2555 ได้พระราชทาน พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ตั้งกองทุนการศึกษาแก่นักเรียนยากจนและขาดแคลนที่เป็นคนดีแก่ สถานศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการ และจากสภาพสังคมไทยในปัจจุบันมีความ เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เนื่องมาจากความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่ แพร่หลายอยู่ตลอดเวลา ทำให้วิถีชีวิต ค่านิยมของคนในสังคมเกิดความเปลี่ยนแปลงไปจนเกิดปัญหา ความย่อหย่อนด้านคุณธรรมจริยธรรม มีการประพฤติปฏิบัติที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่า ประโยชน์ส่วนรวม ส่งผลกระทบให้ปัญหาต่าง ๆ ในสังคม ดังนั้นรัฐบาลและสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ผู้บริหารโรงเรียน ครู ได้น้อมนำกระแสพระราชดำรินามาปฏิบัติ โดยรัฐบาลกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ข้างหน้า ที่จะต้องทำให้เยาวชนมีความเพียบพร้อมไปด้วยความรู้หลักคุณธรรมจริยธรรม จึงได้ มอบให้กระทรวงศึกษาธิการและคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติไปดำเนินการ โดยยึดแนวทาง แบ่งช่วงอายุการพัฒนาของเด็ก เริ่มตั้งแต่ก่อนเข้าเรียนประถมศึกษา มัธยมศึกษาและอุดมศึกษา (สวนีย์ รักษาวงษ์, ม.ป.ป., หน้า 1) สอดคล้องกับ ไชยพร เรื่องแหล (2556 , หน้า ข) กล่าวว่า แนวทางการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนอย่างหลากหลายครอบคลุมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สอดคล้องกับ ดารวพงษ์ รัตนสุวรรณ (2558, หน้า 2) ได้กล่าวว่าแนวทาง ในการขับเคลื่อนนโยบายด้านการศึกษา ได้แก่ การน้อมนำกระแสพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ (รัชกาลที่ 9) ที่เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษามาเป็นแนวทางปฏิบัติดังนี้ 1) ให้ครูรัก เด็กและเด็กรักครู 2) ให้ครูสอนเด็กให้มีความใฝ่ใจกับเพื่อนไม่ให้แข่งขันกัน แต่ให้แข่งกับตัวเอง ให้เด็กที่ เรียนเก่งกว่าช่วยสอนเพื่อนที่เรียนช้ากว่า และ 3) ให้ครูจัดกิจกรรมให้เด็กทำร่วมกันเพื่อให้เห็นคุณค่า ของความสามัคคี กระทรวงศึกษาธิการโดยหน่วยงานทางการศึกษาทุกสังกัดและผู้เกี่ยวข้อง ต้องน้อม นำกระแสพระราชดำรัสมาเป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานการสอนของครู และจัดกิจกรรมโดย การถ่ายทอดพระราชดำรัส ทั้ง 3 ประการให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรม และเป็นเส้นทางสู่ความสำเร็จการ ปฏิรูปการศึกษาของประเทศ

โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ได้ดำเนินงานแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมด้าน คุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน ได้แก่ การดำเนินการด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ตามแนวทาง ของศาสนา โดยใช้หลักธรรมคำสอนมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียนอย่าง ต่อเนื่อง ยึดมั่นในหลักธรรมที่ใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง ชุมชนและผู้นำ ศาสนาตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งเน้นการจัดกิจกรรมการพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ กิจกรรมชุมนุมและกิจกรรมเพื่อสังคม/สาธารณประโยชน์ โดยให้เป็นกิจกรรมที่พัฒนาและส่งเสริมจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรมให้กับครูและนักเรียนโดยส่งเสริมให้นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรมเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม การจัดการเรียนการสอน โครงการคุณธรรม 1 ห้องเรียน 1 โครงการคุณธรรม ในส่วนของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในการจัดการเรียนการสอน สาระศาสนา ศีลธรรมและจริยธรรม มุ่งเน้นให้ผู้เรียนรู้จักแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ การนำหลักธรรมคำสอนไปปฏิบัติในการพัฒนาตนเองและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เป็นผู้กระทำความดี มีค่านิยมที่ดีงาม พัฒนาตนเองอยู่เสมอ รวมทั้งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม นอกจากนี้ยังปลูกฝังการเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ และเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียนด้วยกิจกรรม วันพ่อแห่งชาติ วันแม่แห่งชาติ มีกิจกรรมอบรมจริยธรรมประจำสัปดาห์ การเรียนการสอนธรรมศึกษา การสอบธรรมศึกษา กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม กิจกรรมวันสำคัญของชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ได้แก่ วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา และวันออกพรรษา กิจกรรมวันสำคัญอื่น ๆ ทางประเพณีไทย ได้แก่ วันขึ้นปีใหม่ วันเด็กแห่งชาติ วันสงกรานต์ วันภาษาไทยแห่งชาติ วันสุนทรภู่ วันต่อต้านยาเสพติดโลก กิจกรรมร่วมสืบสานประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่น ได้แก่ วันบูรพาจารย์ และวันตักบาตรเทโวของวัดเขาบางทรายพระอารามหลวง เป็นต้น

โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ได้รับรางวัลที่สามารถเป็นแบบอย่างและเป็นประโยชน์ต่อตนเอง ต่อชุมชน ต่อสังคมประเทศชาติและเผยแพร่เป็นที่ยอมรับระดับหน่วยงาน ระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับประเทศ โดยดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องตลอดทุกปีการศึกษา เช่น ได้รับการประเมินรับรองเป็นโรงเรียนวิถีพุทธจากคณะกรรมการนิเทศโรงเรียนวิถีพุทธ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18 โรงเรียนเข้าร่วมประกวดโครงการคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติ “เยาวชนไทยทำดี ถวายในหลวง” ระดับจังหวัด โดยมีผลการดำเนินงานดีเยี่ยม และได้รับการคัดเลือกจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 เป็นตัวแทนไปแข่งขันต่อระดับภูมิภาค ผู้อำนวยการโรงเรียนได้รับรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ระดับชาติ รางวัลเหรียญทอง ผู้อำนวยการสถานศึกษายอดเยี่ยม ระดับมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ด้านการบริหารจัดการ ประจำปีการศึกษา 2559 การบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ผู้บริหารและครูได้รับรางวัลโล่เกียรติคุณ ครูดีไม่มีอบายมุข และ เกียรติบัตรครูดีไม่มีอบายมุข จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า และ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ครูได้รับรางวัลบุคคลต้นแบบตามคุณธรรม 9 ประการ จากจังหวัดชลบุรี ครูได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง การปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ผลงานละครคุณธรรม เสริมสร้างชีวิต ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนยอดเยี่ยม ระดับชั้นมัธยมศึกษา

ตอนปลาย กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 นักเรียนได้รับรางวัลการแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 66 ปีการศึกษา 2559 ระดับสภวิทยาเขตชลบุรี 1 ได้แก่ รางวัลชนะเลิศเหรียญทอง การประกวดเพลงคุณธรรม (ม.4-ม.6) รางวัลรองชนะเลิศ อันดับที่ 1 เหรียญทอง การประกวดโครงงานคุณธรรม (ม.1-ม.3) รางวัลรองชนะเลิศ อันดับที่ 1 เหรียญทอง การประกวดโครงงานคุณธรรม (ม.4-ม.6) รางวัลชนะเลิศ เหรียญทอง การประกวดละครคุณธรรม (ม.1-ม.6) รางวัลเหรียญทอง การประกวดเล่านิทานคุณธรรม (ม.1-ม.3) รางวัลรองชนะเลิศ อันดับที่ 2 เหรียญทอง การประกวดเล่านิทานคุณธรรม (ม.4-ม.6) รางวัลเหรียญเงิน การสวดมนต์แปลภาษาอังกฤษ (ม.1-ม.6) รางวัลโครงการสร้างเสริมวัฒนธรรม ท้องถิ่นภาพยนตร์สั้น กระทรวงวัฒนธรรม รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 1 การประกวดกล่าวคำ อารารณาและถวายทานในพุทธศาสนพิธี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับภาค ณ มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นต้น (โรงเรียนชลบุรี “สุขบท”, 2559, หน้า 16) ซึ่งโรงเรียนได้ติดตาม ประเมินผล ให้การนิเทศการจัดกิจกรรม ให้คำแนะนำแก้ไข้ปัญหาที่เกิดขึ้นขณะดำเนินกิจกรรมโดย การสังเกต บันทึกผล วิเคราะห์ สรุปผล เมื่อดำเนินการครบปีการศึกษาจึงได้จัดทำเป็นรายงาน สรุปผลการดำเนินงาน นำผลการประเมินมาวิเคราะห์พัฒนาปรับปรุงตามผลการวิเคราะห์แต่ละ กิจกรรม กำหนดแนวทางการพัฒนาในปีการศึกษาต่อไป มีการสรุปผลการดำเนินงานตามโครงการ แผนงาน กิจกรรมจัดทำเป็นเอกสาร นำเสนอผู้บริหารและเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างสม่ำเสมอ

ในการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554 - 2558) โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม ระหว่างวันที่ 9-11 สิงหาคม 2554 มีผลการประเมิน คะแนนรวมทุกตัวบ่งชี้ ร้อยละ 86.21 ระดับคุณภาพ ดี มีตัวบ่งชี้ที่ได้ระดับดีขึ้นไป 11 ตัวบ่งชี้ จากทั้งหมด 12 ตัวบ่งชี้ ได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษา (พ.ศ.2554 - 2558) จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) ระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานด้านมัธยมศึกษา สำหรับกลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและ ค่านิยมที่พึงประสงค์ ค่าน้ำหนัก 10.00 คะแนนที่ได้ 9.81 ระดับคุณภาพดีมาก นวัตกรรมหรือการ ปฏิบัติที่เป็นเลิศในสถานศึกษา คือ การพัฒนาโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ โดยนำหลักธรรมาภิบาล หลักการบริหารโรงเรียนเป็นฐาน หลักการมีมนุษยสัมพันธ์ในการบริหารการศึกษา ภาวะผู้นำและ จริยธรรมของผู้บริหาร และนำวงจรคุณภาพ PDCA มาบูรณาการประยุกต์ใช้ เพื่อขับเคลื่อนสู่โรงเรียน คุณธรรม (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2554, หน้า 1-5, ออนไลน์)

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน (2559, หน้า 260) ได้ดำเนินโครงการรณรงค์ปลูกและปลูก จิตสำนึกด้านจริยธรรมแก่ทุกภาคส่วน ส่วนหนึ่ง คือ การจัดกิจกรรมขยายผลโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรมในส่วนภูมิภาค ระยะที่ 2 เพื่อสนับสนุนให้โรงเรียนต้นแบบด้านคุณธรรมจริยธรรมในส่วน ภูมิภาค จำนวน 5 จังหวัด ได้แก่ 1) โรงเรียนสบปราบพิทยาคม จังหวัดลำปาง 2) โรงเรียนปรางค์กู๋

จังหวัดศรีสะเกษ 3) โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” จังหวัดชลบุรี 4) โรงเรียนนราสิกขาลัย จังหวัดนราธิวาส และ 5) โรงเรียนตะเคียนวิทยาคุณ จังหวัดสงขลา พัฒนาเป็นศูนย์การเรียนรู้เชิงคุณธรรม และขยายผลไปยังโรงเรียนเครือข่ายใน 5 จังหวัดจำนวน 11 โรงเรียน ดังนี้ 1) จังหวัดลำปาง ได้แก่ โรงเรียนเกาะคาวิทยาคม และโรงเรียนเวียงมอกวิทยาคม 2) จังหวัดศรีสะเกษ ได้แก่ โรงเรียนพอกวิทยาคม และโรงเรียนตุมพิตยานุสรณ์ 3) จังหวัดชลบุรี ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลพุทธวิทยาคม และโรงเรียนวัดบุญญราศรี 4) จังหวัดสงขลา ได้แก่ โรงเรียนบ้านดอกแบก (สุขประชา) และโรงเรียนคลองแดนวิทยาคม 5) จังหวัดนราธิวาส ได้แก่ โรงเรียนบุกิตประชาอุปถัมภ์ โรงเรียนบ้านหัวเขา และโรงเรียนเทศบาล 5 (วัดประชาภิรมย์) โดยดำเนินการฝึกอบรมพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนครูและนักเรียน และใช้โครงการคุณธรรมเป็นเครื่องมือในการพัฒนาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้เพิ่มมากขึ้น

จากการที่โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่โครงการโรงเรียนคุณธรรม และดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนอย่างต่อเนื่อง จึงเล็งเห็นความสำคัญ และตระหนักถึงการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดีอย่างยั่งยืน ผู้รายงานในฐานะผู้อำนวยการโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ได้วิเคราะห์บริบทของโรงเรียน และดำเนินการพัฒนาโรงเรียนเป็นโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม จริยธรรม โดยสร้างความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อขับเคลื่อนและพัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม และดำเนินการบรรจุโครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมลงในแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อการส่งเสริมการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และความพอเพียง และกำหนดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานโดยใช้รูปแบบการประเมินแบบซิปปโมเดล (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1983, pp. 169 - 179) และรายงานผลการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 เพื่อให้ทราบถึงผลการประเมินซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม ให้มีการดำเนินงานที่สามารถส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนแก่นักเรียนได้อย่างรอบด้านและเกิดความยั่งยืนในการดำเนินงานต่อไป

วัตถุประสงค์ของการประเมิน

การประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยใช้รูปแบบซิปปโมเดล (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1983, pp. 169 - 179) ประกอบด้วยการประเมิน

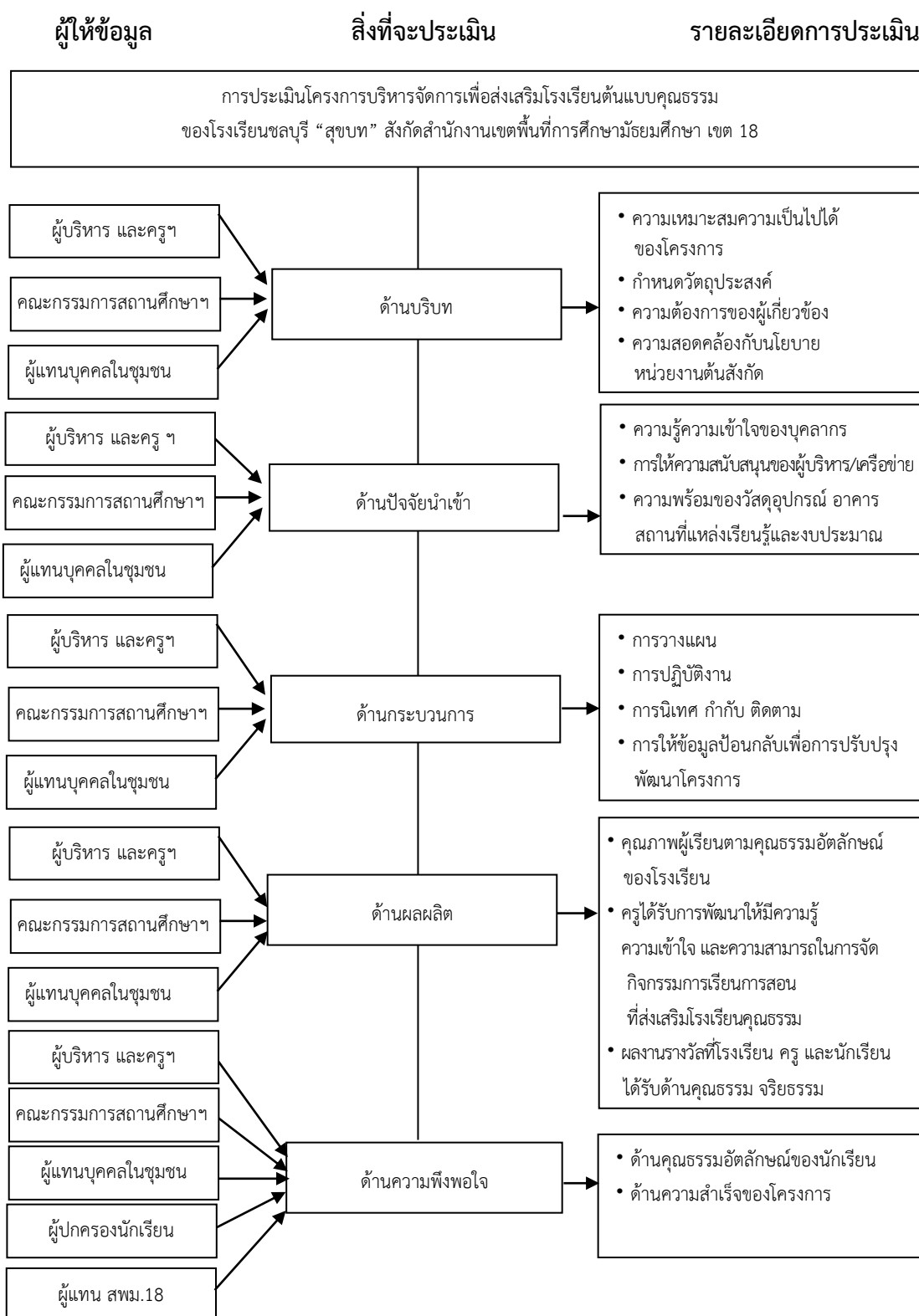
ด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1) ประเมินบริบท (Context) 2) ประเมินปัจจัยนำเข้า (Input) 3) ประเมินกระบวนการ (Process) และ 4) ประเมินผลผลิต (Product)

2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในด้านคุณธรรมของนักเรียนตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน และด้านความสำเร็จของโครงการ

กรอบแนวคิดในการประเมิน

การประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ใช้รูปแบบชิปโมเดล (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1983, pp. 169-179) ประกอบด้วย การประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต มีรายละเอียดการประเมินแต่ละด้านดังนี้ 1) การประเมินบริบท (Context Evaluation) ได้แก่ ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของโครงการ การกำหนดวัตถุประสงค์ ความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง ความสอดคล้องกับนโยบายหน่วยงานต้นสังกัด 2) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจของบุคลากร การให้ควมสนับสนุนของเครือข่าย ความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ และงบประมาณ 3) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) ได้แก่ การวางแผน การปฏิบัติงาน การนิเทศกำกับติดตาม และการให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อการปรับปรุงพัฒนาโครงการ และ 4) การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ได้แก่ คุณภาพนักเรียนตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน ครูได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรม และผลงานรางวัลที่โรงเรียน ครู และนักเรียนได้รับด้านคุณธรรม จริยธรรม และการศึกษาความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านคุณธรรมอัตลักษณ์ของนักเรียน และด้านความสำเร็จของโครงการ

จากแนวความคิดดังกล่าว ผู้รายงานสรุปเป็นกรอบแนวความคิดในการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม ของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ขอบเขตของการประเมิน

1. ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูล

ในการประเมินครั้งนี้ผู้รายงานได้กำหนดประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูลในการประเมินเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ที่ปฏิบัติงานระหว่างปีการศึกษา 2558 - 2559 เป็นผู้ให้ข้อมูลการประเมินโครงการทั้ง 4 ด้าน และประเมินความพึงพอใจ

ประชากร จำนวน 109 คน ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 คน และข้าราชการครู จำนวน 105 คน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร

กลุ่มที่ 2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” (ยกเว้นตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ซึ่งปฏิบัติหน้าที่กรรมการและเลขานุการโดยตำแหน่ง) เป็นผู้ให้ข้อมูลการประเมินโครงการทั้ง 4 ด้าน และประเมินความพึงพอใจ

ประชากร จำนวน 14 คน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร

กลุ่มที่ 3 ผู้แทนบุคคลในชุมชน ที่เป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาการพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” เป็นผู้ให้ข้อมูลการประเมินโครงการทั้ง 4 ด้าน และประเมินความพึงพอใจ

ประชากร จำนวน 5 คน ประกอบด้วย นายกเทศมนตรีตำบลบางทราย จำนวน 1 คน เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลบางทราย จำนวน 1 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร

กลุ่มที่ 4 ผู้ปกครองนักเรียนที่มีบุตรหลานศึกษาอยู่ในโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ในปีการศึกษา 2559 เป็นผู้ให้ข้อมูลการประเมินความพึงพอใจ

ประชากร จำนวน 2,510 คน

กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 333 คน โดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607 - 610) กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างของผู้ปกครองนักเรียน หลังจากนั้นนำกลุ่มตัวอย่างมาสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้สัดส่วนในการสุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 333 คน ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 68 คน ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 70 คน ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 65 คน ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 46 คน ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 41 คน และ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 43 คน

กลุ่มที่ 5 ผู้แทนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการนิเทศ กำกับติดตาม การขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม เป็นผู้ให้ข้อมูลการประเมินความพึงพอใจ

ประชากร จำนวน 5 คน ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำนวน 1 คน ศึกษาพิเศษ จำนวน 1 คน และคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำนวน 3 คน โดยเก็บรวบรวม ข้อมูลจากประชากร

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

โครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ดำเนินการโดยมีโครงการใน แผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนเป็นโครงการสนับสนุน จำนวน 8 โครงการ จำแนกเป็นโครงการ เพื่อพัฒนาผู้เรียน จำนวน 5 โครงการ โครงการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม จำนวน 1 โครงการ และโครงการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม จำนวน 2 โครงการ โดยแต่ละโครงการมีกิจกรรมที่สนับสนุนสอดคล้องกับการส่งเสริมโรงเรียน ต้นแบบคุณธรรมให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมในโรงเรียน

3. ขอบเขตการประเมิน

3.1 การประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของ โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ใช้รูปแบบซิปปโมเดล (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1983, pp. 169-179) ซึ่งประเมิน 4 ด้าน ดังนี้

3.1.1 การประเมินบริบท (Context Evaluation) ได้แก่ ความเหมาะสม ความ เป็นไปได้ของโครงการ การกำหนดวัตถุประสงค์ ความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง และความสอดคล้อง กับนโยบายหน่วยงานต้นสังกัด

3.1.2 การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจของ บุคลากร การให้ความสนับสนุนของผู้บริหาร /เครือข่าย ความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ และงบประมาณ

3.1.3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) ได้แก่ การวางแผน การปฏิบัติงาน การนิเทศกำกับ ติดตาม และการให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อการปรับปรุงพัฒนาโครงการ

3.1.4 การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ได้แก่ ด้านคุณภาพผู้เรียนตาม คุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน ด้านครูได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรม และด้านผลงานรางวัลที่โรงเรียน ครู และนักเรียน ได้รับด้านคุณธรรม จริยธรรม

3.2 การประเมินความพึงพอใจต่อโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบ คุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ซึ่งมี รายละเอียดแต่ละด้านดังนี้

3.2.1 ด้านคุณธรรมอัตลักษณ์ของนักเรียน คือ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และความพอเพียง

3.2.2 ด้านความสำเร็จของโครงการ

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

4.1 **ขั้นที่ 1** ประเมินบริบท (Context Evaluation) โดยใช้ข้อมูลจากผลการดำเนินโครงการของปีการศึกษา 2557 และภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 เก็บข้อมูลเพื่อวิเคราะห์และประเมินบริบทของการดำเนินโครงการ

ระยะเวลาประเมิน ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2558 – เดือนธันวาคม 2558
นำข้อมูลที่ได้มาทำการวางแผนการดำเนินโครงการ

ผู้ให้ข้อมูล ผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” คณะกรรมการสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” และผู้แทนบุคคลในชุมชน

4.2 **ขั้นที่ 2** ประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)

ระยะเวลาประเมิน ระหว่างเดือนมกราคม 2559 – เดือนเมษายน 2559
เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าและดำเนินการจัดหาปัจจัยการดำเนินโครงการให้เพียงพอและเหมาะสมกับการดำเนินโครงการ

ผู้ให้ข้อมูล ผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” คณะกรรมการสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” และผู้แทนบุคคลในชุมชน

4.3 **ขั้นที่ 3** ประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) แบ่งการประเมินออกเป็น 2 ระยะดังนี้

4.3.1 **ระยะที่ 1** เก็บข้อมูลผลการผลการดำเนินโครงการเพื่อวิเคราะห์หาข้อดี ข้อด้อยในการดำเนินโครงการ และหาแนวทางปรับปรุงพัฒนาเพื่อให้ได้วิธีการปฏิบัติที่ดี

ระยะเวลาประเมิน ระหว่างเดือนกรกฎาคม 2559 – เดือนสิงหาคม 2559
ผู้ให้ข้อมูล ผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” คณะกรรมการสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” และผู้แทนบุคคลในชุมชน

4.3.2 **ระยะที่ 2** นำวิธีการพัฒนาที่ได้จากการดำเนินโครงการระยะที่ 1 มาขับเคลื่อนโครงการในระยะที่ 2

ระยะเวลาประเมิน ระหว่างเดือนมกราคม 2560 - เดือนกุมภาพันธ์ 2560
ผู้ให้ข้อมูล ผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” คณะกรรมการ
สถานศึกษาชั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” และผู้แทนบุคคลในชุมชน

4.4 ขั้นที่ 4 ประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ประเมินผลที่ได้จากการดำเนินโครงการ

ระยะเวลาประเมิน เดือนมีนาคม 2560

ผู้ให้ข้อมูล ผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” คณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” และ ผู้แทนบุคคลในชุมชน

**4.5 ขั้นที่ 5 ประเมินความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 18 ด้านคุณธรรมอัตลักษณ์ของนักเรียน และด้านความสำเร็จของโครงการ
ตามวัตถุประสงค์ที่ 2**

ระยะเวลาประเมิน เดือนมีนาคม 2560 – เดือนเมษายน 2560

ผู้ให้ข้อมูล ผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” คณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ผู้แทนบุคคลในชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน และผู้แทนจาก
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

**4.6 ขั้นที่ 6 เก็บรวบรวมข้อมูลผลการปฏิบัติงาน ข้อเสนอแนะ ผลการปรับปรุงพัฒนา
เพื่อรวบรวมเป็นวิธีปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จ**

ระยะเวลาดำเนินการ เดือนพฤษภาคม 2560 – เดือนตุลาคม 2560

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้มีส่วนในการกำหนดนโยบายและผู้เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการบริหารและการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม ได้ทราบปัญหา อุปสรรค ข้อดี ข้อจำกัดในการดำเนินการเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดปัจจัยสนับสนุน ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ และการนิเทศกำกับติดตามที่จะนำไปสู่การดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพ
2. สถานศึกษาได้วิธีปฏิบัติที่ดีเพื่อดำเนินการบริหารและการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม สามารถเผยแพร่เป็นแบบอย่างแก่สถานศึกษาอื่นได้
3. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยบูรณาการส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนผ่านการดำเนินโครงการคุณธรรมในทุกห้องเรียน
4. นักเรียนได้รับการปลูกฝังให้เกิดคุณลักษณะตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนเพื่อใช้ในการดำเนินชีวิต ควบคู่กับการมีความรู้ ความสามารถและทักษะตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเป็นสมาชิกที่ดี และมีคุณภาพของครอบครัวและชุมชน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การประเมินโครงการ หมายถึง การประมาณค่าของการดำเนินการของกิจกรรมโครงการการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบาย การวางแผน การนิเทศ กำกับ ติดตามและการกำหนดแนวทางในการขับเคลื่อนการดำเนินการ และการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาที่มีการบูรณาการปลูกฝังคุณธรรมอัตลักษณ์ที่โรงเรียน กำหนดขึ้นให้เกิดกับผู้เรียน และบุคลากรในสถานศึกษาอย่างมีระบบ เพื่อนำข้อมูลมาตัดสินใจหาแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานในอนาคตโดยใช้รูปแบบจำลองของซิป (CIPP Model) ประเมิน 4 ด้าน ดังนี้

1.1 การประเมินบริบท (Context Evaluation) ได้แก่ ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของโครงการ กำหนดวัตถุประสงค์ ความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง ความสอดคล้องกับนโยบายหน่วยงานต้นสังกัด

1.2 การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจของบุคลากร การให้ความสนับสนุนของผู้บริหาร / เครือข่าย ความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ และงบประมาณ

1.3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) ได้แก่ การวางแผน การปฏิบัติงาน การนิเทศกำกับ ติดตาม และการให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อการปรับปรุงพัฒนาโครงการ

1.4 การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ได้แก่ คุณภาพผู้เรียนตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน ครูได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจ ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรม และผลงานรางวัลที่โรงเรียน ครู และนักเรียนได้รับด้านคุณธรรม จริยธรรม

2. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดี ความประทับใจ หรือการมีเจตคติที่ดีที่มีต่อผลการดำเนินงานโครงการการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ที่สรุปผลจากค่าคะแนนความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสำรวจความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการที่ผู้รายงานสร้างขึ้นโดยประเมิน 2 ด้าน คือ ด้านคุณธรรมอัตลักษณ์ของนักเรียน และด้านความสำเร็จของโครงการ

3. โครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 หมายถึง โครงการที่โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” จัดทำขึ้นเพื่อขับเคลื่อนและบูรณาการด้านการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับโรงเรียนคุณธรรม เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถนำหลักคุณธรรมไปใช้ปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้ โดยมีโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนเป็นโครงการสนับสนุน แบ่งเป็น 3 ประเภท จำนวนทั้งสิ้น 8 โครงการ ได้แก่

3.1 โครงการเพื่อพัฒนาผู้เรียน จำนวน 5 โครงการ

3.1.1 โครงการพัฒนาการเรียนการสอนด้วยโครงการคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติ

1 ห้องเรียน 1 โครงการคุณธรรม

3.1.2 โครงการรักษาสัตว์ รักษาสังคม

3.1.3 โครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมน้อมนำความดี

3.1.4 โครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยเสพติด และอบายมุข

3.1.5 โครงการธนาคารโรงเรียน

3.2 โครงการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม จำนวน 1 โครงการ ได้แก่ โครงการอบรมพัฒนาศักยภาพครูเพื่อขยายผลโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรมในภูมิภาค

3.3 โครงการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม จำนวน 2 โครงการ

3.3.1 โครงการ “วันสุขบทที่รัก”

3.3.2 โครงการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”

4. กระบวนการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม หมายถึง วิธีการที่ใช้ในการพัฒนาโรงเรียนสู่เป้าหมายความสำเร็จในการส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” โดยใช้ 9 S ควบคู่ไปกับการเสริมสร้างสมรรถนะ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ ความสามารถ (Process) คุณลักษณะของครูและนักเรียนที่จำเป็นต่อการดำเนินงานหรือกิจกรรม (Attributes) เพื่อให้ได้คุณธรรมเป้าหมาย อันเป็นคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ได้แก่ ความซื่อสัตย์ (Honesty) ความรับผิดชอบ (Responsibility) และความพอเพียง (Sufficiency) ประกอบด้วย

4.1 Scan & Survey หมายถึง การสำรวจวิเคราะห์สภาพบริบทโรงเรียน ความต้องการเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis การพิจารณาปัจจัยนำเข้า จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคในการดำเนินงาน

4.2 Setting Goal หมายถึง การกำหนดคุณธรรมเป้าหมาย

4.3 Setting Strategies หมายถึง การกำหนดแนวทางปฏิบัติให้บรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ การวางแผนการดำเนินงานอย่างรอบคอบ การปรับปรุงเปลี่ยนแปลง การพัฒนา การแก้ปัญหา กำหนดการดำเนินงาน กำหนดระยะเวลาการดำเนินงาน และกำหนดผู้รับผิดชอบ

4.4 Start to Implementation หมายถึง การนำแผนที่วางไว้ไปปฏิบัติจริงเพื่อให้ได้ผลตามต้องการ มอบหมายผู้รับผิดชอบโครงการปฏิบัติตามโครงการ การจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ และการประสานงาน ติดตามผล ควบคุมการปฏิบัติงานต่าง ๆ การใช้ทรัพยากรโครงการเพื่อให้กิจกรรมของโครงการสำเร็จตามลำดับ ภายในเงื่อนไข ข้อจำกัดของเวลาและทรัพยากรที่มีอยู่

4.5 Supporting หมายถึง การส่งเสริม สนับสนุน ปัจจัย ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมาย

4.6 Summarize หมายถึง การกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน และรายงานผลการดำเนินงาน

4.7 Share & Cheer up หมายถึง การแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากผลการดำเนินงาน ตระหนักและรู้สถานภาพความสำเร็จ การให้กำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน รางวัลสำหรับนักเรียน

4.8 Standard หมายถึง การมุ่งสู่มาตรฐานขั้นสูงเป็นแบบอย่างได้

4.9 Sustainable หมายถึง ความยั่งยืนที่เกิดการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการขยายผลการดำเนินงานไปยังโรงเรียนเครือข่ายต่าง ๆ

5. คุณธรรมอัตลักษณ์ หมายถึง คุณธรรมที่ทุกคนในโรงเรียนได้ร่วมกันกำหนดขึ้น โดยการคิดวิเคราะห์พฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่โรงเรียนต้องการให้เกิดขึ้น เป็นคุณธรรมที่มีคุณลักษณะที่ส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่ดีของโรงเรียน และสามารถใช้เป็นหลักในแก้ปัญหาส่วนใหญ่ของโรงเรียน ซึ่งคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ได้แก่ ความซื่อสัตย์ (Honesty) ความรับผิดชอบ (Responsibility) และความพอเพียง (Sufficiency)

6. โรงเรียนต้นแบบคุณธรรม หมายถึง โรงเรียนที่สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนแบบอย่างในการขับเคลื่อนกิจกรรมส่งเสริมความดีในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาและปรับเปลี่ยนเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้อย่างยั่งยืน สามารถนำไปขยายเครือข่ายและเป็นแบบอย่างแก่โรงเรียนอื่นได้

7. โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี เขต 18 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

8. ผู้บริหาร หมายถึง รองผู้อำนวยการโรงเรียน 4 ฝ่าย ได้แก่ รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานวิชาการ รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล การเงินและสินทรัพย์ และรองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานส่งเสริมการจัดการศึกษาของโรงเรียนชลบุรี “สุขบพ” ที่ปฏิบัติหน้าที่ระหว่างปีการศึกษา 2558 - 2559

9. ครู หมายถึง ข้าราชการครูของโรงเรียนชลบุรี “สุขบพ” ที่ปฏิบัติหน้าที่ระหว่างปีการศึกษา 2558 - 2559

10. ผู้แทนบุคคลในชุมชน หมายถึง ผู้ที่เป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาการพัฒนาคุณภาพด้านคุณธรรมจริยธรรมโรงเรียนชลบุรี “สุขบพ” ประกอบด้วย นายกเทศมนตรีตำบลบางทราย เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลบางทราย และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้น 5 คน

11. ผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง บิดา มารดา หรือบุคคลอื่นที่เป็นผู้รับผิดชอบในการอุปการะเลี้ยงดูอบรมสั่งสอนนักเรียนโรงเรียนชลบุรี “สุขบพ” ที่ศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2559

12. ผู้แทนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการนิเทศ กำกับติดตาม การขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม จำนวน 5 คน

13. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบพ” จำนวน 15 คน ประกอบด้วย

13.1 ประธานกรรมการ

13.2 กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้ปกครอง จำนวน 1 คน

13.3 กรรมการที่เป็นผู้แทนครู จำนวน 1 คน

13.4 กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรชุมชน จำนวน 1 คน

13.5 กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 1 คน

13.6 กรรมการที่เป็นผู้แทนศิษย์เก่า จำนวน 1 คน

13.7 กรรมการที่เป็นผู้แทนพระภิกษุ และหรือผู้แทนองค์กรศาสนา จำนวน 2 รูป/คน

13.8 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน

13.9 ผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประเมินโครงการในครั้งนี้ผู้ประเมินได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาอ้างอิงและสนับสนุนแนวคิดในการดำเนินการประเมินโครงการซึ่งได้เสนอตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18
2. หลักการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรม
3. แนวคิดและวิธีการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”
4. แนวคิดและหลักการของการประเมินโครงการ
  - 4.1 ความหมายของการประเมินโครงการ
  - 4.2 ความสำคัญและประโยชน์ของการประเมินโครงการ
  - 4.3 รูปแบบของการประเมินโครงการ
  - 4.4 การประเมินโครงการด้วย CIPP Model
  - 4.5 ขั้นตอนการประเมินโครงการ
  - 4.6 เกณฑ์และตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ
5. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 6.1 งานวิจัยภายในประเทศ
  - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 18

1. ประวัติความเป็นมา

โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ตั้งอยู่ในบริเวณพื้นที่ของวัดเขาบางทรายพระอารามหลวง ตำบลบางทราย อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี สภาพแวดล้อมมีทั้งปูชนียสถาน ปูชนียวัตถุ ที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ เป็นโรงเรียนแห่งเดียวในจังหวัดชลบุรี ที่มีแหล่งเรียนรู้ที่เป็นธรรมชาติเอื้อต่อการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

เริ่มแรกโรงเรียนกำเนิดขึ้นภายใต้ร่มเงาของพระพุทธศาสนาโดยแท้จริง กล่าวคือเริ่มมาจากเจ้าอาวาสวัดเขาบางทรายได้ให้การศึกษาแก่ศิษย์วัดโดยท่านเป็นผู้สอนเอง เริ่มสอนครั้งแรกปีใดไม่ปรากฏหลักฐานที่แน่ชัด หลักฐานที่ปรากฏเหลืออยู่กล่าวว่า พ.ศ. 2443 กรมหมื่นวชิรญาณวโรรส ทรงตรวจการศึกษาในมณฑลปราจีนบุรี ทรงรายงานการตรวจว่า มีโรงเรียนเปิดสอนอยู่แล้วในเขตเมืองชลบุรี คือ โรงเรียนบรรพตพิทยาคาร (วัดเขา) มีพระชลโธปมคุณมณีเป็นผู้อุปการะ และพระใบฎีกาเสียง เป็นครูสอน มีนักเรียน 60 คน นับเป็นการเริ่มต้นกำเนิดโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ซึ่งเป็นโรงเรียนแรกและโรงเรียนเดียวในจังหวัดชลบุรีในขณะนั้น

พ.ศ. 2448 โรงเรียนล้มเลิกไปโดยไม่ทราบสาเหตุ สันนิษฐานว่าอาจเป็นเพราะขาดผู้นำ เนื่องจากพระชลโธปมคุณมณี มรณภาพใน พ.ศ. 2449

พ.ศ. 2450 สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (เจริญ สุขบท) เมื่อครั้งดำรงสมณศักดิ์เป็นพระอมรารักษ์ขิต เจ้าคณะมณฑลปราจีนบุรีนำการศึกษาจากกรุงเทพมหานคร สู่ชลบุรีตามบัญชาของสมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส และตามพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นการขยายการศึกษาสู่หัวเมือง ได้สร้างอาคารเรียนหลังแรกจากไม้ที่สร้างเมรุและศาลาที่ใช้ในการศพของพระชลโธปมคุณมณี ผู้เป็นพระอุปัชฌาย์ของท่าน เปลี่ยนชื่อโรงเรียนใหม่ว่า “พุทธยาคม” เพื่อเป็นการแสดงความกตัญญูตเวทีตาคู่คุณต่อท่านเจ้าคุณพระชลโธปมคุณมณี (พุทธ ปุณณกเถระ) อาคารเรียนหลังนี้ชาวบ้านเรียกว่า “ตึกแดง” (เรือถอนไปแล้ว เนื่องจากหมดสภาพการใช้งาน) เปิดสอนเฉพาะวิชาภาษาไทย ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียน “พุทธยาคม” ในช่วงเวลาดังกล่าวชาวบ้าน เริ่มเห็นความสำคัญของการศึกษาบ้างแล้ว มีการจัดการเรียนการสอนตามร่างแผนการศึกษา พ.ศ. 2445 แยกการเรียนเป็น 2 สาย คือ สายสามัญศึกษา (การศึกษาขั้นพื้นฐาน) และสายวิสามัญศึกษา (การศึกษาเฉพาะทาง) โรงเรียนพุทธยาคม จัดการเรียนการสอนชั้นมูลศึกษาและประถมศึกษา งบประมาณที่ได้จากราษฎรบริจาคและเก็บค่าเล่าเรียนภาคเรียนละ 1 บาท

พ.ศ. 2450 โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” เป็นโรงเรียนที่เปิดเป็นทางการโดยสมบูรณ์ในชื่อว่าโรงเรียน “พุทธยาคม”

พ.ศ. 2492 โรงเรียนมีจำนวนนักเรียนเพิ่มมากขึ้น สถานที่ไม่เพียงพอ พระเชมสาร โสภณ เจ้าอาวาสวัดเขาบางทราย องค์ที่ 4 เมื่อครั้งดำรงสมณศักดิ์เป็น พระครูมุนีธรรมกร (ธรรมบุญ สุวรรณมาลี) ได้รวบรวมทุนทรัพย์จากอุบาสก อุบาสิกา และคณะสงฆ์ จัดสร้างอาคารเรียนขึ้น 1 หลัง ใช้ชื่อว่า “มัธยมพิทยาคาร” และเปลี่ยนชื่อโรงเรียนเป็นทางการว่า โรงเรียนชลบุรี “สุขบท”

พ.ศ. 2496 – ปัจจุบัน เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ตราโรงเรียน ประกอบด้วยมณฑปตั้งอยู่บนก้อนเมฆ มีอักษรย่อ “ช.ส.บ.” อยู่ในแถบสีบานเย็น ใต้มณฑป ยอดมณฑปมีรัศมีกระจายเป็นแฉก ๆ ส่วนล่างของรัศมียาวจรดบนก้อนเมฆ และ

สั้นขึ้นไปข้างบนลดหลั่นกันไป หมายถึง เรือนยอดที่มีรูปสี่เหลี่ยมเป็นของสูง มองเห็นได้ไกล ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญทางศาสนาอย่างหนึ่ง เปรียบเสมือน คุณธรรมที่บริสุทธิ์ สะอาด หมัดจดจากกิเลส รัศมีที่กระจายเป็นแฉก เปรียบเสมือน วิชาความรู้หลายสาขา สร้างสรรค์ สร้างศิษย์ให้เจริญก้าวหน้า กระจายอยู่ทุกแห่ง ก้อนเมฆเป็นที่กำเนิดแห่งฝน ฝนตกมาคราใดย่อมให้ความชุ่มฉ่ำแก่คนทั่วไป เปรียบได้กับนักเรียนของ “สุขบท” ที่นำความรู้ไปสร้างสรรค์ประโยชน์ให้แก่สังคมและประเทศชาติ

คำขวัญประจำโรงเรียน สร้างคุณธรรม เสริมนำความรู้ สู่การพัฒนาคน

อัตลักษณ์โรงเรียน โครงการเด่น เน้นคุณธรรม

2. ลักษณะที่ตั้งของโรงเรียน

โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ตั้งอยู่เลขที่ 245 หมู่ที่ 6 ถนนสุขุมวิท ตำบลบางทราย อำเภอมะนัง จังหวัดชลบุรี รหัสไปรษณีย์ 20000 มีพื้นที่ 41 ไร่ ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของวัดเขาบางทราย พระอารามหลวง ห่างจากจังหวัดมาทางทิศเหนือตามถนนสุขุมวิทประมาณ 4 กิโลเมตร ตั้งอยู่ทางขวาของถนน ระยะทางห่างจากกรุงเทพมหานคร ตามทางหลวงสายสุขุมวิท ประมาณ 85 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับ	ค่ายนวมินทราชินี
ทิศใต้	ติดกับ	วัดเขาบางทรายพระอารามหลวง
ทิศตะวันออก	ติดกับ	ค่ายนวมินทราชินี
ทิศตะวันตก	ติดกับ	ถนนสุขุมวิท

3. สภาพทั่วไปของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”

โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษในจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีอาคารเรียนและอาคารประกอบที่เพียงพอต่อการจัดการศึกษา มีหอประชุม โดมอเนกประสงค์ และแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมแก่การเรียนรู้ของนักเรียน การก่อตั้งโรงเรียนตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบันเป็นระยะเวลา 110 ปี

4. ลักษณะภูมิประเทศ

โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ตั้งอยู่บนเชิงเขาบางทราย (สุพรรณนิการ์) มีความลาดชันลดหลั่นกันตั้งแต่ระดับความสูงของน้ำทะเล 10 เมตร ไปจนถึง ระดับ 80 เมตร จากทางทิศตะวันตกไปทิศตะวันออก พื้นที่มีเนินไปด้วยพันธุ์ไม้ขนาดกลางหลายชนิดเรียงรายกันอย่างเป็นระเบียบ ในบริเวณโรงเรียนมีถนนลาดยางและคอนกรีตเชื่อมโยงตั้งแต่หน้าประตูโรงเรียนไปทั่วบริเวณโรงเรียน สำหรับโรงเรียนแห่งนี้ไม่มีรั้วล้อมรอบ จึงเปิดโล่งเข้าออกได้หลายทาง ระบบสาธารณูปโภค เช่น น้ำประปา กำลังอยู่ในระยะของการพัฒนาให้สมบูรณ์ สำหรับเรื่องน้ำใช้ภายในโรงเรียนค่อนข้างจะมี

ปัญหามากในเรื่องระบบแรงดันประปาขึ้นที่สูง ทำให้ต้องสิ้นเปลืองค่ากระแสไฟฟ้าในการสูบน้ำ การสูบน้ำประปาและการขาดแหล่งน้ำ

5. ลักษณะสภาพทางเศรษฐกิจ

โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของตัวเมืองชลบุรี อยู่ใกล้ชายฝั่งทะเล มีทางหลวงระดับประเทศ คือ ถนนสุขุมวิท ผ่านหน้าโรงเรียน ประชากรที่อยู่ในบริเวณนี้ส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพประมง ค้าขาย รับจ้าง เกษตรกรรม อาชีพให้บริการและรับราชการ มีตลาดใหญ่ของจังหวัดอยู่ห่างจากโรงเรียนมาทางทิศใต้ของถนนสุขุมวิท 1.5 กิโลเมตร อยู่ใกล้นิคมอุตสาหกรรม อมตะนคร การคมนาคมระหว่างโรงเรียนกับตัวจังหวัดสะดวกสบาย นักเรียนของโรงเรียนมาจาก ครอบครัวที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง ค้าขาย รับเหมาก่อสร้าง รับราชการ รัฐวิสาหกิจ เกษตรกร และอาชีพให้บริการ โดยภาพรวมนักเรียนจะมาจากครอบครัวที่มีฐานะปานกลางไปจนถึงยากจนเป็นส่วนมาก

6. สภาพสังคมและวัฒนธรรม

เนื่องจากสถานที่ตั้งของโรงเรียนถูกขนานด้วยหมู่บ้านประมง ค่ายทหาร หมู่บ้านของ เกษตรกร และวัดเขาบางทรายพระอารามหลวง โรงเรียนจึงเป็นศูนย์กลางให้บริการแก่ชุมชน ได้แก่ เป็นสถานที่ศึกษาเล่าเรียนของบุตรหลานของชุมชน ตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จนถึงระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นศูนย์การเรียนรู้วิชาทหาร ศูนย์กีฬาของชุมชน เป็นต้น อีกทั้งวัดเขาบางทราย พระอารามหลวง ซึ่งอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกับโรงเรียนมีประวัติความเป็นมาที่เก่าแก่ยาวนาน ทั้งในเรื่องของความเจริญ พัฒนาการทางการศึกษาและศิลปวัฒนธรรม จึงเป็นที่รู้จักและศรัทธาของ ชาวชุมชนในจังหวัดชลบุรี มีผู้มาเที่ยวศึกษาในสถานที่ที่น่าสนใจหลายแห่ง เช่น วิหารพระงาม ศาลาแก้วห้อง วิหารหลวงพ่อโต หอระฆังเงิน พระพุทธบาททรงลังกา พระพุทธบาททรงอมราวดี พระจันทร์เสี้ยว พระพุทธโสภณประธาน พระเจดีย์ตัน พระเจดีย์โพรง พระป่าเลไลยก์ พระวิหารแว่น ฟ้า พระเจดีย์ศรีมหาโพธิ์ นาฬิกาแดดโบราณและสระน้ำศักดิ์สิทธิ์ เป็นต้น

นอกจากนี้วัดเขาบางทรายยังเป็นสถานที่ที่ชาวบ้านมีความศรัทธา มักชักชวนกันมาทำ บุญในเทศกาลต่าง ๆ อยู่เสมอ และที่เห็นเด่นชัดคือ งานประเพณีตักบาตรเทโวในวันออกพรรษา เนื่องจากวัดนี้มีลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาสูงจึงเหมาะที่จะจัดงานประเพณีตักบาตรเทโว ผู้คนมา ทำบุญตักบาตรข้าวต้มทางเป็นจำนวนมาก โรงเรียนจึงร่วมเป็นฝ่ายให้บริการดูแลความสงบเรียบร้อย เป็นประจำทุกปี โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” เห็นความสำคัญของการอนุรักษ์ส่งเสริมทางด้านประเพณี วัฒนธรรมของท้องถิ่น จึงได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีกับศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดชลบุรีมาโดยตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องศิลปการดนตรีและนาฏกรรม และมีรำสุพรรณนิการ์ ซึ่งเป็นศิลปรำยรำ ประจำโรงเรียน

7. วิสัยทัศน์ของโรงเรียน

โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” เป็นโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ จัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย

8. จำนวนผู้บริหารและข้าราชการครูของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ปีการศึกษา 2559

8.1 ผู้อำนวยการ

นางสาวรุ่งทิพย์ พรหมศิริ วุฒิการศึกษาสูงสุด การศึกษาดุษฎีบัณฑิต

8.2 รองผู้อำนวยการ จำนวน 4 คน

8.2.1 นายอักษร มากพูน วุฒิการศึกษาสูงสุด การศึกษามหาบัณฑิต

8.2.2 นางสาวนันทนา เจริญสุข วุฒิการศึกษาสูงสุด การศึกษามหาบัณฑิต

8.2.3 นางสาวสายไหม ภารประดับ วุฒิการศึกษาสูงสุด การศึกษามหาบัณฑิต

8.2.4 นางสาวพรทิพย์ สระบงกช วุฒิการศึกษาสูงสุด การศึกษามหาบัณฑิต

8.3 ข้าราชการครู จำนวน 105 คน

8.4 บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 19 คน

9. จำนวนนักเรียน ห้องเรียน ปีการศึกษา 2559

ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” มีนักเรียนทั้งสิ้น 2,510 คน จำนวน 64 ห้องเรียน โดยมีนักเรียนแต่ละระดับ ปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนนักเรียน ห้องเรียน ปีการศึกษา 2559

ระดับชั้น	จำนวนห้อง	ชาย	หญิง	รวม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	12	235	275	510
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	12	273	258	531
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	12	248	238	486
รวมระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	36	756	771	1,527
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	10	126	223	349
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	9	121	189	310
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	9	110	214	324
รวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	28	357	626	983
รวมทั้งหมด	64	1,113	1,397	2,510

ที่มา : โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” (2559, หน้า 4)

10. จำนวนผู้ปกครองนักเรียน ปีการศึกษา 2559

ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” มีผู้ปกครองนักเรียนมาอบตัวนักเรียนทั้งสิ้น 2,510 คน โดยมีผู้ปกครองนักเรียนแต่ละระดับชั้น ปรากฏในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนผู้ปกครองนักเรียน ปีการศึกษา 2559

ผู้ปกครอง นักเรียนระดับชั้น	ผู้ปกครอง												รวม
	พ่อ	แม่	ปู่	ย่า	ตา	ยาย	ลุง	ป้า	น้า	อา	พี่	อื่น ๆ	
ม. 1	256	215	2	8	2	5	3	6	2	4	3	4	510
ม. 2	294	204	5	5	2	6	1	3	4	3	0	4	531
ม. 3	257	154	4	7	3	13	4	6	5	3	15	15	486
รวม ม.ต้น	807	573	11	20	7	24	8	15	11	10	18	23	1,527
ม. 4	163	149	1	4	1	3	4	4	2	7	6	5	349
ม. 5	185	102	0	3	2	1	2	3	4	2	5	1	310
ม. 6	134	145	2	3	0	5	4	8	6	1	12	4	324
รวม ม.ปลาย	482	396	3	10	3	9	10	15	12	10	23	10	983
รวมทั้งหมด	1,289	969	14	30	10	33	18	30	23	20	41	33	2,510

ที่มา : โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” (2559, หน้า 5)

11. ข้อมูลสภาพชุมชนโดยรวม

11.1 สภาพชุมชน

บริเวณโดยรอบโรงเรียนมีลักษณะเป็นเทศบาลตำบล เทศบาลเมืองชลบุรี และองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ใกล้กับนิคมอุตสาหกรรมอมตะ ค่ายทหาร และวัดเขาบางทราย พระอารามหลวง มีประชากรประมาณ 54,176 คน อาชีพหลักของชุมชน คือ อาชีพประมง เนื่องจากอยู่ใกล้ชายฝั่งทะเล และนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ศิลปะ ประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป คือ ประเพณีตักบาตรเทโว และประเพณีวิ่งควาย

11.2 ผู้ปกครอง

ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อาชีพหลักคืออาชีพรับจ้าง ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ รายได้โดยเฉลี่ยต่อครอบครัวต่อปี 36,000 – 60,000 บาท

11.3 โอกาสและข้อจำกัดของโรงเรียน

เนื่องจากสถานที่ตั้งของโรงเรียนถูกขนานไปด้วยหมู่บ้านประมง ค่ายทหาร หมู่บ้านเกษตรกร นิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร และวัดเขาบางทรายพระอารามหลวง โรงเรียนจึงเป็นศูนย์กลางให้บริการแก่ชุมชนหลายอย่าง เช่น เป็นสถานที่ศึกษาเล่าเรียนของบุตรหลานของชุมชน ตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นศูนย์การเรียนรู้วิชาทหาร ศูนย์กีฬาชุมชน โรงเรียนตั้งอยู่ติดกับถนนสุขุมวิท ทำให้สะดวกในการเดินทางมาโรงเรียน

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรม

1. ความหมายของโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรม

กัญญารัตน์ จิราสวัสดิ์ (2550, หน้า 1 – 2) ได้ให้ความหมายว่าคุณธรรม หมายถึง กรอบหรือแนวทางแห่งการประพฤติปฏิบัติตนให้ถูกต้อง เหมาะสมและสอดคล้องกับความคาดหวังของสังคมและเป็นสิ่งที่ตั้งงามมีคุณค่าแก่ผู้ประพฤตินั้น

ราชบัณฑิตยสถาน (2556, หน้า 263, 303) ให้ความหมายคุณธรรมไว้ว่า สภาพคุณงามความดี ส่วนจริยธรรม หมายถึง ธรรมที่เป็นประพฤติปฏิบัติ ศีลธรรม กฎศีลธรรม

เกษม วัฒนชัย (2558, หน้า 26) ให้ความหมายของคุณธรรมไว้ว่า ธรรมที่เป็นคุณ หรือสภาพคุณงามความดี เริ่มตั้งแต่ความนึกคิด ความปรารถนา ความตั้งใจ คนที่มีคุณธรรม เมื่อคิดดีแล้ว ย่อมแสดงพฤติกรรม คือคำพูด และการกระทำที่ปรากฏออกมาแล้วสังคม ตัดสินว่าดี จริง และงาม ส่วนจริยธรรม หมายถึง ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ หรือศีลธรรมนั่นเอง หมายถึงคำพูดและการกระทำ

คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (2559, หน้า 6) ให้ความหมายว่า คุณธรรม หมายถึง สิ่งที่มีคุณค่า มีประโยชน์ เป็นความดีงาม เป็นมโนธรรม เป็นเครื่องประดับประดาจิตใจ ให้เกลียดความชั่วกลัวบาป ใฝ่ความดี เป็นเครื่องกระตุ้นผลักดันให้เกิดความรู้สึกรับผิดชอบ เกิดจิตสำนึกที่ดี มีความสงบเย็นภายใน เป็นสิ่งที่ต้องปลูกฝังโดยเฉพาะเพื่อให้เกิดขึ้นและเหมาะสมกับความต้องการในสังคมไทย ส่วนจริยธรรม หมายถึง กรอบหรือแนวทางอันดีงามที่พึงปฏิบัติ ซึ่งกำหนดไว้สำหรับสังคม เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยงดงาม ความสงบร่มเย็นเป็นสุข ความรัก สามัคคี ความอบอุ่น มั่นคงและปลอดภัยในการดำรงชีวิต

กูด (Good, 1973, p.208) ให้ความหมายของคุณธรรมไว้ 2 แนวทาง คือ คุณธรรม หมายถึง คุณภาพของบุคคลได้กระทำตามความต้องการ และมาตรฐานของสังคมซึ่งเกี่ยวข้องกับความประพฤติและศีลธรรม จริยธรรม หมายถึง ความดีงามของลักษณะนิสัยและพฤติกรรมที่ได้กระทำจนชิน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่าคุณธรรม จริยธรรม หมายถึง สภาพคุณงามความดีทางความประพฤติและจิตใจ คุณลักษณะหรือสภาวะที่มีค่าอยู่ในจิตใจของมนุษย์ ซึ่งเป็นไปในทางที่ถูกต้อง

ตั้งามสังคยอมรับเป็นบรรทัดฐาน จะแสดงออกมาโดยการกระทำทางกาย วาจา และจิตใจของแต่ละบุคคล เป็นสิ่งที่เป็ประโยชน์ต่อตนเองผู้อื่นและสังคม

ชนิสรา ศิลานุกิจ (2550, หน้า 3) กล่าวว่า โรงเรียนมีหน้าที่จัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียน โดยจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาให้เป็นคนเก่ง คนดี เน้นการฝึกฝนปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมแก่ผู้เรียน ซึ่งจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณธรรม จริยธรรมควบคู่กับความรู้และทักษะต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นฝึกฝนความ มีเหตุผลทางคุณธรรมและจริยธรรมในด้านต่าง ๆ โดยการจัดกิจกรรม จัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเสริมสร้าง การฝึกฝนความมีเหตุผลด้านคุณธรรมจริยธรรม

โรงเรียนชุมชนบ้านโต้นศรีพิมลวิทยา (2554, หน้า 4) ให้ความหมายโรงเรียนส่งเสริมคุณธรรมไว้ว่าเป็นโรงเรียนจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรมอย่างเป็นประจำและต่อเนื่อง เช่น การอบรมศีลธรรม การสวดมนต์ทุกเย็นวันศุกร์ การบวชภาคฤดูร้อน การนั่งสมาธิก่อนเข้าเรียน เป็นต้น

ศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ (2558ก, หน้า 23) ให้ความหมาย โรงเรียนคุณธรรม จริยธรรม ไว้ว่า สถานศึกษาที่ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในกระบวนการขับเคลื่อนกิจกรรมส่งเสริมความดีในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาและปรับเปลี่ยนเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้อย่างยั่งยืนและนำไปขยายเครือข่ายได้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2559, หน้า 3) ได้กล่าวถึงโรงเรียนคุณธรรมว่าจะต้องมีตัวชี้วัดดังนี้ มีอุดมการณ์คุณธรรมในการพัฒนาในโรงเรียนคุณธรรม มีกลไกและเครื่องมือในการปฏิบัติคุณธรรมจริยธรรมร่วมกันทั้งโรงเรียน มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านความพอเพียง ความกตัญญู และความซื่อสัตย์สุจริตในโรงเรียนเพิ่มขึ้น พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ลดน้อยลง มีกระบวนการมีส่วนร่วม และสร้างความรับผิดชอบจากผู้เกี่ยวข้องในโรงเรียน มีองค์ความรู้ นวัตกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม และบูรณาการไว้ในชั้นเรียน และเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า โรงเรียนคุณธรรม คือ สถานศึกษาที่มีกระบวนการมีส่วนร่วมจากผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในกระบวนการขับเคลื่อนกิจกรรมส่งเสริมความดี ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรม มีกลไกและเครื่องมือการปฏิบัติคุณธรรมจริยธรรมร่วมกันทั้งโรงเรียน มีองค์ความรู้ นวัตกรรม ด้านคุณธรรม จริยธรรม และบูรณาการไว้ในชั้นเรียน และเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาและปรับเปลี่ยนเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้อย่างยั่งยืน กล่าวคือ จะต้องมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านความพอเพียง ความกตัญญู และความซื่อสัตย์สุจริต และนำไปขยายเครือข่ายได้

2. หลักการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนคุณธรรม

รัชกร แสนสุด (2556, หน้า 16 - 20) กล่าวว่า การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนนั้นจะต้องดำเนินการทุกอย่างเพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียน โดยเริ่มตั้งแต่แต่งตั้งกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมประจำโรงเรียน เพื่อทำหน้าที่กำหนดแผนงาน ควบคุมดูแล การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน และดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียน โดยเน้นการปฏิบัติจริงทั้งในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สถานการณ์ต่าง ๆ และสรุปได้ว่าการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน หมายถึง การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนเพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียน และผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลสำคัญในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียน โดยเริ่มตั้งแต่การวางแผนการดำเนินงาน การปฏิบัติการแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ และการกำกับ ติดตาม ควบคุม และประเมินผลการปฏิบัติงาน ฉะนั้นการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนให้ได้ผลนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่แน่นอน ต้องกำกับการปฏิบัติกิจกรรมให้เป็นไปตามนโยบาย แผนงานโครงการ และภารกิจอย่างเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง

ศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ (2558ก, 23) ได้กล่าวว่าเมื่อผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูสนใจ และตัดสินใจจะพัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนคุณธรรมจะต้องคำนึงถึงหลักการดังต่อไปนี้

2.1 ความสมัครใจและเต็มใจ จะพัฒนาเป็นโรงเรียนคุณธรรมทุกคนควรตระหนักและมั่นใจในคุณค่าและความสำคัญของการมีคุณธรรมซึ่งจะช่วยให้ทุกคนในโรงเรียนอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขโดยอาศัยความคิดริเริ่มของคณะครูและการมีภาวะผู้นำของผู้บริหารเป็นหลักสำคัญ

2.2 ใช้กระบวนการมีส่วนร่วม ทุกคนในโรงเรียนร่วมกันทำเป็นการปฏิบัติด้วยตนเองโดยร่วมกันคิด (วางแผน) ร่วมกันทำและร่วมกันประเมินผลเพื่อปรับปรุงตนเองและโรงเรียนของเราเองให้มีพฤติกรรมที่ประสงค์เพิ่มขึ้นและร่วมกันลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ให้น้อยลงหรือหมดไป

2.3 มีการติดตาม และประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ นำผลการประเมินมาปรับปรุงแผนการปฏิบัติงานคุณธรรมอย่างต่อเนื่อง โดยอาจกำหนดแผนการปฏิบัติโรงเรียนคุณธรรมไว้อย่างน้อยคราวละ 1 ปี

2.4 โครงงานคุณธรรม เป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ที่จะดำเนินการเป็นไปตามบริบทของโรงเรียน ไม่เน้นการเพิ่มงบประมาณจากงบประมาณปกติ

สรุปได้ว่าหลักการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนคุณธรรม ผู้บริหารและครูต้องมีความสมัครใจ การดำเนินงานบริหารโรงเรียนจะต้องกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่แน่นอน ทุกคนในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ

ของโรงเรียนเพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียน ได้แก่ โครงการคุณธรรม ซึ่งเป็นนวัตกรรม การเรียนรู้ ที่จะดำเนินการเป็นไปตามบริบทของโรงเรียน นอกจากนี้ยังมีการแต่งตั้งกรรมการส่งเสริม คุณธรรมจริยธรรมประจำโรงเรียน เพื่อทำหน้าที่กำหนดแผนงาน ควบคุม ดูแล การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในโรงเรียน ผู้บริหารมีการกำกับ ติดตาม ดูแล วัดผลและประเมินผลการปฏิบัติงาน

3. สารสำคัญที่ใช้ในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม

ศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ (2558ข, หน้า 16) ได้กล่าวไว้ว่าหัวใจสำคัญ ของการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม คือ “การแปลงคุณธรรมให้เป็นจริยธรรม หรือพฤติกรรมที่พึง ประสงค์” ดังนั้นแนวปฏิบัติในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม จึงใช้ตารางคุณธรรมอัตลักษณ์เป็น เครื่องมือในการปฏิบัติงาน คุณธรรมอัตลักษณ์ ประกอบด้วย คุณธรรมเป้าหมาย พฤติกรรมบ่งชี้ เชิงบวกและพฤติกรรม (พฤติกรรมที่พึงประสงค์) ซึ่งเกิดจากที่ประชุมระดมสมองของโรงเรียนตนเอง พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของแต่ละโรงเรียนจะแตกต่างกันตามสภาพปัญหาเชิงพฤติกรรมที่เกิดขึ้นใน โรงเรียนนั้น ๆ หรือคุณธรรมความดีที่โรงเรียนต้องการสร้างขึ้น เมื่อประชุมระดมสมองได้ความเห็น ร่วมกันแล้วจึงนำ มาเขียนเผยแพร่ในรูปของตารางคุณธรรมอัตลักษณ์ ดังตัวอย่างในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ตัวอย่างคุณธรรมอัตลักษณ์

คุณธรรม เป้าหมาย	พฤติกรรมบ่งชี้/ข้อปฏิบัติ (จำแนกตามกลุ่ม)		
	ผู้บริหาร	ครู	นักเรียน
ความซื่อสัตย์	- จัดซื้อจัดจ้างอย่าง โปร่งใส - พิจารณาความดีความชอบ อย่างถูกต้องเป็นธรรม	- เข้าสอนตรงเวลา - ไม่เอาเวลาราชการ ทำประโยชน์ส่วนตัว	- ไม่ลอกการบ้าน - ไม่โกหก ไม่พูดเท็จ
ความรับผิดชอบ	- มีความประพฤติดีเป็น แบบอย่างที่ดีแก่ ผู้ใต้บังคับบัญชา	- สอนให้นักเรียนรู้จัก คิดวิเคราะห์ รู้จัก การแก้ปัญหาได้ด้วย ตัวเอง	- มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ประโยชน์ให้เพื่อน ๆ ที่ต้องการความช่วยเหลือ
ความพอเพียง	- มีแผนงานแผนการใช้ เงินที่สอดคล้องกัน - ใช้จ่ายตามแผนงาน	- ใช้จ่ายสมฐานะ - ใช้สื่อการสอน ร่วมกันอย่างคุ้มค่า	- ใช้จ่ายอย่างประหยัด - อดทน เสียสละเพื่อ ส่วนรวม

ที่มา : ศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ (2558ข, หน้า 17)

ในส่วนของแผนปฏิบัติงาน จะใช้โครงการคุณธรรมเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน สร้างสรรค์คุณความดีจะใช้รูปแบบของโครงการ / โครงการงาน ที่มีการตรวจทานความสอดคล้องกับ คุณธรรมเป้าหมายและพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวก (พฤติกรรมที่พึงประสงค์) ที่ได้กำหนดขึ้นไว้ใน ตารางคุณธรรมอัตลักษณ์

4. โครงการคุณธรรม

สิรินทร สุทธนะ (2554, ออนไลน์) กล่าวว่าโครงการคุณธรรม คือ กิจกรรมที่เปิด โอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าและฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง ตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจ โดยอาศัยหลักธรรมมาใช้ในการทำโครงการ โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้กระตุ้นแนะนำและให้คำปรึกษาแก่ ผู้เรียนอย่างใกล้ชิด ตั้งแต่หัวข้อที่จะทำ และการดำเนินงานตามแผน กำหนดขั้นตอนการ ดำเนินงาน และการนำเสนอผลงาน โดยใช้กระบวนการวิธีการศึกษาอย่างมีระบบขั้นตอน มีการวางแผนงานอย่างละเอียด ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ จนได้ผลสรุป

พระมหาพงศ์นรินทร์ ฐิตวิโส (2558, หน้า 1) กล่าวว่าโครงการคุณธรรม หรือ โครงการความดี เป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการทำความดีมีคุณธรรมแบบเชิงรุก โดยให้ผู้เรียน ที่เป็นเด็กและเยาวชนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของกิจกรรมการเรียนรู้นี้เอง ผ่านเทคนิควิธีการเรียนรู้ แบบโครงการ (Project Approach) โดยประเด็นที่เลือกทำโครงการนั้นเกิดขึ้นมาจากความสนใจ และความคิดริเริ่มของผู้เรียนเอง เน้นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติงานจริง ด้วยความพากเพียรอย่าง จดจ่อต่อเนื่องในช่วงระยะเวลาที่ยาวนานพอสมควร (ต้องทำงานจริงไม่น้อยกว่า 2 เดือน) ในลักษณะ วิจัยปฏิบัติการ (Action Research) นำไปสู่การแก้ไขปัญหาด้านความเสื่อมทางศีลธรรม และ ส่งเสริมการบ่มเพาะความดีมีคุณธรรมอย่างเป็นรูปธรรมและเป็นระบบ รวมทั้งการขยายความมีส่วนร่วม ไปสู่บุคคลต่างๆใน สถานศึกษาและชุมชนของตนเองหรือชุมชนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ศุภนย์โรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ (2558ก, หน้า 29) กล่าวว่าโครงการ คุณธรรม คือ โครงการความดีเชิงรุก ที่ได้คิด เด็กเลือก เด็กทำ ในรูปแบบของโครงการกลุ่ม ด้วยการ ลงมือปฏิบัติจริง ทำให้เกิดการเรียนรู้ถึงการทำความดี เพื่อแก้ไขปัญหาความเสื่อมทางศีลธรรม และ ส่งเสริมการบ่มเพาะความดีผ่านกิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรมและเป็นระบบ ขยายการมี ส่วนร่วมไปยังบุคคลต่าง ๆ ในโรงเรียนและชุมชน “ร่วมกันทำดี อย่างมีปัญญา”

สรุปได้ว่าโครงการคุณธรรม หมายถึง โครงการความดี เป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ ส่งเสริมการทำความดีมีคุณธรรมแบบเชิงรุก เพื่อแก้ไขปัญหาความเสื่อมทางศีลธรรม และส่งเสริมการ บ่มเพาะความดีผ่านกิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรมและเป็นระบบ เป็นกิจกรรมที่เปิด โอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าและฝึกปฏิบัติด้วยตนเองตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจ โดย อาศัยหลักคุณธรรมมาใช้ในการทำโครงการตั้งแต่หัวข้อที่จะทำ และการดำเนินงานตามแผน กำหนด

ขั้นตอนการดำเนินงาน และการนำเสนอผลงาน โดยใช้กระบวนการวิธีการศึกษาอย่างมีระบบ
ขั้นตอน มีการวางแผนงานอย่างละเอียด ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ จนได้ผลสรุป

5. ลักษณะของโครงการคุณธรรม

พระมหาพวงศันรินทร์ ฐิตวิโส (2558, หน้า 2) กล่าวว่าโครงการคุณธรรมถูกออกแบบมาเพื่อให้ตอบโจทย์ คำทำนายที่ว่าเด็กไทยไม่ใฝ่ดี ใฝ่ต่ำทำชั่ว เสพยา ละอายการทำดี ทำงานเป็นทีมไม่เป็น คติวิเคราะห์ไม่ได้ โดยการสร้างเงื่อนไขให้เขาใช้ปัญหาจริง เผชิญอยู่ทุกวัน ไม่ว่าจะในโรงเรียนหรือในครอบครัวในชุมชน นำมาตรวจสอบ วิเคราะห์ วางแผน แสวงหา แนวทางแก้ไขร่วมกัน ซึ่งไม่เพียงเข้าใจปัญหามากกว่าเท่านั้น ยังเป็นโอกาสให้เด็ก ๆ ได้เชื่อมโยงสู่ตนเอง เพราะคุณสมบัติของโครงการคุณธรรมนั้น พิเศษตรงที่เป็นเรื่องในชีวิตจริง เป็นประเด็นปัญหาจริง ๆ ในชีวิต ซึ่งทุกคนมีส่วนร่วม เกี่ยวข้อง สัมพันธ์อยู่ด้วยกันนั่นเอง แต่อาจไม่รู้ตัวก็ได้ ดังนั้น ด้วยกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ จึงพบทางออกของปัญหาด้วยปัญญา โครงการคุณธรรมจึงเป็นกระบวนการที่นำพาให้เด็กไทยสามารถทำโครงการจริงในชีวิตด้วยวิธีคิดอย่างเป็นวิทยาศาสตร์นั่นเอง

พระมหาพวงศันรินทร์ ฐิตวิโส (2558, หน้า 3) กล่าวว่าโครงการคุณธรรมนั้น เน้นการนำปัญหาในชีวิตจริงมาเรียนรู้ผ่านการทำโครงการ อันจะเป็นการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะชีวิตด้วยวิธีคิดอย่างเป็นวิทยาศาสตร์ หรือ ด้วยกระบวนการทางปัญญาอันพอจะสรุปได้เป็นลำดับขั้นดังนี้

1. สังเกตปัญหา ระดมความคิด เลือกรูป วิเคราะห์ เชื่อมโยง “ปัญหา - สาเหตุ” ได้ชัดเจน เห็น ความเชื่อมโยงเป็นเหตุเป็นปัจจัยเกี่ยวเนื่องกันได้ตลอดสาย (จาก “ภายนอก” สู่ “ภายใน” ชีวิตจิตใจของ ตนเอง)
2. คาดการณ์และระบุ “เป้าหมาย” ของการแก้ปัญหาให้ชัด ทั้งเป้าหมายในตัวคน (พฤติกรรม จิตใจ ปัญญา ที่คาดหวัง) เป้าหมายนอกตัวคน (สิ่งแวดล้อม - กายภาพ) เป้าหมายเชิงปริมาณ เป้าหมายเชิงคุณภาพ เป้าหมายระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว และเมื่อรู้จุดหมายปลายทางชัดเจน การกำหนดทิศทางและการเดินทางก็จะชัดเจนไปด้วย
3. วางแผนและออกแบบ “ทางแก้” หรือวิธีการทดลองอย่างมีหลักเกณฑ์ที่แก้ปัญหาได้ตรงจุด (คือ แก้ที่สาเหตุ) และถึงพร้อมที่จะบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ได้
4. ลงมือทำ พร้อมกับเรียนรู้ แสวงหา ฝึกฝน “คุณธรรมจากภายในตน” ไปสู่ “การแก้ปัญหา ภายนอก” ทั้งการเรียนรู้ส่วนบุคคลจำเพาะตน และเรียนรู้ร่วมกันผ่านกระบวนการกลุ่ม
5. ลงมือปฏิบัติการอย่างเป็นระบบ มีการติดตามและเก็บบันทึกข้อมูล ทำตามแผนงานอย่าง ยืดหยุ่น มุ่งมั่นทุ่มเทแต่ไม่ยึดติดมากเกินไป เรียนรู้อย่างตื่นตัวเท่าทันพร้อมปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแม้มีข้อจำกัดมากมาย

6. ประมวลผล-สรุปผล ประเมินผลการบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ การประเมิน ตนเอง การย้อนพิจารณาเพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง และการต่อยอดขยายผล

7. นำเสนอ สื่อสาร ข้อมูลเรื่องราวการทำงานโครงการผลของการทำงาน สู่สาธารณะ อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อเป็นการแพร่ขยายความดี-สื่อสารความดี บอกต่อองค์ความรู้ในการแก้ปัญหา ต่าง ๆ เผยแพร่ วิธีการในการทำความดี อันจะเป็นการเสริมสร้างค่านิยมการทำความดี สร้างแรงบันดาลใจในการทำความดี ให้กับผู้อื่นต่อ ๆ ไป และเป็นการสืบต่อความดีต่อไปได้ไม่สิ้นสุด

ศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ (2558ก, หน้า 30 - 34) ได้อธิบายไว้ว่าการ จัดทำโครงการคุณธรรม (Moral Project) จะแบ่งกลุ่มตามความสนใจโครงการเรื่องหนึ่งเรื่องใดหรือ อาจแบ่งตามระดับชั้นเรียน แบ่งตามชมรมความสนใจ แล้วจัดเป็นประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ หรือ ประชุมอภิปรายหารือ หรือประชุมระดมสมอง โดยมีขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

1. วิเคราะห์ปัญหา หรือพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งกลุ่มต้องการให้โรงเรียนมีการ แก้ไขโดยตั้งคำถามให้ทุกคนคิดวิเคราะห์ เช่น พฤติกรรมของเพื่อน ๆ ที่อยากปรับปรุง หรือ คุณธรรม พื้นฐานของโรงเรียนมีข้อใดยังไม่ดีทำบ้าง เป็นต้น

2. ควรจัดลำดับปัญหาที่สำคัญด่วนที่สุด ที่ทุกคนเห็นพ้องต้องกันว่า ควรรีบแก้ไข เลือกลงมา 1 ปัญหาตามความเห็นของที่ประชุม

3. หาสาเหตุของปัญหา โดยนำปัญหาที่คัดเลือกแล้ว มาระดมสมองหาสาเหตุของ ปัญหา นั้น ๆ ซึ่งอาจเกิดจากสาเหตุปัจจัยภายในและ/หรือปัจจัยภายนอกอย่างไรบ้าง อาจใช้การ อภิปราย หาเหตุผลนำข้อมูลสถิติ ข้อเด่น ข้อด้อย ความเป็นไปได้ ความเร่งด่วนมาพิจารณาประกอบ เพื่อหาข้อยุติในการตัดสินใจเลือกเป็นประเด็นปัญหาที่อยากแก้ไขมากที่สุด

4. กำหนดเป้าหมายของการแก้ปัญหา นั้น ๆ โดยนำปัญหาที่คัดเลือกมากำหนด เป้าหมายทั้งเป้าหมายเชิงปริมาณ หมายถึง กลุ่มบุคคลที่ต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลง โดยระบุว่า เป็นนักเรียนชั้นใด จำนวนเท่าใด ฯลฯ เป็นต้น และกำหนดเป้าหมายเชิงคุณภาพ หมายถึง พฤติกรรม อะไรที่ต้องการให้เกิดขึ้น หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมอย่างไร

5. กำหนดชื่อโครงการ ที่ชัดเจนเข้าใจง่าย และควรสะท้อนกิจกรรม และกลุ่มเป้าหมาย ที่เกี่ยวข้อง เช่น “โครงการลด ละ เลิก บุหรี่-เมรัย” “โครงการรักษาสัตว์ รักษาสังคม” เป็นต้น

6. กำหนดวิธีแก้ไขปัญหา หรือ วิธีดำเนินงานเพื่อไปสู่เป้าหมายนั้น จะมีแผนอย่างไร

7. หลักธรรม/พระราชดำรัส/พระราชดำริ/คำสอน ใช้หลักธรรมอะไรเป็นหลักคิดใน การดำเนินโครงการ น้อมนำพระราชดำรัส/พระราชดำริ/คำสอน อะไรมาเป็นหลักในการดำเนิน โครงการ โครงการแต่ละโครงการสามารถมีคุณธรรมหลายข้อเป็นหลักคิดในการปฏิบัติโครงการได้

8. การเชื่อมโยงไปสู่คุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน โดยที่ประชุมพิจารณาการ เชื่อมโยงไปสู่คุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน ได้อย่างไร โครงการแต่ละโครงการสามารถเชื่อมโยงไปสู่

คุณธรรมอัตลักษณ์หลายข้อได้ โดยพิจารณาถึงกระบวนการในการปฏิบัติโครงการและคุณธรรมที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมขึ้น

9. กำหนดวิธีการวัดและประเมินผล โดยกำหนดตัวชี้วัด เพื่อวัดหรือประเมินผลว่ามีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอะไร ไปมากน้อยเพียงไรในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย

10. จัดทำร่างเอกสารโครงการคุณธรรม โดยรวบรวมข้อมูลทั้งหมด แล้วจัดทำเป็นเอกสารร่างโครงการ เพื่อนำไปทดลองปฏิบัติสักระยะหนึ่ง แล้วปรับปรุงให้สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบทของโรงเรียน ก่อนนำไปใช้จริง

ทั้งนี้ เนื่องจากโครงการคุณธรรม เป็นเครื่องมือที่ใช้พัฒนาทักษะการคิด และการปฏิบัติงานกลุ่มของนักเรียน จึงควรจัดทำโครงการฉบับร่างแล้วนำไปทดลองใช้ก่อนสักระยะเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้แล้วปรับปรุงแผนเป็นระยะ ๆ จนกลุ่มคิดว่าสามารถนำไปปฏิบัติให้ได้ผลตรงตามความต้องการได้แล้ว

11. จัดทำเป็นโครงการคุณธรรม โดยนำข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องที่ได้จากการทดลองทุกขั้นตอน มาเรียบเรียงให้อ่านเข้าใจง่าย อาจใช้รูปแบบการเขียนโครงการคุณธรรม หรือรูปแบบตามความเหมาะสมของโรงเรียน

กรณีมีข้อคิดเห็นข้อทักท้วง ผู้บริหารและคณะทำงานควรร่วมกันชี้แจง และ/หรือพิจารณาปรับปรุงแก้ไขแผนโครงการให้แล้วเสร็จ และเผยแพร่ใช้เป็นโครงการจริงต่อไป โดยโครงการคุณธรรม ประกอบด้วยดังนี้

1. ชื่อโครงการ
2. ความสำคัญของปัญหา
3. วัตถุประสงค์
4. กลุ่มเป้าหมาย
5. แผนการดำเนินโครงการ
6. งบประมาณ
7. หลักธรรมที่นำมาใช้
8. ความเชื่อมโยงสู่คุณธรรมอัตลักษณ์
9. วิธีการวัดและประเมินผล
10. ผู้รับผิดชอบโครงการ

พระมหาพวงศันรินทร์ ฐิตวิโส (2558, หน้า 6 - 12) กำหนดขั้นตอนในการทำโครงการคุณธรรมไว้ 6 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การตระหนักรู้และพิจารณาเลือกหัวเรื่องหรือประเด็นปัญหา ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุด ที่ต้องอาศัยภาวะการตระหนักรู้ในสถานการณ์หรือสภาพปัญหาด้วย

สติปัญญา หรือภาวะที่มีแรงบันดาลใจที่จะทำสิ่งดีงามอะไรบางอย่างที่เป็นความฝันหรืออุดมคติ ซึ่งอาจจะเกิดจากผู้เรียนเองโดยตรง หรืออาจจะเกิดจากการแนะนำหรือชี้ชวนจากครูที่ปรึกษาหรือผู้อื่นที่เป็นเงื่อนไขภายนอก มากกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักรู้หรือแรงบันดาลใจขึ้นก็ได้ การสร้างความตระหนักรู้นี้เป็นขั้นตอนที่ยาก เพราะโดยทั่วไปสภาพการณ์ที่เป็นปัญหาต่าง ๆ นั้น มักจะเกิดขึ้นอยู่แล้ว แต่มักจะถูกกละเลยมองข้าม หรือซาชินเคยชินจนมองไม่เห็นปัญหา หรือไม่รู้สึกรว่าตนเองมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัญหานั้นอย่างไรในทำนอง “เส้นผมบังภูเขา” หรือ “ปลาอยู่ในน้ำมองไม่เห็นน้ำ” จึงต้องอาศัยเหตุปัจจัยภายนอก จากกลยุธมิตรที่กระตุ้นปัจจัยภายในใจของผู้เรียนได้ถูกต้องกับจริตนิสัย ในเงื่อนไข สถานการณ์แวดล้อม และจังหวะเวลาที่พอเหมาะพอดี จนเกิดฉันทะร่วมกันที่จะรวมกันเป็นกลุ่มเพื่อ ดำเนินการโครงการ ครูที่ปรึกษาอาจวางเงื่อนไขเบื้องต้นจากการให้ผู้เรียนสำรวจและสังเกตสภาพปัญหาต่าง ๆ จากเพื่อน นักเรียน ปัญหาที่พบเห็นในห้องเรียน โรงเรียน วัด และชุมชน แล้วช่วยกันระดมความคิดต่อปัญหาที่เกิดขึ้นให้ได้มากที่สุด แล้วมาอภิปรายกันในกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มย่อยก็ได้ (อาจทำให้สนุกในลักษณะได้ว่าที่หรือยอวาทีกี่ ได้) เพื่อเลือกประเด็นปัญหาที่มีความสนใจ หรืออยากจะทำปัญหานั้นมากที่สุด เพื่อนำมาตั้งเป็นประเด็น สำหรับทำโครงการ ความดี หรือ ประเด็นที่เลือกมาทำโครงการนั้นมีที่มา 2 ลักษณะด้วยกัน คือ ผู้เรียนเริ่มคิดจาก 1) ปัญหาที่อยากแก้ หรือจาก 2) สิ่งดีที่อยากทำ ผู้เรียนที่เริ่มคิดจากความดีที่อยากทำก่อนนั้นมักยังมองแบบผิวเผิน ความคิดความเข้าใจยังไม่หยั่งรากลึก ความจริงแล้วแม้เป็นความดีที่อยากทำก็ตาม หากย้อนคิด พิจารณาให้ดีก็จะพบว่าสิ่งดีที่อยากทำนั้นต้องช่วยแก้ไขหรือปรับปรุงอะไรให้ดีขึ้นสักอย่างหนึ่งแน่ ครูที่ปรึกษา ก็ต้องช่วยกระตุ้นชี้ชวนให้ผู้เรียนได้ย้อนคิดพิจารณากลับไปประเด็นปัญหาให้ได้ เช่น หากเด็กเริ่มต้นด้วย ความคิดอยากปลูกต้นไม้ขึ้นมาลอย ๆ ครูที่ปรึกษาอาจต้องถามให้ย้อนคิดไปว่า เหตุใดหรือถึงต้องปลูกต้นไม้ ปลูกที่ไหน เพราะอะไรจึงต้องปลูกที่นี่ ปลูกต้นไม้มันช่วยแก้ปัญหาอะไร หรือ หรือต้นไม้ช่วยทำอะไรดีขึ้นบ้าง ถ้าผู้เรียนช่วยกันคิดและตอบปัญหาเหล่านี้ได้ ก็จะได้ประเด็นปัญหาที่ชัดเจนสำหรับการนำมาตั้งเป็นประเด็นทำโครงการ

ขั้นตอนที่ 2 การรวบรวมประมวลข้อมูลและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง เมื่อสมาชิกทุกคนในกลุ่มเห็นพ้องกันและตัดสินใจเลือกประเด็นปัญหา หรือหัวเรื่องได้แล้วและได้รับความเห็นชอบจากที่ปรึกษาแล้ว ก็จะเป็นขั้นตอนของการระดมความคิดวางแผนงานในเบื้องต้น โดยเริ่มจากการร่วมกันพิจารณาวิเคราะห์สภาพปัญหาแล้วสืบสาวไปหาสาเหตุและปัจจัยร่วมต่าง ๆ การวางแผนเป้าหมายและวิธีการแก้ปัญหา แล้วประมวลสิ่งที่วิเคราะห์ได้ทำเป็นผังมโนทัศน์ในขั้นตอนนี้จะพบว่ายังมีข้อมูลของสภาพ ปัญหาและปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไม่เพียงพอหรือยังมีรายละเอียดที่ไม่ชัดเจน ตัวแปรสนับสนุนและองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้ในการวางแผนแก้ปัญหาที่ยังมีไม่ครบถ้วนหรือยังไม่ชัดเจนเป็นต้น จึงต้องมีการ รวบรวมข้อมูลและองค์ความรู้เพิ่มเติม (ซึ่งอาจจะได้มาจากการสำรวจโดยละเอียดหรือประมาณการโดยคร่าว ๆ ก็ได้) จากการพบปะสนทนาขอความร่วมมือจากบุคคลต่าง ๆ

และจากการค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือตำรา และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้ทั้งหมดมาประมวลเพื่อจัดเตรียมสำหรับคิดวางแผนทำร่างโครงการต่อไป สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จากการระดมความคิดในขั้นตอนที่ 1 แล้วเลือกมา 1 อย่างนั้น ครูที่ปรึกษาควรให้ผู้เรียนช่วยกันระดมความคิดกันต่อเพื่อตอบคำถาม 5 ข้อต่อไปนี้

1. “ปัญหา” ที่เลือกเป็นประเด็นเริ่มต้นทำโครงการ คืออะไร ระบุสภาพปัญหาให้ชัดเจน (ปัญหา มักเป็นสภาพการณ์ที่ผิดปกติ ไม่ดี ไม่น่าพอใจ หรือเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ พฤติกรรมที่ผิดศีลธรรม/ กฎระเบียบ หรือผิดจกมารยาทที่ถูกต้อง เป็นต้น)

2. ปัญหานั้นมี “สาเหตุ” มาจากอะไร วิเคราะห์ร่วมกันต่อว่าอะไรเป็นสาเหตุต้นตอที่แท้จริง อะไร เป็นปัจจัยร่วม อะไรเป็นปัจจัยแวดล้อมภายนอก อะไรเป็นปัจจัยภายใน

3. “เป้าหมาย” ของการแก้ปัญหาคืออะไร ควรให้ช่วยกันเริ่มคิดจากการวางเป้าหมายระยะสั้น - ระยะกลางก่อน โดยเริ่มจากการช่วยกันระบุเป้าหมายเชิงปริมาณว่าเกี่ยวข้องกับบุคคลหรือสิ่งของแวดล้อม ใดบ้าง จำนวนหรือปริมาณเท่าใด มีขอบเขตระยะเวลา - พื้นที่การทำงานเท่าใด แล้วช่วยกันตั้งเป้าหมายเชิงคุณภาพ ว่าต้องการให้กลุ่มเป้าหมายเกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์อย่างไรบ้าง ให้เกิดการพัฒนาจิตใจ หรือพัฒนาปัญญาอย่างไรบ้าง หรือให้เกิดสิ่งของ / สภาพแวดล้อมที่พึงประสงค์อย่างไรบ้าง

4. “ทางแก้” หรือวิธีการดำเนินงานเพื่อไปสู่เป้าหมายนั้น มีแผนงานอย่างไรบ้าง ให้ช่วยกันวางแผนการทำงานที่จะสามารถทำได้ทั้ง 2 ระยะ ทั้งเฉพาะหน้าในระยะเวลา 3 เดือน ในช่วงเทอม 1 และระยะที่ 2 ในช่วงเทอม 2 อีกประมาณ 3 - 4 เดือน

5. การดำเนินงานโครงการดังกล่าวนี้ มีการใช้ “หลักธรรมและแนวพระราชดำริ” อะไรบ้าง (หากผู้เรียนยังจำหัวข้อธรรมที่แน่นอนไม่ได้ หรือจำพระราชดำรัสที่ถูกต้องไม่ได้ ก็ให้ใช้ถ้อยคำง่าย ๆ ที่อธิบายให้เข้าใจได้แทนไปก่อน แล้วไปค้นคว้าเพิ่มเติมต่อในภายหลังก็ได้)

เมื่อตอบคำถาม 5 ข้อนี้ได้แล้ว ก็ให้ประมวลสรุปนำเสนอในรูปแบบของผังมโนทัศน์ที่มีหัวข้อดังนี้

- ชื่อโครงการ, ชื่อกลุ่ม, ชื่อโรงเรียน
- วาดภาพประกอบโครงการ ที่แสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์
- ปัญหาที่เลือกทำโครงการ
- สาเหตุของปัญหา
- เป้าหมาย (เชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ)
- ทางแก้ (วิธีการหรือกิจกรรมที่เป็นขั้นตอนเรียงข้อ)
- หลักธรรม/พระราชดำริ/พระราชดำรัส ที่นำมาใช้

สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาชั้นนั้น เน้นเพียงให้เด็กสามารถคิดการใหญ่ (Think Big) คิดเป็นขั้นตอนได้ก็เพียงพอแล้ว ส่วนการคิดวิเคราะห์ห้อย่างนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นถือว่า เป็นการต่อยอด เวลาตั้งคำถาม สามารถอนุมานให้ใช้คำถาม 5 คำถามเหมือนของระดับมัธยมศึกษาได้แต่เด็กนักเรียนจะวิเคราะห์ได้ไม่ลึกซึ้งนัก และจะดูเคร่งเครียดเกินไป ครูที่ปรึกษาจำต้องกระตุ้นความคิดด้วยคำถามที่หลากหลาย และย่อยประเด็นลงไปให้มากขึ้น และหากเด็กสนใจประเด็น “สิ่งดีที่จะทำ” มากกว่า “ปัญหาที่จะแก้” ก็ไม่เป็นไร ก็ให้ขยายสิ่งดีที่จะทำให้เป็นโครงการใหญ่ ตั้งกลุ่มเป้าหมายให้ชัดและคิดขั้นตอนของการทำงานออกมาได้ก็เพียงพอแล้ว ตัวอย่างประเด็นคำถาม กระตุ้นความคิดนักเรียนระดับประถมศึกษา

- ถ้าจะชวนกันให้ทำความดีนั้นหลาย ๆ คน จะทำได้หรือไม่
- จะวางกลุ่มเป้าหมายเป็นใคร จำนวนกี่คน
- จะชักชวนหรือประชาสัมพันธ์ ด้วยวิธีการอย่างไรบ้าง
- จะมีวิธีการหรือกิจกรรม ดำเนินการโครงการนี้อย่างไรบ้าง
- จะมีวิธีใดที่จะรู้ว่าแต่ละคนนั้นทำความดีนั้นจริงหรือไม่
- ถ้าเขาทำจริง จะรู้ได้อย่างไรว่าเขาทำมาก หรือน้อย
- ถ้ามีคนที่ทำความดีมาก ๆ จะให้อะไรเขาตอบแทน
- ต้องการให้เกิดผลดีจากการทำโครงการนี้อย่างไรบ้าง
- จะตั้งชื่อโครงการ, ชื่อกลุ่ม ว่าอะไร - อื่น ๆ เช่น คุณธรรมใดที่จะนำมาใช้

ในการทำความดีนี้ จากนั้นจึงให้ประมวลข้อมูลเป็นผังมโนทัศน์ที่มีหัวข้อดังต่อไปนี้

- ชื่อโครงการ, ชื่อกลุ่ม, ชื่อโรงเรียน
- วาดภาพประกอบโครงการ ที่แสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์
- ประเด็นสิ่งดีที่อยากทำ/ประเด็นปัญหาที่เลือกทำโครงการ
- เป้าหมาย (เชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ)
- วิธีการ (วิธีการหรือกิจกรรมที่เป็นขั้นตอนเรียงข้อ)
- หลักธรรม/พระราชดำริที่นำมาใช้

ขั้นตอนที่ 3 การจัดทำร่างโครงการ ขั้นตอนนี้เป็นการคิดพิจารณาวางแผนงานในรายละเอียดและภาพรวมทั้งหมด โดยนำข้อมูลที่รวบรวมและประมวลได้ทั้งหมดนั้นมาเรียบเรียงและจัดทำเป็นเอกสารร่างโครงการที่มีหัวข้อต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้อย่างน้อย 13 หัวข้อ ดังนี้

1. ชื่อโครงการ (ชื่อโครงการเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)
2. กลุ่มเยาวชนผู้รับผิดชอบโครงการ และสถานศึกษา
3. ที่ปรึกษาโครงการ
4. วัตถุประสงค์ (ไม่ควรเกิน 5 ข้อ)

5. สถานที่และกำหนดระยะเวลาดำเนินการ
  6. ผังมโนทัศน์
  7. สารสำคัญของโครงงาน
  8. การศึกษาวิเคราะห์
    - 8.1 ปัญหาและสาเหตุ (ประมวลข้อมูลสภาพปัญหา แล้ววิเคราะห์สืบสาวหาสาเหตุและปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหา เพื่อให้เห็นที่มาและความสำคัญของโครงงาน)
    - 8.2 เป้าหมายและทางแก้ (เชิงปริมาณ และคุณภาพ)
    - 8.3 หลักการและหลักธรรมที่นำมาใช้ (แสดงหลักธรรมและแนวพระราชดำริ หรือหลักวิชาการต่าง ๆ ที่นำมาใช้ พร้อมอธิบายความหมายโดยย่อ แล้วอธิบายเชื่อมโยงกับการดำเนินการโครงงาน อย่างสอดคล้องเป็นเหตุเป็นผล)
  9. วิธีการดำเนินงาน (แสดงวิธีการดำเนินงานเป็นข้อ ๆ หรือเป็นแผนผังที่มีคำอธิบายที่ชัดเจน)
  10. งบประมาณและแหล่งที่มาของงบประมาณ (แสดงงบประมาณโครงงาน และแหล่งที่มา หากมีการระดมทุนเพิ่ม ให้บอกแผนงานหรือวิธีการระดมทุนด้วย)
  11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (ผลโดยตรงและผลกระทบที่ต่อเนื่องออกไป)
  12. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของที่ปรึกษา
  13. ความคิดเห็นและความรู้สึกของประธานกลุ่มเยาวชนผู้รับผิดชอบโครงงาน
- ในการจัดทำร่างโครงงานที่ดีนั้น ในหัวข้อการศึกษาวิเคราะห์เป็นหัวใจสำคัญ โดยเฉพาะการวิเคราะห์ถึงปัญหาและสาเหตุ ควรมีข้อมูลสถิติ หรือสภาพการณ์ที่ได้มาจากการสำรวจสังเกตจริง มาประกอบอ้างอิง จะทำให้มีน้ำหนักน่าเชื่อถือ ยิ่งถ้าเป็นข้อมูลสถิติจากพื้นที่เป้าหมายจริง ๆ ก็จะทำให้คะแนนการประเมินความเป็นไปได้ของร่างโครงงานดีขึ้น
- ขั้นตอนที่ 4 การดำเนินการโครงงานแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 บุกเบิก (ทดลอง) ระยะที่ 2 ตอกย้ำ(ขยายผล) ขั้นตอนนี้เป็นกรนำร่างโครงงานมาปฏิบัติจริงไปตามลำดับขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน ซึ่งจะมีทั้งในส่วนที่แบ่งงานและดำเนินงานกันในระหว่างสมาชิกในกลุ่มผู้รับผิดชอบโครงงาน และงานในส่วนที่สร้างการมีส่วนร่วมให้กับเพื่อนนักเรียนอื่นหรือบุคคลต่าง ๆ ที่เข้ามาช่วยทำงานในด้านต่าง ๆ ตลอดจนการจัดกิจกรรมรณรงค์ขยายการมีส่วนร่วมออกไปสู่ชุมชน การดำเนินงานในช่วงนี้อาจมีข้อมูลย้อนกลับมาที่เป็นเรื่องใหม่ที่เพิ่งทราบ หรือคลาดเคลื่อนไปจากที่คาดการณ์ไว้ หรือเกิดสถานการณ์ที่ยู่ยากเป็นอุปสรรคข้อขัดข้องหรือข้อขัดแย้งให้ต้องเผชิญหน้าและแก้ปัญหาอยู่เสมอ ๆ อันอาจจะนำมาซึ่งความอ่อนล้า ความเหนื่อยหน่ายท้อแท้ได้บ่อย ๆ ซึ่งทั้งหมดนี้ล้วนเป็นแบบฝึกหัดสำคัญของการเรียนรู้และพัฒนาคุณธรรม ของผู้รับผิดชอบโครงงานและผู้มาช่วยงานทั้งสิ้น และจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการติดตาม สนับสนุน ดูแล ให้ความช่วยเหลือทั้งทาง

ทรัพยากรภายนอกและทางจิตใจ จากคณะที่ปรึกษาอย่างใกล้ชิด ตลอดระยะเวลาดำเนินการโครงการงาน ทั้ง 2 ช่วง ผู้รับผิดชอบโครงการพึงระลึกไว้ว่า การทำงานจริงอาจมีหลายสิ่งที่ไม่เป็นไปตามที่ คาดการณ์และระบุไว้ในร่างโครงการ และหลายครั้งอาจต้องมีการปรับเปลี่ยนแผนงานไปจากเดิม ก็ไม่เป็นไร แต่ต้องเข้าใจว่าเพราะอะไร สามารถอธิบายได้ถึงเหตุผลของการที่ผิดพลาดไปจากแผนงาน ที่วางไว้ได้ อย่าทำงานเพียงเพื่อให้ได้ผลตามร่างโครงการที่วางแผนไว้เท่านั้น แต่ทำงานเพื่อก่อให้เกิด การเรียนรู้และพัฒนาคุณธรรมของตนเองและทุกคนที่เกี่ยวข้องเป็นหลัก ทำแล้วคุณธรรมความดีต้อง เพิ่มขึ้นและควรมีความสุขจากการทำความดีนั้น ทำโครงการและความดี เพื่อน้อมเกล้าฯ ถวาย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มิใช่การแข่งขันเพื่อล่ารางวัล ระยะเวลาการทำงานจริง ที่ลงแรง ทำงานด้วยความมุ่งมั่นทุ่มเทอย่างต่อเนื่องนั้น ไม่ควรน้อยกว่า 2 เดือน จึงจะทำให้กระบวนการเรียนรู้ แบบโครงการคุณธรรมได้ผลเต็มที่

ขั้นตอนที่ 5 การสรุปประเมินผลและเขียนรายงาน จากการดำเนินงาน ในขั้นตอนที่ 4 นั้นให้กลุ่มเยาวชนคนได้ทำการประเมินผลและสรุปผลการดำเนินงานทั้ง 2 ระยะ เพื่อนำมาใช้จัดทำ เป็นเอกสารและสื่อการนำเสนอโครงการ 5 หรือ 6 รายการ ดังนี้

1. รายงานโครงการ
2. สรุปย่อโครงการใน 1 หน้ากระดาษ
3. แผ่นพับนำเสนอโครงการ
4. สื่อ Presentation เช่น PowerPoint หรือ VCD
5. แผ่นป้ายนิทรรศการโครงการ
6. เว็บเพจ นำเสนอโครงการผ่านทางอินเทอร์เน็ต

ขั้นตอนที่ 6 การนำเสนอโครงการ เป็นทักษะที่สำคัญของผู้รับผิดชอบโครงการ ทุกคนที่จะต้องทำหน้าที่เป็นกัลยาณมิตร ทำการสื่อสารและถ่ายทอดความดีงามจากโครงการของตน ออกสู่การรับรู้ของบุคคลอื่นและสาธารณะ สมาชิกทุกคนในกลุ่มควรทำความเข้าใจใน รายละเอียดและภาพรวมของโครงการทั้งหมด แล้วชักชวนการนำเสนอในประเด็นสำคัญ ๆ ไว้เพื่อ เตรียมตัวสำหรับการนำเสนอบนเวที การสัมภาษณ์ซักถาม และการนำเสนอหน้าแผ่นป้ายนิทรรศการ โครงการ ให้คณะกรรมการและผู้มาชมนิทรรศการโครงการสามารถเข้าใจได้ในระยะเวลาอันจำกัด

สรุปได้ว่าขั้นตอนในการทำโครงการคุณธรรมไว้ 6 ขั้นตอน ได้แก่ การตระหนักรู้และ พิจารณาเลือกหัวเรื่องหรือประเด็นปัญหา การรวบรวมประมวลข้อมูลและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง การจัดทำร่างโครงการ การดำเนินการโครงการ การสรุปประเมินผลและเขียนรายงาน และการ นำเสนอโครงการ โดยรายงานโครงการคุณธรรมนั้นจะต้องประกอบไปด้วย ชื่อโครงการ ความสำคัญของ ปัญหา วัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย แผนการดำเนินโครงการ งบประมาณ หลักธรรมที่นำมาใช้ ความเชื่อมโยงสู่คุณธรรมอัตลักษณ์ วิธีการวัดและประเมินผล และผู้รับผิดชอบโครงการ

6. ตัวชี้วัดโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรม

ศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ (2559, หน้า 14) ได้กล่าวว่าการประเมินผลภาพรวมของการพัฒนาเข้าสู่โรงเรียนคุณธรรมจะมีตัวชี้วัด ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ตัวชี้วัดโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรม

ตัวชี้วัด	หลักฐาน/ร่องรอย/ลักษณะที่พบ
1. มีกระบวนการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมทั้งโรงเรียน	1. ครู นักเรียนและบุคลากรทราบแผนการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียน 2. มีภาพความสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง ผู้บริหาร ครู นักเรียนคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง 3. ครูและนักเรียนมีความสุข ยิ้มแย้ม แจ่มใส ทักทาย โต้ตอบอย่างมีสัมมาคารวะ 4. สภาพแวดล้อมของโรงเรียนสะอาดร่มรื่นน่าเรียน
2. มีกลไกคณะทำงานและใช้โครงงานคุณธรรมเป็นเครื่องมือที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติเพื่อพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม	5. ครู นักเรียน ผู้บริหาร แบ่งงานรับผิดชอบพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม 6. มีโครงงานคุณธรรม/กิจกรรมคุณธรรมที่แต่ละคนมีส่วนร่วมลงมือปฏิบัติ และมีการติดตามประเมินผลโครงงาน
3. พฤติกรรมที่พึงประสงค์ในโรงเรียนเพิ่มขึ้น	7. ครู นักเรียน ผู้บริหาร มีวินัยในการปฏิบัติตามหน้าที่รับผิดชอบ 8. ครู นักเรียน ผู้บริหาร มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในคุณธรรมเป้าหมายของโรงเรียน
4. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในโรงเรียนลดลง	9. ครู นักเรียน ผู้บริหาร ลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ตามที่กำหนด
5. เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหารโรงเรียน ครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน	10. บรรยากาศในโรงเรียนทุกภาคส่วนร่วมมือกันปฏิบัติงาน ครูนักเรียน ผู้บริหาร ร่วมกันปฏิบัติงานเพื่อบรรลุพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในคุณธรรมเป้าหมายของ โรงเรียน

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	หลักฐาน/ร่องรอย/ลักษณะที่พบ
6. มีองค์ความรู้/นวัตกรรมการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม และมีการบูรณาการกับการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน	11. มีองค์ความรู้/นวัตกรรมการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมที่ เผยแพร่ได้และ/หรือมีแผนการเรียนรู้อการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในชั้นเรียน
7. เป็นแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรม	12. โรงเรียนมีความพร้อมในการเป็นแหล่งศึกษาดูงานพัฒนา คุณธรรมจริยธรรม

ที่มา : ศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ (2559, หน้า 14)

แนวคิดและวิธีการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”

โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ได้มุ่งมั่นพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม โดยคณะผู้บริหารและครูได้ร่วมกันขับเคลื่อนโรงเรียนส่งเสริมคุณธรรม ซึ่งผู้บริหารและคณะครูได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและตระหนักดีถึงการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดีอย่างยั่งยืน โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” จึงได้ปรับกระบวนการทัศน์ใหม่ ที่จากเดิมมีปัญหาการเปลี่ยนถ่ายตำแหน่งทางการบริหารและความไม่เชื่อมโยงการทำงานอย่างต่อเนื่องจากอดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อให้โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” เป็นโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม ขับเคลื่อนไปอย่างคล่องตัวและยั่งยืน บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน คือ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และความพอเพียง ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 แสดงการบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนและพัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม

1. ที่มาของแนวคิดการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”

ในการพัฒนาสู่ความสำเร็จได้นำหลักธรรมาภิบาล หลักการบริหารโรงเรียนเป็นฐาน หลักมนุษยสัมพันธ์ในการบริหารการศึกษา ภาวะผู้นำและจริยธรรมของผู้บริหาร และนำวงจรคุณภาพ PDCA มาบูรณาการและประยุกต์ใช้ จนเกิดเป็นการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม จากภาพที่ 2 โดยวงจร ด้านนอกสุด เป็นการวางแผนและการดำเนินงานที่มีการนำข้อมูลพื้นฐาน ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ มาเป็นฐานการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ถัดมาเป็นวงจรที่สำคัญ วงจรที่บุคลากรต้องมีความรู้ เข้าใจ กระบวนการและทักษะที่จะนำไปสู่การพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตาม คุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนคือ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และความพอเพียง โดยมี กระบวนการดังต่อไปนี้

1. S หมายถึง การบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมด้วย 9 S ประกอบด้วย

1.1 Scan & Survey หมายถึง การสำรวจวิเคราะห์สภาพบริบทโรงเรียน

ความต้องการเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis การพิจารณาปัจจัยนำเข้า จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคในการดำเนินงาน

1.2 Setting Goal หมายถึง การกำหนดคุณธรรมเป้าหมาย

1.3 Setting Strategies หมายถึง การกำหนดแนวทางปฏิบัติให้บรรลุจุดหมาย

ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 Start to Implementation หมายถึง การวางแผนการดำเนินงานอย่าง

รอบคอบ การปรับปรุงเปลี่ยนแปลง การพัฒนา การแก้ปัญหา กำหนดการดำเนินงาน กำหนด ระยะเวลาการดำเนินงาน กำหนดผู้รับผิดชอบ

1.5 Supporting หมายถึง การส่งเสริม สนับสนุน ปัจจัย ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การ

ดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมาย

1.6 Summarize หมายถึง การกำกับ นิเทศ การติดตามประเมินผลการดำเนินงาน

รายงานผลการดำเนินงาน

1.7 Share & Cheer up หมายถึง การแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากผลการ

ดำเนินงาน ตระหนักและรู้สถานภาพความสำเร็จ การให้กำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน รางวัลสำหรับนักเรียน

1.8 Standard หมายถึง การมุ่งสู่มาตรฐานขั้นสูงเป็นแบบอย่างได้

1.9 Sustainable หมายถึง ความยั่งยืน

2. K (Knowledge) หมายถึง การเสริมสร้างสมรรถนะ ความรู้ ควบคู่ไปกับทักษะ

ความสามารถ (Process) และคุณลักษณะของครูและนักเรียนที่จำเป็นต่อการดำเนินงานหรือกิจกรรม (Attribute)

3. B (Best Identity Moral) หมายถึง คุณธรรมอัตลักษณ์ที่ดีของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ประกอบด้วย

3.1 Honesty	ความซื่อสัตย์
3.2 Responsibility	ความรับผิดชอบ
3.3 Sufficiency	ความพอเพียง

2. วิธีการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”

2.1 Scan & Survey

การสำรวจวิเคราะห์สภาพบริบทโรงเรียน ความต้องการเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis และการพิจารณาปัจจัยนำเข้า จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 สภาพเริ่มต้น ด้านจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”

	Helpful To achieving the objective	Harmful To achieving the objective
Internal origin	S: Strengths	W: Weaknesses
	- โรงเรียนแหล่งเรียนรู้เหมาะสำหรับให้นักเรียนทำกิจกรรมเรียนรู้นอกห้องเรียนได้หลากหลาย	- นักเรียนขาดความกระตือรือร้น ความมุ่งมั่นในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองขาดทักษะการ
	- ครูมีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ในการสอนสูง	- คติวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล
	- ครูมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน	- ครูใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้น้อย
	- โรงเรียนมีแผนปฏิบัติการประจำปี ในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติอย่างชัดเจน	- โรงเรียนต้องร่วมกิจกรรม โครงการจากการมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานภายนอกอื่น ๆ ส่งผลให้การบริหารงานโรงเรียนไม่เป็นไปตามการวางแผนที่วางไว้
	- โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมในการส่งเสริมคุณลักษณะของผู้เรียน ครอบคลุมทั้งในด้านคุณธรรม จริยธรรม สุนทรียภาพ (ดนตรี กีฬา ศิลปะ) สุขภาพกาย และสุขภาพจิต	

ตารางที่ 5 (ต่อ)

	Helpful To achieving the objective	Harmful To achieving the objective
	O: Opportunities	T: Threats
External Origin	<ul style="list-style-type: none"> - ชุมชนช่วยกันดูแลนักเรียน และให้ความร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียน - ผู้ปกครองมีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียนส่งผลให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน - การสนับสนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานต่าง ๆ ต่อการจัดการศึกษา มีผลทำให้โรงเรียนมีงบประมาณในการพัฒนาโรงเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ปกครองส่วนใหญ่ต้องทำงานหนักไม่มีเวลาดูแลนักเรียน - สภาพของพื้นที่ตั้งของโรงเรียนไม่มีรั้วกัน ทำให้ผู้ปกครองขาดความมั่นใจในความปลอดภัยของบุตรหลาน - ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างระดับแรงงาน รายได้ไม่เพียงพอ ส่งผลให้ขาดปัจจัยในการสนับสนุนด้านการเรียนแก่บุตรหลาน

ที่มา : โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” (2558ช, หน้า 7)

เมื่อพิจารณาปัจจัยนำเข้าในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” เกี่ยวกับทรัพยากรบุคคล (Man) กลยุทธ์/แผนงาน (Methods) วัสดุอุปกรณ์ (Material) และงบประมาณ (Money) ปรากฏข้อค้นพบดังนี้

ด้านบุคลากรในระยะแรกเริ่มการพัฒนาคุณธรรมของนักเรียนมาจากครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ซึ่งสอนคุณธรรมเชื่อมโยงกับการทำโครงการ จึงมีความรู้เรื่องโครงการเป็นทุนเดิม แล้วจึงขยายไปยังครูคนอื่น ๆ และนักเรียนคนอื่น ๆ โดยมีคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบอย่างเป็นทางการ และมีการบรรจุโครงการคุณธรรมเข้าไว้ในแผนปฏิบัติการของโรงเรียน

โครงการคุณธรรมของนักเรียนส่วนใหญ่เป็นโครงการที่ไม่ต้องใช้เงิน แต่สำหรับโครงการ/โครงการที่ต้องใช้เงิน โรงเรียนได้จัดสรรงบประมาณส่วนหนึ่งสนับสนุน รวมทั้งมีงบประมาณในการจัดอบรมนักเรียนด้วย

ชุมชนให้ความสำคัญกับโครงการโรงเรียนคุณธรรมอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มีความจำเป็นต้องพัฒนานักเรียนในด้านนี้และชุมชนมีโอกาสได้ให้ความช่วยเหลือโรงเรียนตามโอกาส เช่น การอำนวยความสะดวกด้านสถานที่ การจัดหาหนังสือสวดมนต์ เป็นต้น

2.2 Setting Goal

การกำหนดเป้าหมายคุณธรรมอัตลักษณ์ ที่เกิดจากการประชุมวางแผนเพื่อให้เกิดเป้าหมายที่ชัดเจน มีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้ดำเนินงานและกิจกรรมมีความเข้าใจ

คุณธรรมอัตลักษณ์ : ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความพอเพียง

ตารางที่ 6 พฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”

คุณธรรม เป้าหมาย	พฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวก		
	ผู้บริหาร	ครู	นักเรียน
ความซื่อสัตย์	1. ไม่แสวงหาผลประโยชน์ จากนักเรียนและ โรงเรียน 2. ไม่เบียดเบียนเวลา ราชการ 3. มีสัจจะ 4. มีความสามัคคี ในหมู่คณะ	1. ไม่แสวงหาผลประโยชน์ จากนักเรียนและ โรงเรียน 2. ไม่เบียดเบียนเวลา ราชการ 3. มีสัจจะ 4. มีความสามัคคี ในหมู่คณะ	1. ตรงต่อเวลา - การมาโรงเรียน - การเข้าห้องเรียน 2. ไม่พูดโกหกหลอกลวง 3. รักษาคำพูดและคำ สัญญาต่อผู้อื่น 4. ไม่ลอกการบ้านเพื่อน 5. ไม่ทุจริตในการสอบ 6. ไม่ถือเอาสิ่งของของ ผู้อื่นมาเป็นของตน 7. ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติด บุหรี่ การพนัน 8. รักโรงเรียนและ สามัคคีในหมู่คณะ

ตารางที่ 6 (ต่อ)

คุณธรรม เป้าหมาย	พฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวก		
	ผู้บริหาร	ครู	นักเรียน
ความรับผิดชอบ	<ol style="list-style-type: none"> 1. รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย 2. ตรงต่อเวลา 3. แต่งกายถูกระเบียบตามที่กำหนดในแต่ละวัน 4. ปฏิบัติงานเสร็จสิ้นตามเวลาที่กำหนด 5. มีความประพฤติดีและเป็นแบบอย่างแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา 	<ol style="list-style-type: none"> 1. รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย 2. มาโรงเรียนทันเวลาที่กำหนด 3. แต่งกายถูกระเบียบตามที่กำหนดในแต่ละวัน 4. ปฏิบัติงานเสร็จสิ้นตามเวลาที่กำหนด 5. มีความประพฤติดีและเป็นแบบอย่างที่ดี 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีวินัยในตนเองปฏิบัติตามคำสั่งและกฎข้อบังคับของโรงเรียน 2. มาเรียนอย่างสม่ำเสมอ 3. รักษาความสะอาดของห้องเรียนและบริเวณอาคารเรียนและให้ความร่วมมือในการดูแลเขตพื้นที่พัฒนาที่ได้รับมอบหมาย 4. ดูแลรักษาทรัพย์สินของโรงเรียนและส่วนรวม 5. มีกริยามารยาทเรียบร้อยตามวัฒนธรรมไทย 6. เชื่อฟังและอยู่ในโอวาทหรือคำแนะนำของครูทุกท่าน

ตารางที่ 6 (ต่อ)

คุณธรรม	พฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวก		
	เป้าหมาย	ผู้บริหาร	ครู
ความพอเพียง	1. ดำรงตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - ประหยัดและรักษาทรัพย์สินของโรงเรียนและส่วนรวม - ใช้น้ำ พลังงาน ไฟฟ้าเท่าที่จำเป็น ปิดทันทีเมื่อเลิกใช้งาน - เสียสละและแบ่งปันต่อนักเรียนและเพื่อนร่วมงาน 2. มีจิตอาสาและถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ	1. ดำรงตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - ประหยัดและรักษาทรัพย์สินของโรงเรียนและส่วนรวม - ใช้น้ำ พลังงาน ไฟฟ้าเท่าที่จำเป็น ปิดทันทีเมื่อเลิกใช้งาน - เสียสละและแบ่งปันต่อนักเรียนและเพื่อนร่วมงาน 2. มีจิตอาสาและถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ	1. ดำรงตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - ประหยัดและรักษาทรัพย์สินของโรงเรียนและส่วนรวม - ใช้น้ำ พลังงาน ไฟฟ้าเท่าที่จำเป็น ปิดทันทีเมื่อเลิกใช้งาน - บันทึกรการใช้งานและออมทรัพย์กับโรงเรียนธนาคาร (ธนาคาร) - ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาเล่าเรียน 2. มีจิตอาสาและถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

ที่มา : โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” (2558ข, หน้า 8)

2.3 Setting Strategies

การกำหนดแนวทางปฏิบัติให้บรรลุจุดหมาย ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับนโยบาย ความต้องการและปัญหาของสถานศึกษาและท้องถิ่น ดังนี้

การวางแผนการดำเนินงานอย่างรอบคอบ ครอบคลุมถึงการกำหนดหัวข้อที่ต้องการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึงการพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย กำหนดการดำเนินงาน กำหนดระยะเวลาการดำเนินงาน กำหนดผู้รับผิดชอบหรือผู้ดำเนินการและกำหนดงบประมาณที่จะดำเนินการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ในแต่ละปีการศึกษาโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ได้ดำเนินการดังนี้

1. ประชุมคณะกรรมการฝ่ายบริหาร เพื่อศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัญหา อุปสรรค จากสารสนเทศของโรงเรียน ดังนี้ รายงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ในปีการศึกษา 2557 รายงานผลการดำเนินงานโครงการในปีการศึกษา 2557 รายงานการประเมินตนเอง ปีการศึกษา 2557 และรายงานผลการดำเนินงานโครงการ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558
2. แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู ตัวแทนผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา จัดประชุมเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจและความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานการประเมินภายนอก แนวทางการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและประโยชน์ของมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำวิจัยการศึกษาความต้องการจำเป็นและจัดลำดับของการดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นและจัดลำดับของการดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ในปีการศึกษา 2559 โดยใช้แบบประเมินการดำเนินงานสร้างและพัฒนามาตรฐานและคุณภาพผู้เรียน ตามข้อกำหนดมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานที่แนบท้ายประกาศกฎกระทรวงศึกษาธิการเพื่อการประกันคุณภาพในสถานศึกษา ทั้ง 5 ด้าน จำนวน 15 มาตรฐาน 65 ตัวบ่งชี้ที่มีลักษณะเป็นแบบตอบสนองคู่ (Dual Response) มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ทำการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นและจัดลำดับโดยใช้สูตร PNIModified ทำให้ได้แนวทางในการบริหารการดำเนินงานของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ที่สอดคล้องกับนโยบาย ความต้องการและปัญหาของท้องถิ่น โดยจะเห็นได้จาก อัตลักษณ์ วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ คุณธรรมเป้าหมาย ปรัชญา และพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวก ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ ยุทธศาสตร์ดำเนินงาน และคุณธรรมเป้าหมายโรงเรียนคุณธรรม

ประเด็น	รายละเอียด
วิสัยทัศน์	โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” เป็นโรงเรียนชั้นนำ ประสานสัมพันธ์ชุมชน พัฒนาตนด้วยเทคโนโลยี เน้นวิถีความเป็นไทย พร้อมก้าวไกลสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล
วัตถุประสงค์	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้ผู้เรียน มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ บนฐานความเป็นไทย 2. เพื่อให้พฤติกรรมที่พึงประสงค์ในโรงเรียนเพิ่มขึ้น 3. เพื่อให้พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในโรงเรียนลดน้อยลง
ยุทธศาสตร์ดำเนินงาน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผลักกำลังของผู้บริหาร ครูและนักเรียนลงมือปฏิบัติคุณธรรม ทั่วทั้งโรงเรียน 2. บูรณาการแผนงาน/โครงการคุณธรรม/โครงการงานคุณธรรม เข้าไว้ใน การพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม
คุณธรรมเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความซื่อสัตย์ (Honesty) 2. ความรับผิดชอบ (Responsibility) 3. ความพอเพียง (Sufficiency)

ที่มา : โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” (2558ข, หน้า 9)

2.4 Start to implementation

ขั้นตอนการวางแผนการดำเนินงานอย่างรอบคอบ การปรับปรุงเปลี่ยนแปลง การพัฒนา การแก้ปัญหา กำหนดการดำเนินงาน กำหนดระยะเวลาดำเนินงานโครงการโรงเรียน ต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” เน้นการมีส่วนร่วม มีคณะทำงานรับผิดชอบ มีนักเรียน แกนนำ มีกระบวนการทำงานอย่างมีระบบ และมีการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการประเมินผล ดังจะ เห็นได้จากโครงการ คำสั่ง และรายงานผลการปฏิบัติงานตามโครงการต่าง ๆ

2.5 Supporting

การส่งเสริม สนับสนุน ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมาย จะเห็นได้จากโครงการและกิจกรรมคุณธรรมที่มีอย่างหลากหลายและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ดังโครงการต่อไปนี้

2.5.1 โครงการเพื่อพัฒนาผู้เรียน จำนวน 5 โครงการ

- 1) โครงการพัฒนาการเรียนการสอนด้วยโครงการคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติ
1 ห้องเรียน 1 โครงการคุณธรรม
- 2) โครงการรักษาสัตว์ รักษาสังคม
- 3) โครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมน้อมนำความดี
- 4) โครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยเสพติด และอบายมุข
- 5) โครงการธนาคารโรงเรียน

2.5.2 โครงการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม จำนวน 1 โครงการ ได้แก่ โครงการอบรมพัฒนาศักยภาพครูเพื่อขยายผลโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรมในภูมิภาค

2.5.3 โครงการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม จำนวน 2 โครงการ

- 1) โครงการ “วันสุขบทที่รัก”
- 2) โครงการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”
ซึ่งแต่ละโครงการมีแนวทางการดำเนินงานและผลเชิงประจักษ์ที่ได้จากการดำเนินโครงการ ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 โครงการที่เป็นตัวขับเคลื่อนโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ชื่อโครงการ	กิจกรรมการพัฒนา	ผลการดำเนินโครงการ
1. โครงการพัฒนาการเรียนการสอนด้วยโครงการคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติ	1.1 จัดห้องสมุดโครงการคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติ	- นักเรียนได้รับรางวัลเหรียญทองรองชนะเลิศอันดับ 1
คุณธรรมเฉลิมพระเกียรติ	1.2 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยโครงการคุณธรรม ๓ 1 ห้องเรียน	การประกวดโครงการคุณธรรมระดับ ม.ต้น
1 ห้องเรียน	1 โครงการคุณธรรม	จำนวน 5 คน
1 โครงการคุณธรรม	1.3 จัดกิจกรรมมหกรรมความดีเปิดบ้านคุณธรรม	- นักเรียนได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 การประกวดโครงการคุณธรรม
	1.4 จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้	ระดับชั้น ม. 4 – ม.6
	1.5 พัฒนาโครงการที่ผ่านระดับเขตและภาคเพื่อส่งประกวดระดับประเทศ	

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ชื่อโครงการ	กิจกรรมการพัฒนา	ผลการดำเนินโครงการ
2. โครงการรักษ์สัตว์ รักษ์สังคม	2.1 กิจกรรมที่ 1 เมตตาพัฒนาความรู้ เป็นภาคทฤษฎีให้ความรู้เรื่องการ ดูแลสัตว์เลี้ยงขั้นพื้นฐาน	- นักเรียนได้รับรางวัลชนะเลิศ เหรียญทองการแข่งขันร้องเพลง คุณธรรมระดับม.ต้นจำนวน 5คน
	2.2 กิจกรรมที่ 2 ความรู้คู่คุณธรรม นำความรู้ภาคทฤษฎีมาใช้ใน ภาคสนามดูแลสุนัขในโรงเรียนและ ในวัดเขาบางทราย ประกอบด้วย ด้วย 4 กิจกรรมย่อย ได้แก่ 1) บ้านที่รักสัตว์ 2) สายใยรัก 3) แคมเปญแห่งความรัก 4) อาน้ำสุนัข	- นักเรียนได้รับรางวัลชนะเลิศ เหรียญทองการแข่งขันร้องเพลง คุณธรรมระดับ ม.ปลาย - นักเรียนได้รับรางวัลชนะเลิศ การแข่งขันเล่านิทาน คุณธรรม - นักเรียนได้รับรางวัลเหรียญ เงินการประกวดสวดมนต์ แปลภาษาอังกฤษ
	2.3 กิจกรรมที่ 3 จิตอาสาแก้ปัญหา ชุมชนเป็นกิจกรรมภาคปฏิบัติ ขยายผลลงสู่ชุมชนประกอบไป ด้วย 2 กิจกรรมย่อย ได้แก่ 1) จิตอาสาแก้ปัญหาชุมชน 2) สัตวแพทย์อาสา	- นักเรียนได้รับรางวัลการ ประกวดละครคุณธรรม ม.1 – ม.6 - ได้รับพระกรุณาธิคุณจาก พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้า โสมสวลีพระวรราชาธินัดดามาตุ เข้าเฝ้าฯรับประทานโล่ ประกาศเกียรติคุณแก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และ เกียรติบัตรแก่นักเรียนจิตอาสา ป้องกันเอดส์ ณ โรงเรียน บ้านลาดวิทยา จังหวัดเพชรบุรี

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ชื่อโครงการ	กิจกรรมการพัฒนา	ผลการดำเนินโครงการ
	2.4 กิจกรรมที่ 4 ค่ายรักษาสัตว์รักษาสังคม เป็นกิจกรรมที่ขยายผลสู่โรงเรียน เครือข่าย เป็นกิจกรรมกลุ่ม ให้ความรู้ เช่น 1) พระราชนิพนธ์กิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 เรื่องคุณทองแดง 2) เรื่องโรคของสัตว์และการบังคับสัตว์ 3) กิจกรรมวอล์คแรลลี่ 4) กิจกรรมสืบสานเจตนารมณ์ 5) กิจกรรมการสรุปองค์ความรู้ 6) กิจกรรมนันทนาการ	- ครูได้รับรางวัลเกียรติบัตร ครูดีไม่มีอบายมุข จาก สพฐ./สสส. - ครูได้รับโล่เกียรติคุณ ครูดีไม่มีอบายมุข จาก สพฐ./สสส. - โรงเรียนปลอดจากปัญหา เสพติด สื่อลามกอนาจาร การเล่นการพนัน และ เหตุการณ์ทะเลาะวิวาท - นักเรียนมีนิสัยและค่านิยมใน
3. โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม นำมาความดี	3.1 กิจกรรมอบรมคุณธรรมจริยธรรม 3.2 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งเสริมจริยธรรมของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง 3.3 จัดกิจกรรมค่ายธรรมะและการสวดมนต์ประจำสัปดาห์ 3.4 จัดให้นักเรียนได้เรียนจากพระสงฆ์ เพื่อรับการถ่ายทอดพุทธประวัติ หลักศีลธรรม และแนวทางปฏิบัติ ตามหลักศาสนา 3.5 จัดกิจกรรมสืบสานประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมกับชุมชน 3.6 ส่งเสริมให้นักเรียนและครูทำสมุดบันทึกกิจกรรมความดี 3.7 ส่งนักเรียนเข้าร่วมประกวดมารยาทไทย และการสวดมนต์หมู่สรภัญญะ	การประหยัดและอดออม - นักเรียนมีเงินไว้ใช้จ่ายในเวลาที่จำเป็น - นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม - นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคมและมีความเชื่อมั่นในตนเอง - ส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีให้กับโรงเรียน ในการร่วมส่งเสริมการออมทรัพย์ให้กับนักเรียน - เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับสถาบันการศึกษาอื่น

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ชื่อโครงการ	กิจกรรมการพัฒนา	ผลการดำเนินโครงการ
	3.8 ส่งนักเรียนการตอบปัญหาทาง พุทธศาสนา	- โล่เกียรติคุณครูดีไม่มี อบายมุขประเภทผู้บริหาร
	3.9 ส่งนักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันทักษะ ทางวิชาการด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมกับหน่วยงานอื่น ๆ	สถานศึกษาจาก สพฐ./ สสส. - รางวัลทรงคุณค่า (OBEC AWARDS) ระดับชาติ รางวัล เหรียญทอง ผู้อำนวยการ สถานศึกษายอดเยี่ยม ระดับ มัธยมศึกษาขนาดใหญ่ด้านการ บริหารจัดการ โครงการประกวด หน่วยงานและผู้มีผลงานดีเด่น ที่ประสบความสำเร็จเป็นที่ ประจักษ์ จาก สพฐ.
	3.10 เชิญวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้ เรื่องคุณธรรม จริยธรรม และการ ดำเนินชีวิตตามวิถีไทย	- เกียรติบัตรบุคคลต้นแบบ คุณธรรม 9 ประการ จังหวัด ชลบุรี
4. โครงการ สถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติด และอบายมุข	4.1 กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด และอบายมุขจากวิทยากรภายนอก	- เกียรติบัตรรางวัลชนะเลิศ เหรียญทอง ประเภทสถาน ศึกษายอดเยี่ยมขนาดใหญ่ ด้านบริหารจัดการยอดเยี่ยม
	4.2 กิจกรรมกีฬา ดนตรี นาฏศิลป์ นันทนาการ ด้านยาเสพติด	รางวัลหน่วยงานและผู้มี ผลงานดีเด่นประสบความสำเร็จ เป็นที่ประจักษ์ระดับ เขตพื้นที่การศึกษา สพม. 18
	4.3 สำรวจ ค้นหากลุ่มเสี่ยง	
	4.4 กิจกรรม TO BE NUMBER ONE	
	4.5 กิจกรรมส่งครู และนักเรียนแกนนำ อบรมเพื่อรับผิดชอบด้านยาเสพติด และอบายมุข	
	4.6 กิจกรรมส่งเสริมการแสดงออกของ นักเรียนในวันสำคัญ	
	4.7 กิจกรรมสุ่มตรวจปัสสาวะหาสาร เสพติด	
	4.8 กิจกรรมสถานนักเรียน	
	4.9 กิจกรรมแนะแนว	
	4.10 กิจกรรมห้องเรียนสีขาว	

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ชื่อโครงการ	กิจกรรมการพัฒนา	ผลการดำเนินโครงการ
5. โครงการธนาคารโรงเรียน	5.1 จัดกิจกรรมนิเทศการทำงานธนาคารโรงเรียนแก่คณะกรรมการก่อนดำเนินงาน	- มีสถานที่สำหรับฝึกปฏิบัติงานหรือสร้างประสบการณ์การทำงานที่
	5.2 จัดอบรมนักเรียนในการปฏิบัติงานแต่ละแผนก	เหมือนจริงในรูปแบบของสถาบันการเงินให้กับนักเรียน
	5.3 จัดกิจกรรมส่งเสริมการออม	- เกียรติบัตรระดับเหรียญทอง
	5.4 กิจกรรมสร้างสรรค์งานกับการออม	ประเภทครูผู้สอนยอดเยี่ยม
	5.5 สัปดาห์รักการออม	การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) การบริหารจัดการ
	5.6 กิจกรรมโรงเรียนธนาคาร	ชั้นเรียนระดับมัธยมศึกษา
	5.7 จัดให้ครูและนักเรียนปฏิบัติงานธนาคารตามความเหมาะสม	ตอนต้นกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
6. โครงการอบรมพัฒนาศักยภาพครูเพื่อขยายผลโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรมในภูมิภาค	6.1 กิจกรรมสร้างการรับรู้ และการพัฒนาศักยภาพครูแกนนำและนักเรียนแกนนำ	จาก สพม. 18
	6.2 กิจกรรมการจัดทำแผน และโครงการงานคุณธรรม	- เกียรติบัตรระดับเหรียญทอง การปฏิบัติที่เป็นเลิศ Best Practice) ชื่อผลงานละคร
	6.3 จัดกิจกรรมนิเทศติดตาม	คุณธรรมเสริมสร้างความดี
	6.4 จัดกิจกรรมรายงานความก้าวหน้า การดำเนินงานต่าง ๆ	ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี
	6.5 กิจกรรมประเมินผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในโรงเรียน	เพื่อการเรียนการสอนยอดเยี่ยมระดับมัธยมศึกษา
	6.6 การบริหารจัดการกิจกรรมการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม	ตอนปลายกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
		จาก สพม. 18
		- ได้รับการประเมินรับรองเป็นโรงเรียนวิถีพุทธ (7 ก.ค. 59) จากคณะกรรมการนิเทศโรงเรียนวิถีพุทธ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ชื่อโครงการ	กิจกรรมการพัฒนา	ผลการดำเนินโครงการ
7. โครงการ “วันสุขบทที่รัก”	7.1 กิจกรรมประชาสัมพันธ์แจ้งรับ สมัครนักเรียนเด็กดีศรีสุขบท ประเภทต่าง ๆ	- โรงเรียนเข้าร่วมโครงการ ประกวดโครงงานคุณธรรม เฉลิมพระเกียรติ
	7.2 กิจกรรมรับสมัครนักเรียนเด็กดี ศรีสุขบท	“เยาวชนไทย ทำดี ถวาย ในหลวง” ระดับจังหวัด
	7.3 กิจกรรมคัดเลือกนักเรียนเด็กดี ศรีสุขบทประเภทต่าง ๆ	โดยมีผลการดำเนินงาน ดีเยี่ยม และได้รับการ
	7.4 ดำเนินการจัดงาน “วันสุขบทที่รัก”	คัดเลือกจากสำนักงาน
	7.5 กิจกรรมการติดตามและประเมินผล	เขตพื้นที่การศึกษา
	7.6 สรุปผลและรายงานผล	มัธยมศึกษา เขต 18
8. โครงการพัฒนา งานระบบ ดูแลช่วยเหลือ นักเรียนโรงเรียน ชลบุรี “สุขบท”	8.1 กิจกรรมการรู้จักนักเรียนเป็นราย บุคคล ได้แก่ กิจกรรมเยี่ยมบ้าน นักเรียน	เป็นตัวแทนไปแข่งขันต่อ ระดับภูมิภาค (9 กันยายน 2559)
	8.2 การคัดกรองนักเรียน ได้แก่ กิจกรรมประเมินพฤติกรรมนักเรียน	- รางวัลโครงการสร้างเสริม วัฒนธรรมท้องถิ่นภาพยนตร์ สั้น กระทรวงวัฒนธรรม
	8.3 การป้องกันและแก้ไขปัญหา ได้แก่ 1) กิจกรรมระดมทรัพยากร เพื่อการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน 2) กิจกรรมฝึกทักษะอาชีพ และส่งเสริมการหารายได้ เสริมระหว่างเรียน 3) กิจกรรมส่งเสริมการใช้ แหล่งเรียนรู้และภูมิ ปัญญาท้องถิ่นเพื่อการเรียนรู้ 4) กิจกรรมสอนซ่อมเสริม	- รางวัลชมเชยการประกวด กล่าวคำอาราธนาและถวาย ทานในพุทธศาสนพิธี ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับประเทศ มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย - รางวัลชมเชยประกวดสื่อ การสอนศีลธรรม มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย
	8.4 การพัฒนาและส่งเสริม นักเรียนได้แก่	

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ชื่อโครงการ	กิจกรรมการพัฒนา	ผลการดำเนินโครงการ
	1) กิจกรรมโฮมรูม	- รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 1
	2) กิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน	การประกวดกล่าวคำ
	3) กิจกรรมห้องสมุดมีชีวิต	อาหารนาและถวายนาน
	4) กิจกรรมการแข่งขันกีฬาภายใน	ในพุทธศาสนพิธีระดับ
	5) กิจกรรมส่งเสริมความเป็นเลิศ ทางด้านวิชาการ	มัธยมศึกษาตอนต้น ระดับภาค มหาวิทยาลัย
	8.5 การส่งต่อ ได้แก่ กิจกรรม ส่งต่อภายในและภายนอก	มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย
	8.6 กิจกรรมติดตามความก้าวหน้า ในการปฏิบัติงาน	
	8.7 กิจกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตาม	

2.6 Summarize

การกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานเป็นไปอย่างเป็นกัลยาณมิตร มีการรายงานผลการดำเนินงาน มีการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนโดยใช้เครื่องมือการตรวจสอบที่มีคุณภาพ

2.6.1 แต่งตั้งคณะกรรมการงานส่งเสริมคุณธรรมของโรงเรียน

2.6.2 แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับ ติดตาม นิเทศ การดำเนินกิจกรรมโครงการตามแผนปฏิบัติการ

2.6.3 ประชุมคณะกรรมการเพื่อดำเนินการกิจกรรมตามโครงการ ให้คำแนะนำชี้แนะ การปรึกษาหารือ เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมตามโครงการสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.6.4 คณะกรรมการดำเนินกิจกรรมในแต่ละโครงการติดตามประเมิน การดำเนินงานของตนเองโดยดำเนินการตามรูปแบบวงจรคุณภาพ (PDCA) เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์สูงสุด เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการ ได้แก่ แบบรายงานการดำเนินงานกิจกรรม/โครงการ แบบประเมินความพึงพอใจต่อกิจกรรม/โครงการ รายงานสรุปโครงการ ทั้งให้ผู้เกี่ยวข้องยึดหลักคำถาม เป็นแนวทางในการตรวจสอบหรือประเมินการปฏิบัติงาน ดังเช่น 1) ทุกคนปฏิบัติ

หน้าที่ตามที่กำหนดไว้ว่าจะดำเนินการหรือไม่ 2) ผู้เรียนได้เรียนรู้เพิ่มขึ้นหรือไม่ 3) ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นจะปรับปรุง แก้ไข หรือพัฒนาอะไรต่อไปข้างหน้า

2.7 Share & Cheer up

มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากผลการดำเนินงาน ทัศนคติและรู้สถานการณ์ความสำเร็จ การให้กำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน การสร้างขวัญและกำลังใจ รางวัลสำหรับนักเรียน ซึ่งจากการดำเนินงานการส่งเสริมคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” โดยโรงเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับโรงเรียนเครือข่าย ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลพุทธยาคม และโรงเรียนวัดบุญญราศรี

ได้นำผลการประเมินมาพัฒนาแผนและมาวิเคราะห์ว่ามีโครงสร้างหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใดที่ควรปรับปรุงหรือพัฒนาสิ่งที่ดีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้นไปอีก

ในขั้นตอนการปรับปรุงการปฏิบัติงานตามแผนอย่างต่อเนื่อง มีการประชุม คณะกรรมการดำเนินงาน โครงการ ในแต่ละกิจกรรม ร่วมสรุปรายงานผลการดำเนินงานจัดทำแบบสรุป รายงานผลการดำเนินงานเสนอต่อผู้เกี่ยวข้อง จัดทำสรุปรายงานเป็นรูปเล่ม เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศ แนวทางในการพัฒนางานในรอบปีต่อไป

2.8 Standard

เพื่อมุ่งสู่มาตรฐานขั้นสูงเป็นแบบอย่างได้ โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” จึงได้ทำการสังเคราะห์องค์ความรู้ของโครงการคุณธรรม ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม โดยใช้ งานวิจัยและการสำรวจข้อมูลที่ได้จากการดำเนินงาน สรุปได้ดังนี้ (ศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ, 2558ก, หน้า 29 - 37)

2.8.1 การดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรมจะประสบความสำเร็จมิได้ หากปราศจากความร่วมมือร่วมใจของทุกฝ่าย ทั้งผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน

2.8.2 ความมุ่งมั่นในการพัฒนานักเรียนของผู้บริหาร เป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรม

2.8.3 ในกระบวนการทำโครงการคุณธรรม ต้องให้นักเรียนคิดวิเคราะห์จากสภาพปัญหาของตนเอง ไม่ใช่ครูสั่งการ นักเรียนต้องเรียนรู้การเปิดใจยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ร่วมคิดร่วมตัดสินใจ วิพากษ์บนวิถีประชาธิปไตย เพื่อให้ นักเรียนรู้สึกเป็นเจ้าของโครงการ เกิดความภาคภูมิใจ และมุ่งมั่นทำงานจนบรรลุตามเป้าหมายและคุณธรรมอัตลักษณ์ (Best Identity Moral)

2.8.4 ครูที่ปรึกษาเป็นกลไกสำคัญในการดำเนินงานโครงการคุณธรรม ครูที่ปรึกษาต้องเปิดใจและเข้าใจการทำโครงการคุณธรรม และต้องแสดงบทบาทให้คำแนะนำระหว่างทำโครงการ หากในกรณีมีช่องว่างระหว่างนักเรียนและครูที่ปรึกษา จนนักเรียนไม่กล้าขอคำปรึกษาจากครู โรงเรียนอาจแก้ปัญหาโดยจัดกลุ่มนักเรียนรุ่นพี่หรือเพื่อน เป็นพี่เลี้ยงจิตอาสาคอยให้คำปรึกษาและให้กำลังใจในลักษณะเพื่อนช่วยเพื่อน

2.8.5 ตลาดนัดโครงการคุณธรรมหรือโครงการเปิดบ้านคุณธรรม เป็นเวทีที่นักเรียนสามารถนำเสนอผลงานโครงการคุณธรรมของตนเองแลกเปลี่ยนกับเพื่อนได้ ช่วยสะท้อนผลการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมให้แก่ครู นักเรียน และบุคลากรในโรงเรียนทราบอย่างทั่วถึง และครูยังสามารถใช้เป็นกลไกในการวัดประเมินการดำเนินงานระหว่างทาง (Formative Assessment) หากพบว่าโครงการใดมีปัญหา จะสามารถเข้าช่วยแก้ไขได้ทันที

2.9 Sustainable

การบริหารเพื่อการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้เกิดความยั่งยืน ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต้องมีบทบาทรับผิดชอบในงานหรือกิจกรรมที่ดำเนินการ เพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่ต่อเนื่องและยั่งยืน สร้างแรงจูงใจให้เกิดการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการขยายผลการดำเนินงานไปยังโรงเรียนเครือข่าย ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลพุทธาภิบาล และโรงเรียนวัดบุญญราศรี

จากการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ตามกระบวนการ 9 S แล้วนั้น สิ่งที่ต้องการชี้ให้เห็นถึงตามวงล้อชั้นในตามภาพที่ 2 คือ เมื่อเกิดกระบวนการจัดการที่มีประสิทธิภาพแล้ว การพัฒนาครูและนักเรียนให้มีสมรรถนะความรู้ (Knowledge) ทักษะความสามารถ (Process) และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attribute) ต่อการดำเนินงานและกิจกรรมให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพก็ต้องดำเนินการควบคู่กัน และผลจากการดำเนินงานหรือการขับเคลื่อนของทั้งสองวงล้อด้านนอก ส่งผลให้เกิดคุณธรรมอัตลักษณ์ที่ดี (Best Identity Moral) คือ ความซื่อสัตย์ (Honesty) ความรับผิดชอบ (Responsibility) และความพอเพียง (Sufficiency) ดังปรากฏในวงล้อภายในสุด และยังพัฒนากิจกรรมหรือโครงการที่สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับโครงการหรือกิจกรรมอื่น ๆ ต่อไปได้

สรุปได้ว่าวิธีการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” มีขั้นตอนการดำเนินงาน ประกอบด้วย การบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมด้วย 9 S ได้แก่ 1) Scan & Survey 2) Setting Goal 3) Setting Strategies 4) Start to Implementation 5) Supporting 6) Summarize 7) Share & Cheer up 8) Standard และ 9) Sustainable ซึ่งจะทำให้ผู้เกี่ยวข้องเกิดการเสริมสร้างสมรรถนะ ความรู้ (Knowledge) ทักษะความสามารถ (Process) คุณลักษณะของครูและนักเรียนที่จำเป็นต่อการดำเนินงานหรือกิจกรรม (Attributes) จนเกิดคุณธรรมอัตลักษณ์ที่ดี (Best Identity Moral) ของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ประกอบด้วย ความซื่อสัตย์ (Honesty) ความรับผิดชอบ (Responsibility) และความพอเพียง (Sufficiency)

หลักการประเมินโครงการ

1. ความหมายของการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการเป็นวิธีที่นิยมใช้เพื่อเก็บข้อมูลและวิเคราะห์จัดทำสารสนเทศเพื่อใช้ในการปรับปรุงโครงการ หากทางเลือกในการพัฒนาจะทำให้การดำเนินงานโครงการที่มีประสิทธิภาพ เป็นกระบวนการที่มีระบบเพื่อค้นหาข้อเท็จจริงหรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ประกอบการตัดสินใจความสำเร็จของโครงการ การประเมินโครงการเป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยได้มีผู้ให้ความหมายของการประเมินโครงการไว้หลายท่านดังนี้

สุพัตร์ พิบูลย์ (2551, หน้า 72 - 73) กล่าวว่า กลุ่มผู้ให้ความหมายของการประเมินมีอยู่ 4 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 มองการประเมินเสมือนกับการวัดผล เช่น การตัดสินใจผลการเรียนที่ได้จากคะแนนจากการทดสอบ การสร้างแบบประเมินพฤติกรรมของครูแล้วนำไปให้นักเรียนตัดสินใจคะแนนครูในแต่ละด้าน กลุ่มที่ 2 มองว่าการประเมินเป็นการให้บริการ เช่น เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลและใช้ข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจของลูกค้าผู้เกี่ยวข้องของกลุ่มต่าง ๆ กลุ่มที่ 3 มองว่า การประเมินเป็นการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ เช่น การประเมินเพื่อรับรองวิทยฐานะในอดีตโดยอาศัยความรู้สึกของตนเองเป็นเกณฑ์ ส่วนกลุ่มที่ 4 มองการประเมินว่าเป็นกระบวนการที่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลและตัดสินใจคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ โดยเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

สมคิด พรหมจ้อย (2552, หน้า 37) ให้ความหมายว่า การประเมินโครงการเป็นการตรวจสอบความก้าวหน้าของโครงการหรือแผนงานตลอดจนการพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของโครงการหรือแผนงานนั้น ๆ ว่ามีมากน้อยเพียงใด การประเมินผลเป็นกระบวนการบ่งชี้ถึงคุณค่าของโครงการ/แผนงาน กล่าวคือ แผนงาน/โครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้วได้ผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการและแผนงานหรือไม่เพียงใด ทำได้ทั้งการประเมินก่อนเริ่มโครงการ การประเมินขณะกำลังดำเนินการอยู่ และการประเมินผลแผนงาน/โครงการหลังจากการดำเนินงานได้สิ้นสุดแล้ว

เขาว์ อินโย (2553, หน้า 4) ได้ให้ความหมายของการประเมิน หมายถึง กระบวนการพิจารณาตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่า มีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด โดยนำสารสนเทศหรือผลจากการวัดมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อช่วยในการตัดสินใจ ตีค่าผลการดำเนินการนั้น ๆ ว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ ใช้เป็นส่วนหนึ่งของการบวนการจัดการ ส่วนคำว่าโครงการหมายถึง ส่วนย่อยส่วนหนึ่งของแผนงาน ซึ่งประกอบด้วย ชุดของกิจกรรมที่จัดขึ้นอย่างมีระบบ มีการกำหนดทรัพยากรในการดำเนินงาน ระยะเวลาดำเนินงานไว้อย่างชัดเจน โดยออกแบบมาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามต้องการ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการพิจารณาตัดสินคุณค่าโดยการค้นคว้า เก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากชุดของกิจกรรมที่จัดขึ้นอย่างมีระบบมาประกอบการตัดสินใจ ตีค่าผลการดำเนินการนั้นว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ ใช้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการ

พิสนุ ฟองศรี (2553, หน้า 4) กล่าวว่า การประเมิน หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยการนำสารสนเทศหรือผลจากการวัดมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

ฟิทซ์แพททริก แซนเดอร์ และ วอร์ธเน (Fitzpatrick, Sanders, and Worthen, 2004, p.5) ให้ความหมายของการประเมินโครงการว่า เป็นวิธีการสืบหาข้อมูลและพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับโครงการ 3 ประเด็น คือ 1) การกำหนดมาตรฐานเพื่อใช้ตัดสินคุณภาพโดยเทียบกับมาตรฐานที่กำหนด 2) การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับโครงการ และ 3) การเปรียบเทียบข้อมูลสารสนเทศที่ได้กับมาตรฐานที่กำหนดไว้เพื่อตัดสินคุณค่า คุณภาพ คุณประโยชน์ ประสิทธิภาพ หรือความสำคัญของโครงการ ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อเสนอแนะที่จะทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หรือช่วยให้ผู้เกี่ยวข้อง ตัดสินใจได้ว่าควรปรับปรุง ดำเนินการต่อไปหรือยุติโครงการ

สตัฟเฟิลบีม และซิงค์ฟีลด์ (Stufflebeam & Shinkfield, 2007, p.159) กล่าวว่า การประเมินโครงการเป็นกระบวนการบรรยาย เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเป้าหมาย การวางแผนการดำเนินการและผลกระทบ เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการตัดสินใจ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ และเพื่อส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจในสถานการณ์ของโครงการ

สรุปได้ว่าการประเมินโครงการเป็นกระบวนการในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลของการดำเนินโครงการด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์เพื่อพิจารณาประมาณค่าคุณลักษณะและคุณภาพของโครงการเพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างเป็นระบบตามวัตถุประสงค์และตัวชี้วัดคุณภาพของความสำเร็จของโครงการนั้น ๆ และเพื่อตัดสินใจว่าจะดำเนินโครงการต่อไปหรือจะยุติการดำเนินงานโครงการนั้น

2. ความสำคัญของการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการเป็นกระบวนการ เพื่อแสดงผลการพิจารณาถึงคุณค่าของโครงการที่ทำให้ได้ข้อมูลเพื่อใช้ในการปรับปรุงโครงการให้ผู้ตัดสินใจสามารถใช้อ้างอิงในการกำหนดนโยบายดำเนินโครงการได้อย่างถูกต้องและแสดงให้เห็นถึงเหตุผลที่ชัดเจนว่ามีความจำเป็นหรือไม่ในการดำเนินโครงการนั้นโดยประเมินจากประสิทธิภาพ วิเคราะห์ข้อมูลและข้อเท็จจริงต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การสรุปผลของโครงการ

รอสซี่ และฟรีแมน (Rossi & Freeman, 1982, p.15) กล่าวว่า การประเมินโครงการมีความมุ่งหมายตามเหตุผลดังต่อไปนี้

1. เพื่อพิจารณาถึงคุณค่าและการคาดคะเนคุณประโยชน์ของโครงการ
2. เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารโครงการ
3. เพื่อเป็นการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขการดำเนินโครงการ
4. เพื่อเป็นการวิเคราะห์ข้อดีและข้อเสียหรือข้อจำกัดของโครงการเพื่อการตัดสินใจในการสนับสนุนโครงการ
5. เพื่อการตรวจสอบว่าการดำเนินโครงการบรรลุถึงเป้าหมายมากน้อยเพียงใด

อนึ่งพึงระลึกเสมอว่าการประเมินโครงการมิได้มีจุดมุ่งหมายเพื่อการพิสูจน์หรือตรวจสอบโครงการ แต่เป็นการกระทำเพื่อปรับปรุงแก้ไขส่วนบกพร่องของโครงการเป็นสำคัญ ดังข้อเขียนของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1983, p.117) ที่ว่า “ความมุ่งหมายที่สำคัญของการประเมินโครงการมิใช่เพื่อการพิสูจน์แต่เพื่อการปรับปรุง (The most important purpose of program evaluation is not to prove but to improve)”

มิตเซล (Mitzel, 1982, pp. 594 - 595) กล่าวว่า การประเมินโครงการมีความมุ่งหมายที่สำคัญ 3 ประการ

1. เพื่อแสดงผลการพิจารณาถึงคุณค่าของโครงการ
2. เพื่อช่วยให้ผู้ตัดสินใจมีการตัดสินใจที่ถูกต้องขึ้น
3. เพื่อการบริการข้อมูลแก่ฝ่ายการเมืองเพื่อใช้ในการกำหนดนโยบาย

น็อกซ์ (Knox, 1972, p. 199) กล่าวว่า การประเมินโครงการมีความมุ่งหมายเฉพาะดังต่อไปนี้

1. เพื่อแสดงให้เห็นถึงเหตุผลที่ชัดเจนของโครงการอันเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการตัดสินใจ ว่าลักษณะใดของโครงการมีความสำคัญมากที่สุด ซึ่งจะต้องทำการประเมินเพื่อหาประสิทธิผล และข้อมูลชนิดใดที่จะต้องเก็บรวบรวมไว้เพื่อการวิเคราะห์
  2. เพื่อรวบรวมหลักฐานความเป็นจริงและข้อมูลที่จำเป็นเพื่อนำไปสู่การพิจารณาถึงประสิทธิผลของโครงการ
  3. เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลและข้อเท็จจริงต่างๆ เพื่อนำไปสู่การสรุปผลของโครงการ
  4. เพื่อการตัดสินใจว่าข้อมูลหรือข้อเท็จจริงใดที่สามารถนำมาใช้ได้
  5. เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจในการพัฒนาปรับปรุงโครงการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- มอร์ซันด์ (Moursund, 1973, p. 9) กล่าวถึง ความมุ่งหมายของการประเมินโครงการไว้ดังนี้

1. เพื่อที่จะทราบว่า การปฏิบัติงานตามโครงการ บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่
2. เพื่อที่จะทราบว่า เป้าหมายที่กำหนดไว้เป็นเป้าหมายที่ปฏิบัติได้จริงหรือไม่ และเป็นเป้าหมายที่มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด

เซาว์ อินโย (2553, หน้า 12) ได้อธิบายความสำคัญของการประเมินโครงการไว้ว่า การประเมินโครงการเป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย เป็นกระบวนการที่มีระบบเพื่อค้นหาข้อเท็จจริงหรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ทั้งยังเป็นกระบวนการที่มีระบบเพื่อตัดสินความสำเร็จของโครงการอีกด้วย การประเมินโครงการเป็นการดำเนินงานที่ไม่ใช้ความพยายามในการสร้างทฤษฎี หรือพัฒนาองค์ความรู้ทางสังคมศาสตร์ การประเมินโครงการที่นำมาใช้ในทางสังคมศาสตร์นั้น เป็นการเตรียม

สารสนเทศเพื่อใช้ในการปรับปรุงโครงการทางสังคม เหตุผลประการสำคัญที่จำเป็นต้องประเมินโครงการก็คือ มีทางเลือกในการดำเนินโครงการได้มากมายที่จะทำให้การดำเนินงานโครงการมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องประเมินโครงการว่า ประสบความสำเร็จหรือไม่

สมคิด พรหมจ้อย (2552, หน้า 102) การประเมินเป็นกิจกรรมที่สำคัญของการจัดทำโครงการ เพราะการประเมินก่อให้เกิดประโยชน์ที่สำคัญหลายลักษณะ โดยการประเมินโครงการมีความสำคัญหลายประการดังนี้

1. การประเมินแผนงานและโครงการช่วยให้ทราบว่าแผนงานและโครงการการที่จะดำเนินการนั้นมีความต้องการจำเป็นมากน้อยเพียงใด เป็นความต้องการของลูกค้าหรือผู้รับบริการมากน้อยเพียงใด

2. การประเมินแผนงานและโครงการช่วยให้ทราบว่าแผนงานและโครงการที่จะดำเนินงานนั้นมีความเป็นไปได้หรือมีความเหมาะสมที่จะนำไปดำเนินการมากน้อยเพียงใด

3. การประเมินช่วยให้การกำหนดวัตถุประสงค์ของแผนงานและโครงการมีความชัดเจน

4. การประเมินแผนงานและโครงการช่วยให้ได้ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนงานและโครงการตรวจสอบความพร้อมของทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นในการดำเนินงานตามแผนงานและโครงการ

5. การประเมินแผนงานและโครงการช่วยในด้านการประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย การประเมินจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถควบคุมเวลาและค่าใช้จ่ายของแผนงานและโครงการ

6. การประเมินแผนงานและโครงการทำให้ทราบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ รวมทั้งทราบถึงปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานตามแผนงานและโครงการ

7. การประเมินแผนงานและโครงการช่วยให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จและความล้มเหลวของแผนงานและโครงการ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจในการปรับปรุงและพัฒนา รวมทั้งใช้ประกอบการตัดสินใจขยายหรือยุติการดำเนินงานในช่วงต่อไป

8. การประเมินแผนงานและโครงการช่วยให้ได้ข้อมูลที่บ่งบอกประสิทธิภาพของแผนงานและโครงการว่าเป็นอย่างไร คุ่มค่ากับการลงทุนหรือไม่

9. การประเมินแผนงานและโครงการช่วยให้ทราบถึงผลกระทบของการดำเนินงานว่ามีผลกระทบทางตรงและทางอ้อมในด้านใดบ้าง

จากความมุ่งหมายของการประเมินโครงการดังที่ได้กล่าวมาแล้วสามารถสรุปถึงความสำคัญหรือคุณประโยชน์ของการประเมินโครงการได้ ดังนี้

1. การประเมินจะช่วยทำให้การกำหนดวัตถุประสงค์และมาตรฐานของการดำเนินงานมีความชัดเจนขึ้น กล่าวคือ ก่อนที่โครงการจะได้รับการสนับสนุนให้นำไปใช้ย่อมจะได้รับการตรวจสอบอย่างละเอียดจากผู้บริหารและผู้ประเมิน ส่วนใดที่ไม่ชัดเจนเช่น วัตถุประสงค์หรือมาตรฐานในการดำเนินงานหากขาดความแน่นอน แจ่มชัดจะต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้มีความถูกต้องชัดเจนเสียก่อน ฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่าการประเมินโครงการมีส่วนช่วยทำให้โครงการมีความชัดเจนและสามารถที่จะนำไปปฏิบัติได้อย่างได้ผลมากกว่าโครงการที่ไม่ได้รับการประเมิน

2. การประเมินโครงการช่วยให้การใช้ทรัพยากรเป็นไปอย่างคุ้มค่าหรือเกิดประโยชน์เต็มที่ ทั้งนี้เพราะการประเมินโครงการจะต้องวิเคราะห์ทุกส่วนของโครงการข้อมูลใดหรือปัจจัยใดที่เป็นปัญหาจะได้รับการจัดสรรให้อยู่ในจำนวนหรือปริมาณที่เหมาะสมเพียงพอแก่การดำเนินงาน ทรัพยากรที่ไม่จำเป็นหรือมีมากเกินไปจะได้รับการตัดทอน และทรัพยากรใดที่ขาดก็จะได้มีการจัดหาเพิ่มเติม ฉะนั้นการประเมินโครงการจึงมีส่วนที่ทำให้การใช้ทรัพยากรของโครงการเป็นไปอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ

3. การประเมินโครงการช่วยให้แผนงานบรรลุวัตถุประสงค์ ดังที่ได้กล่าวแล้วว่าโครงการเป็นส่วนหนึ่งของแผน ดังนั้นเมื่อโครงการได้รับการตรวจสอบวิเคราะห์ปรับปรุงแก้ไขให้ดำเนินการไปด้วยดีย่อมจะทำให้แผนงานดำเนินไปด้วยดีและบรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ หากโครงการใดโครงการหนึ่งมีปัญหาในการนำไปปฏิบัติย่อมกระทบกระเทือนต่อแผนงานทั้งหมดโดยส่วนรวม ฉะนั้นจึงอาจกล่าวได้เช่นเดียวกันว่าหากการประเมินโครงการมีส่วนช่วยให้โครงการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมหมายถึงการประเมินโครงการมีส่วนช่วยให้แผนงานบรรลุถึงวัตถุประสงค์และดำเนินงานไปได้ด้วยดีเช่นเดียวกัน

4. การประเมินโครงการมีส่วนช่วยในการแก้ปัญหาอันเกิดจากผลกระทบ (Impact) ของโครงการและทำให้โครงการมีข้อที่ทำให้เกิดความเสียหายลดน้อยลง ดังตัวอย่างโครงการเขื่อนน้ำโจนซึ่งในการสร้างถนนเพื่อไปสู่สถานที่สร้างเขื่อนนั้นต้องผ่านป่าไม้ธรรมชาติทำให้เกิดการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าและสัตว์ป่าหลายชนิดอาจต้องสูญพันธุ์ การประเมินโครงการจะช่วยให้เกิดโครงการป้องกันรักษาป่า และโครงการอนุรักษ์และอพยพสัตว์ป่าขึ้นเพื่อการแก้ปัญหาเป็นต้น ด้วยตัวอย่างและเหตุผลดังกล่าวจึงถือได้ว่าการประเมินโครงการมีส่วนในการช่วยแก้ปัญหาได้

5. การประเมินโครงการมีส่วนช่วยอย่างสำคัญในการควบคุมคุณภาพของงาน ดังที่ได้กล่าวแล้วว่า การประเมินโครงการเป็นการตรวจสอบและควบคุมชนิดหนึ่งซึ่งดำเนินงานอย่างมีระบบและมีความเป็นวิทยาศาสตร์อย่างมาก ทุกอย่างของโครงการและปัจจัยทุกชนิดที่ใช้ในการดำเนินงานจะได้รับการวิเคราะห์อย่างละเอียด กล่าวคือ ทั้งข้อมูลนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลงาน (Output) จะได้รับการตรวจสอบประเมินผลทุกขั้นตอนส่วนใดที่เป็นปัญหาหรือไม่มีคุณภาพจะได้รับการพิจารณาย้อนกลับ (Feedback) เพื่อให้มีการดำเนินงานใหม่จนกว่าจะ

เป็นไปตามมาตรฐานหรือเป้าหมายที่ต้องการ ดังนั้นจึงถือได้ว่าการประเมินผลเป็นการควบคุมคุณภาพของโครงการ

6. การประเมินโครงการมีส่วนในการสร้างขวัญและกำลังใจให้ผู้ปฏิบัติตามโครงการ เพราะการประเมินโครงการมิใช่เป็นการควบคุมบังคับบัญชาหรือสั่งการแต่เป็นการศึกษาวิเคราะห์เพื่อการปรับปรุงแก้ไขและเสนอแนะวิธีการใหม่ ๆ เพื่อใช้ในการปฏิบัติโครงการอันย่อมจะนำมาซึ่งผลงานที่ดีเป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้องทั้งปวงโดยลักษณะเช่นนี้ย่อมทำให้ผู้ปฏิบัติมีกำลังใจ มีความพึงพอใจ และมีความตั้งใจกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติงานต่อไปและมากขึ้น ฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่าการประเมินโครงการมีส่วนอย่างสำคัญในการสร้างขวัญกำลังใจและความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

7. การประเมินโครงการช่วยในการตัดสินใจในการบริหารโครงการกล่าวคือ การประเมินโครงการจะทำให้ผู้บริหารได้ทราบถึงอุปสรรคปัญหาข้อดี ข้อเสีย ความเป็นไปได้ และแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการโครงการโดยข้อมูลดังกล่าวแล้วจะช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจว่าจะดำเนินโครงการนั้นต่อไป หรือจะยุติโครงการนั้นเสีย นอกจากนั้นผลของการประเมินโครงการอาจเป็นข้อมูลอย่างสำคัญในการวางแผนหรือการกำหนดนโยบายของผู้บริหารและฝ่ายปฏิบัติการอีกด้วย

3. รูปแบบของการประเมินโครงการ

เชาว์ อินใย (2553, หน้า 17) กล่าวว่า การประเมินโครงการมีความสำคัญสำหรับผู้บริหารหรือผู้สนับสนุนงบประมาณ ในการตัดสินใจปรับปรุงหรือล้มเลิกโครงการ การกำหนดขั้นตอนต่าง ๆ ในการวิจัยประเมินโครงการ จึงมีความจำเป็นและควรให้มีลักษณะที่เอื้ออำนวยและตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ผลการประเมิน แต่ละระดับมีความต้องการและความสนใจที่แตกต่างกัน เช่น ผู้บริหารระดับสูงสนใจข้อมูลเกี่ยวกับนโยบาย ระดับรองลงมาสนใจข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผน ระดับปฏิบัติการสนใจข้อมูลในขั้นตอนการดำเนินโครงการ การดำเนินงานประเมินโครงการตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่เหมาะสมจึงจะทำให้ผลการประเมินมีคุณภาพ

สตัฟเฟิลบีม และเว็บสเตอร์ (Stufflebeam & Webster, 1983, pp.5 - 19) ได้จำแนกการประเมินทางการศึกษาออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. การประเมินเทียม (Pseudo Evaluation) ได้แก่ การประเมินที่ผลการประเมินให้คุณค่าบวกหรือลบต่อวัตถุหรือเรื่องที่ศึกษา โดยไม่คล้องจองกับคุณค่าที่แท้จริงของเรื่องนั้นแบ่งเป็น 2 ประเภทย่อย ๆ คือ แบบที่ถูกการเมืองควบคุม (ประเมินเพื่อรับเพิ่มหรือรักษาอิทธิพลอำนาจหรือเงินตรา และแบบที่เกี่ยวกับการเมือง (ประเมินเพื่อให้เกิดภาพพจน์ที่ดีต่อเรื่องนั้น)
2. ประเมินกึ่งจริง (Quasi Evaluation) เป็นการประเมินที่อาศัยคำถามที่เฉพาะเจาะจง วิธีการมีระบบพอสมควร แต่อาจจะไม่ได้วัดคุณค่าของเรื่องนั้นก็ได้ แบ่งเป็น 5

ประเภทย่อย ๆ คือ แบบที่เป็นปรนัย แบบที่อิงหลักการคั่งค่า (การลงทุนกับผลที่ได้รับ) แบบวิจัยเชิงทดลอง แบบที่มีโปรแกรมการตรวจสอบ และแบบที่มีระบบข้อมูลการจัดการ

3. การประเมินที่แท้จริง (True Evaluation) เป็นการประเมินที่มุ่งศึกษาคุณค่าของเรื่อง หรือสิ่งนั้น ๆ แบ่งออกเป็น 6 ประเภทย่อย ๆ คือ การให้เครดิตหรือประกาศนียบัตร การศึกษาเพื่อนโยบาย การศึกษาเพื่อการตัดสินใจ การศึกษาในด้านผู้บริโภค (เพื่อบริการ) การศึกษาโดยใช้ลูกค้าเป็นศูนย์กลาง (คุณค่าของกิจกรรม) และการศึกษาโดยมีผู้ทรงคุณวุฒิ

สมคิด พรหมจ้อย (2552, หน้า 49 - 50) ให้ความหมายว่า รูปแบบการประเมินโครงการ คือ กรอบความคิดหรือแบบแผนในการประเมินที่แสดงให้เห็นถึงรายการที่ควรประเมิน หรือ กระบวนการของการประเมิน ในการประเมินโครงการใดโครงการหนึ่งนั้น เราควรพิจารณาประเมินในเรื่องใดบ้าง ในขณะที่เดียวกันบางรูปแบบอาจจะมีการเสนอแนะด้วยว่า ในการประเมิน แต่ละรายการ แต่ละเรื่อง ควรพิจารณาหรือตรวจสอบอย่างไร ซึ่งเป็นลักษณะการเสนอแนะวิธีการ โดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. รูปแบบการประเมินที่เน้นจุดมุ่งหมาย (Objective Based Model) เป็นรูปแบบที่เน้นการตรวจสอบผลที่คาดหวังได้เกิดขึ้นหรือไม่ หรือประเมินโดยตรวจสอบผลที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมายเป็นหลัก โดยดูว่าผลที่เกิดจากการปฏิบัติงานบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ได้แก่ รูปแบบการประเมินของไทเลอร์ (Ralph W. Tyler) ครอนบาค (Cronbach) และ เคริกแพตทริก (Kirkpatrick)

2. รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินคุณค่า (Judgemental Evaluation Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศสำหรับกำหนดและวินิจฉัยคุณค่าของโครงการนั้นได้แก่ รูปแบบการประเมินของสเตค (Stake) สคริฟเวน (Scriven) โพรวัส (Provus)

3. รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินใจ (Decision-Oriented Evaluation Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและข่าวสารต่าง ๆ เพื่อช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจเลือกทางเลือกต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง ได้แก่ รูปแบบการประเมินของเวลช์ (Welch) สตฟเฟิลบีม (Stufflebeam) อัลคิน (Alkin)

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2551, หน้า 77 - 78) ให้ความเห็นว่าการแบ่งประเภทการประเมินโครงการ คงมิใช่เป็นการกำหนดเกณฑ์เด็ดขาด แต่จำเป็นต้องอาศัยเกณฑ์หลายชนิดมาจำแนกประเภท เช่น ใช้เวลา วัตถุประสงค์ วิธีการและรูปแบบการประเมินมาบ่งบอกถึงประเภทของการประเมิน ซึ่งในที่นี้อาจจำแนกการประเมินโครงการออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. การประเมินโครงการก่อนดำเนินการ (Preliminary Evaluation) เป็นการศึกษาระเมินความเป็นไปได้ (Feasibility Study) ก่อนที่เริ่มโครงการใด ๆ โดยอาจ

ทำการศึกษาถึงประสิทธิภาพของปัจจัยนำเข้า ความเหมาะสมของกระบวนการที่คาดว่าจะนำมาใช้ในการบริหารจัดการโครงการ ปัญหา อุปสรรค ความเสี่ยงของโครงการ ตลอดจนผลลัพธ์ หรือ ประสิทธิภาพที่คาดว่าจะได้รับ ในขณะเดียวกันก็อาจจะศึกษาผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในด้านต่าง ๆ เช่น

- การประเมินผลกระทบด้านสังคม (Social Impact Assessment)
- การประเมินผลกระทบด้านนิเวศ (Ecological Impact Assessment)
- การประเมินผลกระทบด้านการเมือง (Political Impact Assessment)
- การประเมินผลกระทบด้านเทคโนโลยี (Technological Impact Assessment)
- การประเมินผลกระทบด้านประชากร (Population Impact Assessment)
- การประเมินผลกระทบด้านนโยบาย (Policy Impact Assessment)
- การประเมินผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ (Economic Impact Assessment)

การประเมินโครงการก่อนการดำเนินการนี้มีประโยชน์สำหรับนักลงทุนเพื่อศึกษาดูว่าก่อนลงมือโครงการใด ๆ นั้น จะเกิดความคุ้มค่าแก่การลงทุน (Cost Effectiveness) หรือจะเกิดผลกระทบต่อระบบสิ่งแวดล้อมทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ประชากร เทคโนโลยี และระดับนโยบายหรือไม่ หากได้ทำการศึกษาครบถ้วนแล้วอาจจะได้ผลการคาดการณ์ล่วงหน้าว่าจะได้เกิดประโยชน์หรือโทษอย่างไร ปัญหา อุปสรรค เป็นอย่างไร เพื่อผู้เป็นเจ้าของโครงการจะได้ตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะยกเลิกโครงการหรือปรับปรุงองค์ประกอบ และ กระบวนการบริหารจัดการโครงการเพียงใดเพื่อให้เกิดผลดี

2. การประเมินระหว่างดำเนินการโครงการ (Formative Evaluation) เป็นการประเมินผลเพื่อการปรับปรุงเป็นสำคัญซึ่งมักจะใช้ประเมินผลระหว่างแผนหรือระหว่างพัฒนาโครงการผลที่ได้จาก Formative Evaluation นั้นจะช่วยตั้งวัตถุประสงค์ของโครงการให้เป็นไปตามเป้าหมายที่แท้จริงนอกจากนั้น Formative Evaluation อาจใช้ในระหว่างดำเนินการ จะช่วยตรวจสอบว่าโครงการได้ดำเนินไปตามแผนของโครงการอย่างไรอาจเรียกชื่อเฉพาะว่า Implementation Evaluation หรือ Formative Evaluation อาจตรวจสอบความก้าวหน้าของโครงการว่าดำเนินได้ผลเพียงไร เรียกว่า Progress Evaluation โดยทั่วไปแล้ว Formative Evaluation อาจใช้ประเมินสิ่งต่อไปนี้

- 2.1 ทบทวนแผนของโครงการ
- 2.2 การสร้างแผนของโครงการ
- 2.3 การพัฒนาแบบสอบถาม (Questionnaire) หรือรายการ (Checklists)

สำหรับรวบรวมข้อมูลตามเรื่องที่ต้องการ

- 2.4 การคัดเลือกวิธีการวัดผลที่เหมาะสม

2.5 การกำหนดตารางเวลาการประเมินผลให้สอดคล้องกับการดำเนินโครงการ

2.6 การเตรียมข้อมูลที่จะเป็นข่าวสารสำหรับการรายงานและข้อเสนอแนะ
สำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ

2.7 การแนะนำแนวทางปรับปรุง การแก้ปัญหา และการเปลี่ยนแปลงการ
ปฏิบัติของโครงการ

3. การประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการหรือประเมินผลผลิต (Summative Evaluation) เป็นการประเมินผลรวมสรุป มักจะใช้ประเมินหลังสิ้นสุดโครงการ สำหรับโครงการที่มีการดำเนินการระยะยาวก็อาจใช้ Summative Evaluation ในการสรุปย่อความ ข้อมูลที่ได้จากระยะต่าง ๆ ที่ช่วยให้มีการประเมินสรุปรวมนั้น ส่วนใหญ่จะรวบรวมจากผลของ Formative Evaluation เป็น Summative Evaluation ซึ่งผลสรุปที่ได้จะนำสู่การรายงานว่าโครงการได้บรรลุเป้าหมาย (Goals) หรือไม่อย่างไร ตลอดจนการรายงานถึงสถานภาพของโครงการว่าประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวเพียงไร มีปัญหาหรืออุปสรรคใดที่ต้องแก้ไขปรับปรุงข้อมูลเหล่านี้ จะช่วยให้ผู้บริหารโครงการสามารถนำไปสู่การตัดสินใจว่าโครงการนั้นควรดำเนินการต่อหรือยกเลิก

4. การประเมินประสิทธิภาพ การประเมินโครงการโดยทั่วไปโดยเฉพะอย่างยิ่งในประเทศไทยที่ผ่านมายังจำกัดอยู่แต่เพียงการประเมินผลผลิตโดยมุ่งที่จะทราบความสำเร็จหรือความล้มเหลวของโครงการเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้ให้บริการหรือผู้ให้ทุนในการยุติหรือขยายโครงการ แต่ในปัจจุบันนักประเมินและผู้บริหารโครงการได้ตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินประสิทธิภาพของโครงการด้วย โดยถือว่าเป็นประเภทของการประเมินที่จำเป็นสำหรับโครงการบริการทั่วไปเพราะจะช่วยเสริมให้โครงการเหล่านั้นสามารถดำเนินการอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์ของสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการที่เื้ออำนวยการพัฒนาท้องถิ่น หรือโครงการที่เป็นตัวกำหนดเกณฑ์สำคัญสำหรับประกันโครงการขนาดใหญ่ระดับชาติที่จะไม่ต้องสูญเสียทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดไปโดยไม่จำเป็น การดำเนินโครงการบริการสังคมนั้นจะไม่มุ่งแต่เพียงความสำเร็จของโครงการเท่านั้นแต่จะต้องให้ค้ำค่าในเชิงของประสิทธิภาพด้วยโดยปกติการประเมินประสิทธิภาพของโครงการมักจะเริ่มจากคำถามต่าง ๆ กัน เช่น

4.1 ความสำเร็จของโครงการนั้น ๆ เมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายแล้วมีความเหมาะสมหรือไม่

4.2 ผลผลิตของโครงการเกิดจากปัจจัยที่ลงทุนไปใช่หรือไม่

4.3 โครงการนี้มีผลผลิตสูงกว่าโครงการอื่น ๆ เมื่อลงทุนเท่ากันหรือไม่และ

เพราะเหตุใด

การประเมินโครงการทั้ง 4 ประเภท คือ การประเมินก่อนการดำเนินการ การประเมินระหว่างดำเนินการ การประเมินเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ และการประเมินหลังเสร็จสิ้นโครงการ มีกระบวนการประเมินโครงการตามหลักการดังนี้

1. หลักการ ความสำคัญของการประเมินโครงการ เพราะอะไร ทำไมถึงทำประเมินโครงการ
2. กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน
3. ออกแบบประเมินจะใช้รูปแบบการประเมินใด เช่น รูปแบบของ Tyler เหมาะสำหรับการเรียนการสอน รูปแบบของ Cronbach เน้นการรวบรวมข้อมูลเพื่อการคิดตัดสินใจในโครงการทางการศึกษา รูปแบบของ CIPP เหมาะสำหรับการใช้ข้อมูลเพื่อหาข้อยุติ/ ข้อบกพร่องของโครงการ
4. การเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม แบบสังเกต
5. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำข้อมูลที่เก็บได้มาวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าทางสถิติโดยอาศัยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป เช่น SPSS for Window โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานหรือค่าอื่น ๆ
6. การเขียนรายงานการประเมินโครงการ ประกอบด้วย 5 บท คือ
  - 6.1 บทที่ 1 บทนำ ประกอบด้วย ภูมิหลัง ความเป็นมาของโครงการ
  - 6.2 บทที่ 2 เอกสารงานประเมินที่เกี่ยวข้อง
  - 6.3 บทที่ 3 วิธีดำเนินการประเมิน ประกอบด้วยกลุ่มประชากร การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล
  - 6.4 บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของตาราง แผนภูมิ และกราฟ
  - 6.5 บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ คือ บทที่เป็นการสรุปผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล อภิปรายผลหาเหตุผลมาสนับสนุนและยังมีส่วนที่ยังต้องแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาต่อไปด้วย

คอนราต และวิลสัน (Conrad & Wilson, 1985, pp. 20 - 30) กล่าวว่า ถ้าพิจารณาแนวการประเมินที่หน่วยงานต่าง ๆ ใช้ในการประเมินโครงการทั้งหลายจะพบว่า มีรูปแบบการประเมินที่นิยมใช้กัน 5 รูปแบบ ดังนี้คือ

1. รูปแบบการประเมินตามวัตถุประสงค์ (Goal – Based Model) พื้นฐานการประเมินรูปแบบนี้ คือ ไทเลอร์ (Tyler) รูปแบบการประเมินตามวัตถุประสงค์เป็นรูปแบบการประเมินที่เก่าแก่ที่ใช้กันอย่างกว้างขวางที่สุดในโครงการต่าง ๆ
2. รูปแบบการประเมินแบบการตอบสนอง (Responsive Model) รูปแบบการประเมินโครงการนี้ พัฒนามาจากรูปแบบการประเมินของ สคริเวน (Scriven) ซึ่งประเมินยึดจุดมุ่งหมายและผลข้างเคียง (Side Effect) เป็นหลักที่ สเตค (Stake) ได้พัฒนาจากรูปแบบการ

ประเมินโครงการ และมีหลายคนได้รับการสนับสนุนตามแนวคิดนี้ เช่น กุบา (Guba) ลินคอล์น (Lincoln) การประเมินโครงการตามลักษณะนี้ เน้นที่กิจกรรมมากกว่าจุดมุ่งหมายของโครงการ

3. รูปแบบการประเมินโดยผู้ชำนาญ (Connoisseurship Model) การประเมินโครงการตามรูปแบบนี้ มีความแตกต่างจากรูปการประเมินทั้งสองรูปแบบที่กล่าวมาแล้ว ไอส์เนอร์ (Eisner) ได้เสนอแนวคิดของการประเมินตามรูปแบบนี้ซึ่งมีสถาบันการศึกษาต่าง ๆ นิยมนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติ

4. รูปแบบการประเมินเพื่อการตัดสินใจ (Decision - Making Model) การประเมินโดยพิจารณาอย่างรอบด้าน ไม่ว่าจะ เป็นจุดมุ่งหมายของโครงการหรือปัญหาข้อโต้แย้งต่าง ๆ ในการประเมินโครงการต้นแบบของการประเมินตามรูปแบบ การประเมินเพื่อตัดสินใจ (Decision - Making Model) มีอยู่ 2 แบบ คือ รูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) และ CSE Model ของแอลคิน (Alkin) ทั้งสอง รูปแบบนี้มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกันมาก

5. การประเมินตามกรอบตรรกะของโครงการ (Log - Frame) พิจารณาถึงองค์ประกอบ 3 ส่วน ดังนี้

5.1 จุดมุ่งหมายของโครงการ (Objectives) ซึ่งประกอบด้วย

5.1.1 เป้าหมายสูงสุด (Goal) หรือเป้าประสงค์ หมายถึง จุดมุ่งหมายของแผนงานหรือผลกระทบของโครงการที่เราคาดหวังว่าจะเกิดขึ้น (Planned Impact) ซึ่งจะส่งผลเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมหรือประเทศในระดับที่สูงกว่าระดับวัตถุประสงค์ของโครงการ

5.1.2 วัตถุประสงค์ (Purpose) หรือ Immediate Objective คือ ผลงานหรือผลลัพธ์ของแผนงาน หรือ โครงการที่เราหวังว่าจะเกิดขึ้น วัตถุประสงค์ จะแตกต่างจากเป้าประสงค์ตรงที่มีขอบเขตของระยะเวลาสั้นกว่า และมีขอบเขตความหมายแคบกว่า

5.1.3 ผลผลิต (Outputs) คือ ผลที่ได้รับ (Results) จากการที่ใช้ปัจจัย (Inputs) ในโครงการนั้นและเป็นผลที่ผู้ดำเนินงานโครงการประสงค์ที่จะให้เกิดขึ้นจากการใช้ทรัพยากรและการบริหารโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ

5.1.4 กิจกรรม (Activities) คือ กระบวนการ (Process) หรือการกระทำ (Actions) ที่จำเป็นในการเปลี่ยนแปลงสภาพทรัพยากรและปัจจัยการผลิตให้บังเกิดผลผลิต (Outputs) ในขั้นต้น

5.1.5 ปัจจัย (Inputs) คือ ทรัพยากรในโครงการเพื่อให้เกิดผลผลิต

5.2 สิ่งบ่งชี้ความก้าวหน้าตามเป้าหมาย (Objectively Verifiable Indicators) หมายถึง สภาพการณ์ที่ชี้ให้เห็นว่าโครงการบรรลุเป้าหมาย ทั้งในระดับผลผลิต (Output) วัตถุประสงค์ (Purpose) และเป้าหมายระดับสูง (Goal) ซึ่งอาจจะมีทั้งลักษณะที่แสดงในเชิงปริมาณ (Quantitative) และคุณภาพ (Qualitative)

5.3 ข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับความสำเร็จของโครงการ เพื่อให้สามารถกำหนดความรับผิดชอบของผู้บริหารโครงการได้อย่างชัดเจน หากโครงการมีความล้มเหลวเนื่องจากปัจจัยภายนอก หรือสถานการณ์ที่นอกเหนือการควบคุมของโครงการแล้ว ผู้บริหารไม่ต้องรับผิดชอบ

สรุปได้ว่ารูปแบบการประเมินโครงการมีหลายประเภท ซึ่งแต่ละประเภทยังมีหลักการและแนวคิดและเหตุผลของการประเมินผลโครงการที่แตกต่างกันไป ซึ่งผู้นำไปใช้ในการประเมินโครงการควรเลือกใช้ตามความเหมาะสมซึ่งอาจมีการตัดแปลง ปรับปรุงเพื่อให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพและวัตถุประสงค์ของโครงการ

4. การประเมินโครงการด้วย CIPP Model

แนวคิดการประเมินโครงการที่เป็นที่นิยมแพร่หลายเป็นของสต๊อฟเฟิลปีมที่ได้เขียนหนังสือเกี่ยวกับการประเมินและรูปแบบของการประเมินอีกหลายเล่มอย่างต่อเนื่อง จึงกล่าวได้ว่าท่านผู้นี้เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทฤษฎีการประเมินจนเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในปัจจุบัน เรียกว่า CIPP Model สุวิมล ติรกานันท์ (2547, หน้า 47 – 48) ได้กล่าวว่า สต๊อฟเฟิลปีมได้พัฒนาแบบจำลองขึ้นในปี ค.ศ. 1971 โดยมีแนวคิดในการสร้างสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ แบ่งการประเมินเป็น 4 ประเด็นตามประเภทของการตัดสินใจ

1. สภาพแวดล้อมเพื่อการวางแผนใช้กำหนดนโยบาย หรือเป้าหมาย เพื่อการคัดเลือกโครงการที่เหมาะสม
2. ปัจจัยนำเข้าเพื่อกำหนดโครงสร้างของการดำเนินงาน ยุทธวิธี วิธีการ แผนในการดำเนินงาน
3. กระบวนการเพื่อกำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผน เพื่อปรับปรุงวิธีในการดำเนินงาน รายงานความก้าวหน้าของโครงการ
4. ผลผลิต เพื่อตัดสินใจยุติ ชะลอ หรือขยายโครงการ

สมคิด พรหมจ้อย (2552, หน้า 57 – 58) ได้กล่าวว่า การประเมินโดยใช้ซีบีเอ็มเดล (CIPP Model) เป็นการประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่อง โดยมีจุดเน้นที่สำคัญ คือ ใช้ควบคู่กับการบริหารโครงการเพื่อหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ซึ่งแนวทางการประเมินในด้านต่าง ๆ มีรายละเอียด ดังนี้

1. การประเมินบริบท หรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation : C) เป็นการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญ เพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการ
2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation : I) เป็นการประเมิน เพื่อใช้ข้อมูลตัดสินใจปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการว่าเหมาะสมหรือไม่ โดยดูว่าปัจจัยที่ใช้จะมีส่วนช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการหรือไม่

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) เป็นการประเมินระหว่างการดำเนินโครงการ เพื่อหาข้อดี และข้อบกพร่องของการดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ และเป็นการรายงานผลการปฏิบัติงานของโครงการนั้นด้วย

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation : P) เป็นการประเมินเพื่อดูว่าผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ โดยอาศัยข้อมูลจากการดำเนินโครงการ

เยาวตี ราชย์กุล วิบูลย์ศรี (2551, หน้า 56 - 59) ได้กล่าวว่า แนวคิดการประเมินของสตัฟเฟิลบีมว่า การประเมินเป็นกิจกรรมที่มีลักษณะเป็นกระบวนการคือ มีความต่อเนื่องกันในการดำเนินงานอย่างคบบงจร จะต้องมีการระบุหรือบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการ และมีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามที่ได้ระบุหรือบ่งชี้ไว้ แล้วนำเอาข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้นั้น จัดทำให้เป็นสารสนเทศ โดยสารสนเทศที่ได้มานั้น จะต้องมีความหมายและประโยชน์ เพื่อนำไปเสนอใช้ประกอบการตัดสินใจในการกำหนดทางเลือกใหม่ หรือแนวทางดำเนินการต่อไป

แนวคิดการประเมินของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam's CIPP Model) เป็นการประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่อง มีจุดเน้นที่สำคัญ คือ ใช้ควบคู่กับการบริหารโครงการ เพื่อหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา วัตถุประสงค์การประเมิน คือ การให้สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ เน้นการแบ่งแยกบทบาทของการทำงานระหว่าง ฝ่ายประเมินกับฝ่ายบริหารออกจากกันอย่างเด่นชัด กล่าวคือ ฝ่ายประเมินมีหน้าที่ระบุ จัดหา และนำเสนอสารสนเทศให้กับฝ่ายบริหาร ส่วนฝ่ายบริหารมีหน้าที่เรียกหาข้อมูล และนำผลการประเมินที่ได้ไปใช้ประกอบการตัดสินใจเพื่อดำเนินกิจกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี ทั้งนี้เพื่อป้องกันการมีอคติในการประเมินเมื่อพิจารณาถึงช่วงเวลาของการประเมินผลโครงการ เพื่อจำแนกประเภทของการประเมินผลโครงการโดยละเอียดแล้ว เราสามารถจำแนกได้ว่าการประเมินผลโครงการมี 4 ระยะ ดังต่อไปนี้

1. การประเมินผลโครงการก่อนการดำเนินงาน (Pre - Evaluation) เป็นการประเมินว่ามีความจำเป็นและความเป็นไปได้ในการกำหนดให้มีโครงการหรือแผนงานนั้น ๆ หรือไม่ บางครั้งเรียกการประเมินผลประเภทนี้ว่า การศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility Study) หรือการประเมินความต้องการที่จำเป็น (Needs Assessment)

2. การประเมินผลโครงการขณะดำเนินงาน (On - Going Evaluation) เป็นการประเมินผลโครงการเพื่อติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงาน (Monitoring) และการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ

3. การประเมินผลโครงการเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน (Post - Evaluation) เป็นการประเมินว่าผลของการดำเนินงานนั้น เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่วางไว้หรือไม่

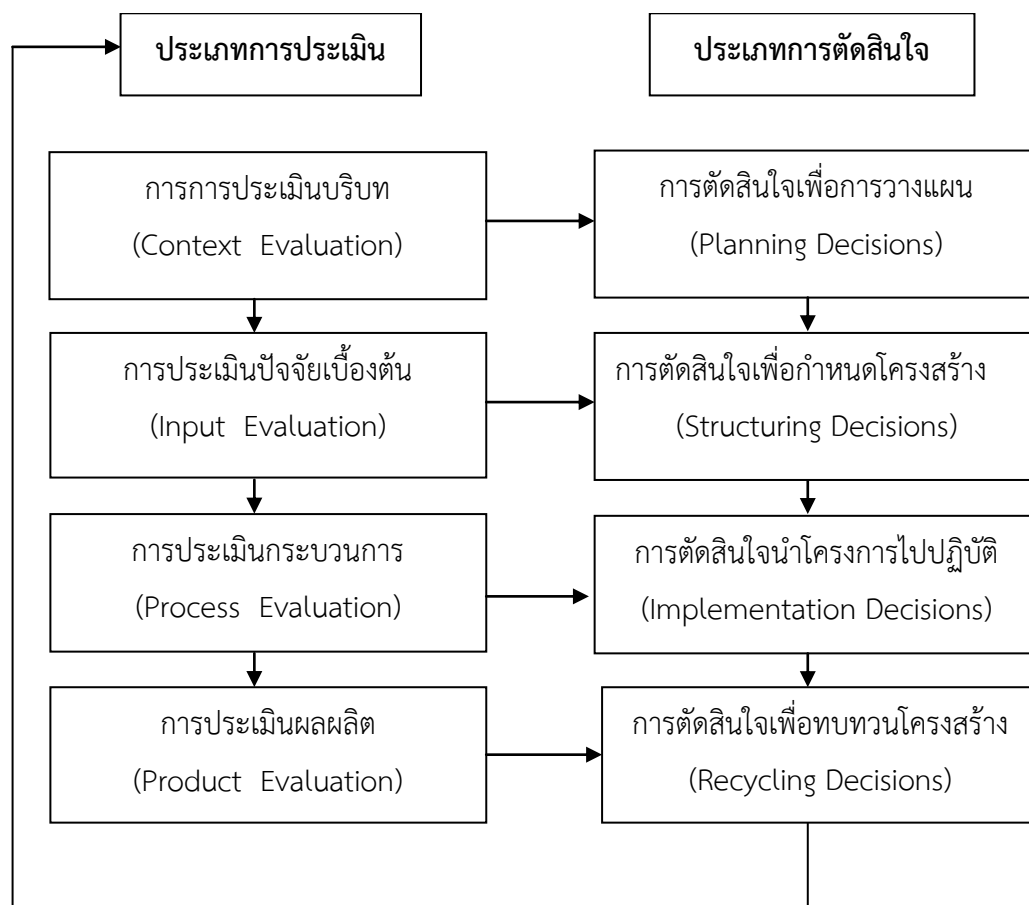
4. การประเมินผลกระทบจากการดำเนินโครงการ (Impact Evaluation) เป็นการประเมินผลโครงการ ภายหลังจากการสิ้นสุดการดำเนิน โครงการหรือแผนงาน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อตรวจสอบผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจจะได้รับอิทธิพลจากการมีโครงการหรือปัจจัยอื่น นอกจากนี้ สตีฟเฟิลบีม ได้นำเสนอประเภทของการตัดสินใจ ที่สอดคล้องกับประเด็นที่ ประเมินผล ดังนี้

1. การตัดสินใจเพื่อการวางแผน (Planning Decisions) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูล จากการประเมินสภาพแวดล้อมที่ได้นำไปใช้ในการกำหนดจุดประสงค์ของโครงการให้สอดคล้องกับ แผนการดำเนินงาน

2. การตัดสินใจเพื่อกำหนดโครงสร้างของโครงการ (Structuring Decisions) เป็น การตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากปัจจัยนำเข้าที่ได้นำไปใช้ในการกำหนดโครงสร้างของแผนงาน และขั้นตอน ของการดำเนินการของโครงการ

3. การตัดสินใจเพื่อนำโครงการไปปฏิบัติ (Implementation Decisions) เป็นการ ตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากการประเมินกระบวนการ เพื่อพิจารณาควบคุมการดำเนินการให้เป็นไปตาม แผน และปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

4. การตัดสินใจเพื่อทบทวนโครงการ (Recycling Decisions) เช่น การตัดสินใจ เพื่อใช้ข้อมูลจากการประเมินผลผลิต (Output) ที่เกิดขึ้น เพื่อพิจารณาการยุติ/ ล้มเลิก หรือขยาย โครงการที่จะนำไปใช้ในโอกาสต่อไป จากการประเมินแบบ CIPP Model ทั้ง 4 ประการ และ ประเภทของการตัดสินใจดังกล่าวข้างต้น พอจะสรุปความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของการประเมินกับ การตัดสินใจ ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินกับการตัดสินใจในแบบจำลอง CIPP Model
(สมพิศ สุขแสน, 2545 , หน้า 5)

สต๊ฟเฟิลบีมได้เสนอแนวคิดในการสร้างแบบแผนการประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับ CIPP Model ซึ่งอาจนำไปประยุกต์ใช้กับการประเมินผลในรูปแบบอื่น ๆ ได้ แบบแผนการประเมินผลมีดังนี้

1. การบรรยายจุดมุ่งหมาย และการกำหนดนโยบายในการปฏิบัติงาน ซึ่งประกอบด้วย
  - 1.1 ขอบเขตความรับผิดชอบว่ามีขอบเขต ระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด หรือระดับประเทศ
  - 1.2 เวลาและแนวทางเลือก
  - 1.3 ตัวแปรในการวัดและมาตรฐานที่ใช้ในการตัดสินใจ
  - 1.4 นโยบายในการปฏิบัติงานของผู้ประเมินผล
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แหล่งข้อมูลที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการ เครื่องมือ วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง สภาพการณ์ในการเก็บข้อมูล
3. การวิเคราะห์ข้อมูล
4. การรายงานผลหรือสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

5. การบริหารการประเมินผล เพื่อเตรียมแผนการดำเนินงานทั้งหมด ซึ่งประกอบด้วย ขั้นตอนคือ กำหนดโครงสร้าง กำหนดบุคลากรและทรัพยากร กำหนดวิธีการปฏิบัติ ประเมินผล ประสิทธิภาพของเครื่องมือ กำหนดวิธีการที่จะพัฒนาแบบแผนการประเมิน และการจัดหางบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน การประเมินผลตลอดโครงการ

สรุปได้ว่าการประเมินตามแบบจำลองซิป (CIPP) จะมุ่งเน้นการประเมิน 4 ด้าน คือ การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context) เป็นการประเมินสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินโครงการ การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input) เป็นการประเมินในด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ เป็นต้น ซึ่งเป็นการประเมินเพื่อมุ่งเน้นว่ามีปัจจัยพร้อมที่จะดำเนินการหรือไม่ การประเมินกระบวนการ (Process) เป็นการประเมินในเชิงความก้าวหน้า เพื่อปรับปรุงกระบวนการบริหาร หรือการดำเนินโครงการรวมทั้งศึกษาปัญหา และอุปสรรคจุดเด่นจุดด้อย และการประเมินผลผลิต (Product) เป็นการประเมินโครงการในด้านการประสบความสำเร็จตามแผนที่วางไว้หรือไม่ ผลผลิตของโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ผลการดำเนินงานคุ้มค่าเพียงใด

5. ขั้นตอนการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการเป็นกระบวนการของการตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ของโครงการอย่างมีระบบโดยมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายเพื่อการปรับปรุงโครงการให้ดีขึ้น กระบวนการในการประเมินผลโครงการอาจมีขั้นตอนและรายละเอียดของขั้นตอนแตกต่างกันไปตามแนวคิดของนักวิชาการทางการประเมินผลโครงการแต่ละบุคคลหรืออาจมีรายละเอียดที่แตกต่าง เพราะรูปแบบหรือประเภทของการประเมินผล หรือประเมินไปตามแต่ละประเภทของโครงการ อย่างไรก็ตามการประเมินผลโครงการนอกจากจะประเมินโครงการทั้งหมดโดยส่วนรวมแล้วแต่ละส่วนของโครงการจะต้องได้รับการประเมินควบคู่กันไปด้วยเสมอ คือ การประเมินข้อมูลนำเข้า (Inputs) การประเมินกระบวนการ (Processes) และการประเมินผลงาน (Outputs) ซึ่งแต่ละส่วนและโดยทั้งหมดของโครงการจะประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ ดังนี้

5.1 การศึกษาและพิจารณาถึงรายละเอียดของวัตถุประสงค์โครงการ ซึ่งเป็นการประเมินเพื่อให้ทราบว่าโครงการที่กำหนดขึ้นนั้นมีวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่สามารถดำเนินการได้หรือไม่ จะมีการปรับเปลี่ยนวัตถุประสงค์ให้มีความเฉพาะเจาะจงและปฏิบัติได้โดยลักษณะใด การประเมินผลโครงการในขั้นตอนนี้ถือได้ว่าเป็นการประเมินก่อนที่จะลงมือปฏิบัติงานจริง เป็นการตรวจสอบและทบทวนความเรียบร้อยของวัตถุประสงค์โครงการเป็นสำคัญ

5.2 การศึกษาความเป็นไปได้ของข้อมูล ซึ่งเป็นการประเมินข้อมูลและทรัพยากรต่าง ๆ ที่จะต้องใช้ดำเนินการว่ายังมีความเหมาะสมเพียงพอที่จะใช้ปฏิบัติงานหรือไม่ข้อมูล และทรัพยากรที่มีอยู่สามารถที่จะสนองตอบวัตถุประสงค์ได้มากน้อยเพียงใด และการเปลี่ยนแปลงที่

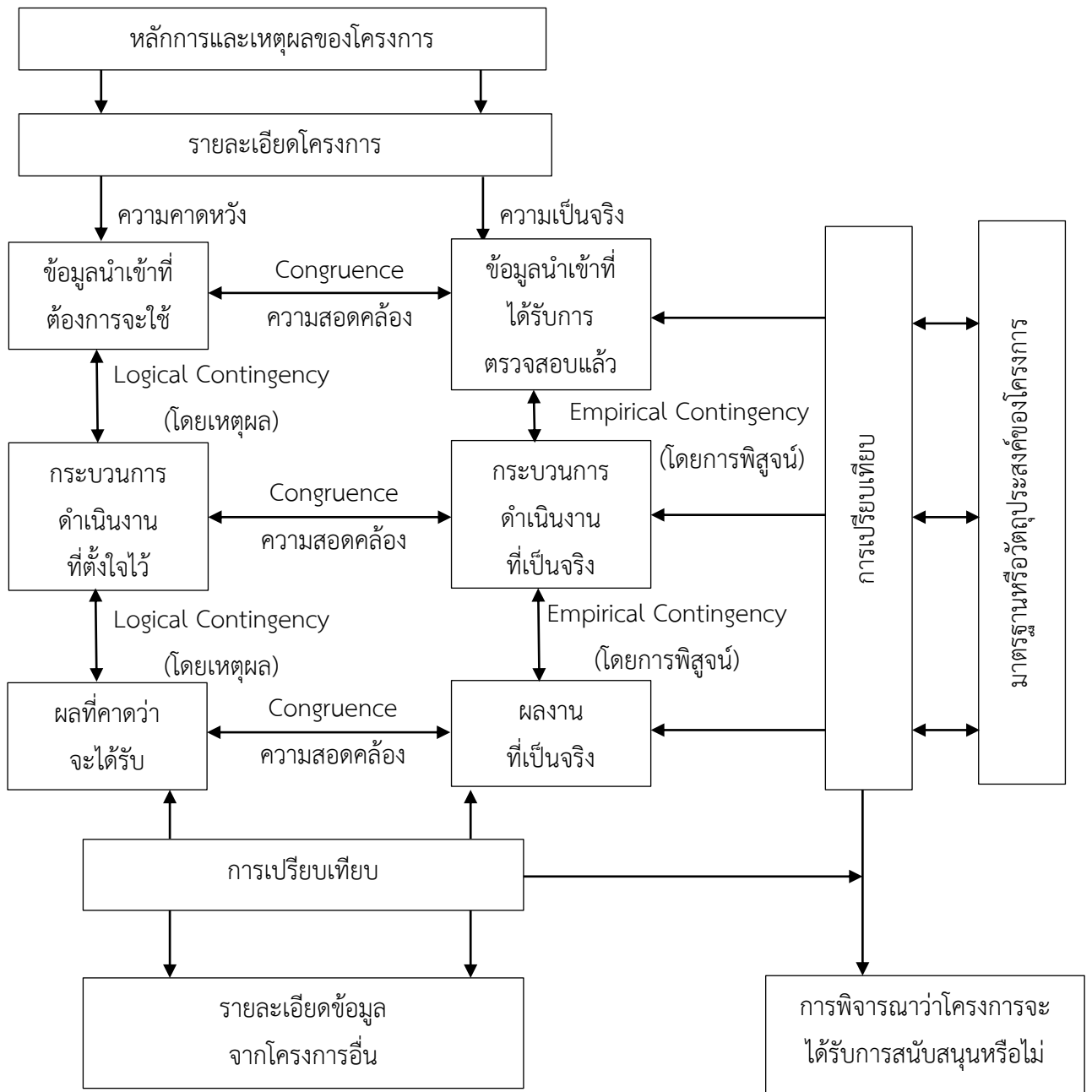
เกิดขึ้นยังจะใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ได้หรือไม่ การประเมินในขั้นตอนนี้เป็นการตรวจสอบทบทวนความเหมาะสมของทรัพยากรที่จะต้องใช้เพื่อการบริหารโครงการนั่นเอง

5.3 การเก็บรวบรวมและการกระทำกับข้อมูลและทรัพยากร ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ถึงกระบวนการในการดำเนินโครงการในลักษณะเป็นการเก็บรวบรวมและจำแนกข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่ เป็นสัดส่วน และให้มีความเป็นจริงมากที่สุด เพราะหากการดำเนินงานในขั้นตอนนี้มีปัญหาย่อมทำให้ผลงานที่เกิดขึ้นมีปัญหาตามไปด้วย กล่าวคือ แม้ว่าผู้บริหารโครงการจะทราบถึงทรัพยากรที่จะต้องใช้ทั้งปริมาณและคุณภาพเป็นอย่างดีแล้ว แต่ในขั้นตอนของการรวบรวม และจัดดำเนินการกับข้อมูลไม่ดีพอ ผลที่เกิดขึ้นย่อมไม่มีคุณภาพหรือด้อยคุณภาพ ตัวอย่างเช่น เนื้ออย่างอย่างดี ย่างโดยเตาที่ไฟแรงเกินไปย่อมได้เนื้อย่างที่ไหม้เกรียม เป็นต้น การประเมินในขั้นตอนนี้เป็นการตรวจสอบกระบวนการว่าเหมาะสมกับข้อมูลหรือทรัพยากรที่นำเข้ามาหรือไม่

5.4 การวิเคราะห์ การแปลความหมาย และการสรุปผลซึ่งเป็นขั้นตอนที่ข้อมูลได้ผ่านกระบวนการเรียบร้อยแล้ว และผู้ประเมินจะต้องทำการวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นว่าเป็นเช่นใด ตรงตามวัตถุประสงค์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้หรือไม่จะมีการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ดียิ่งขึ้นในลักษณะใด และผลที่เกิดขึ้นจะมีแนวโน้มไปในลักษณะใด การประเมินในขั้นตอนนี้เป็นการประเมินผลงานของโครงการที่เกิดขึ้นและรวมไปถึงการประเมินโครงการโดยทั้งหมดด้วยว่าทรัพยากรหรือข้อมูลนำเข้าที่มีอยู่ด้วยกระบวนการที่ใช้และด้วยผลงานที่ปรากฏนั้นโครงการโดยรวมเป็นเช่นใด เป็นโครงการที่ให้ผลประโยชน์คุ้มค่ากับการดำเนินงานหรือไม่ ควรปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้นแล้วดำเนินงานต่อไป หรือจะล้มเลิกยุติโครงการนี้เสีย

โดยกระบวนการที่กล่าวแล้วเป็นกระบวนการทั่วไปของการประเมินโครงการหรือประเมินการปฏิบัติงานทุกชนิดและในการประเมินโครงการแต่ละโครงการนั้นปัจจัยอีกปัจจัยหนึ่งที่จะต้องเกี่ยวข้องและมีส่วนสำคัญในการพิจารณาเพื่อการประเมินผลโครงการด้วยคือ ระยะเวลา (Timing Periods) ของการดำเนินงานโครงการ นอกจากนี้ในการประเมินผลโครงการจะต้องอาศัยสิ่งสำคัญหรือข้อคิดที่สำคัญอีกหลายชนิด เช่น ข้อเท็จจริง ผลประโยชน์ ข้อผูกพัน ความเป็นไปได้ มาตรฐาน และอื่น ๆ เพื่อประกอบในการพิจารณา

อนึ่ง เพื่อให้ทราบและเข้าใจถึงกระบวนการในการประเมินผลโครงการที่ชัดเจนและเป็นระบบขึ้น แผนภาพจะแสดงรายละเอียดและขั้นตอนการประเมินผลโครงการได้พอสังเขป ดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 กระบวนการประเมินผลโครงการ (ประชุม รอดประเสริฐ, 2547, หน้า 78)

จากภาพที่ 4 แสดงให้เห็นว่าทุกส่วนของโครงการจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กันเสมอ โดยข้อมูลนำเข้า กระบวนการดำเนินงาน และผลงานตามที่คาดหวังกับข้อมูลนำเข้า กระบวนการดำเนินงานและผลงานที่เกิดขึ้นจริงจะต้องมีการเปรียบเทียบซึ่งกันและกัน และจะต้องเปรียบเทียบกับมาตรฐานหรือวัตถุประสงค์ของโครงการและรายละเอียดของโครงการอื่น ๆ ในลักษณะเดียวกัน แล้วจึงจะตัดสินหรือลงความเห็นได้ว่าโครงการที่กำหนดขึ้นนั้นเป็นโครงการที่ดีที่เหมาะสมและ

สามารถจะดำเนินงานต่อไปได้หรือไม่ อย่างไรก็ตามการปฏิสัมพันธ์ของรายละเอียดโครงการซึ่งมีสองลักษณะ คือ ลักษณะที่เป็นความคาดหวังหรือด้วยความตั้งใจเจตนา (Intention) กับลักษณะที่เป็นความจริง (Actuality หรือ Observation) เป็นความสัมพันธ์หรือการปฏิสัมพันธ์ที่เป็นการสอดคล้อง (Congruence) ซึ่งกันและกันว่าถ้าความคาดหวังเป็นเช่นนี้แล้วความเป็นจริงที่เกิดขึ้นจะเป็นอย่างไรหรือเท่าใด โดยไม่ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมั่น (Reliable) หรือความเที่ยงตรง (Valid) ของสิ่งที่เกิดขึ้นจริงเหล่านั้น ส่วนการปฏิสัมพันธ์หรือความสัมพันธ์ภายในระหว่างข้อมูลนำเข้า (Inputs) กระบวนการ (Transactions) และผลงาน (Outcomes) ของรายละเอียดโครงการทั้งสองลักษณะจะเป็นการปฏิสัมพันธ์เฉพาะลักษณะกล่าวคือรายละเอียดโครงการที่เป็นความคาดหวังจะมีความสัมพันธ์กันแบบการปฏิสัมพันธ์โดยเหตุผลเชิงตรรกวิทยา (Empirical Contingency) ส่วนรายละเอียดโครงการที่เป็นความเป็นจริง จะมีความสัมพันธ์กันแบบการปฏิสัมพันธ์โดยการพิสูจน์ (Empirical Contingency) ซึ่งมีรายละเอียดพอสังเขปดังนี้

1. การปฏิสัมพันธ์โดยเหตุผลเชิงตรรกวิทยา หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างรายละเอียดโครงการที่เป็นความคาดหวังทั้งที่เป็นข้อมูลนำเข้า กระบวนการและผลงานจะมีความสัมพันธ์กันตามหลักการ ทฤษฎี และประสบการณ์ที่สมเหตุสมผลแก่กันและกัน หรือเป็นไปตามหลักเหตุผลเชิงตรรกศาสตร์ (Logical Contingency)

2. การปฏิสัมพันธ์โดยการพิสูจน์ หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างรายละเอียดโครงการที่เป็นความจริงทั้งที่เป็นข้อมูลนำเข้า กระบวนการ และผลงานจะมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันตามหลักการที่เกิดจากการพิสูจน์ การทดลองเพื่อให้เห็นและทราบโดยชัดเจนว่ามีความเป็นเช่นนั้นจริงหรือมีความเป็นจริง (Reality) ตามหลักของเหตุผลโดยการพิสูจน์ (Empirical Contingency)

เมื่อคณะกรรมการประเมินโครงการไม่ว่าจะเป็นคณะกรรมการชุดเดียวหรือจำแนกเป็นอนุกรรมการย่อยหลายคน หรือเป็นคณะกรรมการถาวร หรือคณะกรรมการชั่วคราวได้รับการแต่งตั้งแล้วการวางแผนเพื่อการทำงานเป็นหน้าที่และภารกิจที่คณะกรรมการจะต้องจัดทำวางแผนเพื่อการประเมินโครงการซึ่งสามารถกระทำได้ด้วยหลายวิธีการทั้งนี้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของคณะกรรมการ ลักษณะของโครงการ และองค์ประกอบอื่น ๆ อย่างไรก็ตามการประเมินโครงการมีขั้นตอนและแผนงานที่คณะกรรมการจะต้องจัดทำดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 : กำหนดความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของการประเมิน คณะกรรมการประเมินโครงการจะต้องกำหนดความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์การประเมินเป็นลำดับแรกเพราะวัตถุประสงค์เป็นทิศทางในการดำเนินงานวัตถุประสงค์จะต้องเขียนอย่างชัดเจน และมีความเฉพาะเจาะจงมากที่สุดโดยจะต้องมีทั้งวัตถุประสงค์ระยะสั้น และวัตถุประสงค์ระยะยาวในการดำเนินการดำเนินงานขั้นตอนแรกนี้คณะกรรมการจะต้องสามารถตอบคำถามดังต่อไปนี้

- อะไร คือ ความมุ่งหมายของการประเมินโครงการนี้
- วัตถุประสงค์ในการประเมินมีอะไรบ้าง
- ทำไมจึงต้องประเมินโครงการนี้

ขั้นที่ 2 : การหาความต้องการในการประเมิน หลังจากตอบคำถามในขั้นตอนแรกได้แล้ว คณะผู้ประเมินจะต้องจัดทำความจำเป็นในการประเมิน และสามารถลำดับความจำเป็นก่อนหลังในการประเมิน อย่างไรก็ตามในการหาความจำเป็นลำดับแรก ๆ นั้น คณะผู้ประเมินไม่ควรพิจารณาเฉพาะลำดับแรก ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะนั้นโดยทันที แต่ควรพิจารณาย้อนหลังไปบ้างว่าในระยะเวลาหนึ่งหรือสองปีที่ผ่านมาความจำเป็นอื่นใดหรือไม่ ถ้ามีควรจะได้พิจารณาถึงความจำเป็นเหล่านั้นเสียก่อนอย่างละเอียด และรอบคอบ การหาความต้องการจำเป็นในการประเมิน และการจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังของสิ่งที่ต้องประเมินเป็นการประหยัดทั้งเวลา เงิน วัสดุอุปกรณ์ และแรงงาน

ในขั้นตอนนี้ นอกจากคณะกรรมการต้องหาความจำเป็นในการประเมินผลโครงการแล้ว โดยส่วนตัวของคณะกรรมการทุกคนจะต้องเตรียมตนให้พร้อม กล่าวคือ มีความเข้าใจในจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการประเมินอย่างแจ่มชัดและที่สำคัญ คือ จะต้องมีความตั้งใจหรือเจตนาที่ดีต่อสิ่งที่ต้องประเมิน จึงจะสามารถทำให้การประเมินและผลของการประเมินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นที่ 3 : การหาเครื่องมือและการรวบรวมข้อมูล เครื่องมือ (Instruments) เป็นสิ่งสำคัญในการประเมินโครงการ เมื่อคณะกรรมการทราบความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการประเมินแล้ว คณะกรรมการจะต้องสร้างหรือเลือกหาเครื่องมือที่สอดคล้องมากที่สุดกับวัตถุประสงค์หรือสิ่งที่ต้องการประเมิน ในการสร้างหรือเลือกเครื่องมือที่คณะกรรมการควรให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับรู้และถ้าเป็นไปได้จะต้องยอมรับเครื่องมือที่จะนำไปใช้นั้นหรือเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายได้แสดงความคิดเห็นและสร้างเครื่องมือร่วมกันเมื่อได้เครื่องมือที่ต้องการแล้วคณะผู้ประเมินจะต้องกำหนดเวลา (Schedule) ในการนำเครื่องมือไปรวบรวมข้อมูลกำหนดเวลาควรต้องประกอบด้วย เวลาการปฐมนิเทศชี้แจงผู้เก็บข้อมูล การจัดเตรียมข้อมูล และการรวบรวมข้อมูล เป็นต้น การรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอนที่สำคัญยิ่ง เพราะหากรวบรวมข้อมูลเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพแล้วย่อมมีผลกระทบอย่างสำคัญต่อผลการประเมิน ฉะนั้นในการวางแผนเพื่อการรวบรวมข้อมูลคณะผู้ประเมินควร

- กำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน
- ข้อมูลใดที่ต้องการเก็บรวบรวม
- จะเก็บข้อมูลเหล่านั้นอย่างไร
- จะเก็บข้อมูลเหล่านั้นเมื่อใด
- ใครจะเป็นผู้เก็บข้อมูลเหล่านั้น

ขั้นที่ 4 : การวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อข้อมูลได้รับการรวบรวมเป็นไปตามวิธีการ และได้จำนวนที่ต้องการแล้ว คณะกรรมการประเมินโครงการจะต้องตรวจสอบข้อมูลอย่างละเอียด และจำแนกข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลจะต้องสอดคล้องและเป็นไปตามวัตถุประสงค์และรูปแบบของการประเมินที่ได้กำหนดไว้ การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นขั้นตอนที่สำคัญอีกขั้นตอนหนึ่งของการประเมินโครงการ ข้อมูลที่ได้รับอาจประกอบด้วยข้อมูลหลายประเภทรวมถึงความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้หากการวิเคราะห์เป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ ขาดหลักการในการวิเคราะห์ย่อมมีผลเสียหายต่อผลการประเมิน ฉะนั้นในการวิเคราะห์ข้อมูลคณะผู้ประเมินจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

- ประเภทและชนิดของข้อมูลที่จะรวบรวมต้องเป็นที่ตกลงและเห็นพ้องต้องกัน
- เครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะต้องได้รับการตรวจสอบอย่างละเอียดและรอบคอบ
- ข้อมูลที่ได้รับจะต้องจำแนกเป็นหมวดหมู่ และระบุได้ว่าเป็นข้อมูลที่เสริมหรือเป็นข้อมูลที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน
- วิธีการในการวิเคราะห์ข้อมูลจะต้องถูกกำหนดขึ้นไว้ล่วงหน้า

ขั้นที่ 5 : การรายงานข้อมูลและการรายงานผล เมื่อข้อมูลได้รับการวิเคราะห์แล้ว คณะกรรมการจะนำเสนอข้อมูลนั้นซึ่งถือว่าเป็นผลการประเมินโครงการนั่นเอง การกระทำเช่นนี้ คณะผู้ประเมินจะต้องวางแผนในการนำเสนอข้อมูลซึ่งมีเนื้อหาที่สำคัญจะต้องรายงาน คือ วัตถุประสงค์ (Objectives) ในการประเมินวิธีการ (Procedures) ในการประเมินผล ผลของการประเมิน (Results) และการนำผลการประเมินไปใช้ (Implications) ให้เกิดประโยชน์ การนำผลการประเมินไปใช้นั้นจะต้องชี้ให้เห็นถึงจุดเด่น (Strength) และจุดด้อย (Weakness) ของผลเหล่านั้น และจะต้องชี้ให้เห็นด้วยว่าจะแก้ไขจุดด้อยได้อย่างไร และทำอย่างไรจึงจะทำให้จุดเด่นนั้นคงสภาพที่เป็นจุดเด่นอยู่เสมอ นอกจากนี้การรายงานผลการดำเนินงานโครงการควรต้องแสดงถึงข้อเสนอแนะในการปรับปรุงโครงการ บุคลากรและทรัพยากรที่ต้องใช้ ตลอดจนข้อมูลเพิ่มเติมที่ต้องการรวบรวม ทั้งความผูกพันด้านการงบประมาณและการเงิน การรายงานผลการประเมินโครงการมีเป้าหมายที่สำคัญอย่างหนึ่งคือจะต้องให้ผู้ประเมินระดับสูงของหน่วยงานมีความเข้าใจและทราบโดยเร็วที่สุด ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจอย่างทันท่วงที การรายงานผลต่อผู้บริหารควรเป็นภาษาที่เข้าใจง่าย และกะทัดรัด ควรหลีกเลี่ยงภาษาสถิติหรือภาษาทางวิชาการที่ไม่จำเป็น

ขั้นที่ 6 : การติดตามผล เมื่อผลการประเมินได้นำไปใช้จุดเด่นและจุดด้อยของผลงานได้รับการส่งเสริมและปรับปรุงเพื่อการดำเนินงานโครงการแล้ว โครงการอาจจะได้รับการพิจารณาให้ดำเนินงานต่อไป และการดำเนินงานควรปฏิบัติในรูปแบบเดิมโดยการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่เป็นอยู่และเปลี่ยนแปลงตามความจำเป็น แล้วทำการประเมินซ้ำอีกครั้งหนึ่งหากผล

การประเมินเป็นที่พอใจและเป็นไปตามวัตถุประสงค์แล้ว โครงการนั้นย่อมถือได้ว่าเป็นโครงการที่ประสบความสำเร็จ

จากขั้นตอนที่ 6 ในการประเมินโครงการของคณะกรรมการประเมินโครงการ ดังที่กล่าวแล้ว อาจสรุปได้ว่าเป็นแผนการประเมินที่ผู้ประเมินใช้เป็นทิศทางในการดำเนินงาน โดยจะต้องตอบคำถามเป็นลำดับขั้นดังต่อไปนี้

- ประเมินอะไร
- ประเมินไปทำไม
- ประเมินอย่างไร
- ประเมินเมื่อใด
- ประเมินโดยใคร
- เก็บรวบรวมข้อมูลอย่างไร
- วิเคราะห์ข้อมูลอย่างไร
- นำเสนอข้อมูลอย่างไร
- รายงานผลการประเมินโดยใคร
- ผลการประเมินจะใช้ประโยชน์หรือมีประโยชน์อะไร

สรุปได้ว่าขั้นตอนประเมินโครงการประกอบไปด้วยขั้นตอนดังนี้ 1) ขั้นตอนการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการ 2) ขั้นตอนการกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน 3) ขั้นตอนการกำหนดขอบเขตของการประเมิน 4) ขั้นตอนการพิจารณากำหนดตัวบ่งชี้และแหล่งข้อมูล การกำหนดตัวบ่งชี้ในการประเมินสามารถกำหนดได้จากวัตถุประสงค์ของโครงการ หรือจากตัวแบบการประเมินเชิงทฤษฎี 5) ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลทำได้ทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อมูลที่ผู้ประเมินเก็บรวบรวมมา และขั้นตอนการสรุปผลการประเมิน การสรุปผลการประเมินโครงการ ผู้ประเมินควรเน้นประเด็นที่สำคัญดังนี้คือ ผลผลิตจากโครงการ ปัญหา และข้อจำกัดของการดำเนินโครงการ ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงโครงการ

6. เกณฑ์และตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

วรเดช จันทรศร และไพโรจน์ ภัทรนรากุล (2541, หน้า 44) กล่าวว่า การประเมินผลโครงการนั้นต้องมีเกณฑ์และตัวชี้วัด (Indicator) ระดับความสำเร็จของโครงการให้ทราบ โดยทั่วไปแล้วเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลโครงการ มีดังนี้

1. เกณฑ์ประสิทธิภาพ (Efficiency) มีตัวชี้วัดเช่น สัดส่วนของผลผลิตต่อค่าใช้จ่าย ผลิตภาพต่อหน่วยเวลา ผลิตภาพต่อกำลังคน ระยะเวลาในการให้บริการต่อผู้บริการ
2. เกณฑ์ประสิทธิผล (Effectiveness) มีตัวชี้วัดเช่น ระดับการบรรลุเป้าหมาย ระดับการบรรลุตามเกณฑ์มาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วม ระดับความเสี่ยงของโครงการ

3. เกณฑ์ความพอเพียง (Adequacy) ตัวชี้วัด เช่น ระดับความพอเพียงของทรัพยากร การขาดแคลนปัจจัยการผลิต และปัจจัยอื่น เป็นต้น
  4. เกณฑ์ความพึงพอใจ (Satisfaction) ตัวชี้วัด เช่น ระดับความพึงพอใจของโครงการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโครงการ เป็นต้น
  5. เกณฑ์ความเป็นธรรม (Equity) ตัวชี้วัดคือ การให้โอกาสกับผู้ด้อยโอกาส ความเป็นธรรมระหว่างเพศ ระหว่างกลุ่มอาชีพ ฯลฯ
  6. เกณฑ์ความก้าวหน้า (Progress) ตัวชี้วัด เช่น ผลผลิตเปรียบเทียบกับเป้าหมายรวมกิจกรรมที่ทำแล้วเสร็จ ทรัพยากร และเวลาที่ใช้ไป มีความเหมาะสมเพียงใด เป็นต้น
  7. เกณฑ์ความยั่งยืน (Sustainability) ตัวชี้วัด เช่น ความอยู่รอดของโครงการด้านเศรษฐกิจสมรรถนะด้านสถาบัน ความเป็นไปได้ในด้านการขยายผลของโครงการ
  8. เกณฑ์ความเสียหายของโครงการ (Externalities) ตัวชี้วัด เช่น ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ผลกระทบด้านสังคมและวัฒนธรรม เป็นต้น
- สำหรับตัวชี้วัด (Indicators) ความสำเร็จของโครงการนั้น หมายถึง ตัวชี้วัดที่แสดงหรือระบุประเด็นที่ต้องการจะวัดหรือประเมิน หรือตัวแปรทางเศรษฐกิจและสังคม ที่ต้องทำการศึกษา โดยจะมีการระบุลักษณะที่ค่อนข้างเป็นรูปธรรม ทั้งส่วนที่มีลักษณะเชิงปริมาณและลักษณะเชิงคุณภาพ

6.1 หลักการสร้างตัวชี้วัดที่ดี

พสุ เดชะรินทร์ และคณะ (2548, หน้า 25-27) กล่าวไว้ว่า ลักษณะภายในของตัวชี้วัดในการกำหนดตัวชี้วัดที่ดีลักษณะของตัวชี้วัดควรประกอบด้วยลักษณะดังนี้

- 6.1.1 มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ภารกิจ และยุทธศาสตร์ขององค์กร
- 6.1.2 แสดงถึงสิ่งที่มีความสำคัญเท่านั้น
- 6.1.3 ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่เป็นเหตุและที่เป็นผล
- 6.1.4 มีมิติหรือมุมมองที่หลากหลาย
- 6.1.5 มีบุคคลหรือหน่วยงานรับผิดชอบตัวชี้วัดที่ชัดเจน
- 6.1.6 เป็นตัวชี้วัดที่สามารถควบคุมได้อย่างน้อยร้อยละ 80
- 6.1.7 สามารถวัดได้และเป็นที่เข้าใจของบุคคลทั่วไปได้
- 6.1.8 ต้องช่วยให้สามารถติดตามการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้ดี
- 6.1.9 ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งภายในองค์กร

จอห์นสโตน (Johnstone, 1981, pp. 15 - 22) ได้กล่าวว่า ลักษณะที่สำคัญของตัวบ่งชี้ มี 5 ประการ ดังนี้

1. ตัวบ่งชี้สามารถให้สารสนเทศเกี่ยวกับสิ่งหรือสภาพที่ศึกษาอย่างกว้าง ๆ ตัวบ่งชี้ที่นำมาใช้ในด้านสังคมศาสตร์ให้สารสนเทศที่ถูกต้องแม่นยำไม่มากก็น้อยแต่ไม่จำเป็นต้องถูกต้องแม่นยำอย่างแน่นอน

2. ตัวบ่งชี้มีลักษณะที่แตกต่างไปจากตัวแปร เนื่องจากตัวบ่งชี้เกิดจากการรวมตัวแปรหลาย ๆ ตัวที่มีความสัมพันธ์กันเข้าด้วยกันเพื่อให้เห็นภาพรวมของสิ่ง หรือสภาพที่ต้องการศึกษา แต่ตัวแปรจะให้สารสนเทศของสิ่งหรือสภาพที่ต้องการศึกษาเพียงด้านเดียวเพราะว่ามีลักษณะที่เฉพาะเจาะจง เช่น อัตราส่วนของครูต่อนักเรียน

3. ตัวบ่งชี้จะต้องกำหนดเป็นปริมาณ ตัวบ่งชี้ต้องแสดงสภาพที่ศึกษาเป็นค่าตัวเลข หรือปริมาณเท่านั้น ในการแปลความหมายค่าของตัวบ่งชี้จะต้องนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนั้นในการสร้างตัวบ่งชี้จะต้องมีการกำหนดความหมายและเกณฑ์ของตัวบ่งชี้อย่างชัดเจน

4. ตัวบ่งชี้จะเป็นค่าชั่วคราว จะมีค่า ณ จุดเวลา หรือช่วงเวลานั้น ๆ เมื่อเวลาเปลี่ยนไป ค่าตัวบ่งชี้ก็สามารถเปลี่ยนแปลงได้

5. ตัวบ่งชี้เป็นหน่วยพื้นฐานในการพัฒนาทฤษฎี

สรุปได้ว่า การสร้างตัวชี้วัดที่ดี จำเป็นจะต้องมีหลักการที่ใช้เป็นเป้าหมายในการดำเนินการดังนี้ 1) ต้องเลือกใช้ หรือสร้างตัวชี้วัดที่เป็นตัวแทนที่สำคัญเท่านั้น 2) คำอธิบาย หรือการกำหนดตัวชี้วัดต้องเป็นข้อความที่มีความชัดเจน 3) การกำหนดตัวชี้วัดสามารถกำหนดได้ทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพก็ได้ 4) ประเด็นการประเมินหรือตัวชี้วัดควรนำมาจากจุดประสงค์ของโครงการ 5) การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวชี้วัดควรรวบรวมข้อมูล ทั้งจากแหล่งปฐมภูมิและทุติยภูมิ

กฤษณะ มาเทียน (2551, หน้า 17 -18) ได้ยกตัวอย่างการจำแนกประเภทของตัวชี้วัดตามลักษณะของสิ่งที่ได้รับการประเมินตามแบบจำลองการประเมินผลตาม CIPP Model คือ

1. ตัวชี้วัดด้านบริบท (Context) สามารถพิจารณาได้จากสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

- 1.1. สภาพแวดล้อมก่อนมีโครงการ (ปัญหาวิกฤต)
- 1.2. ความจำเป็น หรือความต้องการขณะนั้น และในอนาคต
- 1.3. ความเข้าใจร่วมกันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

2. ตัวชี้วัดด้านปัจจัยนำเข้า (Input) สามารถพิจารณาได้จากสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1. ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ของโครงการ
- 2.2. ความพร้อมของทรัพยากร เช่น งบประมาณ คน วัสดุอุปกรณ์ เวลา และ

กฏระเบียบ เป็นต้น

2.3. ความเหมาะสมของขั้นตอนระหว่างปัญหา สาเหตุของปัญหา และ

กิจกรรม

3. ตัวชี้วัดด้านกระบวนการ (Process) สามารถพิจารณาได้จากสิ่งต่าง ๆ ดังนี้
  - 3.1 การตรวจสอบกิจกรรม เวลา และทรัพยากรของโครงการ
  - 3.2 ความยอมรับของประชาชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการในพื้นที่
  - 3.3 การมีส่วนร่วมของประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการ
  - 3.4 ภาวะผู้นำในโครงการ
4. ตัวชี้วัดด้านผลผลิต (Product) สามารถพิจารณาได้จากสิ่งต่าง ๆ ดังนี้
  - 4.1 อัตราการมีงานทำของประชาชนที่ยากจน
  - 4.2 รายได้ของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการ
  - 4.3 ความพึงพอใจของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการ
5. ตัวชี้วัดด้านผลลัพธ์ (Outcome) สามารถพิจารณาได้จากสิ่งต่าง ๆ ดังนี้
  - 5.1 คุณภาพชีวิตของตนเอง และครอบครัวตามเกณฑ์มาตรฐาน
  - 5.2 การไม่อพยพย้ายถิ่น
  - 5.3 การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน
6. ตัวชี้วัดด้านผลกระทบ (Impact) สามารถพิจารณาได้จากสิ่งต่าง ๆ ดังนี้
  - 6.1 ผลกระทบทางบวก/เป็นผลที่คาดหวังจากการมีโครงการ
  - 6.2 ผลกระทบทางลบ/เป็นผลที่ไม่คาดหวังจากโครงการ

เกณฑ์ และตัวชี้วัดดังกล่าวนี้ สามารถเป็นเครื่องมือในการประเมินผลโครงการได้ดี ซึ่งจะครอบคลุม มิติด้านเศรษฐกิจ สังคม ด้านบริหารจัดการ ด้านทรัพยากร และด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น นอกจากนี้ยังสามารถวัดถึงความสำเร็จ และความล้มเหลวของโครงการพัฒนาต่าง ๆ ของรัฐได้ ซึ่งในทางปฏิบัตินักประเมินผล จะต้องนำเกณฑ์ และตัวชี้วัดดังกล่าวมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับ ลักษณะ และบริบทของโครงการด้วย

6.2 เครื่องชี้วัดการประเมินผล

การประเมินผลเป็นการเปรียบเทียบระหว่างผลการปฏิบัติงานจริง (Actual Results) กับผลที่คาดว่าจะได้รับ (Expected Results) โดยชี้ให้เห็นว่าการปฏิบัติงานจริงเกิดขึ้นตรงกับเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยทั่วไปตัวชี้วัดจะต้องมีองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ คือ

6.2.1 ตัวชี้วัด อาจจะมีทั้งตัวชี้วัดเชิงปริมาณหรือคุณภาพ แต่อย่างไรก็ตามจะต้องสามารถให้ค่าหรือบ่งบอกลักษณะที่ชัดเจนของสิ่งที่ทำการวัดว่ามีปริมาณหรือคุณลักษณะอย่างไร

6.2.2 การกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน ในการประเมินเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงเคลื่อนไหวในตัวชี้วัดนั้น ๆ ถึงแม้ตัวชี้วัดจะมีความชัดเจนในการกำหนดค่าแต่ยังไม่สามารถนำไปวิเคราะห์ หาข้อสรุปในการประเมินได้ จนกว่าจะได้มีการเปรียบเทียบ กับเกณฑ์มาตรฐานหรือเป้าหมายการดำเนินงานที่กำหนดไว้

6.2.3 เงื่อนไขด้านเวลาและสถานที่ ในการประเมินค่าของตัวชี้วัด นอกจากขึ้นอยู่กับเกณฑ์มาตรฐานเพื่อการเปรียบเทียบแล้ว ยังขึ้นอยู่กับเงื่อนไขทั้งในด้านเวลาและสถานที่ กล่าวคือ ตัวชี้วัดจะบ่งบอกสถานภาพของสิ่งที่จะวัดเฉพาะในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง หรือในขอบเขต บริเวณ สถานที่หรือพื้นที่ ที่ได้ระบุไว้ใน การประเมินหรือตรวจสอบเท่านั้น (กฤษณะ มาเทียน, 2551, หน้า 18 - 19)

6.3 ตัวชี้วัดผลงาน

6.3.1 วัดดู สิ่งของ คุณลักษณะที่สามารถสังเกตเห็น วัดได้ในเชิงปริมาณ

6.3.2 ผลงานหรือสิ่งที่เกิดขึ้นจากการนำเอาทรัพยากร (Input) มาใช้ในการดำเนิน กิจกรรม (Process) KPI (Key Performance Indicator) หรือ OVI (Objectively Verifiable Indicator) หมายถึง สิ่ง que แสดงภาพให้เข้าใจถึงความสำเร็จซึ่งสามารถตรวจสอบได้ สังเกตได้หรือ สอบวัดได้ ณ ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยอาจเป็นลักษณะเฉพาะ หรือภาพรวมก็ได้ในเชิงปริมาณ และ/ หรือ คุณภาพที่จะสามารถอธิบายถึงความสำเร็จได้ครบถ้วนบริบูรณ์ หรือ อย่างน้อยจะต้องอธิบายได้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ในรูปของข้อความ อัตราส่วน สัดส่วน ร้อยละ หรือความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล ในลักษณะต่าง ๆ นอกจากนี้ยังจะต้องมีลักษณะเป็นหลักฐานที่มีร่องรอยแสดงว่ามีการดำเนินงานจริง และมีใช้ความคิดเห็น หรือคำบอกกล่าว

ตัวชี้วัดทางสังคม (Social Indicators) หมายถึง สิ่ง que แสดงออกเป็นตัวเลขที่ใช้วัด แง่มุมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทางสังคม ซึ่งเป็นเชิงนามธรรมให้เป็นตัวแปรเชิงรูปธรรมที่สามารถจัดได้ภายใต้ระบบสารสนเทศ อันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้บริหาร (กฤษณะ มาเทียน, 2551, หน้า 19)

6.4 ค่าของตัวชี้วัด

โดยทั่วไปค่าของตัวชี้วัดจะแสดงออกในรูปของตัวเลข

6.4.1 จำนวน (Number) คือ ตัวเลขที่แสดงถึงจำนวนสิ่งของอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น จำนวนศูนย์พัฒนาเทคโนโลยีประจำตำบล จำนวนสวนสาธารณะในกรุงเทพฯ และอื่น ๆ เป็นต้น

6.4.2 ร้อยละ (Percentage) คือ จำนวนของเลขกลุ่มหนึ่ง ซึ่งนำมาเปรียบเทียบกับ เลขอีกกลุ่มหนึ่งโดยปรับให้เลขกลุ่มหลังมีค่าเท่ากับ 100 เช่น รายได้จากภาษีเป็นร้อยละ 35 ของ รายจ่ายประจำ เป็นต้น

6.4.3 อัตราส่วน (Ratio) คือ ข้อมูลที่แสดงความสัมพันธ์เปรียบเทียบระหว่าง จำนวนของเลขกลุ่มหนึ่งกับจำนวนของเลขอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งอยู่ในเหตุการณ์เดียวกันหรือเกี่ยวข้องกัน เช่น อัตราส่วนของครูต่อนักเรียน เท่ากับ 1:25 เป็นต้น

6.4.4 สัดส่วน (Proportion) คือ ข้อมูลที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนของ เลขกลุ่มหนึ่งกับจำนวนของเลขอีกกลุ่มหนึ่ง โดยที่จำนวนเลขในกลุ่มแรกนั้น เป็นส่วนหนึ่งหรือรวมอยู่

ในจำนวนของเลขอีกกลุ่มหนึ่งด้วย เช่น เจ้าหน้าที่การเกษตรที่มีความรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตร เท่ากับ 3 ใน 5 ของเจ้าหน้าที่ทั้งหมด เป็นต้น

6.5.5 อัตรา (Rate) คือ อัตราส่วนระหว่างเลขจำนวนหนึ่งกับเลขอีกจำนวนหนึ่ง ภายในระยะเวลาหนึ่ง เช่น จำนวนผู้เข้ารับการบำบัดการติดยาเสพติดทุก 500 คน จะมีผู้เข้ารับการบำบัดซ้ำ 10 คน เป็นต้น

6.6.6 ค่าเฉลี่ย (Average Mean) คือ ตัวเลขหนึ่งซึ่งเฉลี่ยจากกลุ่มตัวเลขจำนวนหนึ่งที่เป็นประเภทเดียวกัน (รวมค่าของจำนวนตัวเลขกลุ่มตัวอย่างหนึ่งแล้วหารด้วยจำนวนกลุ่มตัวอย่างนั้นทั้งหมด) (กฤษณะ มาเทียน, 2551, หน้า 20)

สรุปได้ว่าโครงการนั้นต้องมีเกณฑ์และตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการเพื่อใช้ในการประเมินผลโครงการ ซึ่งการสร้างตัวชี้วัดที่ดี จำเป็นจะต้องมีหลักการในการสร้าง เช่น จำแนกประเภทของตัวชี้วัดตามลักษณะของสิ่งที่ได้รับการประเมินตามแบบจำลองการประเมินผล หากประเมินตามรูปแบบซิปปโมเดล (CIPP Model) จำเป็นต้องสร้างตัวชี้วัดตามโมเดล ได้แก่ ตัวชี้วัดด้านบริบท (Context) คือตัวชี้วัดที่ให้เห็นว่าการดำเนินโครงการมีความพร้อมและเหมาะสมเพียงใด เช่น ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของโครงการ การกำหนดวัตถุประสงค์ ความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง ความสอดคล้องกับนโยบายหน่วยงานต้นสังกัด ตัวชี้วัดด้านปัจจัยนำเข้า (Input) คือ ตัวชี้วัดที่ชี้ให้เห็นว่าปัจจัยต่าง ๆ ที่นำเข้าสู่การดำเนินงานมีความเหมาะสมเพียงใด ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ของโครงการ เช่น ความรู้ความเข้าใจของบุคลากร การให้สนับสนุนของผู้บริหาร/เครือข่าย ความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ และงบประมาณ ตัวชี้วัดด้านกระบวนการ (Process) คือ ตัวชี้วัดที่ชี้ให้เห็นว่าการดำเนินงานในช่วงต่าง ๆ ควรจะต้องปรับปรุงหรือแก้ไขในส่วนใดบ้าง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ หรือทำให้การดำเนินงานนั้น ๆ บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ เช่น การวางแผนการปฏิบัติงาน การนิเทศกำกับ ติดตาม การให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อการปรับปรุงพัฒนาโครงการ ตัวชี้วัดด้านผลผลิต (Product) คือ ตัวชี้วัดที่สามารถบอกได้ว่า ผลผลิตที่ได้บรรลุตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์หรือไม่ เช่น ความสำเร็จของโครงการ แนวทางปฏิบัติที่ดีของโครงการ คุณภาพผู้เรียน คุณภาพสถานศึกษา

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความหมายของความพึงพอใจ

มณี โปธิเสน (2543, หน้า 43) ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกยินดีหรือเจตคติที่ดีของบุคคลเมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการของตน ทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีในสิ่งนั้น ๆ

อุทัยพรรณ สุดใจ (2544, หน้า7) ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อ สิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยอาจจะเป็นไปในเชิงประเมินค่าว่า ความรู้สึกหรือทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้นเป็นไปในทางบวกหรือทางลบ

กาญจนา อรุณสุขขรจี (2546, หน้า 5) ได้กล่าวถึง ความพึงพอใจของมนุษย์เป็นการแสดงออกทางพฤติกรรมที่เป็นนามธรรม ไม่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่างได้ การที่เราจะทราบว่า บุคคลมีความพึงพอใจหรือไม่ สามารถสังเกตโดยการแสดงออกที่ค่อนข้างสลับซับซ้อน และต้องมีสิ่งเร้าที่ตรงต่อความต้องการของบุคคล จึงจะทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ ดังนั้นการสร้างสิ่งเร้าจึงเป็นแรงจูงใจของบุคคลนั้นให้เกิดความพึงพอใจในงานนั้น

รจนา เตชะศรี (2551, หน้า 12) กล่าวว่า ความพอใจในการทำงานเป็นความรู้สึกชอบพอใจ หรือเต็มใจที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์มีความสุขในการทำงาน รวมทั้งประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติงานนั้น

สุนทร เพ็ชรพราว (2551, หน้า 17) กล่าวว่า ความพึงพอใจในงาน หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่องานและการทำงานนั้น ถ้าบุคคลมีความรู้สึกพร้อมจะเสียสละทุกอย่างอุทิศแรงกายแรงใจ และสติปัญญาให้แก่งาน และทางตรงกันข้ามถ้าบุคคลมีความรู้สึกไม่พึงพอใจต่องาน ก็จะไม่กระตือรือร้นในการทำงาน เพียงทำงานตามหน้าที่ให้เสร็จไปในแต่ละวันเท่านั้น ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเป็นความรู้สึกรวมของบุคคลในทางบวก เป็นความสุขของบุคคลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน และได้รับผลตอบแทน ความพึงพอใจทำให้บุคคลกระตือรือร้นในการทำงาน ที่มีความมุ่งมั่นมีขวัญและกำลังใจ สิ่งเหล่านี้ส่งผลต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน และส่งผลต่อความสำเร็จเป็นไปตามเป้าหมายขององค์การ

ภาวิณี เพชรสว่าง (2552, หน้า 46) กล่าวว่า ทัศนคติในการทำงานที่มีความสำคัญสำหรับองค์การ คือ ความพึงพอใจในการทำงาน หมายถึง ความรู้สึกหรืออารมณ์ทางบวกโดยเป็นผลจากประสบการณ์ ในการทำงาน

พระมหาอุทิศ กวีวิโส (2555, หน้า 12) กล่าวว่า ความพึงพอใจ (Satisfaction) เป็นทัศนคติที่เป็นนามธรรมไม่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่างได้ การที่เราจะทราบว่า บุคคลมีความพึงพอใจหรือไม่ สามารถสังเกตโดยการแสดงออกที่ค่อนข้างสลับซับซ้อน จึงเป็นการยากที่จะวัดความพึงพอใจโดยตรง แต่สามารถวัดได้โดยทางอ้อมจากการวัดความคิดเห็นของบุคคลเหล่านั้น และการแสดงความคิดเห็นนั้นจะต้องตรงกับความรู้สึกที่แท้จริง จึงจะสามารถวัดความพึงพอใจนั้นได้

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจในเป็นเรื่องของความรู้สึกของแต่ละบุคคลที่มีต่องานที่ปฏิบัติอยู่ และความพึงพอใจนี้จะส่งผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ความพึงพอใจของแต่ละบุคคลไม่มีที่สิ้นสุด เปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลาและสภาพแวดล้อมบุคคล อาจทำให้เกิดโอกาสที่จะไม่พึงพอใจในสิ่งที่เคยพึงพอใจมาแล้ว ดังนั้นผู้บริหารจำเป็นจะต้องสำรวจตรวจสอบความพึงพอใจในการปฏิบัติให้

สอดคล้องกับความต้องการของบุคลากรตลอดไป ทั้งนี้เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายของหน่วยงาน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยภายในประเทศ

พัชรินทร์ รุจิรานุกูล (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการศึกษาการปลูกฝังคุณธรรม นำความรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่นักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน วัตถุประสงค์เพื่อ

1) ศึกษาความเข้าใจของบุคลากรภายในโรงเรียนเกี่ยวกับคุณธรรมนำความรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่นำไปดำเนินการปฏิบัติให้เกิดแก่นักเรียน 2) ศึกษาและนำเสนอแนวทางการปลูกฝังคุณธรรมนำความรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่นักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยศึกษาในโรงเรียนภาครัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำนวน 97 แห่ง ด้วยแบบสอบถาม และในโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ ปี 2550 จำนวน 9 แห่ง จาก 97 แห่ง ด้วยการศึกษารายละเอียดเบื้องต้นของโรงเรียน การสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม ผลการศึกษา พบว่า

1) บุคลากรมีความเข้าใจความหมายของคุณธรรมนำความรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่หลากหลายแนวคิด ส่วนใหญ่เข้าใจว่าหมายถึง การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ใช้ชีวิตเรียบง่าย ไม่ฟุ้งเฟ้อ มีความพอประมาณ มีเหตุผลและมีภูมิคุ้มกันที่ดี ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณธรรมและคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของผู้ที่มีคุณธรรมนำความรู้ตาม ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนใหญ่เข้าใจว่าเป็น 8 คุณธรรมพื้นฐาน และคุณธรรมอื่นๆ เช่น อุดมอดดกลั่น พอเพียง พอประมาณ สติปัญญา 2) ด้านการบริหารจัดการโรงเรียน มีนโยบาย การดำเนินการต่าง ๆ มีการวางแผนและมีโครงการในการขับเคลื่อนสู่โรงเรียนที่ส่งเสริมคุณธรรมนำความรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้จัดตั้งกิจกรรมโครงการต่าง ๆ ขึ้นตามบริบทของโรงเรียน กิจกรรมโครงการมีมากน้อยต่างกันตามสภาพและความพร้อมของโรงเรียน ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การพัฒนาบุคลากร การจัดการ เรียนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การประพฤติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีของครู และพฤติกรรมของนักเรียนหลังจากการที่ โรงเรียนนำเรื่องคุณธรรมนำความรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติ 3) แนวทางการปลูกฝังคุณธรรมนำความรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารจัดการโรงเรียน ควรมีการบริหารจัดการอย่างเป็นกระบวนการ มีการวางแผนนโยบาย การอย่างชัดเจนและเป็นระบบ มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และจริงจัง กำหนดนิยามความหมายของการพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในบริบทของนักเรียนให้ ชัดเจน มีการสร้างตัวชี้วัดความสำเร็จ สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง สร้างเครือข่ายและแนวร่วมในการ พัฒนาคุณธรรมนำความรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีการจัดกิจกรรมโครงการที่หลากหลายและเหมาะสมตามบริบทของโรงเรียน สร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

โดยสร้างแผนพัฒนาบทบาทของผู้ปกครองและชุมชน มีการจัดระบบการ ติดตามประเมินผล ด้านการพัฒนาบุคลากร ควรมีการสร้างความรู้ความตระหนักให้เกิดขึ้นกับบุคลากร พัฒนาบุคลากรให้มียุทธศาสตร์ ความรู้เกี่ยวกับเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และนำระบบการประเมินวิทยฐานะมาใช้เพื่อพัฒนา บุคลากร ด้านการจัดการเรียนการสอน ควรมีการสอนที่ปลูกฝังคุณธรรมในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เน้นการปลูกฝังให้เกิดขึ้น ทุกที่ ทุกเวลา มีการศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ภายนอกโรงเรียน จัดการสอนให้เกิดความตระหนัก เน้นย้ำให้ทำบ่อย ๆ เป็นประจำ สร้างคุณธรรมหลัก เป็นคุณธรรมร่วม ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนควรมีความหลากหลาย เน้นให้นักเรียนเป็นแกนนำหลัก และพัฒนา นักเรียนในทุกมิติ มีการจัดทำโครงการที่เน้นหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านอื่น ๆ ได้แก่ การเป็น แบบอย่างที่ดี การเริ่มปลูกฝังคุณธรรมนำความรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับปฐมวัย ควรมี การสนับสนุนด้านต่างๆ จากกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการผลิตบัณฑิตด้าน ครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ ให้มีความรู้ในด้านการวิจัยและพัฒนา

สมปอง ใจดีเฉย และคณะ (2554, หน้า ข - ต) ได้ศึกษากระบวนการสร้างโรงเรียน ต้นแบบด้านคุณธรรม จริยธรรม บางมูลนากโมเดล พบว่า กระบวนการขับเคลื่อนโรงเรียน ต้นแบบด้านคุณธรรม จริยธรรม บางมูลนากโมเดล ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่ เกี่ยวข้องในการกำหนดยุทธศาสตร์ของโครงการ 3 ด้าน ได้แก่ ยุทธศาสตร์การพัฒนาครู ยุทธศาสตร์ การพัฒนานักเรียน และยุทธศาสตร์การพัฒนาสภาพแวดล้อม โดยใช้โครงการคุณธรรมเป็นเครื่องมือ หลักในการขับเคลื่อนโครงการ กระตุ้นให้เกิดคุณธรรมเป้าหมายหลัก 3 ประการ คือ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และความพอเพียง ตลอดจนมีการกำหนดอัตลักษณ์ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จของ ยุทธศาสตร์ทั้ง 3 ด้าน คือ ผู้บริหารและครูต้องไม่เบียดเบียนเวลาราชการ ไม่แสวงหาผลประโยชน์ จากนักเรียนและโรงเรียน ตรงต่อเวลารับผิดชอบต่อหน้าที่ มีจิตอาสา และประหยัดทรัพยากรของ โรงเรียนขณะที่นักเรียนต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน ไม่เกี่ยวข้องกับอบายมุข ดำรงชีวิต อย่างพอเพียง และมีจิตอาสา/จิตสำนึกสาธารณะ ส่วนสภาพแวดล้อมของโรงเรียนต้องสะอาด ร่มรื่น สวยงาม รวมทั้งชุมชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนด้วย พบว่า ภายหลังจากดำเนินโครงการทั้งครู นักเรียน และสภาพแวดล้อม มีการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัด เมื่อเทียบกับก่อนการดำเนินโครงการ เช่น ครูเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน มีความสามัคคี ร่วมมือ ร่วมใจกันในการดำเนินโครงการ มาทำงานตรงเวลา ไม่เบียดเบียนเวลาราชการ มีจิตอาสา ประหยัด การใช้ทรัพยากรของโรงเรียน เป็นต้น ขณะที่นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น ได้แก่ การเข้าแถว การเดินแถว การจัดวางรองเท้าให้เป็นระเบียบ การรักษาความสะอาดของ ห้องเรียนและสภาพแวดล้อมในโรงเรียน มารยาทและกาลเทศะ ช่วยพ่อแม่ผู้ปกครองทำงานบ้าน การลดการบ้านน้อยลง สัมพันธภาพของนักเรียนดีขึ้น ปัญหาการทะเลาะวิวาทลดลง นักเรียนมีจิต อาสา/จิตสาธารณะเพิ่มขึ้น เรียนรู้ความดีความงามจากการทำโครงการคุณธรรม มีการขยายผลการ

ดำเนินงานไปสู่บุคคลและหน่วยงานภายนอกในวงกว้าง ส่วนสภาพแวดล้อมของโรงเรียนก็สะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อยมากขึ้น ทั้งนี้เป็นผลมาจากการร่วมมือร่วมใจกันของคณะครูและนักเรียน จึงทำให้ผลการดำเนินงานเป็นไปตามอัตลักษณ์ที่ตั้งไว้ ซึ่งภาพความสำเร็จและความยั่งยืนเกิดขึ้นจากการใช้กระบวนการมีส่วนร่วม เด็กร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมนำเสนอ ร่วมรับความสำเร็จด้วยความภาคภูมิใจโดยที่ครูเป็นผู้เสริมหนุน อำนวยความสะดวก และเชื่อมประสาน

กาญจนา อิมจัน (2555, หน้า 70) ได้รายงานผลการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โรงเรียนบางบ่อวิทยาฯ จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โรงเรียนบางบ่อวิทยาฯ โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เพื่อพิจารณารายด้าน สรุปผลได้ดังนี้ 1) ด้านบริบท ผลการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมมีความสอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การกำหนดเป้าหมาย วิธีการดำเนินการ และระยะเวลาการดำเนินการมีความเหมาะสมและสามารถปฏิบัติจริงได้ ความสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และการประสานงานระหว่างบุคลากรทำให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินโครงการ 2) ด้านปัจจัยเบื้องต้น ผลการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม มีความพร้อมหรือความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินงานโครงการเป็นผู้มีความสนใจ มีความรู้ความสามารถ คณะกรรมการโครงการประกอบไปด้วย ผู้บริหารครูและบุคลากรในโรงเรียนและชุมชน (บ้าน วัด โรงเรียน) และการได้รับงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด 3) ด้านกระบวนการดำเนินงาน ผลการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การประเมินผลการดำเนินโครงการ ความร่วมมือของคณะทำงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องตามโครงการ และมีการประชุมวางแผนการดำเนินโครงการ 4) ด้านผลผลิต ผลการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผลการดำเนินโครงการทำให้นักเรียนมีความรู้และสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เช่น การแต่งกาย การยิ้ม ไหว้ ทักทายการมีจิตสาธารณะและรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์มากขึ้น โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมมีผลต่อการพัฒนานักเรียนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา และการจัดโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมช่วยฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ และมีระเบียบวินัย

แก้วตา พึ่งตนเอง (2555, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมี

วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีกรอบแนวคิดการใช้วงจรคุณภาพ (PDCA Cycle) ในการบริหารโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการปลูกฝังคุณธรรม (คุณธรรมเพื่อพัฒนาตน คุณธรรมเพื่อพัฒนาการทำงานและคุณธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคม) ด้านหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และด้านเศรษฐกิจพอเพียงควบคู่คุณธรรม ผลการวิจัย พบว่า สภาพการบริหารโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาในภาพรวม พบว่ากระบวนการวางแผน (P-Plan) การปฏิบัติตามแผน (D-Do) การตรวจสอบผลการดำเนินงาน (C-Check) และการปรับปรุงให้เหมาะสมตามผลการประเมิน(A-Act) มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด สำหรับค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการปฏิบัติตามแผน รองลงมา ด้านการวางแผน และด้านการปรับปรุงให้เหมาะสมตามผลการประเมิน ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการตรวจสอบผลการดำเนินงาน

ทวีศักดิ์ อริยวัฒน์วงศ์ (2551, บทคัดย่อ) ได้ประเมินโครงการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินการดำเนินงานโครงการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยาตามความคิดเห็นของครูผู้สอนใน 5 ด้านคือ ด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) ด้านผลผลิต (Product) และด้านผลกระทบ (Impact) 2) เพื่อนำเสนอแนวทางในการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา พบว่า 1) ความคิดเห็นของครูผู้สอน ต่อโครงการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยาทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า 1.1) ด้านบริบท (Context) หลักการวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียน มีความเหมาะสมในระดับมาก 1.2) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) บุคลากร วัสดุอุปกรณ์และงบประมาณมีความเพียงพออยู่ในระดับมาก 1.3) ด้านกระบวนการ (Process) กระบวนการดำเนินงาน การจัดกิจกรรม การพัฒนาบุคลากร และการติดตามประเมินผล มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 1.4) ด้านผลผลิต (Product) ความคิดเห็นของครูต่อการพัฒนาวิสัยทัศน์ของนักเรียนอยู่ในระดับมาก 1.5) ด้านผลกระทบ (Impact) ครูมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาวิสัยทัศน์ของนักเรียนอยู่ในระดับมาก 2) ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการพัฒนาวิสัยทัศน์ของนักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา ด้านผลผลิต (Product) โดยภาพรวมนักเรียนมีวิสัยทัศน์ในสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก

อุทัย บุญมี (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมและสร้างสำนึกความเป็นไทยเพื่อพัฒนาเด็กไทยอย่างยั่งยืน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 พบว่า 1) โครงการพัฒนาคุณธรรมและสร้างสำนึกความเป็นไทยเพื่อพัฒนาเด็กไทยอย่างยั่งยืน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับดี โดยด้านที่มีผลการประเมินอยู่ในอันดับสูงสุด ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อม รองลงมาคือ ด้านผลผลิต ด้านกระบวนการดำเนินงาน และด้าน

ความพร้อมด้านปัจจัย ตามลำดับ 2) แนวทางการดำเนินโครงการพัฒนาคุณธรรมและสร้างสำนึก
ความเป็นไทย เพื่อพัฒนาเด็กไทยอย่างยั่งยืนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ที่สำคัญประกอบด้วย 2 แนวทาง คือ การพัฒนาความพร้อมด้านปัจจัย
และการพัฒนากระบวนการดำเนินงาน

กรณีศึกษา หมั่นดี (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรม
จริยธรรม เรื่องวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต 18 วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลผลิตรวมของการดำเนินโครงการเมื่อสิ้นสุดโครงการ
ตามแบบของสต๊อฟเฟิลปีม ผลการประเมินพบว่า 1) โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม เรื่องวินัยใน
ตนเองของนักเรียนโรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา มีบริบท (Context) ที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของ
โครงการอยู่ในระดับมาก 2) โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม เรื่องวินัยในตนเองของนักเรียน
โรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา มีปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านวางแผนดำเนินโครงการ ด้านวัสดุอุปกรณ์
ด้านบุคลากร และด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก 3) โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม เรื่องวินัย
ในตนเองของนักเรียนโรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา มีการปฏิบัติงานในกระบวนการ (Process)
ดำเนินโครงการ อยู่ในระดับมาก 4) โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม เรื่องวินัยในตนเองของ
นักเรียนโรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการด้านผลผลิต (Product)
ตามความคิดเห็นของครู ผู้ปกครอง และนักเรียน อยู่ในระดับมาก

ปนัดดา มักสัมพันธ์ (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรม
จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนไผ่ดำพิทยาคม รัชมิ่งคลาภิเษก
ใช้รูปแบบการประเมินแบบชิป (CIPP Model) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินบริบทด้านความ
สอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโครงการกับนโยบาย ความเหมาะสมของเนื้อหาสาระของโครงการ
ความต้องการ และความคาดหวังของผู้ที่เกี่ยวข้อง 2) ประเมินปัจจัยนำเข้าด้านความพร้อมของ
บุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ระยะเวลา และงบประมาณในการดำเนินงาน 3) ประเมิน
กระบวนการ การดำเนินงานด้านการจัดกิจกรรมของโครงการ 4) ประเมินผลผลิต ใน 3 ด้านคือ
4.1) พฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน 4.2) ผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน 4.3) ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง และ
5) ประเมินผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินงานตามโครงการ พบว่า 1) ด้านบริบท พบว่า มีความ
สอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโครงการกับนโยบาย ความเหมาะสมของเนื้อหาสาระของโครงการ
ความต้องการ และความคาดหวังของผู้ที่เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า
ความพร้อมของบุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ระยะเวลา และงบประมาณในการดำเนินงาน
อยู่ในระดับมาก 3) ด้านกระบวนการ พบว่าการดำเนินงานด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม
จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน รวม 15 กิจกรรม มีผลการดำเนินงานอยู่ใน

ระดับมากที่สุด 4) ด้านผลผลิต พบว่า 4.1) พฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนรวม 14 ด้าน มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก 4.2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับดีขึ้นไป หลังการดำเนินงานสูงกว่าก่อนการดำเนินงาน และ 4.3) ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานตามโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด และ 5) ด้านผลกระทบ พบว่าผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินงานตามโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด

สุรีย์รัตน์ พัฒนเชียร (2556, บทคัดย่อ) ได้รายงานการประเมินโครงการสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนพิชัยรัตนาคาร มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการตามรูปแบบการประเมินแบบซิป (CIPP Model) ของสตีฟเฟิลบิมและคณะ ได้แก่ บริบทสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการดำเนินโครงการ ผลผลิต และผลกระทบของโครงการ พบว่า 1) ผลการประเมินบริบทสภาพแวดล้อม ระยะเวลาก่อนดำเนินการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ โครงการมีความสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน รองลงมา คือ โครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โครงการมีความสอดคล้องเหมาะสมกับศักยภาพและทรัพยากรของโรงเรียน 2) ผลการประเมินปัจจัยนำเข้า ระยะเวลาก่อนดำเนินการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสรรหาบุคลากรในการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน และการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบแต่ละฝ่าย รองลงมา คือ ความรู้ความสามารถ และคุณสมบัติของบุคลากรผู้รับผิดชอบดำเนินงานโครงการ ส่วนตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ งบประมาณที่ได้รับจัดสรรเพียงพอต่อการดำเนินงาน 3) ผลการประเมินกระบวนการดำเนินโครงการ ระยะเวลาหลังสิ้นสุดดำเนินการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านการดำเนินการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการวางแผน ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนา และด้านการติดตามและประเมินผล ตามลำดับ 4) ผลการประเมินผลผลิตพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนพิชัยรัตนาคาร ระยะเวลาหลังสิ้นสุดดำเนินโครงการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านความมีวินัย และ เอื้ออาทรผู้อื่น และความกตัญญูแก่เวทที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน รองลงมาคือ ใฝ่เรียนรู้ และยอมรับความคิดและวัฒนธรรมที่แตกต่าง ส่วนตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การตระหนัก รู้คุณค่า ร่วมอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อม 5) ผลการประเมินผลกระทบของการดำเนินโครงการ ระยะเวลาหลังสิ้นสุดดำเนินโครงการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายตัวชี้วัดพบว่า ผลการดำเนินงานโครงการช่วยส่งเสริมบทบาทของโรงเรียนด้านการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผลการดำเนินงานโครงการช่วยให้การจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ส่วนความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินโครงการในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายตัวชี้วัดพบว่า ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น รองลงมา

คือ การสนับสนุนส่งเสริมของผู้บริหารโรงเรียน และความร่วมมือของคณะครูในการดำเนินงาน
โครงการ

จิมารัตน์ ปุญญปัญญา (2557,บทคัดย่อ) ได้ประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ “ยอดนารีสตรีวิทยา” มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อประเมินผลการดำเนินโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ “ยอดนารีสตรีวิทยา” โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบซีพี (CIPP Model) ของสตีเฟลลิปป์ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Process) และ 2) เพื่อประเมินผลสำเร็จของโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะ “ยอดนารีสตรีวิทยา” ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาคุณลักษณะ “ยอดนารีสตรีวิทยา” ด้านรางวัลและเกียรติบัตรที่ได้รับ และด้านความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง พบว่า 1) ผลประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ “ยอดนารีสตรีวิทยา” ใน 4 ด้าน เป็นดังนี้ 1.1) ด้านบริบท (Context) โครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ “ยอดนารีสตรีวิทยา” ตามความคิดเห็นของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมมีระดับความเหมาะสมหรือการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 1.2) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) โครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ “ยอดนารีสตรีวิทยา” ตามความคิดเห็นของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมมีระดับความเหมาะสมหรือการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 1.3) ด้านกระบวนการ (Process) โครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ “ยอดนารีสตรีวิทยา” ตามความคิดเห็นของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมมีระดับความเหมาะสมหรือการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 1.4) ด้านผลผลิต (Process) โครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ “ยอดนารีสตรีวิทยา” ตามความคิดเห็นของครู นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนโดยภาพรวมมีระดับ ความเหมาะสมหรือการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการประเมินผลสำเร็จของโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ “ยอดนารีสตรีวิทยา” สรุปได้ดังนี้ 2.1) ด้านพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมตามคุณลักษณะ “ยอดนารีสตรีวิทยา” พบว่า นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมตามคุณลักษณะ “ยอดนารีสตรีวิทยา” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยหลังดำเนินโครงการมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นกว่าก่อนดำเนินโครงการทั้งโดยภาพรวม และรายด้าน 2.2) ด้านรางวัลและเกียรติบัตร พบว่า หลังจากการดำเนินโครงการนักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมตามคุณลักษณะ “ยอดนารีสตรีวิทยา” มากขึ้น และหลังจากที่นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมตามโครงการ 2.3) ด้านความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง พบว่า ครู นักเรียน และผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ “ยอดนารีสตรีวิทยา” อยู่ในระดับ มากที่สุด

เสน่ห์ คำปิ่น (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินงานโครงการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ของโรงเรียนชัยบาดาลพิทยาคม จังหวัดลพบุรี การวิจัยมีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานโครงการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ของโรงเรียนชัยบาดาลพิทยาคม จังหวัดลพบุรี 2) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมฯ ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรสายสนับสนุนการจัดการศึกษาในโรงเรียนชัยบาดาลพิทยาคม จังหวัดลพบุรี จำนวน 55 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการและมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNIModified) ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานโครงการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนชัยบาดาลพิทยาคม ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการประเมินผลโครงการและการพัฒนาอย่างต่อเนื่องอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานโครงการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าสภาพ ปัจจุบันทุกด้าน โดยพบว่าสภาพที่พึงประสงค์ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการประเมินผลโครงการและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการเตรียมการดำเนินงานโครงการ 2) ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็น พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านการประเมินผลโครงการและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รองลงมาคือด้านการดำเนินงานโครงการ ส่วนด้านการเตรียมการดำเนินงานโครงการเป็นด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด

สุรางค์รัตน์ ตรีเหรา (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนตามแนวทางโรงเรียนวิถีพุทธ โรงเรียนบ้านกุดฝั่งแดง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของโครงการ 2) ประเมินความพึงพอใจของบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ พบว่า 1) ด้านสภาพแวดล้อมพบว่า ในภาพรวม มีความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านปัจจัย พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านกระบวนการดำเนินงานตามโครงการ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านผลผลิตพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการประเมินความพึงพอใจของบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ตามความคิดเห็นของ ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ (2558ข, หน้า 18 - 21) ได้รายงานข้อมูลการนิเทศอาสาดิตตามการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ในปี พ.ศ. 2558 จำนวน 130 แห่ง พบว่า โรงเรียนที่ดำเนินการในระหว่างปี 2555 - 2558 มีการเปลี่ยนแปลงในเชิงบวก ดังนี้

1. ด้านการเปลี่ยนแปลงตามวัตถุประสงค์ของโครงการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม

1) โรงเรียนมีสภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์ร่มรื่น เหมาะสมเป็นสถานที่เรียนมากขึ้น บริเวณโรงเรียนมีความสะอาด อาคารเรียนและสถานที่ต่าง ๆ มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงาม ในด้านบรรยากาศ พบว่าผู้บริหาร ครู และนักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน มีบรรยากาศของการร่วมมือกัน และมีการเรียนรู้ร่วมกัน 2) นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์เป็นไปตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนที่กำหนดไว้เป็นส่วนใหญ่ นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ของตนเองและส่วนรวมมากขึ้น นักเรียนมีพฤติกรรมด้านระเบียบวินัยเพิ่มมากขึ้น อาทิ การเดินแถว การแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน ประพฤติปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ และระเบียบของโรงเรียนได้ดีขึ้น นักเรียนมีพฤติกรรมด้านจิตอาสาเพิ่มมากขึ้น อาทิ การแสดงความมีน้ำใจ การรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น และการเสียสละเวลาว่างช่วยงานครูและผู้ปกครอง เป็นต้น 3) นักเรียนพัฒนาตนเองในทิศทางที่ดีเพิ่มมากขึ้น เช่น มีสมาธิในการเรียน กล้าแสดงออกกระตือรือร้น ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ตั้งใจฝึกปฏิบัติงานต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ และมีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียน 4) โรงเรียนส่วนใหญ่มีภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนเพิ่มมากขึ้น โดยมีลักษณะของการมีส่วนร่วมหลากหลาย อาทิ การมอบทุนการศึกษา การบริจาคเงินเพื่อจัดซื้อวัสดุและอุปกรณ์ของโรงเรียน การบริจาคเงินเพื่อก่อสร้างและซ่อมแซมอาคาร ปรับปรุงภูมิทัศน์ของโรงเรียน สนับสนุนบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเป็นแกนนำจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ช่วยงานพัฒนาสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ช่วยเสริมแรงในการจัดหาอาหารกลางวัน เป็นต้น ภาคีเครือข่ายที่เข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนพบว่าส่วนใหญ่จะมาจากชุมชน ภาคราชการ/รัฐวิสาหกิจ ผู้ปกครองและครอบครัว ภาคเอกชน องค์กรมูลนิธิ ชมรม และสมาคมต่าง ๆ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เข้ามาสนับสนุนการจัดกิจกรรมของโรงเรียนเพิ่มขึ้น เช่น การบริจาคเงิน อนุเคราะห์ให้ใช้อาคารสถานที่ และจัดหาบุคลากร 5) โรงเรียนเกิดนวัตกรรม/องค์ความรู้ของการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งได้จากการดำเนินงานโครงการคุณธรรมของโรงเรียน พบว่า เริ่มมีการพัฒนารูปแบบโมเดลหรือยุทธศาสตร์การดำเนินโครงการคุณธรรม การจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนโดยบูรณาการการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเข้าไปสู่รายวิชา บางรายวิชาและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน องค์ความรู้ที่เกิดจากการเรียนรู้และการถอดบทเรียนจากปราชญ์ชาวบ้านและวัฒนธรรมของชุมชน และนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนโดยใช้ในการดำเนิน โครงการคุณธรรมเป็นฐาน เป็นต้น 6) โรงเรียนได้รับการยอมรับให้เป็นแหล่งเรียนรู้

ศึกษาดูงานด้านคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียน ใกล้เคียง ชื่อเสียงของโรงเรียนในด้านการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมของนักเรียนให้ดีขึ้น ทำให้โรงเรียนใกล้เคียง มาศึกษาดูงานด้านคุณธรรมจริยธรรม

2. ด้านผลพลอยได้จากการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ดังนี้ 1) โรงเรียนคุณธรรม มีผลการทดสอบทางการศึกษาในระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในระดับสูงขึ้น ทั้งในระดับ ประถมศึกษา (ป.6) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) เมื่อพิจารณารายสาระการเรียนรู้ พบว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมี 4 รายวิชาที่มีค่าคะแนนเฉลี่ย เพิ่มขึ้น คือ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา และศิลปะ ส่วนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า มี 4 รายวิชา คือ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา สุขศึกษา และการงานอาชีพ ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 2) โรงเรียนคุณธรรมมีนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นเพิ่มขึ้น พบว่า นักเรียน ระดับประถมศึกษา (ป.6) เข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นถึงร้อยละ 78 นักเรียนในระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นเข้าศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสูงถึงร้อยละ 90 และนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนปลายสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของรัฐได้เพิ่มขึ้น 3) อัตราการลาออก กลางคันของนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรมลดลง ในทางตรงกันข้ามพบว่า ส่วนใหญ่มีจำนวนนักเรียน มาเข้าศึกษาเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ ผู้ปกครองมีความมั่นใจในการส่งบุตรหลานมาเข้าเรียนในโรงเรียนคุณธรรม มากขึ้น กรณีที่มีจำนวนนักเรียนลาออกกลางคันบ้าง พบว่า เกิดจากการย้ายภูมิลำเนาเพื่อติดตาม ผู้ปกครอง และต้องไปประกอบอาชีพเพื่อให้มีรายได้ช่วยเหลือผู้ปกครอง เป็นต้น 4) โรงเรียนและ นักเรียนได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติจากการประกวดแข่งขันต่าง ๆ การแข่งขันทางวิชาการ การแข่งขัน กีฬา การประกวดสิ่งประดิษฐ์ สิ่งของหรืองานสร้างสรรค์ทางศิลปะ การแข่งขันร้องเพลงและเล่น ดนตรี ฯลฯ เป็นต้น พบว่ารางวัลที่ได้รับมีส่วนหนึ่งมาจากผลงานที่ได้รับการยกย่องหรือเชิดชูด้าน คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ทั้งนี้ ผลงานความสำเร็จของโรงเรียนในการแข่งขันจะมีทั้งในระดับ เขตพื้นที่ การศึกษา ระดับจังหวัด และระดับชาติ 5) ชุมชนมีความตื่นตัวในระดับสูงมากในการรับรู้ เกี่ยวกับการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม พบว่า ชุมชนจะให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของ โรงเรียนเพิ่มมากขึ้น เกิดเครือข่ายชุมชนจิตอาสาอยู่กับโรงเรียน สนับสนุนโครงการคุณธรรมของโรงเรียน มากขึ้น ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นฐานจัดการเรียนรู้ และ สนับสนุนในด้านงบประมาณ สถานที่ อุปกรณ์ และร่วมเป็นวิทยากรเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

3. ด้านปัจจัยความสำเร็จที่ส่งผลต่อการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม พบว่า

1) ผู้บริหารต้องเป็นผู้มีความรู้ มีความเป็นผู้นำและมีวิสัยทัศน์ 2) โรงเรียนมีการกำหนดยุทธศาสตร์ หรือแผนการพัฒนาโรงเรียน คุณธรรมทำให้การดำเนินงานมีทิศทางการทำงานและเป้าหมายที่ชัดเจน 3) การได้รับความร่วมมือจากบุคลากรภายใน ได้แก่ ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา และ บุคลากรของโรงเรียน ที่ได้ร่วมแรงร่วมใจ ในการทำงาน มีความทุ่มเท รับผิดชอบในงานที่ได้รับ มอบหมาย 4) บุคลากรของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องมีการน้อมนำพระราชปณิธานการสร้างคนดีให้

บ้านเมืองของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ มาเป็นหลักกำลังใจในการดำเนินงาน 5) มีการพัฒนา นักเรียนแกนนำรุ่นใหม่ให้มีการเรียนรู้เพื่อสืบทอดการดำเนินงานโครงการคุณธรรมจากนักเรียนแกนนำรุ่นพี่ก่อนที่จบการศึกษาออกไปอย่างต่อเนื่อง

อุไรวรรณ จันทร์สว่าง (2559, บทคัดย่อ) การประเมินโครงการพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านย่านตาขาว ปีการศึกษา 2559 มีวัตถุประสงค์เพื่อ ประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และความพึงพอใจ ที่มีต่อโครงการของผู้เข้าร่วมโครงการ พบว่า 1) ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการ พัฒนาและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านย่านตาขาว ปีการศึกษา 2559 พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู เฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านย่านตาขาว ปีการศึกษา 2559 พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู เฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลการประเมินด้านกระบวนการของโครงการพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านย่านตาขาว ปีการศึกษา 2559 พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู เฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 4) ด้านผลผลิต เป็นการประเมินในด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และด้านความพึงพอใจต่อโครงการโดยผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ซึ่งจะพิจารณาแต่ละด้าน สรุปผลดังนี้ 4.1) ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ประกอบด้วยกิจกรรมแต่ละกิจกรรม ดังนี้ 4.1.1) กิจกรรมคุณธรรมนำชีวิตด้านภัยยาเสพติด พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน เฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 4.1.2) กิจกรรมกินดี อยู่ดี ชีวิตมีสุข ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 4.1.3) กิจกรรมส่งเสริมระเบียบวินัยและจิตอาสา พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 4.1.4) กิจกรรมบูรณาการคุณธรรม จริยธรรมสู่กระบวนการจัดการเรียนรู้ พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 4.1.5) กิจกรรมสามประสานสายใยรัก พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 4.2) ด้านความพึงพอใจที่มีต่อโครงการพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านย่านตาขาว ปีการศึกษา 2559 พบว่า ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความพึงพอใจต่อการประเมินผลผลิตของโครงการ เฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. งานวิจัยต่างประเทศ

พาโทร (Patro, 1999) ได้ทำการวิจัยผลกระทบของการจัดโครงการบริการชุมชนที่มีต่อการพัฒนาคุณธรรมในกลุ่มเด็กวัยรุ่นชาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของโครงการบริการชุมชนที่มีต่อการพัฒนาคุณธรรมในเด็กวัยรุ่นชาย กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนเกรด 12 จากโรงเรียนมัธยมประจำอำเภอ แลบบานเมือง จำนวน 86 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ พบว่า 1) นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการบริการชุมชนมีการพัฒนาคุณธรรมในระดับที่สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญมากกว่าผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมในโครงการ 2) ผลกระทบของงานบริการที่มีต่อการนับถือตนเองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ร้อยละ 80 ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเกิดความรู้สึกนับถือตนเองมากขึ้น

ลี (Lee, 2009, pp.165-184) ได้ศึกษาการวางแผน การนำไปใช้ และการประเมินผล โรงเรียนที่ใช้คุณลักษณะเป็นฐาน โครงการด้านวัฒนธรรมในประเทศไต้หวัน การศึกษาวิจัยเรื่องนี้มีจุดเน้นในการวางแผน การนำไปใช้ และการประเมินผลโรงเรียนที่ใช้คุณลักษณะเป็นฐาน โครงการด้านวัฒนธรรม (CBSC) ในประเทศไต้หวัน โดยโครงการนี้ได้บูรณาการหลักปฏิบัติ ด้านความยุติธรรม ความเอื้ออาทรเอาใจใส่ การพัฒนาด้านระเบียบวินัย โดยได้รับอิทธิพลจากรูปแบบที่มีชื่อเสียงของประเทศสหรัฐอเมริกาในด้านโครงการคุณลักษณะทางการศึกษา โครงการ CBSC ได้จัดทำขึ้นที่โรงเรียนไต้หวันระดับประถมศึกษา ตั้งแต่สิงหาคม พ.ศ. 2548 ถึง กรกฎาคม พ.ศ. 2550 โดยวิธีการดำเนินการวิจัยประกอบไปด้วย การอภิปรายกลุ่ม การประชุมเชิงปฏิบัติการ การประชุม การสัมภาษณ์ การสำรวจ การสังเกต และการทดลอง ผลการวิจัยพบว่า 1) การวางแผน การนำไปใช้ และการประเมินผลโรงเรียนที่ใช้คุณลักษณะเป็นฐาน โครงการ CBSC มีจุดแข็งในหลายประการและมีข้อจำกัดบางประการ 2) โครงการ CBSC แสดงถึงความสัมพันธ์เชื่อมโยงและความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และ 3) ผลลัพธ์ของโครงการ CBSC แสดงถึงประสิทธิผลของโครงการในด้านคุณภาพแต่ไม่ส่งผลต่อด้านปริมาณ

เอลิ (Eli, 2016, P.63) ได้ทำการประเมินคุณลักษณะและคุณธรรมศึกษา ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายพรรณนา และประเมินผลการนำคุณลักษณะและคุณธรรมศึกษาไปใช้ในโรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษาในประเทศอินโดนีเซีย จำนวน 3 โรงเรียน โดยมีผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูผู้สอนและผู้อำนวยการโรงเรียน รูปแบบที่ใช้ประเมินผลแบบซีไอโอ (CIPO) ประกอบด้วยการประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต จากการผลการประเมิน พบว่า โรงเรียนทั้ง 3 แห่ง สามารถนำคุณลักษณะและคุณธรรมศึกษาไปใช้ได้เป็นอย่างดีในบริบทของตนเอง แต่ยังคงพบว่ามีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านปัจจัยนำเข้า ได้แก่ การขาดงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ การขาดแคลนสิ่งอำนวยความสะดวก และครูผู้สอนที่ไม่ได้มาตรฐาน ด้านกระบวนการ พบว่า การนำคุณลักษณะและจริยธรรมศึกษาไปใช้ในการวางรากฐานการศึกษาสามารถพบได้ในหลักสูตรคู่ขนาน หลักสูตรพิเศษ

กิจกรรมที่เน้นความสามารถในด้านการอ่านและด้านการเขียน และโปรแกรมเฉพาะเจาะจงของโรงเรียน

จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ สามารถสรุปประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

การพัฒนาโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม จริยธรรมเป็นสิ่งที่จำเป็นมาก เนื่องจากโรงเรียนมีบทบาทสูงมากในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม มีหน้าที่สำคัญในการให้ความรู้และทำให้ผู้เรียนเป็นคนดี และจะต้องดำเนินกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่องอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ซึ่งจำเป็นจะต้องใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ได้แก่ 1) ผู้บริหารเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ักเรียนโดยจัดให้มีแผนงานโครงการ การนิเทศ กำกับ ติดตามและการประเมินผลการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมให้ชัดเจน จัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการดำเนินงาน 2) ครูต้องมีการพัฒนาตนเองด้านคุณธรรมจริยธรรม มีบทบาทในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในทุก ๆ ด้าน ผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอน 3) ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนเมื่ออยู่ที่บ้าน เช่น การปลูกฝังเรื่องของการ มีน้ำใจ ความซื่อสัตย์สุจริต และการรักษาความสะอาด เป็นต้น 4) นักเรียนจะต้องให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน และ 5) ชุมชนให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียน ในด้านการดำเนินงานโรงเรียนจะต้องทำให้มีสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน ต้องสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม โดยรูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ได้แก่ การพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยใช้โครงงานคุณธรรมเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อน การพัฒนาสื่อแหล่งเรียนรู้ และการส่งเสริมความร่วมมือส่วนด้านปัจจัยที่จะทำให้การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนและโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรมให้สำเร็จนั้น ได้แก่ ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ โรงเรียนต้องมีแผนยุทธศาสตร์ / โครงการ การน้อมนำพระราชปณิธานมาเป็นแนวดำเนินงาน การได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และการมีแกนนำในการดำเนินกิจกรรม ซึ่งการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม และการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนั้นจะทำให้ผู้บริหาร ครู และนักเรียนมีคุณธรรมอัตลักษณ์ และส่งผลให้โรงเรียนมีการเปลี่ยนแปลงดังนี้ มีการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมที่ดี นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ นักเรียนมีการพัฒนาตนเองในทิศทางที่ดีขึ้น โรงเรียนมีภาคีเครือข่ายเข้ามาช่วยเหลือ เกิดนวัตกรรมใหม่ของการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และเป็นที่ยอมรับในการศึกษาดูงานด้านคุณธรรมจริยธรรม และผลพลอยได้ที่โรงเรียนจะได้รับ ได้แก่ ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน O-NET สูงขึ้น นักเรียนมีอัตราการศึกษต่อที่สูงขึ้น อัตราการออกกลางคันของนักเรียนลดลง โรงเรียน และนักเรียนได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติด้านคุณธรรมจริยธรรม และชุมชนมีความตื่นตัวในการพัฒนาโรงเรียน

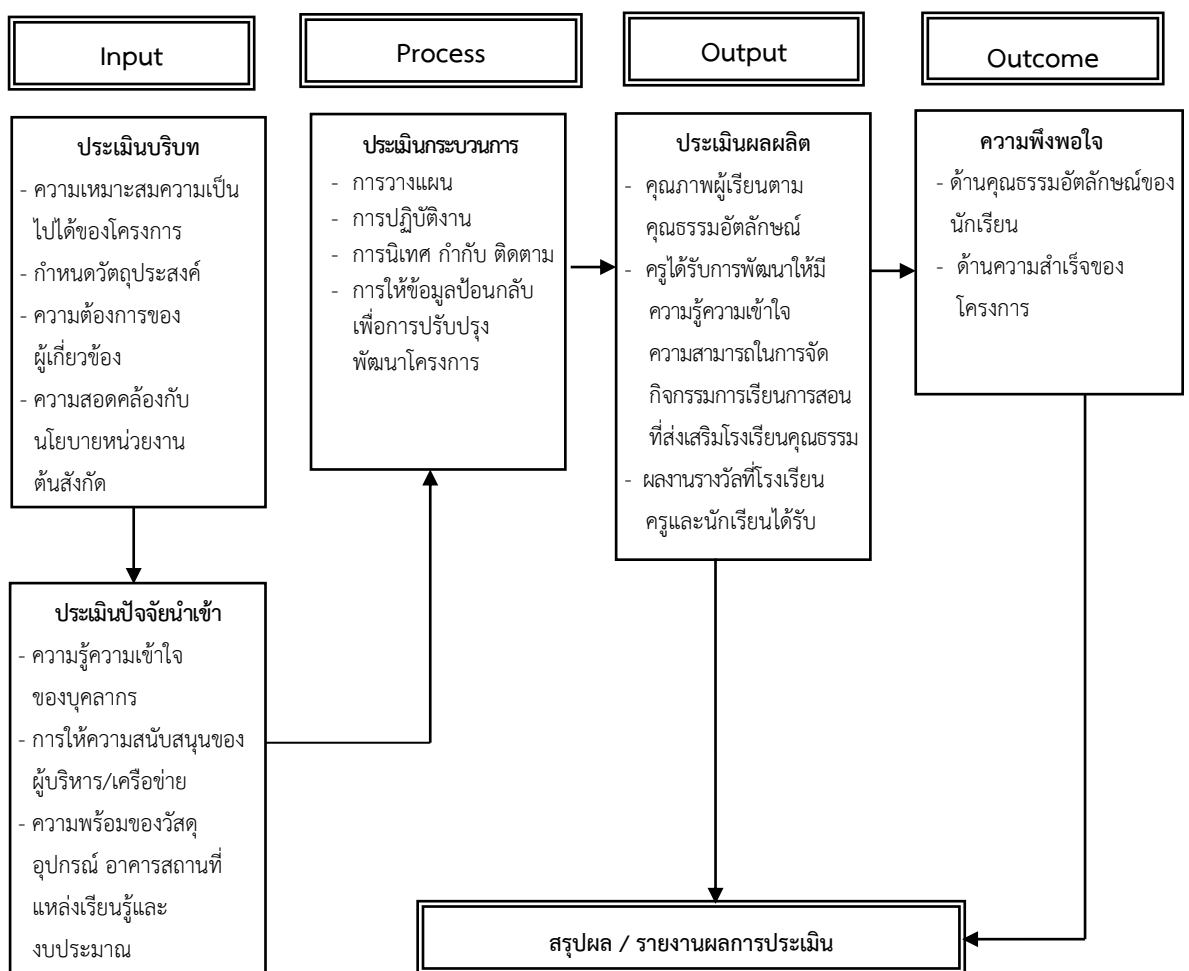
คุณธรรม โรงเรียนจึงจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาให้เป็นโรงเรียนคุณธรรมเพื่อเป็นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนซึ่งจะเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไปในอนาคต

การประเมินโครงการจะช่วยทำให้การกำหนดวัตถุประสงค์และมาตรฐานของการทำงานมีความชัดเจนขึ้น ช่วยให้การใช้ทรัพยากรเป็นไปอย่างคุ้มค่าหรือเกิดประโยชน์เต็มที่ ช่วยให้แผนงานบรรลุวัตถุประสงค์ ช่วยในการแก้ปัญหาอันเกิดจากผลกระทบ (Impact) ของโครงการและทำให้โครงการมีข้อที่ทำให้เกิดความเสียหายลดน้อยลง ช่วยในการควบคุมคุณภาพของงาน สร้างขวัญและกำลังใจให้ผู้ปฏิบัติตามโครงการ เพราะการประเมินโครงการมิใช่เป็นการควบคุมบังคับบัญชาหรือสั่งการแต่เป็นการศึกษาวิเคราะห์เพื่อการปรับปรุงแก้ไขและเสนอแนะวิธีการใหม่ ๆ เพื่อใช้ในการปฏิบัติโครงการอันย่อมนำมาซึ่งผลงานที่ดีเป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้องทั้งปวง และช่วยในการตัดสินใจในการบริหารโครงการ ได้ทราบถึงอุปสรรคปัญหาข้อดี ข้อเสีย ความเป็นไปได้ และแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการโครงการโดยข้อมูลดังกล่าวแล้วจะช่วยทำให้ตัดสินใจว่าจะดำเนินโครงการนั้นต่อไป หรือจะยุติโครงการนั้น ซึ่งรูปแบบการประเมินโครงการโดยใช้ซีบีโมเดล (CIPP Model) เป็นการประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่อง โดยมีจุดเน้นที่สำคัญ คือ ใช้ควบคู่กับการบริหารโครงการเพื่อหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาที่มีการประเมิน 4 ด้าน คือ 1) ประเมินบริบท (Context) ประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญ เพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการ 2) ประเมินปัจจัยนำเข้า (Input) ประเมินเพื่อใช้ข้อมูลตัดสินใจปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการว่าเหมาะสมหรือไม่ โดยดูว่าปัจจัยที่ใช้จะมีส่วนช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการหรือไม่ 3) ประเมินกระบวนการ (Process) ประเมินระหว่างการทำงานโครงการ เพื่อหาข้อดี และข้อบกพร่องของการดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ และเป็นการรายงานผลการปฏิบัติงานของโครงการ และ 4) ประเมินผลผลิต (Product) ประเมินเพื่อดูว่าผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือตามที่คาดหวังไว้หรือไม่

ผู้รายงานจึงดำเนินการโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 และดำเนินการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ 1) ประเมินบริบท (Context) 2) ประเมินปัจจัยนำเข้า (Input) 3) ประเมินกระบวนการ (Process) และ 4) ประเมินผลผลิต (Product) และการประเมินความพึงพอใจต่อโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในด้านคุณธรรมของนักเรียนตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน และด้านความสำเร็จของโครงการ โดยประเมินจากความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารและครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้แทนบุคคลในชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน และผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เขต 18 เพื่อผู้รายงานจะนำผลการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบ
 คุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
 มาปรับปรุงพัฒนาโครงการให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

จากการศึกษาเอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผู้รายงานได้สรุปรายละเอียดของการบริหาร
 และการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี
 “สุขบท” ดังภาพที่ 5

ภาพที่ 5 แสดงกรอบความคิดรวบยอดของการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผู้รายงานดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. วิธีการดำเนินการประเมิน
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน
4. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการดำเนินการประเมิน

การประเมินครั้งนี้ผู้รายงานใช้รูปแบบประเมินซิปปโมเดล (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1983, pp. 169 - 179) เพื่อศึกษาผลการดำเนินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยเริ่มต้นจากการศึกษาสภาพปัจจุบันจากบริบทของสถานศึกษา และจากเอกสารข้อมูลต่าง ๆ ได้แก่ แผนปฏิบัติการประจำปี รายงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา รายงานผลการดำเนินโครงการ แผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา รายงานผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา รายงานการใช้งบประมาณ รายงานการประชุมคณะครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” และศึกษาข้อมูลจาก ครู นักเรียน ผู้ปกครอง บุคคลในชุมชน หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่มีส่วนในการร่วมจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาโดยการสังเกต สัมภาษณ์ สอบถามข้อมูล ดำเนินการตามแผนและโครงการที่กำหนดไว้ และดำเนินการประเมินโครงการตามขั้นตอน 4 ด้าน คือ 1) ประเมินบริบท (Context) 2) ประเมินปัจจัยนำเข้า (Input) 3) ประเมินกระบวนการ (Process) และ 4) ประเมินผลผลิต (Product) เมื่อสิ้นสุดการประเมินโครงการแล้ว จึงดำเนินการประเมินความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานใน 2 ด้าน คือ ด้านคุณธรรมอัตลักษณ์ของนักเรียน และด้านความสำเร็จของโครงการ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์

จัดทำแนวทางการพัฒนาคุณภาพงานของโรงเรียน ซึ่งขั้นตอนการดำเนินการประเมินสามารถแสดงได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 9 กระบวนการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

สิ่งที่ประเมิน	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
ด้านบริบท (Context)	- ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ของโครงการ	- ผู้บริหารและ ครูโรงเรียน ชลบุรี “สุขบท”	แบบสอบถาม แบบ มาตราส่วน	ค่าเฉลี่ย (μ) และค่า เบี่ยงเบน	$\mu > 3.50$
	- กำหนด วัตถุประสงค์	- คณะกรรมการ สถานศึกษาชั้น	ประมาณค่า 5 ระดับ	มาตรฐาน (σ) จากการ	
	- ความต้องการ ของผู้เกี่ยวข้อง	พื้นฐานโรงเรียน ชลบุรี “สุขบท”	(Rating Scale)	ตอบแบบ สอบถาม	
	- ความสอดคล้อง กับนโยบาย หน่วยงานต้นสังกัด	- ผู้แทนบุคคลใน ชุมชน			
ด้านปัจจัย นำเข้า (Input)	- ความรู้ความเข้าใจ ของบุคลากร	- ผู้บริหารและ ครูโรงเรียน ชลบุรี “สุขบท”	แบบสอบถาม แบบ มาตราส่วน	ค่าเฉลี่ย (μ) และค่า เบี่ยงเบน	$\mu > 3.50$
	- การให้ความ สนับสนุนของ ผู้บริหาร/เครือข่าย	- คณะกรรมการ สถานศึกษาชั้น	ประมาณค่า 5 ระดับ	มาตรฐาน (σ) จากการ	
	- ความพร้อมของ วัสดุอุปกรณ์	พื้นฐานโรงเรียน ชลบุรี “สุขบท”	(Rating Scale)	ตอบแบบ สอบถาม	
	อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้และ งบประมาณ	- ผู้แทนบุคคลใน ชุมชน			

ตารางที่ 9 (ต่อ)

สิ่งที่ประเมิน	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
ด้านกระบวนการ (Process)	<ul style="list-style-type: none"> - การวางแผน - การปฏิบัติงาน - การนิเทศกำกับติดตาม - การให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อการพัฒนาโครงการ 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารและครูโรงเรียน ชลบุรี “สุขบท” - คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียน ชลบุรี “สุขบท” - ผู้แทนบุคคลในชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) 	<ul style="list-style-type: none"> ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) จากการตอบแบบสอบถาม 	$\mu > 3.50$
ด้านผลผลิต (Product)	<ul style="list-style-type: none"> - คุณภาพผู้เรียนตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน - ครูได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรม - ผลงานรางวัลที่โรงเรียน ครูและนักเรียนได้รับด้านคุณธรรมจริยธรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารและครูโรงเรียน ชลบุรี “สุขบท” - คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียน ชลบุรี “สุขบท” - ผู้แทนบุคคลในชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) 	<ul style="list-style-type: none"> ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) จากการตอบแบบสอบถาม 	$\mu > 3.50$

ตารางที่ 9 (ต่อ)

สิ่งที่ประเมิน	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
ความพึงพอใจของ ผู้เกี่ยวข้อง ต่อผลการดำเนินงานของโครงการ	ความพึงพอใจต่อผล การดำเนินงาน - ด้านคุณธรรม อัตลักษณ์ ของนักเรียน - ด้านความสำเร็จ ของโครงการ	- ผู้บริหารและ ครูโรงเรียน ชลบุรี “สุขบท” - คณะกรรมการ สถานศึกษาชั้น พื้นฐานโรงเรียน ชลบุรี “สุขบท” - ผู้แทนบุคคลใน ชุมชน - ผู้ปกครองนักเรียน - ผู้แทนสำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษามัธยม ศึกษา เขต 18	แบบสอบถาม แบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.) จาก การตอบแบบ สอบถาม	$\bar{X} > 3.50$

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการประเมินครั้งนี้ผู้รายงานได้กำหนดประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูล ในการประเมินเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ที่ปฏิบัติงานระหว่างปีการศึกษา 2558 - 2559 เป็นผู้ให้ข้อมูลการประเมินโครงการทั้ง 4 ด้าน และประเมินความพึงพอใจ

ประชากร จำนวน 109 คน ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 คน และข้าราชการครู จำนวน 105 คน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร

กลุ่มที่ 2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” (ยกเว้น ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ซึ่งปฏิบัติหน้าที่กรรมการและเลขานุการโดยตำแหน่ง) เป็นผู้ให้ข้อมูลการประเมินโครงการทั้ง 4 ด้าน และประเมินความพึงพอใจ

ประชากร จำนวน 14 คน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร

กลุ่มที่ 3 ผู้แทนบุคคลในชุมชน ที่เป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” เป็นผู้ให้ข้อมูลการประเมินโครงการทั้ง 4 ด้าน และประเมินความพึงพอใจ

ประชากร จำนวน 5 คน ประกอบด้วย นายกเทศมนตรีตำบลบางทราย จำนวน 1 คน เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลบางทราย จำนวน 1 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร

กลุ่มที่ 4 ผู้ปกครองนักเรียนที่มีบุตรหลานศึกษาอยู่ในโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2559 เป็นผู้ให้ข้อมูลการประเมินความพึงพอใจ

ประชากร จำนวน 2,510 คน

กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 333 คน โดยใช้ตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607 - 610) กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างของผู้ปกครองนักเรียน หลังจากนั้นนำกลุ่มตัวอย่างมาสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้สัดส่วนในการสุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ได้รายชื่อกลุ่มตัวอย่างจำนวน 333 คน ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 68 คน ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 70 คน ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 65 คน ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 46 คน ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 41 คน และ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 43 คน ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้ปกครองนักเรียน

ผู้ปกครองนักเรียนชั้น	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	510	68
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	531	70
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	486	65
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	349	46
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	310	41
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	324	43
รวม	2,510	333

กลุ่มที่ 5 ผู้แทนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการนิเทศ กำกับติดตาม การขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม เป็นผู้ให้ข้อมูลการประเมินความพึงพอใจ

ประชากร จำนวน 5 คน ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 1 คน ศึกษาพิเศษ จำนวน 1 คน และคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำนวน 3 คน ที่รับผิดชอบด้านการนิเทศ กำกับติดตามการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลและผู้ให้ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับวัตถุประสงค์ที่ 1 ของการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมินโครงการครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเพื่อประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผู้รายงานสร้างขึ้นโดยการประยุกต์ใช้รูปแบบชิปโมเดล (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1983, pp. 169 - 179) โดยประเมินบริบท (Context) และประเมินปัจจัยนำเข้า (Input) ของโครงการก่อนการดำเนินโครงการ จากนั้นประเมินกระบวนการ (Process) ของโครงการในขณะดำเนินโครงการ และประเมินผลผลิต (Product) ของโครงการเมื่อสิ้นสุดโครงการ โดยแบบสอบถามมี 3 ตอน ตามรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามบทบาทของผู้ให้ข้อมูลในการประเมินแต่ละด้าน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินโครงการทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการประเมินสภาพแวดล้อม (Context)	จำนวน 10 ข้อ
2. ด้านการประเมินปัจจัยนำเข้า (Input)	จำนวน 10 ข้อ
3. ด้านการประเมินกระบวนการ (Process)	จำนวน 11 ข้อ
4. ด้านการประเมินผลผลิต (Product)	จำนวน 10 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535, หน้า 10) กำหนดค่าเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาว่าการดำเนินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในแต่ละด้านมีความสอดคล้องหรือเหมาะสมมากน้อยอยู่ในระดับใด ดังนี้

5 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสม/ ความพร้อมและพอเพียง/ การปฏิบัติ/ ผลการดำเนินงาน ที่สอดคล้องกับข้อความในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสม/ ความพร้อมและพอเพียง/ การปฏิบัติ/ ผลการดำเนินงาน ที่สอดคล้องกับข้อความในระดับมาก

3 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสม/ ความพร้อมและพอเพียง/ การปฏิบัติ/ ผลการดำเนินงาน ที่สอดคล้องกับข้อความในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสม/ ความพร้อมและพอเพียง/ การปฏิบัติ/ ผลการดำเนินงาน ที่สอดคล้องกับข้อความในระดับน้อย

1 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสม/ ความพร้อมและพอเพียง/ การปฏิบัติ/ ผลการดำเนินงาน ที่สอดคล้องกับข้อความในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดให้แสดงความเห็นโดยเสรีในประเด็นด้านการนำเสนออุปสรรคและปัญหาที่เกิดกับการดำเนินโครงการแต่ละด้าน และข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของการบริหารโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับวัตถุประสงค์ที่ 2 ศึกษาความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเพื่อผลการศึกษาคความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล จำแนกเป็น 5 สถานภาพ คือ ผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ผู้แทนบุคคลในชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน และผู้แทนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ตอนที่ 2 แบบสอบถามศึกษาคความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริม โรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกข้อคำถามออกเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1. ด้านคุณธรรมอัตลักษณ์ของนักเรียน จำนวน 14 ข้อ
2. ด้านความสำเร็จของโครงการ จำนวน 11 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535, หน้า 10) กำหนดค่าเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาว่ามีความพึงพอใจในโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในแต่ละข้อมากน้อยอยู่ในระดับใด ดังนี้

- 5 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจมากที่สุด
- 4 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจมาก
- 3 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจปานกลาง
- 2 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจน้อย
- 1 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดให้แสดงความเห็นโดยเสรีเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินโครงการ

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการประเมินโครงการในครั้งนี้ ผู้รายงานดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการตามแนวคิดจาก CIPP Model มากำหนดเป็นข้อประเมินตามกรอบการประเมินทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ประเมินบริบท (Context) 2) ประเมินปัจจัยนำเข้า (Input) 3) ประเมินกระบวนการ (Process) และ 4) ประเมินผลผลิต (Product)
2. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแนวทางการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมในด้านการจัดทำและวางแผน (Plan) การลงมือปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบประเมินผล (Check) และการนำผลการประเมินย้อนกลับไปปรับปรุงแก้ไขการทำงาน (Action)
3. ศึกษางานวิจัยแนวคิดทฤษฎีขั้นตอนวิธีการ และแนวทางปฏิบัติในการบริหารจัดการ
4. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตามโครงการต่าง ๆ
5. ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือประเภทแบบสอบถามจากตำรา เอกสารต่าง ๆ พร้อมทั้งศึกษาวัตถุประสงค์และขอบเขตของงานเพื่อทราบแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม เกณฑ์และการวิเคราะห์ข้อมูล

6. ปรีกษาผู้เชี่ยวชาญในการประเมินโครงการ การศึกษาผลการพัฒนางาน การวัดความพึงพอใจ และการบริหารจัดการโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม

7. ประมวลข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสร้างเป็นแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลฉบับร่าง

8. ประชุมคณะครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อร่วมกำหนดร่างประเด็นในแบบสอบถามเพื่อประเมินแต่ละด้าน

9. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาและตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence Index: IOC) จากการประเมินแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ดังนี้

9.1 ดร.วสันต์ นาวเหนียว	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
9.2 นางสาวพร ฤทธาภรณ์	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
9.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพร	นิคมศรีสมศักดิ์ ข้าราชการบำนาญ อดีตอาจารย์ประจำศูนย์ นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี
9.4 นายชรรค์ชัย คงเสน่ห์	อดีตรองเลขาธิการคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
9.5 นายยืนยง ราชวงษ์	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล การจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 1

10. นำข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยเลือกใช้ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .8 - 1.0 และทำการปรับปรุงแบบสอบถามตามที่ยุเชี่ยวชาญแนะนำ

11. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับบุคลากรโรงเรียนบ้านสวน (จันทนุสรณ์) ซึ่งมีบริบทของโรงเรียนใกล้เคียงกัน จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202 - 204) พบว่า แบบสอบถามเพื่อประเมินโครงการและประเมินความพึงพอใจมีค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

1. แบบสอบถามเพื่อประเมินบริบท (Context)	มีความเชื่อมั่น .82
2. แบบสอบถามเพื่อประเมินปัจจัย (Input)	มีความเชื่อมั่น .81
3. แบบสอบถามเพื่อประเมินกระบวนการ (Process)	มีความเชื่อมั่น .84
4. แบบสอบถามเพื่อประเมินผลผลิต (Product)	มีความเชื่อมั่น .87
5. แบบสอบถามเพื่อสำรวจความพึงพอใจ	มีความเชื่อมั่น .84
12. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้ และจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้เพื่อเก็บข้อมูลเพื่อประเมินโครงการ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้รายงานดำเนินการส่งแบบสอบถามให้แก่ผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 5 กลุ่ม ตามขั้นตอนดังนี้

1. ส่งแบบสอบถามเพื่อประเมินโครงการไปยังผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการดังนี้
  - 1.1 ประชุมผู้ให้ข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละด้านเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการประเมินให้ความรู้ความเข้าใจในการประเมินและการนำผลการประเมินไปใช้พัฒนางาน
  - 1.2 แบบสอบถามสำหรับครู ประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ของการประเมินและวิธีดำเนินการในที่ประชุมครู และให้ครูนำส่งแบบสอบถามคืนด้วยตนเองที่กล่องใส่เอกสารงานของโรงเรียน แบบสอบถามคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ผู้แทนบุคคลในชุมชน และผู้แทนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรีเขต 18 ส่งและรับคืนโดยผู้รายงานเป็นผู้เก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง
  - 1.3 แบบสอบถามผู้ปกครองนักเรียน ส่งและรับคืนผ่านครูที่ปรึกษาของชั้นเรียนนั้น ๆ
2. การเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 5 กลุ่ม นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลเพื่อทำการรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และนำผลที่ได้ไปดำเนินการตามวัตถุประสงค์แต่ละข้อโดยการประเมินผลโครงการครั้งนี้ ผู้ประเมินกำหนดระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินโครงการ ดังนี้

2.1 ขั้นที่ 1 ประเมินบริบท (Context Evaluation) โดยใช้ข้อมูลจากผลการดำเนินโครงการของปีการศึกษา 2557 และภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 เก็บข้อมูลเพื่อวิเคราะห์และประเมินบริบทของการดำเนินโครงการ

ระยะเวลาประเมิน ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2558 – เดือนธันวาคม 2558
นำข้อมูลที่ได้มาทำการวางแผนการดำเนินโครงการ

ผู้ให้ข้อมูล ผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” และผู้แทนบุคคลในชุมชน

2.2 ขั้นที่ 2 ประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)

ระยะเวลาประเมิน ระหว่างเดือนมกราคม 2559 – เดือนเมษายน 2559

เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าและดำเนินการจัดหาปัจจัยการดำเนินโครงการให้เพียงพอและเหมาะสมกับการดำเนินโครงการ

ผู้ให้ข้อมูล ผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” และผู้แทนบุคคลในชุมชน

2.3 ขั้นที่ 3 ประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) แบ่งการประเมินออกเป็น 2 ระยะดังนี้

2.3.1 ระยะที่ 1 เก็บข้อมูลผลการผลการดำเนินโครงการเพื่อวิเคราะห์หาข้อดี ข้อด้อยในการดำเนินโครงการ และหาแนวทางปรับปรุงพัฒนาเพื่อให้ได้วิธีการปฏิบัติที่ดี

ระยะเวลาประเมิน ระหว่างเดือนกรกฎาคม 2559 – เดือนสิงหาคม 2559

ผู้ให้ข้อมูล ผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” และผู้แทนบุคคลในชุมชน

2.3.2 ระยะที่ 2 นำวิธีการพัฒนาที่ได้จากการดำเนินโครงการระยะที่ 1 มาขับเคลื่อนโครงการในระยะที่ 2

ระยะเวลาประเมิน ระหว่างเดือนมกราคม 2560 - เดือนกุมภาพันธ์ 2560

ผู้ให้ข้อมูล ผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” และผู้แทนบุคคลในชุมชน

2.4 ขั้นที่ 4 ประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ประเมินผลที่ได้จากการดำเนินโครงการ

ระยะเวลาประเมิน เดือนมีนาคม 2560

ผู้ให้ข้อมูล ผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ผู้แทนบุคคลในชุมชน

2.5 ขั้นที่ 5 ประเมินความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

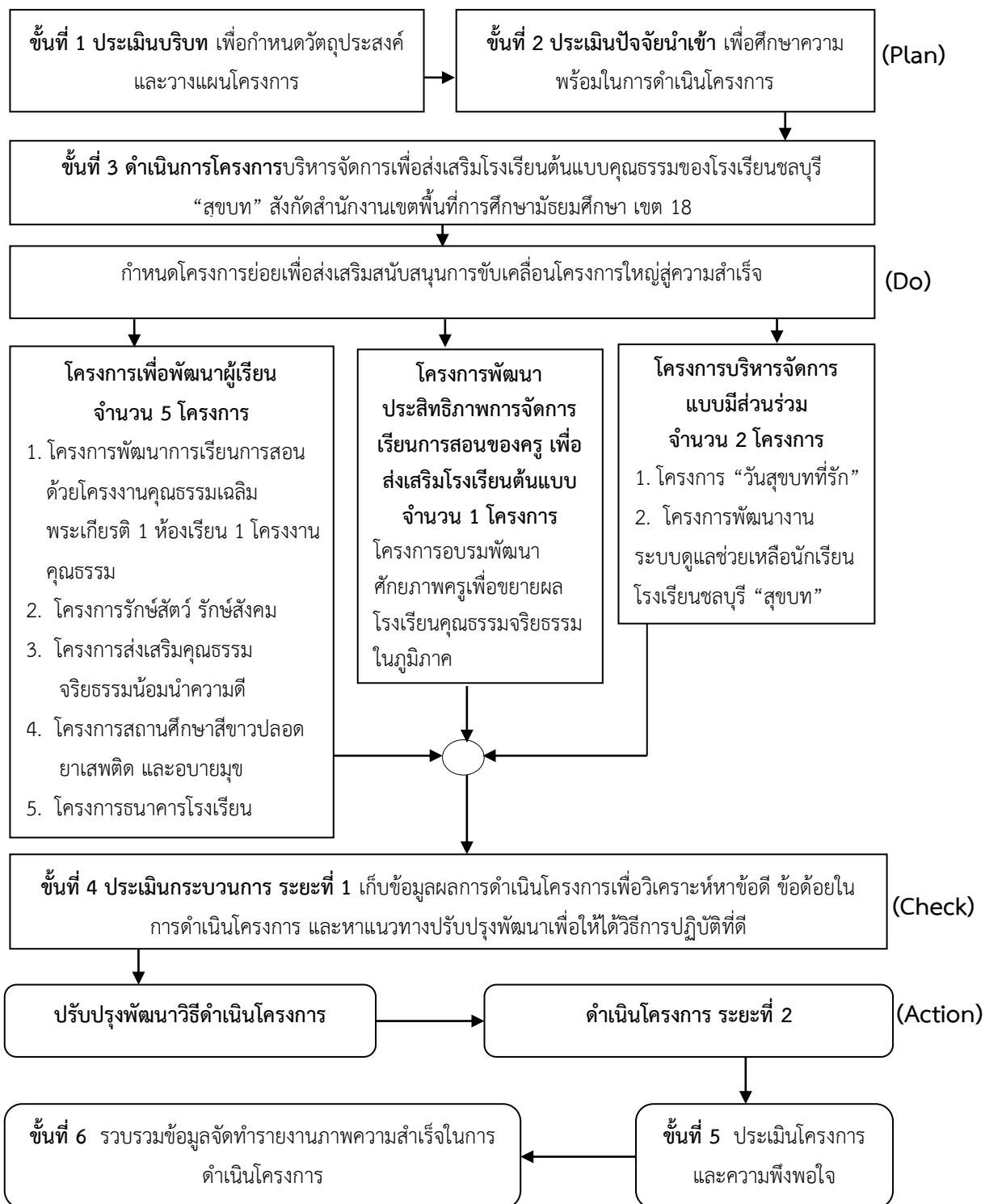
ระยะเวลาประเมิน เดือนมีนาคม 2560 – เดือนเมษายน 2560

ผู้ให้ข้อมูล ผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ผู้แทนบุคคลในชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน และผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18

2.6 ขั้นที่ 6 เก็บรวบรวมข้อมูลผลการปฏิบัติงาน ข้อเสนอแนะ ผลการปรับปรุงพัฒนาเพื่อรวบรวมเป็นวิธีปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จ

ระยะเวลาดำเนินการ เดือนพฤษภาคม 2560 – เดือนตุลาคม 2560

ซึ่งขั้นตอนการประเมินโครงการสามารถแสดงได้ดังภาพที่ 6

ภาพที่ 6 ขั้นตอนการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS Statistics for Windows ดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่เป็นแบบตรวจสอบรายการด้านสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม (Check List) นำมาวิเคราะห์เพื่อรายงานค่าความถี่ ค่าร้อยละ
2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่เป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scales) นำมาวิเคราะห์เพื่อรายงานค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและแปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ด้วยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์ค่าระดับคะแนนแต่ละระดับความคิดเห็น ดังนี้

5	หมายถึง	มีความเหมาะสม / ความพึงพอใจ / การปฏิบัติ / มากที่สุด
4	หมายถึง	มีความเหมาะสม / ความพึงพอใจ / การปฏิบัติ / มาก
3	หมายถึง	มีความเหมาะสม / ความพึงพอใจ / การปฏิบัติ / ปานกลาง
2	หมายถึง	มีความเหมาะสม / ความพึงพอใจ / การปฏิบัติ / น้อย
1	หมายถึง	มีความเหมาะสม / ความพึงพอใจ / การปฏิบัติ / น้อยที่สุด

เกณฑ์การตัดสินการประเมิน

แบบสอบถามเพื่อประเมินโครงการครั้งนี้เป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ กำหนดค่าระดับประสิทธิภาพของการประเมินโครงการตั้งแต่มากที่สุดไปถึ้น้อยที่สุดโดยนำค่าเฉลี่ยจากการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การวิเคราะห์ผลการประเมิน (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 115)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง	มีระดับปฏิบัติ / มีระดับความเหมาะสม / มีความพึงพอใจ / มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง	มีระดับปฏิบัติ / มีระดับความเหมาะสม / มีความพึงพอใจ / มาก
คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง	มีระดับปฏิบัติ / มีระดับความเหมาะสม / มีความพึงพอใจ / ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง	มีระดับปฏิบัติ / มีระดับความเหมาะสม / มีความพึงพอใจ / สมน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง	มีระดับปฏิบัติ / มีระดับความเหมาะสม / มีความพึงพอใจ / น้อยที่สุด

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลผู้รายงานนำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบายด้วยข้อความท้ายตารางเพื่อแสดงผลการประเมินตามวัตถุประสงค์และรายละเอียดในแบบสอบถาม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเพื่อประเมินผลโครงการทั้ง 4 ด้าน และการประเมินผลความพึงพอใจ ตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลแต่ละด้าน ผู้รายงานได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS Statistics for Windows ใช้ค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ยของประชากร (μ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร (σ) ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง (S.D.)

บทที่ 4

ผลการประเมินโครงการ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 นำเสนอจำแนกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมาย เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ แทนความหมายดังต่อไปนี้

μ	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของประชากร
σ	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร
N	แทน	จำนวนประชากร
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ผลการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 มีผู้ให้ข้อมูล 3 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” และผู้แทนบุคคลในชุมชน โดยประเมินในประเด็นดังนี้ 1) ประเมินบริบท (Context)

2) ประเมินปัจจัยนำเข้า (Input) 3) ประเมินกระบวนการ (Process) และ 4) ประเมินผลผลิต (Product) ของโครงการ

ผลการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยภาพรวม และรายด้าน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 11 ข้อมูลแสดงรายละเอียดสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”	109	85.16
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”	14	10.94
ผู้แทนบุคคลในชุมชน	5	3.90
รวม	128	100.00

จากตารางที่ 11 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนทั้งสิ้น 128 คน จำแนกตามสถานะผู้ตอบแบบสอบถามได้ดังนี้ ผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 85.16 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 10.94 และผู้แทนบุคคลในชุมชน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.90

ตารางที่ 12 ผลการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยภาพรวม

ด้านการประเมิน	ผู้บริหารและครู ฯ (N = 109)				คณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน ฯ (N = 14)				ผู้แทนบุคคลในชุมชน (N = 5)				รวม (N = 128)			
	μ	σ	ระดับ	ผลการ ประเมิน	μ	σ	ระดับ	ผลการ ประเมิน	μ	σ	ระดับ	ผลการ ประเมิน	μ	σ	ระดับ	ผลการ ประเมิน
1. ด้านบริบท	4.57	.76	มากที่สุด	สูงกว่า เกณฑ์	4.64	.48	มากที่สุด	สูงกว่า เกณฑ์	4.54	.64	มากที่สุด	สูงกว่า เกณฑ์	4.58	.73	มากที่สุด	สูงกว่า เกณฑ์
2. ด้านปัจจัยนำเข้า	4.49	.80	มากที่สุด	สูงกว่า เกณฑ์	4.69	.46	มากที่สุด	สูงกว่า เกณฑ์	4.48	.61	มากที่สุด	สูงกว่า เกณฑ์	4.51	.76	มากที่สุด	สูงกว่า เกณฑ์
3. ด้านกระบวนการ	4.54	.84	มากที่สุด	สูงกว่า เกณฑ์	4.56	.52	มากที่สุด	สูงกว่า เกณฑ์	4.35	.48	มากที่สุด	สูงกว่า เกณฑ์	4.53	.80	มากที่สุด	สูงกว่า เกณฑ์
4. ด้านผลผลิต	4.49	.76	มากที่สุด	สูงกว่า เกณฑ์	4.56	.51	มากที่สุด	สูงกว่า เกณฑ์	4.74	.44	มากที่สุด	สูงกว่า เกณฑ์	4.51	.73	มากที่สุด	สูงกว่า เกณฑ์
รวมทุกด้าน	4.53	.79	มากที่สุด	สูงกว่า เกณฑ์	4.64	.49	มากที่สุด	สูงกว่า เกณฑ์	4.47	.60	มากที่สุด	สูงกว่า เกณฑ์	4.53	.76	มากที่สุด	สูงกว่า เกณฑ์

จากตารางที่ 12 พบว่า ผลการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53, \sigma = .76$) สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน

ในด้านบริบท ผลการประเมินภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.58, \sigma = .73$) สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน และเมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.64, \sigma = .48$) ผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.57, \sigma = .76$) และผู้แทนบุคคลในชุมชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.54, \sigma = .64$)

ในด้านปัจจัยนำเข้า ผลการประเมินภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.51, \sigma = .76$) สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน และเมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.69, \sigma = .46$) ผู้บริหารและครูโรงเรียน “สุขบท” มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.49, \sigma = .80$) และผู้แทนบุคคลในชุมชน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.48, \sigma = .61$)

ในด้านกระบวนการ ผลการประเมินภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53, \sigma = .80$) สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน และเมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.56, \sigma = .52$) ผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.54, \sigma = .84$) และผู้แทนบุคคลในชุมชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.35, \sigma = .48$)

ในด้านผลผลิต ผลการประเมินภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.51, \sigma = .73$) สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน และเมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ผู้แทนบุคคลในชุมชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.74, \sigma = .44$) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.56, \sigma = .51$) และผู้บริหาร และครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.49, \sigma = .76$)

ตารางที่ 13 ผลการประเมินด้านบริบท (Context) ของโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ที่	บริบท	ผู้บริหาร และครู ฯ (N=109)		คณะกรรมการ สถานศึกษาฯ (N=14)		ผู้แทนบุคคล ในชุมชน (N=5)		รวม (N=128)		ระดับ ความ เหมาะสม	ผลการ ประเมิน	ลำดับ
		μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ			
1	สภาพแวดล้อมของโรงเรียนมีความเหมาะสมและเอื้อต่อการดำเนินโครงการ	4.63	.75	4.79	.41	4.20	.40	4.63	.72	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์	2
2	โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมได้อย่างชัดเจน	4.56	.76	4.57	.49	4.20	.75	4.55	.74	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์	8
3	โครงการสอดคล้องกับความต้องการของครู ผู้ปกครองและชุมชน	4.53	.82	4.64	.48	4.40	.80	4.54	.79	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์	9
4	โครงการมีความเหมาะสมและมีความจำเป็นในการแก้ปัญหา	4.61	.74	4.57	.49	4.60	0.49	4.60	.71	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์	3
5	หลักการและเหตุผลของโครงการมีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน	4.58	.73	4.64	.48	4.40	.80	4.58	.71	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์	4
6	วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจนสอดคล้องกับวิธีดำเนินการ	4.54	.85	4.71	.45	4.40	.80	4.56	.83	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์	10
7	วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน	4.56	.75	4.36	.48	4.80	.40	4.55	.72	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์	7
8	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์และวิธีดำเนินโครงการ	4.56	.73	4.57	.49	4.80	.40	4.57	.70	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์	5
9	กิจกรรมของโครงการสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้	4.53	.68	4.71	.45	4.80	.40	4.56	.66	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์	6
10	กิจกรรมของโครงการช่วยให้นักเรียนมีการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมได้ดีขึ้น	4.60	.74	4.86	.35	4.80	.40	4.63	.71	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์	1
รวม		4.57	.76	4.65	.49	4.54	.64	4.58	.73	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์	

จากตารางที่ 13 พบว่า การประเมินบริบทของโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.58, \sigma = .73$) สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงลำดับ 3 ลำดับแรกจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ กิจกรรมของโครงการช่วยให้นักเรียนมีการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมได้ดีขึ้น ($\mu = 4.63, \sigma = .71$) สภาพแวดล้อมของโรงเรียนมีความเหมาะสมและเอื้อต่อการดำเนินโครงการ ($\mu = 4.63, \sigma = .72$) และโครงการมีความเหมาะสมและมีความจำเป็นในการแก้ปัญหา ($\mu = 4.60, \sigma = .71$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า

ผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.57, \sigma = .76$) สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงลำดับ 3 ลำดับแรกจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ สภาพแวดล้อมของโรงเรียนมีความเหมาะสมและเอื้อต่อการดำเนินโครงการ ($\mu = 4.63, \sigma = .75$) โครงการมีความเหมาะสมและมีความจำเป็นในการแก้ปัญหา ($\mu = 4.61, \sigma = .74$) และกิจกรรมของโครงการช่วยให้นักเรียนมีการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมได้ดีขึ้น ($\mu = 4.60, \sigma = .74$)

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.65, \sigma = .49$) สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมากขึ้นไปทุกข้อ เรียงลำดับ 3 ลำดับแรกจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ กิจกรรมของโครงการช่วยให้นักเรียนมีการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมได้ดีขึ้น ($\mu = 4.86, \sigma = .35$) สภาพแวดล้อมของโรงเรียนมีความเหมาะสมและเอื้อต่อการดำเนินโครงการ ($\mu = 4.79, \sigma = .41$) และ วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจนสอดคล้องกับวิธีดำเนินการ ($\mu = 4.71, \sigma = .45$)

ผู้แทนบุคคลในชุมชน ภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.54, \sigma = .64$) สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากขึ้นไปทุกข้อ เรียงลำดับ 3 ลำดับแรกจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน ($\mu = 4.80, \sigma = .40$) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์และวิธีดำเนินการ ($\mu = 4.80, \sigma = .40$) และ กิจกรรมของโครงการสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้ ($\mu = 4.80, \sigma = .40$)

ตารางที่ 14 ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ของโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม ของโรงเรียนชลบุรี “สุขขบท”
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ที่	ปัจจัยนำเข้า	ผู้บริหาร และครู ฯ (N=109)		คณะกรรมการ สถานศึกษาฯ (N=14)		ผู้แทนบุคคล ในชุมชน (N=5)		รวม (N=128)		ระดับความ พร้อมและ พอเพียง	ผลการ ประเมิน	ลำดับ
		μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ			
1	ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจและมีความสามารถในการดำเนินโครงการ	4.50	.71	4.79	.41	4.00	.63	4.52	.70	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์	4
2	บุคลากรที่ร่วมดำเนินโครงการมีความรู้ความเข้าใจ	4.52	.83	4.57	.49	4.40	.49	4.52	.79	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์	5
3	บุคลากรในการดำเนินโครงการมีจำนวนเพียงพอ	4.33	.97	4.64	.48	4.60	.49	4.38	.92	มาก	สูงกว่าเกณฑ์	10
4	มีแผนการดำเนินงานตามโครงการอย่างชัดเจน	4.47	.80	4.57	.49	4.60	.49	4.48	.76	มาก	สูงกว่าเกณฑ์	7
5	กิจกรรมในโครงการมีความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.48	.75	4.71	.45	4.60	.49	4.51	.72	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์	6
6	ระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม	4.42	.84	4.64	.48	4.60	.49	4.45	.80	มาก	สูงกว่าเกณฑ์	9
7	งบประมาณที่ใช้ดำเนินโครงการมีเพียงพอ	4.48	.79	4.64	.48	4.40	.80	4.49	.76	มาก	สูงกว่าเกณฑ์	8
8	โรงเรียนมีอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมเพียงพอกับการดำเนินโครงการ	4.59	.77	4.71	.45	4.80	.40	4.61	.73	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์	2
9	โรงเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับท้องถิ่นและชุมชน	4.56	.71	4.71	.45	4.20	.75	4.56	.69	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์	3
10	โรงเรียนมีเครือข่ายร่วมพัฒนาสถานศึกษาที่พร้อมให้การสนับสนุนการดำเนินโครงการ	4.58	.73	4.86	.35	4.60	.49	4.61	.70	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์	1
รวม		4.49	.80	4.69	.46	4.48	.61	4.51	.76	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์	

จากตารางที่ 14 พบว่า ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ภาพรวมมีความพร้อมและพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.51, \sigma = .76$) สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความพร้อมและพอเพียงอยู่ในระดับมากขึ้นไปทุกข้อ เรียงลำดับ 3 ลำดับแรกจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ โรงเรียนมีเครือข่ายร่วมพัฒนาสถานศึกษาที่พร้อมให้การสนับสนุนการดำเนินโครงการ ($\mu = 4.61, \sigma = .70$) โรงเรียนมีอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมเพียงพอต่อการดำเนินโครงการ ($\mu = 4.61, \sigma = .73$) และโรงเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับท้องถิ่นและชุมชน ($\mu = 4.56, \sigma = .69$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า

ผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.49, \sigma = .80$) สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความพร้อมและพอเพียงอยู่ในระดับมากขึ้นไปทุกข้อ สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน เรียงลำดับ 3 ลำดับแรกจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ โรงเรียนมีอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมเพียงพอต่อการดำเนินโครงการ ($\mu = 4.59, \sigma = .77$) โรงเรียนมีเครือข่ายร่วมพัฒนาสถานศึกษาที่พร้อมให้การสนับสนุนการดำเนินโครงการ ($\mu = 4.58, \sigma = .73$) และโรงเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับท้องถิ่นและชุมชน ($\mu = 4.56, \sigma = .71$)

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.69, \sigma = .46$) สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความพร้อมและพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงลำดับ 3 ลำดับแรกจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ โรงเรียนมีเครือข่ายร่วมพัฒนาสถานศึกษาที่พร้อมให้การสนับสนุนการดำเนินโครงการ ($\mu = 4.86, \sigma = .35$) ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจและมีความสามารถในการดำเนินโครงการ ($\mu = 4.79, \sigma = .41$) และกิจกรรมในโครงการมีความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ($\mu = 4.71, \sigma = .45$)

ผู้แทนบุคคลในชุมชน ภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.48, \sigma = .61$) สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความพร้อมและพอเพียงอยู่ในระดับมากขึ้นไปทุกข้อ เรียงลำดับ 3 ลำดับแรกจากมากไปหาน้อยดังนี้ โรงเรียนมีอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมเพียงพอต่อการดำเนินโครงการ ($\mu = 4.80, \sigma = .40$) บุคลากรในการดำเนินโครงการมีจำนวนเพียงพอ ($\mu = 4.60, \sigma = .49$) และมีแผนการดำเนินงานตามโครงการอย่างชัดเจน ($\mu = 4.60, \sigma = .49$)

ตารางที่ 15 ผลการประเมินด้านกระบวนการ (Process) ของโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ที่	กระบวนการ	ผู้บริหาร และครู ฯ (N=109)		คณะกรรมการ สถานศึกษาฯ (N=14)		ผู้แทนบุคคล ในชุมชน (N=5)		รวม (N=128)		ระดับ การปฏิบัติ	ผลการ ประเมิน	ลำดับ
		μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ			
1	การแจ้งคุณธรรมเป้าหมายและคุณธรรมอัตลักษณ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบโดย ทั่วกัน	4.63	.77	4.64	.61	4.40	.49	4.63	.75	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์	1
2	การขยายผลความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมใน โรงเรียนโดยครูและนักเรียนแกนนำ	4.57	.84	4.50	.50	4.20	.40	4.55	.80	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์	4
3	การชักชวนให้ผู้ปกครองและชุมชน/ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน คุณธรรม	4.54	.78	4.43	.49	4.40	.49	4.52	.75	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์	6
4	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการดำเนินงานระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้อง	4.57	.81	4.57	.49	4.80	.40	4.58	.77	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์	2
5	การขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรมด้วยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน	4.52	.81	4.43	.49	4.20	.40	4.50	.77	มาก	สูงกว่าเกณฑ์	8
6	การดำเนินโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้	4.51	.93	4.43	.49	4.20	.40	4.49	.88	มาก	สูงกว่าเกณฑ์	10
7	การประเมินและติดตามผลการดำเนินงานภายในอย่างต่อเนื่อง	4.50	.85	4.36	.48	4.40	.49	4.48	.81	มาก	สูงกว่าเกณฑ์	11
8	เกณฑ์หรือตัวชี้วัดผลการดำเนินงานมีความชัดเจนเหมาะสม	4.51	.84	4.57	.49	4.20	.40	4.52	.80	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์	7

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ที่	กระบวนการ	ผู้บริหาร และครู ฯ (N=109)		คณะกรรมการ สถานศึกษา (N=14)		ผู้แทนบุคคล ในชุมชน (N=5)		รวม (N=128)		ระดับ การปฏิบัติ	ผลการ ประเมิน	ลำดับ
		μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ			
9	การสะท้อนผลการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมให้แก่ครู นักเรียน และบุคลากรในโรงเรียนได้ทราบอย่างทั่วถึง	4.46	.83	4.71	.45	4.40	.49	4.49	.79	มาก	สูงกว่าเกณฑ์	9
10	การสะท้อนผลการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมให้แก่ผู้ปกครอง ชุมชน/ท้องถิ่นทราบเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง	4.52	.87	4.86	.35	4.20	.40	4.55	.83	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์	5
11	การขยายแนวคิดของการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมไปยังโรงเรียนอื่น ๆ หรือชุมชนโดยรอบ	4.57	.84	4.71	.59	4.40	.49	4.58	.81	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์	3
รวม		4.54	.84	4.56	.52	4.35	.48	4.53	.80	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์	

จากตารางที่ 15 พบว่า ผลการประเมินด้านกระบวนการโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ภาพรวมมีการปฏิบัติการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53, \sigma = .80$) สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การปฏิบัติการอยู่ในระดับมากขึ้นไปทุกข้อ เรียงลำดับ 3 ลำดับแรกจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การแจ้งคุณธรรมเป้าหมายและคุณธรรมอัตลักษณ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบโดยทั่วกัน ($\mu = 4.63, \sigma = .75$) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการดำเนินงานระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้อง ($\mu = 4.58, \sigma = .77$) และการขยายแนวคิดของการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมไปยังโรงเรียนอื่น ๆ หรือชุมชนโดยรอบ ($\mu = 4.58, \sigma = .81$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า

ผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ภาพรวมมีความคิดเห็นการปฏิบัติการของโครงการอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.54, \sigma = .84$) สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การปฏิบัติการของโครงการอยู่ในระดับมากขึ้นไปทุกข้อ เรียงลำดับ 3 ลำดับแรกจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การแจ้งคุณธรรมเป้าหมายและคุณธรรมอัตลักษณ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบโดยทั่วกัน ($\mu = 4.63, \sigma = .77$) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการดำเนินงานระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้อง ($\mu = 4.57, \sigma = .81$) และมีการขยายผลความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมในโรงเรียนโดยครูและนักเรียนแกนนำ ($\mu = 4.57, \sigma = .84$)

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ภาพรวมมีความคิดเห็นการปฏิบัติการของโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.56, \sigma = .52$) สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การปฏิบัติการของโครงการอยู่ในระดับมากขึ้นไปทุกข้อ เรียงลำดับ 3 ลำดับแรกจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ มีการสะท้อนผลการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมให้แก่ผู้ปกครองและชุมชน / ท้องถิ่นทราบเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง ($\mu = 4.86, \sigma = .35$) มีการสะท้อนผลการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมให้แก่ครู นักเรียน และบุคลากรในโรงเรียนทราบอย่างทั่วถึง ($\mu = 4.71, \sigma = .45$) และมีการขยายแนวคิดของการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมไปยังโรงเรียนอื่น ๆ หรือชุมชนโดยรอบ ($\mu = 4.71, \sigma = .59$)

ผู้แทนบุคคลในชุมชน ภาพรวมมีความคิดเห็นการปฏิบัติการของโครงการอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.35, \sigma = .48$) สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การปฏิบัติการของโครงการอยู่ในระดับมากขึ้นไปทุกข้อ เรียงลำดับ 3 ลำดับแรกจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการดำเนินงานระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้อง ($\mu = 4.80, \sigma = .40$) มีการแจ้งคุณธรรมเป้าหมายและคุณธรรมอัตลักษณ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบโดยทั่วกัน ($\mu = 4.40, \sigma = .49$) และมีการชักชวนให้ผู้ปกครองและชุมชน/ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ($\mu = 4.40, \sigma = .49$)

ตารางที่ 16 ผลการประเมินด้านผลผลิต (Product) ของโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ที่	ผลผลิต	ผู้บริหาร และครู ฯ (N=109)		คณะกรรมการ สถานศึกษาฯ (N=14)		ผู้แทนบุคคล ในชุมชน (N=5)		รวม (N=128)		ผลการ ดำเนินงาน	ผลการ ประเมิน	ลำดับ
		μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ			
ด้านคุณภาพผู้เรียนตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน												
1	นักเรียนแสดงออกถึงพฤติกรรมพึงประสงค์ที่ชัดเจน	4.34	.79	4.71	.45	4.20	.40	4.38	.76	มาก	สูงกว่าเกณฑ์	10
2	นักเรียนได้รับการพัฒนาให้มีคุณธรรมตามที่กำหนดไว้ในคุณธรรมเป้าหมาย	4.51	.81	4.64	.48	4.40	.80	4.52	.78	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์	6
3	นักเรียนดำเนินโครงการคุณธรรมลงสู่ชุมชนเพื่อให้เกิดความตระหนักใน ความสำคัญของคุณธรรม	4.50	.75	4.71	.45	4.80	.40	4.53	.72	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์	5
	เฉลี่ย	4.45	.77	4.69	.47	4.47	.52	4.48	.74	มาก	สูงกว่าเกณฑ์	
ด้านครูได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจ ความสามารถในการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนที่ส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรม												
4	ครูผู้สอนเป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรม	4.56	.71	4.57	.49	4.80	.40	4.57	.68	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์	1
5	ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม	4.50	.79	4.57	.49	4.40	.80	4.50	.76	มาก	สูงกว่าเกณฑ์	7
6	ครูผู้สอนมีความรู้ ความสามารถในการใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อการจัดกิจกรรม การสอนที่ส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรม	4.53	.72	4.57	.49	4.60	.49	4.54	.69	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์	4
7	ครูผู้สอนสามารถนำแนวปฏิบัติที่ดีไปพัฒนาต่อยอดเพื่อเผยแพร่ขยายผลต่อไป	4.52	.76	4.86	.35	4.60	.49	4.56	.73	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์	2
	เฉลี่ย	4.52	.73	4.64	.44	4.60	.65	4.54	.70	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์	

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ที่	ผลผลิต	ผู้บริหาร และครู ฯ (N=109)		คณะกรรมการ สถานศึกษาฯ (N=14)		ผู้แทนบุคคล ในชุมชน (N=5)		รวม (N=128)		ผลการ ดำเนินงาน	ผลการ ประเมิน	ลำดับ
		μ σ		μ σ		μ σ		μ σ				
		μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ			
ด้านผลงานรางวัลที่โรงเรียน ครูและนักเรียนได้รับด้านคุณธรรม จริยธรรม												
8	นักเรียนมีผลงานและได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติที่เกิดจากการพัฒนาคุณธรรม	4.50	.83	4.57	.49	4.40	.80	4.50	.80	มาก	สูงกว่าเกณฑ์	8
9	ครูผู้สอนได้รับรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านคุณธรรม	4.43	.70	4.64	.48	4.40	.80	4.45	.68	มาก	สูงกว่าเกณฑ์	9
10	โรงเรียนได้รับรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติในด้านการบริหารจัดการโรงเรียนคุณธรรม	4.53	.68	4.71	.45	4.60	.49	4.55	.66	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์	3
	เฉลี่ย	4.49	.75	4.64	.47	4.47	.72	4.50	.72	มาก	สูงกว่าเกณฑ์	
	เฉลี่ยรวม	4.49	.76	4.66	.47	4.52	.64	4.51	.73	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์	

จากตารางที่ 16 พบว่า ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ภาพรวมมีความคิดเห็นต่อผลผลิตของโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.51, \sigma = .73$) สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นต่อผลผลิตของโครงการอยู่ในระดับมากขึ้นไปทุกด้าน เรียงลำดับ 3 ลำดับแรกจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านครูได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจ ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.54, \sigma = .70$) สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน ด้านผลงานรางวัลที่โรงเรียนครูและนักเรียนได้รับด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.50, \sigma = .72$) สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน และด้านคุณภาพผู้เรียนตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.48, \sigma = .74$) สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านคุณภาพผู้เรียนตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.48, \sigma = .74$) สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อความคิดเห็นต่อผลผลิตของโครงการอยู่ในระดับมากขึ้นไปทุกข้อ เรียงลำดับ 3 ลำดับแรกจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ นักเรียนดำเนินโครงการคุณธรรมลงสู่ชุมชนเพื่อให้เกิดความตระหนักในความสำคัญของคุณธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53, \sigma = .72$) นักเรียนได้รับการพัฒนาให้มีคุณธรรมตามที่กำหนดไว้ในคุณธรรมเป้าหมาย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.52, \sigma = .78$) และ นักเรียนแสดงออกถึงพฤติกรรมพึงประสงค์ที่ชัดเจน อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.38, \sigma = .72$)

ด้านครูได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจ ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรม ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.54, \sigma = .70$) สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อความคิดเห็นต่อผลผลิตของโครงการอยู่ในระดับมากขึ้นไปทุกข้อ เรียงลำดับ 3 ลำดับแรกจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ครูผู้สอนเป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.57, \sigma = .68$) ครูผู้สอนสามารถนำแนวปฏิบัติที่ดีไปพัฒนาต่อยอดเพื่อเผยแพร่ขยายผลต่อไป อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.56, \sigma = .73$) และ ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในการใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.54, \sigma = .69$)

ด้านผลงานรางวัลที่โรงเรียน ครูและนักเรียนได้รับด้านคุณธรรม จริยธรรม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.50, \sigma = .72$) สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อความคิดเห็นต่อผลผลิตของโครงการอยู่ในระดับมากขึ้นไปทุกข้อ เรียงลำดับ 3 ลำดับแรกจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ โรงเรียนได้รับรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติในด้านการบริหารจัดการโรงเรียนคุณธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.55, \sigma = .66$) นักเรียนมีผลงานและได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติที่เกิดจากการพัฒนาคุณธรรม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.50, \sigma = .80$) และ ครูผู้สอนได้รับรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านคุณธรรม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.45, \sigma = .68$)

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการ เพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม ของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 มีผู้ให้ข้อมูล 5 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหาร และครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ผู้แทนบุคคลในชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน และผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยพิจารณาในประเด็นดังนี้

1) ด้านคุณธรรมอัตลักษณ์ของนักเรียน 2) ด้านความสำเร็จของโครงการ โดยมีข้อมูลรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 17 ข้อมูลแสดงรายละเอียดสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”	109	23.39
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”	14	3.00
ผู้แทนบุคคลในชุมชน	5	1.07
ผู้ปกครองนักเรียน	333	71.46
ผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18	5	1.07
รวม	466	100

จากตารางที่ 17 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนทั้งสิ้น 466 คน จำแนกตามสถานะผู้ตอบแบบสอบถามได้ดังนี้ ผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 23.39 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.00 ผู้แทนบุคคลในชุมชน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.07 ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 333 คน คิดเป็นร้อยละ 71.46 และผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.07

ตารางที่ 18 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยภาพรวม

ด้านการประเมิน	ผู้บริหาร และครู ฯ (N=109)			คณะกรรมการ สถานศึกษาฯ (N=14)			ผู้แทนบุคคลในชุมชน (N=5)			ผู้ปกครองนักเรียน (n=333)			ผู้แทนสำนักงานฯ (N=5)			รวม (n=466)		
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	μ	σ	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านคุณธรรม อัตลักษณ์ของ นักเรียน	4.05	.89	มาก	4.28	.45	มาก	4.40	.52	มาก	4.36	.64	มาก	4.33	.55	มาก	4.29	.71	มาก
2. ด้านความสำเร็จ ของโครงการ	4.29	.66	มาก	4.32	.47	มาก	4.40	.53	มาก	4.43	.59	มาก	4.36	.58	มาก	4.39	.60	มาก
รวม	4.15	.80	มาก	4.30	.46	มาก	4.40	.52	มาก	4.39	.62	มาก	4.34	.57	มาก	4.33	.67	มาก

จากตารางที่ 18 พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = .67) เรียงลำดับตามผู้ให้ข้อมูลจากมากไปหาน้อยดังนี้ ผู้แทนบุคคลในชุมชนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.40$, $\sigma = .52$) ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = .62) ผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.34$, $\sigma = .57$) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.30$, $\sigma = .46$) และผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.15$, $\sigma = .80$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านคุณธรรมอัตลักษณ์ของนักเรียน ผลการประเมินภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = .71) เรียงลำดับตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากมากไปหาน้อยดังนี้ ผู้แทนบุคคลในชุมชนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.40$, $\sigma = .52$) ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = .64) ผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.33$, $\sigma = .55$) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.28$, $\sigma = .47$) และผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.05$, $\sigma = .89$)

ด้านความสำเร็จของโครงการ ผลการประเมินภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = .60) เรียงลำดับตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากมากไปหาน้อยดังนี้ ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = .59) ผู้แทนบุคคลในชุมชน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.40$, $\sigma = .53$) ผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.36$, $\sigma = .58$) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.32$, $\sigma = .47$) และผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.29$, $\sigma = .66$)

ตารางที่ 19 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านคุณธรรมอัตลักษณ์ของนักเรียน

ที่	รายการประเมิน	ผู้บริหาร และ ครู ฯ (N=109)		คณะกรรมการ สถานศึกษาฯ (N=14)		ผู้แทนบุคคล ในชุมชน (N=5)		ผู้ปกครอง นักเรียน (n=333)		ผู้แทน สำนักงานฯ (N=5)		รวม (n=466)		ระดับ ความพึง พอใจ	ลำดับ
		μ	σ	μ	σ	μ	σ	$\bar{X}$	S.D.	μ	σ	$\bar{X}$	S.D.		
1	การรักษาคำพูด และคำสัญญาต่อผู้อื่น	4.08	.88	4.29	.45	4.00	.63	4.28	.70	4.20	.40	4.23	.74	มาก	13
2	การไม่ลอกการบ้านเพื่อน	4.07	.93	4.14	.35	4.20	.40	4.35	.66	4.20	.40	4.28	.73	มาก	9
3	การไม่ทุจริตในการสอบ	4.06	.90	4.21	.41	4.40	.49	4.19	.67	4.20	.40	4.16	.73	มาก	14
4	การไม่ถือเอาสิ่งของของผู้อื่นมาเป็นของตน	4.06	.93	4.29	.45	4.80	.40	4.33	.68	4.20	.40	4.27	.75	มาก	10
5	การไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติด บุหรี่ การพนัน	4.03	.93	4.14	.35	4.20	.40	4.31	.63	4.00	.63	4.23	.71	มาก	12
6	การรักโรงเรียนและสามัคคีในหมู่คณะ	4.12	.94	4.36	.48	4.40	.49	4.40	.60	4.40	.49	4.33	.70	มาก	3
7	การมีวินัยในตนเองปฏิบัติตามคำสั่งและกฎ ข้อบังคับของโรงเรียน	4.06	.92	4.21	.41	4.80	.40	4.34	.68	4.40	.49	4.27	.75	มาก	10
8	การรักษาความสะอาดของห้องเรียนและบริเวณ อาคารเรียน และให้ความร่วมมือในการดูแลเขต พื้นที่พัฒนาที่ได้รับมอบหมาย	4.14	.91	4.43	.49	4.40	.49	4.38	.64	4.00	.63	4.32	.72	มาก	4
9	การมีกริยามารยาทเรียบร้อยตามวัฒนธรรมไทย	3.89	.83	4.14	.35	4.60	.49	4.42	.63	4.40	.49	4.29	.71	มาก	5

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ผู้บริหาร และ		คณะกรรมการ		ผู้แทนบุคคล		ผู้ปกครอง		ผู้แทน		รวม		ระดับ ความพึง พอใจ	ลำดับ
		ครู ฯ		สถานศึกษาฯ		ในชุมชน		นักเรียน		สำนักงานฯ		(n=466)			
		μ	σ	μ	σ	μ	σ	$\bar{X}$	S.D.	μ	σ	$\bar{X}$	S.D.		
10	การเชื่อฟังและอยู่ในโอวาทหรือคำแนะนำของครู ทุกท่าน	3.98	.83	4.29	.45	4.60	.49	4.38	.63	4.20	.75	4.29	.70	มาก	7
11	การประหยัดและรักษาทรัพย์สินของโรงเรียนและ ส่วนรวม	3.93	.83	4.29	.45	4.40	.49	4.40	.64	4.40	.49	4.28	.71	มาก	8
12	การใช้น้ำ พลังงานไฟฟ้าเท่าที่จำเป็น ปิดทันทีเมื่อ เลิกใช้งาน	3.87	.83	4.43	.49	4.20	.40	4.42	.62	4.60	.49	4.29	.71	มาก	6
13	การบันทึกการใช้จ่ายและออมทรัพย์กับธนาคาร โรงเรียน	4.00	.84	4.21	.41	4.20	.40	4.43	.58	4.60	.49	4.32	0.67	มาก	2
14	การมีจิตอาสาและถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ	4.42	.78	4.50	.50	4.40	.49	4.48	.59	4.80	.40	4.47	.64	มาก	1
	รวม	4.05	.89	4.28	.45	4.40	.52	4.36	.64	4.33	.55	4.29	.71	มาก	

จากตารางที่ 19 พบว่า ความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านคุณธรรมอัตลักษณ์ของนักเรียน ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = .71) และเพื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับ 3 ลำดับแรกจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การมีจิตอาสาและถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = .64) การบันทึกการใช้จ่ายและออมทรัพย์กับธนาคารโรงเรียน ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = .67) และการรักโรงเรียนและสามัคคีในหมู่คณะ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = .70) และเมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า

ผู้บริหาร และครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ในภาพรวมมีความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.05$, $\sigma = .89$) เรียงลำดับความพึงพอใจจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การมีจิตอาสาและถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ ($\mu = 4.42$, $\sigma = .78$) การรักษาความสะอาดของห้องเรียนและบริเวณอาคารเรียน และให้ความร่วมมือในการดูแลเขตพื้นที่พัฒนาที่ได้รับมอบหมาย ($\mu = 4.14$, $\sigma = .91$) และการรักโรงเรียนและสามัคคีในหมู่คณะ ($\mu = 4.12$, $\sigma = .94$)

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมมีความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.28$, $\sigma = .45$) เรียงลำดับความพึงพอใจจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การมีจิตอาสาและถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ ($\mu = 4.50$, $\sigma = .50$) การรักษาความสะอาดของห้องเรียนและบริเวณอาคารเรียน และให้ความร่วมมือในการดูแลเขตพื้นที่พัฒนาที่ได้รับมอบหมาย ($\mu = 4.43$, $\sigma = .43$) และการใช้น้ำ พลังงานไฟฟ้า เท่าที่จำเป็น ปิดทันทีเมื่อเลิกใช้งาน ($\mu = 4.43$, $\sigma = .43$)

ผู้แทนบุคคลในชุมชน ในภาพรวมมีความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.40$, $\sigma = .52$) เรียงลำดับความพึงพอใจจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การไม่ถือเอาสิ่งของของผู้อื่นมาเป็นของตน ($\mu = 4.80$, $\sigma = .40$) การมีวินัยในตนเองปฏิบัติตามคำสั่งและกฎข้อบังคับของโรงเรียน ($\mu = 4.80$, $\sigma = .40$) และการมีกริยามารยาทเรียบร้อยตามวัฒนธรรมไทย ($\mu = 4.60$, $\sigma = .49$)

ผู้ปกครองนักเรียน ในภาพรวมมีความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = .64) เรียงลำดับความพึงพอใจ จากมากไป

หาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การมีจิตอาสาและถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = .59) การบันทึกการใช้จ่ายและออมทรัพย์กับธนาคารโรงเรียน ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = .58) และการมีกิริยามารยาทเรียบร้อยตามวัฒนธรรมไทย ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = .63)

ผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ในภาพรวมมีความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.33$, $\sigma = .55$) เรียงลำดับความพึงพอใจจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การมีจิตอาสาและถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ ($\mu = 4.80$, $\sigma = .40$) การใช้น้ำ พลังงานไฟฟ้าเท่าที่จำเป็น ปิดทันทีเมื่อเลิกใช้งาน ($\mu = 4.60$, $\sigma = .49$) และการบันทึกการใช้จ่ายและออมทรัพย์กับธนาคารโรงเรียน ($\mu = 4.60$, $\sigma = .49$)

ตารางที่ 20 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านความสำเร็จของโครงการ

ที่	รายการประเมิน	ผู้บริหาร และ ครู ฯ (N=109)		คณะกรรมการ สถานศึกษาฯ (N=14)		ผู้แทนบุคคล ในชุมชน (N=5)		ผู้ปกครอง นักเรียน (n=333)		ผู้แทน สำนักงานฯ (N=5)		รวม (n=466)		ระดับ ความพึง พอใจ	ลำดับ
		μ	σ	μ	σ	μ	σ	$\bar{X}$	S.D.	μ	σ	$\bar{X}$	S.D.		
		1	ครู นักเรียน และบุคลากรทราบแผนการพัฒนา คุณธรรมของโรงเรียน	4.30	.60	4.29	.45	4.00	.63	4.45	.58	4.20	.40		
2	ครู นักเรียน ผู้บริหาร กรรมการสถานศึกษา ชั้น พื้นฐาน และผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน	4.29	.65	4.14	.35	4.20	.40	4.45	.58	4.20	.40	4.40	.60	มาก	5
3	ครูและนักเรียนมีความสุข ยิ้มแย้ม แจ่มใส ทักทายกัน อย่างมีสัมมาคารวะตามวัฒนธรรมไทย	4.42	.68	4.21	.41	4.40	.49	4.44	.57	4.42	.40	4.43	.59	มาก	2
4	โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่สะอาด ร่มรื่น สวยงาม น่าเรียน	4.50	.72	4.29	.45	4.80	.40	4.43	.57	4.42	.40	4.44	.61	มาก	1
5	ครู นักเรียน ผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้องมีการแบ่งหน้าที่ ความรับผิดชอบการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมอย่าง ชัดเจน	4.26	.71	4.14	.35	4.20	.40	4.44	.58	4.00	.63	4.38	.62	มาก	8

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ผู้บริหาร และ		คณะกรรมการ		ผู้แทนบุคคล		ผู้ปกครอง		ผู้แทน		รวม		ระดับ ความพึง พอใจ	ลำดับ
		ครู ฯ		สถานศึกษาฯ		ในชุมชน		นักเรียน		สำนักงานฯ		(n=466)			
		μ	σ	μ	σ	μ	σ	$\bar{X}$	S.D.	μ	σ	$\bar{X}$	S.D.		
6	ครู นักเรียน ผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมใน การดำเนินงานโครงการคุณธรรม/กิจกรรมคุณธรรม	4.32	.68	4.36	.48	4.00	.49	4.42	.59	4.40	.49	4.39	.61	มาก	6
7	โรงเรียนแต่งตั้งคณะดำเนินงานและผู้รับผิดชอบไว้ อย่างชัดเจน	4.27	.67	4.21	.41	4.80	.40	4.40	.60	4.40	.49	4.37	.62	มาก	9
8	โรงเรียนมีแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ	4.13	.65	4.43	.49	4.40	.49	4.40	.61	4.00	.63	4.33	.63	มาก	10
9	โรงเรียนมีกระบวนการคัดเลือกนักเรียนแกนนำ เพื่อให้ได้นักเรียนแกนนำเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของ โครงการ	4.21	.61	4.14	.35	4.46	.49	4.40	.62	4.40	.49	4.35	.61	มาก	11
10	ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา และชุมชน เข้าร่วม โครงการด้วยความเต็มใจ	4.18	.64	4.29	.45	4.46	.49	4.45	.58	4.20	.75	4.38	.60	มาก	7
11	การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานคุณธรรม ของโรงเรียนให้แก่ผู้ปกครอง ชุมชนทราบอย่าง ต่อเนื่อง	4.26	.58	4.29	.45	4.40	.49	4.45	.56	4.40	.49	4.40	.57	มาก	3
	รวม	4.29	.66	4.28	.45	4.40	.52	4.43	.59	4.33	.55	4.39	.60	มาก	

จากตารางที่ 20 พบว่า ความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านความสำเร็จของโครงการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39, S.D. = .60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อ เรียงลำดับความพึงพอใจจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่สะอาด ร่มรื่น สวยงาม น่าเรียน ($\bar{X} = 4.44, S.D. = .61$) ครูและนักเรียนมีความสุข ยิ้มแย้ม แจ่มใส ทักทายกันอย่างมีสัมมาคารวะตามวัฒนธรรมไทย ($\bar{X} = 4.43, S.D. = .59$) และ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานคุณธรรมของโรงเรียนให้แก่ผู้ปกครอง ชุมชนทราบอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.40, S.D. = .57$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า

ผู้บริหาร และครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ในภาพรวมมีความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.29, \sigma = .66$) เรียงลำดับความพึงพอใจจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่สะอาด ร่มรื่น สวยงาม น่าเรียน ($\mu = 4.50, \sigma = .72$) ครูและนักเรียนมีความสุข ยิ้มแย้ม แจ่มใส ทักทายกันอย่างมีสัมมาคารวะตามวัฒนธรรมไทย ($\mu = 4.42, \sigma = .68$) และครู นักเรียน ผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการคุณธรรม/กิจกรรมคุณธรรม ($\mu = 4.32, \sigma = .68$)

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ในภาพรวมมีความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.28, \sigma = .45$) เรียงลำดับความพึงพอใจจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ โรงเรียนมีแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ($\mu = 4.43, \sigma = .49$) ครู นักเรียน ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการคุณธรรม/กิจกรรมคุณธรรม ($\mu = 4.36, \sigma = .48$) และครู นักเรียน และบุคลากรทราบแผนการพัฒนาคุณธรรมของโรงเรียน ($\mu = 4.43, \sigma = .49$)

ผู้แทนบุคคลในชุมชน ในภาพรวมมีความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.40, \sigma = .52$) เรียงลำดับความพึงพอใจจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกโรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่สะอาด ร่มรื่น สวยงาม น่าเรียน ($\mu = 4.80, \sigma = .40$) โรงเรียนแต่งตั้งคณะดำเนินงานและผู้รับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน ($\mu = 4.80, \sigma = .40$) และโรงเรียนมีกระบวนการคัดเลือกนักเรียนแกนนำเพื่อให้ได้นักเรียนแกนนำเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ($\mu = 4.46, \sigma = .49$)

ผู้ปกครองนักเรียน ในภาพรวมมีความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43, S.D. = .59$) เรียงลำดับความพึงพอใจจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานคุณธรรมของโรงเรียนให้แก่ผู้ปกครอง ชุมชนทราบอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.45, S.D. = .56$) ครู นักเรียน และบุคลากรทราบแผนการพัฒนาคุณธรรมของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.45, S.D. = .58$) และ ครู นักเรียน ผู้บริหาร กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ($\bar{X} = 4.45, S.D. = .58$)

ผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในภาพรวมมีความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.33, \sigma = .55$) เรียงลำดับความพึงพอใจจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ครูและนักเรียนมีความสุข ยิ้มแย้ม แจ่มใส ทักทายกันอย่างมีสัมมาคารวะตามวัฒนธรรมไทย ($\mu = 4.42, \sigma = .40$) โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่สะอาด ร่มรื่น สวยงาม น่าเรียน ($\mu = 4.42, \sigma = .40$) และครู นักเรียน ผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการคุณธรรม/กิจกรรมคุณธรรม ($\mu = 4.40, \sigma = .49$)

ตารางที่ 21 รางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติด้านคุณธรรม จริยธรรม ที่โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ได้รับในระหว่างปีการศึกษา 2559 – 2560

ที่	ชื่อรางวัล	มอบให้แก่	หน่วยงานที่มอบ	ปีการศึกษา	ระดับความสำคัญ
1	โล่ประธานจิตอาสาป้องกันเอดส์เฉลิมพระเกียรติ ฯ	โรงเรียนชลบุรี “สุขบท”	ชมรมจิตอาสาป้องกันเอดส์ เทิดพระเกียรติ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาธินัดดามาตุ	2559	ระดับประเทศ
2	โรงเรียนคุณธรรมจริยธรรม ในส่วนภูมิภาค ตามโครงการรณรงค์ปลูกและปลูกจิตสำนึกด้าน จริยธรรมทุกภาคส่วน กิจกรรมขยายผลโรงเรียน คุณธรรม จริยธรรมในส่วนภูมิภาค	โรงเรียนชลบุรี “สุขบท”	สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน	2559	ระดับประเทศ
3	รางวัล “โรงเรียนคาร์บอนต่ำ”	โรงเรียนชลบุรี “สุขบท”	การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	2559	ระดับประเทศ
4	โล่เกียรติคุณ ครูดีไม่มีอบายมุข ประเภทผู้บริหาร สถานศึกษา	ผู้อำนวยการโรงเรียน	สพฐ. สคส. และ สสส.	2559	ระดับประเทศ
5	รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ระดับชาติ เหรียญทอง ประเภทผู้อำนวยการสถานศึกษายอดเยี่ยม ระดับมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ด้านการบริหารจัดการ	ผู้อำนวยการโรงเรียน	สพฐ.	2559	ระดับประเทศ

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ที่	ชื่อรางวัล	มอบให้แก่	หน่วยงานที่มอบ	ปีการศึกษา	ระดับความสำคัญ
6	โล่เกียรตินิยม ครูดีไม่มีอบายมุข ประเภทครูผู้สอน	นางสาวธัญพช วงษ์เหรียญ	สพฐ. สคส. และ สสส.	2559	ระดับประเทศ
7	เกียรติบัตรครูดีไม่มีอบายมุข	นายอักษร มากพูน นางสาวสายไหม ภารประดับ นางสาวสายสวาท เสาร์ทอง นางสาววาสนา เจริญไทย	สพฐ. สคส. และ สสส.	2559	ระดับประเทศ
8	ครูดีในดวงใจระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	นางสาวกนกกาญจน์ แสงทอง	สพม.18	2599	เขตพื้นที่การศึกษา
9	ครูดีในดวงใจระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	นางสาวพิมลพรรณ บุญถนอม	สพม.18	2559	เขตพื้นที่การศึกษา
10	เกียรติบัตรบุคคลต้นแบบตามคุณธรรม 9 ประการ	นางชะบา อ่อนนาค	จังหวัดชลบุรี	2559	ระดับจังหวัด
11	รางวัลเหรียญทอง อันดับ 1 ประเภทครูผู้สอนยอดเยี่ยม ด้านบริหารจัดการชั้นเรียนยอดเยี่ยม ระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี ผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice)	นางสาวจิรัฐติกา หล่อโยธา	สพม.18	2559	เขตพื้นที่การศึกษา

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ที่	ชื่อรางวัล	มอบให้แก่	หน่วยงานที่มอบ	ปีการศึกษา	ระดับความสำคัญ
12	รางวัลเหรียญทอง ประเภทครูผู้สอนยอดเยี่ยม ด้านบริหารจัดการชั้นเรียนยอดเยี่ยม ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice)	นางชะบา อ่อนนาค	สพม.18	2559	เขตพื้นที่การศึกษา
13	รางวัลชนะเลิศการแข่งขันเกมจำลองกลยุทธ์การจัดการธุรกิจ และบริหารจัดการทรัพยากรภายในองค์กร ประจำปี 2560	นายภควัต รอบรู้	สถาบันไทย-ญี่ปุ่น	2559	ระดับประเทศ
14	รางวัลชนะเลิศ เหรียญทอง ประเภทสถานศึกษายอดเยี่ยม ขนาดใหญ่ ด้านการบริหารจัดการยอดเยี่ยม รางวัลทรงคุณค่า (OBEC AWARDS)	โรงเรียนชลบุรี “สุขบท”	สพม.18	2559	เขตพื้นที่การศึกษา
15	รางวัลชนะเลิศเหรียญทอง ประเภทผู้อำนวยการสถานศึกษายอดเยี่ยม ด้านการบริหารจัดการยอดเยี่ยม โรงเรียนขนาดใหญ่ รางวัลทรงคุณค่า (OBEC AWARDS)	ผู้อำนวยการโรงเรียน	สพม.18	2559	เขตพื้นที่การศึกษา
16	รางวัลเหรียญทอง ประเภทครูผู้สอนยอดเยี่ยม ด้านการบริหารจัดการยอดเยี่ยม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น รางวัลทรงคุณค่า (OBEC AWARDS)	นางสาวกนกกาญจน์ แสงทอง	สพม.18	2559	เขตพื้นที่การศึกษา

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ที่	ชื่อรางวัล	มอบให้แก่	หน่วยงานที่มอบ	ปีการศึกษา	ระดับความสำคัญ
17	สถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขดีเด่น ระดับเงิน ปีการศึกษา 2560	โรงเรียนชลบุรี “สุขบท”	สพม.18	2560	เขตพื้นที่การศึกษา
18	รางวัล MOE AWARDS ปีการศึกษา 2559 สาขาส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม ประเภทสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่ การศึกษา	โรงเรียนชลบุรี “สุขบท”	สพม.18	2560	เขตพื้นที่การศึกษา
19	รางวัลเหรียญเงิน โครงการส่งเสริมการจัดการขยะใน หน่วยงานและสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ประจำปีการศึกษา 2560	โรงเรียนชลบุรี “สุขบท”	สพม.18	2560	เขตพื้นที่การศึกษา
20	รางวัลชนะเลิศเหรียญทอง ประเภทสถานศึกษายอดเยี่ยม ขนาดใหญ่ ด้านวิชาการยอดเยี่ยม รางวัลหน่วยงาน และผู้มีผลงานดีเด่นประสบความสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ เพื่อรับรางวัลทรงคุณค่า (Best Practice) ระดับเขต พื้นที่การศึกษา ประจำปี 2560	โรงเรียนชลบุรี “สุขบท”	สพม.18	2560	เขตพื้นที่การศึกษา

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ที่	ชื่อรางวัล	มอบให้แก่	หน่วยงานที่มอบ	ปีการศึกษา	ระดับความสำคัญ
21	รางวัลเหรียญทอง การประกวดโครงงานคุณธรรม ระดับ ม.1 – ม.3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ภาคกลางและภาคตะวันออก ครั้งที่ 67	1. นายธนสร เสียงสังข์ 2. เด็กชายภคพล สุรวรเชษฐ 3. เด็กหญิงรภากร สุกใส 4. นางสาวแก้วกมล โพธิ์แก้ว	สพฐ.	2560	ระดับภาค
22	รางวัลเหรียญเงิน การประกวดเพลงคุณธรรม ระดับ ม.1 – ม.3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ภาคกลางและภาคตะวันออก ครั้งที่ 67	เด็กหญิงกัญฐิกา เสือคำ เด็กหญิงชลินดา เห็นประจักษ์ เด็กหญิงณิชาพัฒน์ ฤทธิ์เดช เด็กหญิงพัชรินทร์ บรรจงราช เด็กหญิงลักษณพร จันทะกุล	สพฐ.	2560	ระดับภาค
23	รางวัลโล่พระราชทาน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี รองชนะเลิศอันดับที่ 1 การประกวดบรรยายธรรม ระดับประเทศ	นางสาวชาลิสสา สุขชาญไชย	กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม	2560	ระดับประเทศ

บทที่ 5

สรุปผลการประเมิน อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผู้รายงานได้ใช้การประเมินรูปแบบซีบีโมเดล (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) โดยมีรายละเอียดโดยสรุปผลการประเมินและนำเสนอตามลำดับขั้นตอนได้ดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ
2. วิธีดำเนินการประเมินโครงการ
3. สรุปผลการประเมินโครงการ
4. อภิปรายผลการประเมินโครงการ
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการประเมิน

การประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยใช้รูปแบบซีบีโมเดล (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1983, pp. 169 - 179) ซึ่งประกอบด้วย การประเมินในด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1) ประเมินบริบท (Context) 2) ประเมินปัจจัยนำเข้า (Input) 3) ประเมินกระบวนการ (Process) และ 4) ประเมินผลผลิต (Product) ของโครงการ
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในด้านคุณธรรมอัตลักษณ์ของนักเรียน และด้านความสำเร็จของโครงการ

วิธีดำเนินการประเมินโครงการ

โครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ดำเนินการโดยมีโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนเป็นโครงการสนับสนุน จำนวน 8 โครงการ จำแนกเป็นโครงการเพื่อพัฒนาผู้เรียน จำนวน 5 โครงการ โครงการที่พัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อ

ส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม จำนวน 1 โครงการ และโครงการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม จำนวน 2 โครงการ โดยแต่ละโครงการมีกิจกรรมที่สนับสนุนสอดคล้องกับการส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมให้มีผลอย่างเป็นรูปธรรมในโรงเรียน

1. ขอบเขตการประเมิน

1.1 การประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ใช้รูปแบบชิปโมเดล (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1983, pp. 169-179) ซึ่งประเมิน 4 ด้าน ดังนี้

1.1.1 การประเมินบริบท (Context Evaluation) ได้แก่ ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของโครงการ การกำหนดวัตถุประสงค์ ความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง และความสอดคล้องกับนโยบายหน่วยงานต้นสังกัด

1.1.2 การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจของบุคลากร การให้ความสนับสนุนของเครือข่าย ความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ และงบประมาณ

1.1.3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) ได้แก่ การวางแผน การปฏิบัติงาน การนิเทศกำกับ ติดตาม และการให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อการปรับปรุงพัฒนาโครงการ

1.1.4 การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ได้แก่ ด้านคุณภาพผู้เรียนตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน ด้านครูได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรม และด้านผลงานรางวัลที่โรงเรียน ครู และนักเรียน ได้รับด้านคุณธรรม จริยธรรม

1.2 การประเมินความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ซึ่งมีรายละเอียดแต่ละด้านดังนี้

1.2.1 ด้านคุณธรรมอัตลักษณ์ของนักเรียน คือ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และความพอเพียง

1.2.2 ด้านความสำเร็จของโครงการ

2. ระยะเวลาของการประเมิน

2.1 **ขั้นที่ 1** ประเมินบริบท (Context Evaluation) โดยใช้ข้อมูลจากผลการดำเนินโครงการของปีการศึกษา 2557 และภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 เก็บข้อมูลเพื่อวิเคราะห์และประเมินบริบทของการดำเนินโครงการ

ระยะเวลาประเมิน ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2558 – เดือนธันวาคม 2558 นำข้อมูลที่ได้มาทำการวางแผนการดำเนินโครงการ

ผู้ให้ข้อมูล ผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” คณะกรรมการสถานศึกษา
 ชั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” และผู้แทนบุคคลในชุมชน

2.2 ขั้นที่ 2 ประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)

ระยะเวลาประเมิน ระหว่างเดือนมกราคม 2559 – เดือนเมษายน 2559
 เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าและดำเนินการจัดหาปัจจัยการดำเนินโครงการให้เพียงพอและเหมาะสมกับ
 การดำเนินโครงการ

ผู้ให้ข้อมูล ผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” คณะกรรมการสถานศึกษา
 ชั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” และผู้แทนบุคคลในชุมชน

2.3 ขั้นที่ 3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) แบ่งการประเมิน
 ออกเป็น 2 ระยะดังนี้

2.3.1 ระยะที่ 1 เก็บข้อมูลการผลการดำเนินโครงการเพื่อวิเคราะห์หาข้อดี ข้อด้อย
 ในการดำเนินโครงการ และหาแนวทางปรับปรุงพัฒนาเพื่อให้ได้วิธีการปฏิบัติที่ดี

ระยะเวลาประเมิน ระหว่างเดือนกันยายน 2559 – เดือนตุลาคม 2559

ผู้ให้ข้อมูล ผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” คณะกรรมการสถานศึกษา
 ชั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” และผู้แทนบุคคลในชุมชน

2.3.2 ระยะที่ 2 นำวิธีการพัฒนาที่ได้จากการดำเนินโครงการระยะที่ 1
 มาขับเคลื่อนโครงการในระยะที่ 2

ระยะเวลาประเมิน ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2559 - เดือนกุมภาพันธ์ 2560

ผู้ให้ข้อมูล ผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” คณะกรรมการ
 สถานศึกษาชั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” และผู้แทนบุคคลในชุมชน

2.4 ขั้นที่ 4 ประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ประเมินผลที่ได้จากการดำเนิน
 โครงการ

ระยะเวลาประเมิน เดือนมีนาคม 2560

ผู้ให้ข้อมูล ผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” คณะกรรมการสถานศึกษา
 ชั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ผู้แทนบุคคลในชุมชน

2.5 ขั้นที่ 5 ประเมินความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อ
 ส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษา เขต 18 ในด้านคุณธรรมอัตลักษณ์ของนักเรียน คือ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และ
 ความพอเพียง และด้านความสำเร็จของโครงการ

ระยะเวลาประเมิน เดือนมีนาคม 2560 – เดือนเมษายน 2560

ผู้ให้ข้อมูล ผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” คณะกรรมการสถานศึกษา
 ชั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ผู้แทนบุคคลในชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน และผู้แทนสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18

2.6 ชั้นที่ 6 เก็บรวบรวมข้อมูลผลการปฏิบัติงาน ข้อเสนอแนะ ผลการปรับปรุงพัฒนา
 เพื่อรวบรวมเป็นวิธีปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จ

ระยะเวลาดำเนินการ เดือนพฤษภาคม 2560 – เดือนตุลาคม 2560

สรุปผลการประเมินโครงการ

1. ผลการประเมินโครงการตามวัตถุประสงค์ที่ 1

ผลการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของ
 โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ภาพรวมอยู่ใน
 ระดับมากที่สุด สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ในด้านบริบท ผลการประเมินภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน
 และเมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้
 คณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
 สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน ผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
 ที่สุด สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน และผู้แทนบุคคลในชุมชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่า
 เกณฑ์การประเมิน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ
 สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน เรียงลำดับ 3 ลำดับแรกจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ กิจกรรมของโครงการ
 ช่วยให้นักเรียนมีการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมได้ดีขึ้น สภาพแวดล้อมของโรงเรียนมีความเหมาะสม
 และเอื้อต่อการดำเนินโครงการ และ โครงการมีความเหมาะสมและมีความจำเป็นในการแก้ปัญหา

ในด้านปัจจัยนำเข้า ผลการประเมินภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่าเกณฑ์
 การประเมิน และเมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้
 ดังนี้ คณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ
 มากที่สุด สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน ผู้บริหารและครูโรงเรียน “สุขบท” มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ
 มากที่สุด สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน และผู้แทนบุคคลในชุมชน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
 สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความพร้อมและพอเพียงอยู่ใน
 ระดับมาก ขึ้นไปทุกข้อ สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน เรียงลำดับ 3 ลำดับแรกจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้
 โรงเรียนมีเครือข่ายร่วมพัฒนาสถานศึกษาที่พร้อมให้การสนับสนุนการดำเนินโครงการ โรงเรียนมี
 อาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมเพียงพอกับการดำเนินโครงการ และโรงเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับท้องถิ่น
 และชุมชน

ในด้านกระบวนการ ผลการประเมินภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน และเมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน ผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน และผู้แทนบุคคลในชุมชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การปฏิบัติการอยู่ในระดับมากขึ้นไปทุกข้อ สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน เรียงลำดับ 3 ลำดับแรกจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การแจ้งคุณธรรมเป้าหมายและคุณธรรมอัตลักษณ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบโดยทั่วกัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการดำเนินงานระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้อง และการขยายแนวคิดของการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมไปยังโรงเรียนอื่น ๆ หรือชุมชนโดยรอบ

ในด้านผลผลิตของโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นต่อผลผลิตของโครงการอยู่ในระดับมากขึ้นไปทุกด้าน เรียงลำดับ 3 ลำดับแรกจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านครูได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจ ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน ด้านผลงานรางวัลที่โรงเรียน ครูและนักเรียนได้รับด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมาก สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน และด้านคุณภาพผู้เรียนตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน

2. ผลการประเมินโครงการตามวัตถุประสงค์ที่ 2

ผลการประเมินความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากมากไปหาน้อยดังนี้ ผู้แทนบุคคลในชุมชนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านคุณธรรมอัตลักษณ์ของนักเรียน ผลการประเมินภาพรวมความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากมากไปหาน้อยดังนี้ ผู้แทนบุคคลในชุมชนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียน

ชลบุรี “สุขบท” มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับความพึงพอใจจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การมีจิตอาสาและถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ การบันทึกการใช้จ่ายและออมทรัพย์กับโรงเรียนธนาคาร และการรักโรงเรียนและสามัคคีในหมู่คณะ

ด้านความสำเร็จของโครงการ ผลการประเมินภาพรวมความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากมากไปหาน้อยดังนี้ ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ผู้แทนบุคคลในชุมชน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่สะอาด ร่มรื่น สวยงาม น่าเรียน ครูและนักเรียนมีความสุข ยิ้มแย้ม แจ่มใส ทักทายกันอย่างมีสัมมาคารวะตามวัฒนธรรมไทย และ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานคุณธรรมของโรงเรียนให้แก่ผู้ปกครอง ชุมชนทราบอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผล

รายงานผลการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในครั้งนี้ได้ดำเนินการอย่างมีระบบขั้นตอนตั้งแต่การวิเคราะห์ข้อมูลในการพัฒนาโดยใช้ข้อมูลจากการประเมินโครงการ มีการประเมินก่อนการดำเนินการ ระหว่างการดำเนินการ และหลังการดำเนินการ รวมทั้งประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของโรงเรียน หลังดำเนินการจนเสร็จสิ้นกระบวนการ โดยมีประเด็นที่น่าสนใจได้นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ดังนี้

อภิปรายผลการประเมินโครงการตามวัตถุประสงค์ที่ 1

1. ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการ

ด้านบริบท ผลการประเมินภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน และเมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน ผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน และผู้แทนบุคคลในชุมชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน เรียงลำดับ 3 ลำดับแรกจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ กิจกรรมของโครงการ

ช่วยให้นักเรียนมีการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมได้ดีขึ้น สภาพแวดล้อมของโรงเรียนมีความเหมาะสม และเอื้อต่อการดำเนินโครงการ และ โครงการมีความเหมาะสมและมีความจำเป็นในการแก้ปัญหา ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนเห็นความสำคัญของการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม จึงได้ดำเนินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” และเล็งเห็นว่าคุณธรรมจริยธรรมเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดี เพื่อไปใช้รับใช้สังคม ผู้บริหารจึงมีการแต่งตั้งคณะทำงานประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้มีการกำหนดวิธีการดำเนินการ และระยะเวลาดำเนินการมีความเหมาะสมและปฏิบัติได้จริง เพื่อที่จะส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ที่ได้เปรียบในเรื่องของสถานที่ ซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณพื้นที่ของวัดเขาบางทรายพระอารามหลวง ตำบลบางทราย อำเภอมือเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ภูมิประเทศแวดล้อมไปด้วย ปุชนียสถาน ปุชนียวัตถุ ที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ เป็นโรงเรียนแห่งเดียวในจังหวัดชลบุรี ที่มีแหล่งเรียนรู้ที่เป็นธรรมชาติเอื้อต่อการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ส่งผลให้การประเมินผลโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านบริบท อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ดังที่ศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ (2558ก, หน้า 23) กล่าวไว้ว่า โรงเรียนคุณธรรม จริยธรรม เป็นสถานศึกษาที่ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในกระบวนการขับเคลื่อนกิจกรรมส่งเสริมความดีในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาและปรับเปลี่ยนเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้อย่างยั่งยืนและนำไปขยายเครือข่ายได้ และ ศูนย์โรงเรียนคุณธรรม และ มูลนิธิยุวสถิรคุณ (2558ข, หน้า 18 - 21) ได้รายงานข้อมูลการนิเทศอาสาดิตตามการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ในปี พ.ศ. 2558 จำนวน 130 แห่ง พบว่า โรงเรียนที่ดำเนินการในระหว่างปี 2555 - 2558 มีปัจจัยความสำเร็จที่ส่งผลต่อการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ได้แก่ 1) ผู้บริหารต้องเป็นผู้มีความรู้ มีความเป็นผู้นำและมีวิสัยทัศน์ 2) โรงเรียนมีการกำหนดยุทธศาสตร์หรือแผนการพัฒนาโรงเรียน คุณธรรมทำให้การดำเนินงานมีทิศทางการทำงานและเป้าหมายที่ชัดเจน 3) การได้รับความร่วมมือจากบุคลากรภายใน ได้แก่ ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา และบุคลากรของโรงเรียน ที่ได้ร่วมแรงร่วมใจ ในการทำงาน มีความทุ่มเท รับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย 4) บุคลากรของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องมีการน้อมนำพระราชปณิธานการสร้างคนดีให้บ้านเมืองของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ มาเป็นหลักกำลังใจในการดำเนินงาน 5) มีการพัฒนานักเรียนแกนนำรุ่นใหม่ที่ให้มีการเรียนรู้เพื่อสืบทอดการดำเนินงานโครงการคุณธรรมจากนักเรียนแกนนำรุ่นพี่ก่อนที่จบการศึกษา ออกไปอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ ชนิสรรา ศิลานุกิจ (2550, หน้า 3) กล่าวว่า โรงเรียนมีหน้าที่จัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียน โดยจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาให้เป็นคนเก่ง คนดี เน้นการฝึกฝนปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมแก่ผู้เรียน ซึ่งจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณธรรม จริยธรรมควบคู่กับความรู้และ

ทักษะต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นฝึกฝนความมีเหตุผลทางคุณธรรมและจริยธรรมในด้านต่าง ๆ โดยการจัดกิจกรรม จัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเสริมสร้างการฝึกฝนความมีเหตุผลด้านคุณธรรมจริยธรรม และโรงเรียนชุมชนบ้านโต้นศรีพิมลวิทยา (2554, หน้า 4) กล่าวว่าโรงเรียนส่งเสริมคุณธรรมเป็นโรงเรียนที่จัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรมอย่างเป็นประจำและต่อเนื่อง และ รัชกร แสนสุด (2556, หน้า 16 - 20) กล่าวว่า การส่งเสริม คุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนนั้น จะต้องดำเนินการทุกอย่างเพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียน โดยเริ่มตั้งแต่แต่งตั้งกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมประจำโรงเรียน เพื่อทำหน้าที่กำหนดแผนงาน ควบคุม ดูแล การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน และดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียน โดยเน้นการปฏิบัติจริงทั้งในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สถานการณ์ต่าง ๆ สอดคล้องกับ รจนา สุรินทร์ (2558, หน้า 64) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหาร ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนในศูนย์พัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาภูหลวงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมาเขต 4 พบว่า ผู้บริหารมีบทบาทเป็นอย่างมากในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน และสอดคล้องกับ กาญจนา อิมจิน (2555, หน้า 70) ได้รายงานผลการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โรงเรียนบางบัววิทยาคม จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โรงเรียนบางบัววิทยาคม โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านบริบทผลการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมมีความสอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การกำหนดเป้าหมาย วิธีการดำเนินการ และระยะเวลาการดำเนินการมีความเหมาะสมและสามารถปฏิบัติจริงได้ ความสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และการประสานงานระหว่างบุคลากรทำให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินโครงการ

2. ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ

ด้านปัจจัยนำเข้า ผลการประเมินภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่าเกณฑ์ การประเมิน และเมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เรียงลำดับมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน ผู้บริหารและครูโรงเรียน “สุขบท” มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน และผู้แทนบุคคลในชุมชน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความพร้อมและพอเพียงอยู่ในระดับ มาก ขึ้นไปทุกข้อ สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้เพราะ โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” มีเครือข่ายร่วมพัฒนาสถานศึกษาที่พร้อมให้การสนับสนุนการดำเนินโครงการ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน ให้ความร่วมมืออย่างดีในการดำเนินโครงการ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู มีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการ พร้อมทั้งจะเสียสละเวลาในการอุทิศตนเพื่อประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียนและโรงเรียน โรงเรียนมีอาคารสถานที่ และแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน เช่น ห้องสมุดโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” อุทยานการศึกษา ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ห้องงานสวนพฤกษศาสตร์ เป็นต้น อย่างเพียงพอ และมีสิ่งแวดล้อมเหมาะสมต่อการดำเนินโครงการ ซึ่งบริเวณโดยรอบโรงเรียนอยู่ใกล้กับเทศบาลตำบลบางทราย เทศบาลเมืองชลบุรี และเทศบาลตำบลหนองไม้แดง นิคมอุตสาหกรรมอมตะ ค่ายทหาร และวัดเขาบางทรายพระอารามหลวง จึงทำให้โรงเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับท้องถิ่นและชุมชน ส่งผลให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน ชมรม องค์กรเอกชนต่าง ๆ และผู้มีจิตศรัทธามาร่วมบริจาคทรัพย์สินของ อุปกรณ์การเรียนการสอน และจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่สนับสนุนการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง สิ่งเหล่านี้จึงบ่งบอกได้ว่าโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” มีความพร้อมด้านปัจจัยในการดำเนินโครงการ ดังที่ศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ (2558ก, หน้า 23 - 24) ได้กล่าวว่าเมื่อผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูสนใจ และตัดสินใจจะพัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนคุณธรรมจะต้องคำนึงถึงหลักการดังต่อไปนี้ 1) ความสมัครใจและเต็มใจ จะพัฒนาเป็นโรงเรียนคุณธรรมทุกคนควรตระหนักและมั่นใจในคุณค่าและความสำคัญของการมีคุณธรรมซึ่งจะช่วยให้ทุกคนในโรงเรียนอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขโดยอาศัยความคิดริเริ่มของคณะครูและการมีภาวะผู้นำของผู้บริหารเป็นหลักสำคัญ 2) ใช้กระบวนการมีส่วนร่วม ทุกคนในโรงเรียนร่วมกันทำการปฏิบัติด้วยตนเองโดยร่วมกันคิด (วางแผน) ร่วมกันทำและร่วมกันประเมินผลเพื่อปรับปรุงตนเองและโรงเรียนของเราเองให้มีพฤติกรรมที่ประสพค์เพิ่มขึ้นและร่วมกันลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ให้น้อยลงหรือหมดไป 3) มีการติดตาม และประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ นำผลการประเมินมาปรับปรุงแผนการปฏิบัติงานคุณธรรมอย่างต่อเนื่อง โดยอาจกำหนดแผนการปฏิบัติโรงเรียนคุณธรรมไว้อย่างน้อยคราวละ 1 ปี 4) โครงการคุณธรรม เป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ ที่จะดำเนินการเป็นไปตามบริบทของโรงเรียน ไม่เน้นการเพิ่มงบประมาณจากงบประมาณปกติ และมูลนิธิยุวสถิรคุณ (2558ข, หน้า 18 - 21) ได้รายงานข้อมูลการนิเทศอาสาติดตามการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ในปี พ.ศ. 2558 จำนวน 130 แห่ง พบว่า โรงเรียนที่ดำเนินการในระหว่าง ปี 2555 - 2558 มีปัจจัยความสำเร็จที่ส่งผลต่อการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ได้แก่ 1) ผู้บริหารต้องเป็นผู้มีความรู้ มีความเป็นผู้นำและมีวิสัยทัศน์ 2) โรงเรียนมีการกำหนดยุทธศาสตร์หรือแผนการพัฒนาโรงเรียน คุณธรรมทำให้การดำเนินงานมีทิศทางการทำงานและเป้าหมายที่ชัดเจน 3) การได้รับความร่วมมือจากบุคลากรภายใน ได้แก่ ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา และบุคลากรของโรงเรียน ที่ได้ร่วมแรงร่วมใจ ในการทำงาน มีความทุ่มเท รับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย 4) บุคลากรของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องมีการน้อมนำพระราชปณิธานการสร้างคนดีให้บ้านเมืองของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ มาเป็นหลัก

กำลังใจในการดำเนินงาน 5) มีการพัฒนานักเรียนแกนนำรุ่นใหม่ให้มีการเรียนรู้เพื่อสืบทอดการดำเนินงานโครงการ คุณธรรมจากนักเรียนแกนนำรุ่นพี่ก่อนที่จบการศึกษาออกไปอย่างต่อเนื่อง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระทรวงศึกษาธิการ (2559, หน้า 3) กล่าวถึงโรงเรียนคุณธรรมว่าจะต้องมีอุดมการณ์คุณธรรมในการพัฒนาในโรงเรียนคุณธรรม มีกลไกและเครื่องมือในการปฏิบัติคุณธรรมจริยธรรมร่วมกันทั้งโรงเรียน มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านความพอเพียง ความกตัญญู และความซื่อสัตย์สุจริตในโรงเรียนเพิ่มขึ้น พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ด้านความมีกระบวนการมีส่วนร่วม และสร้างความรับผิดชอบจากผู้เกี่ยวข้องในโรงเรียน มีองค์ความรู้ นวัตกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม และบูรณาการไว้ในชั้นเรียน และเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม สอดคล้องกับ กาญจนา อิมจิน (2555, หน้า 70) ได้รายงานผลการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โรงเรียนบางบ่อวิทยาคม จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โรงเรียนบางบ่อวิทยาคม โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เพื่อพิจารณารายด้าน ด้านปัจจัยเบื้องต้น ผลการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม มีความพร้อมหรือความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินงานโครงการเป็นผู้มีความสนใจ มีความรู้ความสามารถ คณะกรรมการโครงการ ประกอบไปด้วย ผู้บริหาร ครูและบุคลากรในโรงเรียนและชุมชน (บ้าน วัด โรงเรียน) และการได้รับงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด สอดคล้องกับ กิจพัฒน์ ยศชาติ (2556, หน้า 75 – 76) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนปากช่อง วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับบ่อยครั้ง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมอยู่ในระดับบ่อยครั้ง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านความมีน้ำใจ ด้านความซื่อสัตย์ และด้านความสะอาด และ สุจิตรา รอดศิริ (2556, หน้า 78 -79) ได้ศึกษาบทบาทของครูในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในกลุ่มอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า โดยรวมและรายด้าน ครูมีบทบาทในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปน้อย คือ ด้านมีน้ำใจ ด้านมีวินัย ด้านประหยัด ด้านซื่อสัตย์ ด้านสามัคคี ด้านสะอาด ด้านขยัน และด้านสุขภาพตามลำดับ สอดคล้องกับศุภนิยโรงเรียนคุณธรรม มุลินธิยวสุธิตคุณ (2558ข, หน้า 18 - 21) ได้รายงานข้อมูลการนิเทศอาสาติดตามการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมในปี พ.ศ.2558 จำนวน 130 แห่ง พบว่าโรงเรียนที่ดำเนินการในระหว่างปี 2555 - 2558 มีปัจจัยความสำเร็จที่ส่งผลต่อการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ได้แก่ 1) ผู้บริหารต้องเป็นผู้มีความรู้ มีความเป็นผู้นำและมีวิสัยทัศน์ 2) โรงเรียนมีการกำหนดยุทธศาสตร์หรือแผนการพัฒนาโรงเรียน คุณธรรมทำให้การดำเนินงานมีทิศทางการทำงานและเป้าหมายที่ชัดเจน 3) การได้รับความ

ร่วมมือจากบุคลากรภายใน ได้แก่ ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา และบุคลากรของโรงเรียน ที่ได้ร่วมแรงร่วมใจ ในการทำงาน มีความทุ่มเท รับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย 4) บุคลากรของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องมีการน้อมนำพระราชปณิธานการสร้างคนดีให้บ้านเมืองของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ มาเป็นหลักกำลังใจในการดำเนินงาน 5) มีการพัฒนานักเรียนแกนนำรุ่นใหม่ให้มีการเรียนรู้เพื่อสืบทอดการดำเนินงานโครงการคุณธรรมจากนักเรียนแกนนำรุ่นพี่ก่อนที่จบการศึกษา ออกไปอย่างต่อเนื่อง

3. การอภิปรายผลการประเมินโครงการด้านกระบวนการ

ด้านกระบวนการ ผลการประเมินภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่าเกณฑ์ การประเมิน และเมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่าเกณฑ์ การประเมิน ผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่า เกณฑ์การประเมิน และผู้แทนบุคคลในชุมชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สูงกว่าเกณฑ์ การประเมิน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การปฏิบัติการอยู่ในระดับมากขึ้นไปทุกข้อ สูงกว่า เกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้เป็นเพราะในการดำเนินงานตามโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ได้ใช้การบริหารเชิงระบบตามวงจร PDCA ของเอ็ดเวิร์ด เดมมิง เป็นหัวใจหลักในการดำเนินงาน ผู้บริหารโรงเรียนได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการที่มีความรู้ความสามารถในการดำเนินงาน มีการแจ้งคุณธรรมเป้าหมายและคุณธรรมอัตลักษณ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบโดยทั่วกัน มีการประชุมวางแผนการดำเนินโครงการ แล้วจึงดำเนินการตามแผนงานที่กำหนดไว้ เมื่อดำเนินการไปแล้ว จึงมีการ ประชุมเพื่อร่วมกันตรวจสอบผลการดำเนินงานที่ดำเนินการไปแล้วว่ามีข้อดี ข้อเสีย ข้อบกพร่อง อย่างไร แล้วจึงนำรายละเอียดเหล่านั้นไปวางแผนปรับปรุงแก้ไข ในการดำเนินงานตามโครงการใน ครั้งต่อไป อีกทั้งมีการสรุปงาน/โครงการ/กิจกรรมทุกกิจกรรมที่ดำเนินการไปแล้วเป็นรูปเล่ม อย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง ทำให้การดำเนินงานโครงการสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการดำเนินงานระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งยังได้รับความร่วมมือจาก คณะทำงานและผู้ที่เกี่ยวข้องของโครงการเป็นอย่างดีทั้งนี้เพราะคณะครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” มีความเสียสละอุทิศตน อุทิศเวลาในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังมีการขยายแนวคิดของการพัฒนา โรงเรียนคุณธรรมไปยังโรงเรียนอื่น ๆ หรือชุมชนโดยรอบ โดยมีการขับเคลื่อนอย่างเป็นระบบตั้งแต่ ส่วนงานย่อยไปส่วนงานที่ใหญ่ขึ้น เช่น การอบรมปฐมนิเทศครูและนักเรียน การบริหารจัดการ โครงการงาน การบริหารจัดการในภาพรวมของโรงเรียน การนิเทศติดตาม และการรายงานความก้าวหน้า เพื่อให้การบริหารจัดการครอบคลุมและเป็นขับเคลื่อนไปในแนวทางเดียวกัน ดังที่ วีรพงษ์ เฉลิมจิระ รัตน์ (2547, หน้า 56) กล่าวว่า วงล้อเดมมิง หรือวงล้อ PDCA คือวิธีการที่เป็นขั้นตอนในการทำงาน ให้งานเสร็จอย่างถูกต้องอย่างมีประสิทธิภาพและเชื่อถือได้ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน (Plan)

การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน (Check) และการปฏิบัติการแก้ไข ปัญหาที่ทำให้งานไม่บรรลุเป้าหมายตามแผนที่วางไว้ (Act) ดังนั้นการหมุนวงล้อเดมมิ่ง (PDCA) อย่างต่อเนื่อง จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้การบริหารงานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้มีประสิทธิภาพ และ สอดคล้องกับกระบวนการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ที่ต้องการให้การ ขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรมเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผนการ ปฏิบัติ จนถึงกำหนดกิจกรรม เพื่อให้บรรลุคุณธรรมอัตลักษณ์ สอดคล้องกับ ศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ (2559ก, หน้า 18 – 19) ที่กล่าวว่า ตัวชี้วัดโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรมต้องมี

- 1) กระบวนการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมทั้งโรงเรียน ได้แก่ ครู นักเรียนและบุคลากรทราบแผนการ พัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของโรงเรียน มีภาพความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครู นักเรียน ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษาและ ผู้ปกครอง ครูและนักเรียนมีความสุข ยิ้มแย้ม แจ่มใส ทักทาย ได้ตอบ อย่างมีสัมมาคารวะ และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนสะอาดร่มรื่น น่าเรียน 2) มีกลไกคณะทำงาน และใช้โครงการคุณธรรมเป็นเครื่องมือที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติเพื่อพัฒนาโรงเรียน คุณธรรม ได้แก่ ครู นักเรียน ผู้บริหาร แบ่งงานรับผิดชอบพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม และมีโครงการ คุณธรรม/กิจกรรมคุณธรรมที่แต่ละคนมีส่วนร่วมลงมือปฏิบัติ และมีการติดตามประเมินผลโครงการ
- 3) พฤติกรรมที่พึงประสงค์ในโรงเรียนเพิ่มขึ้น ได้แก่ ครู นักเรียน ผู้บริหาร มีวินัยในการปฏิบัติตาม หน้าที่รับผิดชอบ ครู นักเรียน ผู้บริหาร มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในคุณธรรม เป้าหมายของของโรงเรียน 4) พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในโรงเรียนลดลง ได้แก่ ครู นักเรียน ผู้บริหาร ลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ตามที่กำหนด 5) เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนา คุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหารโรงเรียน ครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ได้แก่ บรรรยากาศในโรงเรียนทุกภาคส่วนร่วมมือกันปฏิบัติงาน ครูนักเรียน ผู้บริหาร ร่วมกันปฏิบัติงาน เพื่อบรรลุพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในคุณธรรมเป้าหมาย ของโรงเรียน สอดคล้องกับ วรินทร์า ปันงาม (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาคุณธรรม ของนักเรียนในโรงเรียนวิถีพุทธ : การศึกษาการปฏิบัติดีแบบข้ามกรณีในจังหวัดอ่างทอง พบว่า การพัฒนาคุณธรรมของนักเรียนในโรงเรียน คือ การจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ธรรมะ การปฏิบัติกิจทางศาสนา การจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมคุณธรรม การใช้ธรรมะในการปฏิบัติหน้าที่ในชีวิตจริง การฝึกสมาธิ โดยใช้หลักการเสริมแรงในการพัฒนาคุณธรรม และรูปแบบการพัฒนาคุณธรรมของนักเรียนในโรงเรียนมีจุดเน้นของกิจกรรมและวิธีการแตกต่างกัน มีทั้งหมด 3 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบที่ 1 การสร้างบรรยากาศที่ “สะอาด สงบ” เน้นการสร้าง บรรยากาศทางกายภาพที่สะอาด เพื่อนำไปสู่ความสงบทางจิต ด้วยการจัดการกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ นักเรียนมีศีล 5 เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต รูปแบบที่ 2 การพัฒนาแบบมุ่งเน้นพฤติกรรมทางสังคม” โดยมี “ครู” เป็นแกนหลัก เน้นการเสริมสร้างคุณลักษณะพฤติกรรมทางสังคมที่ดี โดยใช้แนวคิด

การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ และรูปแบบที่ 3 การพัฒนาจิตโดยใช้การปฏิบัติตามกิจของ พุทธศาสนาเป็นหลัก เน้นการจัดกิจกรรมให้นักเรียนเกิดการพัฒนาจิตด้วยการฝึกปฏิบัติตามกิจของ พระพุทธศาสนาเป็นหลัก และสอดคล้องกับ กาญจนา อิมจิน (2555, หน้า 70) ได้รายงานผลการ ประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โรงเรียนบางป่อวิทยาาคม จังหวัดสมุทรปราการ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า ด้านกระบวนการดำเนินงาน ผลการประเมิน โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การประเมินผลการดำเนินโครงการ ความร่วมมือของคณะทำงานและผู้ที่เกี่ยวข้องตามโครงการ และมีการประชุมวางแผนการดำเนิน โครงการ และสอดคล้องกับ ศุภนิยน์โรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ (2558ข, หน้า 18 - 21) ได้รายงานข้อมูลการนิเทศอาสาดิตตามการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ในปี พ.ศ. 2558 จำนวน 130 แห่ง พบว่า โรงเรียนที่ดำเนินการในระหว่างปี 2555 - 2558 มีการเปลี่ยนแปลงในเชิงบวก ได้แก่ นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์เป็นไปตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนที่กำหนดไว้ โรงเรียนมี ภาศิเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนเพิ่มมากขึ้น โดยมีลักษณะของการมีส่วนร่วมหลากหลาย อาทิ การมอบทุนการศึกษา การบริจาคเงินเพื่อจัดซื้อวัสดุและอุปกรณ์ของโรงเรียน การบริจาคเงินเพื่อ ก่อสร้างและซ่อมแซมอาคาร ปรับปรุงภูมิทัศน์ของโรงเรียน สนับสนุนบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเป็น แกนนำจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ช่วยงานพัฒนาสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนช่วยเสริมแรงใน การจัดอาหารกลางวัน เป็นต้น ภาศิเครือข่ายที่เข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนพบว่าส่วนใหญ่จะมาจาก ชุมชน ภาคราชการ/รัฐวิสาหกิจ ผู้ปกครองและครอบครัว ภาคเอกชน องค์กรมูลนิธิ ชมรม และ สมาคมต่าง ๆ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เข้ามาสนับสนุนการจัด กิจกรรมของโรงเรียนเพิ่มขึ้น เช่น การบริจาคเงิน อนุเคราะห์ให้ใช้อาคารสถานที่ และจัดหาบุคลากร

4. การอภิปรายผลการประเมินโครงการด้านผลผลิต

ด้านผลผลิต ผลการประเมินภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน และเมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า ด้านครูได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจ ความสามารถในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน ด้านผลงานรางวัลที่โรงเรียน ครูและนักเรียนได้รับด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมาก สูงกว่าเกณฑ์ การประเมิน และด้านคุณภาพผู้เรียนตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก สูงกว่า เกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ครูเป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรม ครูผู้สอนสามารถนำแนว ปฏิบัติที่ดีไปพัฒนาต่อยอดเพื่อเผยแพร่ขยายผลต่อไป และโรงเรียนได้รับรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติ ในด้านการบริหารจัดการโรงเรียนคุณธรรม จากการดำเนินงานที่เป็นระบบ ส่งผลให้นักเรียนโรงเรียน ชลบุรี “สุขบท” ได้รับรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติในด้านคุณธรรม การจัดการเรียนการสอนขอครู เป็นต้นแบบในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม และการบริหารจัดการสถานศึกษาได้รับรางวัลเป็น

แบบอย่างด้านการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ทำให้ทั้งครู นักเรียน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” มีความคิดเห็นสอดคล้องกันถึงความเหมาะสมในด้านผลผลิตในโครงการครูเป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรม โรงเรียนสามารถนำแนวปฏิบัติที่ดีไปพัฒนาต่อยอดเพื่อเผยแพร่ขยายผลต่อไป และโรงเรียนได้รับรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติในด้านการบริหารจัดการโรงเรียนคุณธรรม สอดคล้องกับ ศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ (2558ข, หน้า 18 - 21) ได้รายงานข้อมูลการนิเทศอาสาดิตตามการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ในปี พ.ศ. 2558 จำนวน 130 แห่ง พบว่าโรงเรียนที่ดำเนินการในระหว่างปี 2555 - 2558 มีการเปลี่ยนแปลงในเชิงบวก ดังนี้ ด้านการเปลี่ยนแปลงตามวัตถุประสงค์ของโครงการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม 1) โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมภูมิทัศน์ร่มรื่น เหมาะสมเป็นสถานที่เรียนมากขึ้น บริเวณโรงเรียนมี ความสะอาด อาคารเรียนและสถานที่ต่าง ๆ มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงาม ในด้านบรรยากาศ พบว่าผู้บริหาร ครู และนักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน มีบรรยากาศของการร่วมมือกันและมีการเรียนรู้ร่วมกัน 2) นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์เป็นไปตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนที่กำหนดไว้เป็นส่วนใหญ่ นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ของตนเองและส่วนรวมมากขึ้น นักเรียนมีพฤติกรรมด้านระเบียบวินัยเพิ่มมากขึ้น 3) นักเรียนพัฒนาตนเองในทิศทางที่ดีเพิ่มมากขึ้น เช่น มีสมาธิในการเรียน กล้าแสดงออก กระตือรือร้น ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ตั้งใจฝึกปฏิบัติงานต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ และมีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียน 4) โรงเรียนส่วนใหญ่มีภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนเพิ่มมากขึ้น 5) โรงเรียนเกิดนวัตกรรม/องค์ความรู้ของการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งได้จากการดำเนินงานโครงการคุณธรรมของโรงเรียน 6) โรงเรียนได้รับการยอมรับให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาดูงานด้านคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียน ใกล้เคียง ชื่อเสียงของโรงเรียนในด้านการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนให้ดีขึ้น ทำให้โรงเรียนใกล้เคียง มาศึกษาดูงานด้านคุณธรรมจริยธรรม และสอดคล้องกับ ศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ (2558ก, หน้า 18) ได้กล่าวถึงภาพรวมของการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมจะต้องมีองค์ความรู้/นวัตกรรมการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม และมีการบูรณาการกับการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน ได้แก่ การมีองค์ความรู้/นวัตกรรมการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมที่ เผยแพร่ได้ และ/หรือมีแผนการเรียนรู้การสร้างเสริม คุณธรรมจริยธรรมในชั้นเรียน และเป็นแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรม ได้แก่ โรงเรียนมีความพร้อมในการเป็นแหล่งศึกษา ดูงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม สอดคล้องกับ กาญจนา อิมจิน (2555, หน้า 70) ได้รายงานผลการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โรงเรียนบางบัววิทยาเขต จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า ด้านผลผลิต ผลการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผลการดำเนินโครงการทำให้นักเรียนมีความรู้และสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เช่น การแต่งกาย การยิ้ม ไหว้ ทักทายการมีจิตสาธารณะและรู้จักใช้เวลาว่าง

ให้เกิดประโยชน์มากขึ้น โครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมมีผลต่อการพัฒนานักเรียนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา และการจัดโครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมช่วยฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ และมีระเบียบวินัย

อภิปรายผลการประเมินโครงการตามวัตถุประสงค์ที่ 2

ผลการประเมินความพึงพอใจโดยภาพรวม พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในระดับมาก โดยสามารถอภิปรายผลเป็นรายด้านได้ดังนี้

1. การอภิปรายผลด้านคุณธรรมอัตลักษณ์ของนักเรียน

ภาพรวมมีผลความพึงพอใจต่อคุณธรรมอัตลักษณ์ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และความพอเพียงของนักเรียนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะ โครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” เป็นเครื่องมือสำคัญในการที่จะทำให้คณะผู้บริหาร คณะครู และนักเรียน เกิดคุณธรรมขึ้นภายในตัวของผู้บริหาร ครู และนักเรียน ตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนที่กำหนด ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์ ผู้บริหารและครูไม่แสวงหาผลประโยชน์จากนักเรียนและโรงเรียน ไม่เบียดเบียนเวลาราชการ มีสัจจะและมีความสามัคคีในหมู่คณะ มีการปฏิบัติหน้าที่ราชการเร็วขึ้น ความเห็นแก่ตัวลดลง เห็นใจซึ่งกันและกัน นักเรียนมีความซื่อสัตย์ตรงต่อเวลา ไม่พูดโกหกหลอกลวง รักษาคำพูด ไม่ลอกการบ้านเพื่อน ไม่ทุจริตในการสอบ ไม่ถือเอาสิ่งของอื่นมาเป็นของตน อัตราของหายได้คืนเพิ่มขึ้น ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด บุหรี่ การพนัน การติดเกมลดลง มีความสามัคคีในหมู่คณะมากขึ้น การทะเลาะวิวาทลดลง ด้านความรับผิดชอบ ผู้บริหารและครูเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ตั้งใจสอนและสอนเข้าใจมากขึ้น เป็นที่ปรึกษามากขึ้น ตรงต่อเวลามาโรงเรียนทันเวลาที่กำหนด ลงคุมแถวพิธีหน้าเสาธงตอนเช้าปฏิบัติงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด แต่งกายถูกต้อง ถูกระเบียบ มีความประพฤติดีและเป็นแบบอย่างที่ดี นักเรียนมีวินัยในตนเองปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของโรงเรียน การแต่งกายผิดระเบียบลดลง มาเรียนสม่ำเสมอ การหนีเรียนลดลง รักษาความสะอาดของห้องเรียนและบริเวณอาคารเรียน ทั้งขยะเป็นที่เป็นที่ทาง เก็บขยะทิ้งลงถังขยะ และให้ความร่วมมือในการดูแลเขตพื้นที่พัฒนาที่ได้รับมอบหมาย ดูแลรักษาทรัพย์สินของโรงเรียนและส่วนรวม มีกิจกรรมอาสาทริบรู้อย เชื้อฟังคำแนะนำของครู เคารพและเชื่อฟังผู้สูงอายุ ด้านความพอเพียง ผู้บริหารและครูดำรงตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประหยัดและรักษาทรัพย์สินของโรงเรียนและส่วนรวม ใช้น้ำ ไฟฟ้าเท่าที่จำเป็นปิดเมื่อเลิกใช้งาน มีจิตอาสาและถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ นักเรียนดำรงตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีจิตอาสามากขึ้นถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ ช่วยกันปิดไฟในห้องเรียน ออมทรัพย์กับธนาคารโรงเรียน ใส่ใจเข้าร่วมกิจกรรมมากขึ้น เอื้อเฟื้อมีน้ำใจต่อครู ซึ่งเครื่องมือในการ

ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมเพื่อให้บรรลุถึงคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนให้กับผู้บริหาร คณะครู และนักเรียน ได้แก่ โครงการอบรมพัฒนาศักยภาพครูเพื่อขยายผลโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรมในภูมิภาค โครงการพัฒนาการเรียนการสอนด้วยโครงการเฉลิมพระเกียรติ 1 ห้องเรียน 1 โครงการงานคุณธรรม โครงการธนาคารโรงเรียน โครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมน้อมนำความดี ดังที่ศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ (2558ข, หน้า 18 - 21) ได้รายงานข้อมูลการนิเทศอาสาติดตามการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ในปี พ.ศ. 2558 จำนวน 130 แห่ง พบว่า โรงเรียนที่ดำเนินการในระหว่างปี 2555 - 2558 มีการเปลี่ยนแปลงในเชิงบวก ด้านการเปลี่ยนแปลงตามวัตถุประสงค์ของโครงการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม 1) โรงเรียนมีสภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์ร่มรื่น เหมาะสมเป็นสถานที่เรียนมากขึ้น บริเวณโรงเรียนมี ความสะอาด อาคารเรียนและสถานที่ต่าง ๆ มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงาม ในด้านบรรยากาศ พบว่าผู้บริหาร ครู และนักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน มีบรรยากาศของการร่วมมือกันและมีการเรียนรู้ร่วมกัน 2) นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์เป็นไปตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนที่กำหนดไว้เป็นส่วนใหญ่นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของตนเองและส่วนรวมมากขึ้น นักเรียนมีพฤติกรรมด้านระเบียบวินัยเพิ่มมากขึ้น อาทิ การเดินแถว การแต่งกาย ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน ประพฤติปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ และระเบียบของโรงเรียน ได้ดีขึ้น นักเรียนมีพฤติกรรมด้านจิตอาสาเพิ่มมากขึ้น อาทิ การแสดงความมีน้ำใจ การรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น และการเสียสละเวลาว่างช่วยงานครูและผู้ปกครอง เป็นต้น 3) นักเรียนพัฒนาตนเองในทิศทางที่ดีเพิ่มมากขึ้น เช่น มีสมาธิในการเรียน กล้าแสดงออก กระตือรือร้น ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ตั้งใจฝึกปฏิบัติงานต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ และมีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียน 4) โรงเรียนส่วนใหญ่มีภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนเพิ่มมากขึ้น โดยมีลักษณะของการมีส่วนร่วมหลากหลาย อาทิ การมอบทุนการศึกษา การบริจาคเงินเพื่อจัดซื้อวัสดุและอุปกรณ์ของโรงเรียน การบริจาคเงินเพื่อก่อสร้างและซ่อมแซมอาคาร ปรับปรุงภูมิทัศน์ของโรงเรียน สนับสนุนบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเป็นแกนนำจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ช่วยงานพัฒนาสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ช่วยเสริมแรงในการจัดอาหารกลางวัน เป็นต้น ภาคีเครือข่ายที่เข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนพบว่าส่วนใหญ่จะมาจากชุมชน ภาครัฐราชการ/รัฐวิสาหกิจ ผู้ปกครองและครอบครัว ภาคเอกชน องค์กรมูลนิธิ ชมรม และสมาคมต่าง ๆ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เข้ามาสนับสนุนการจัดกิจกรรมของโรงเรียนเพิ่มขึ้น เช่น การบริจาคเงิน อนุเคราะห์ให้ใช้อาคารสถานที่ และจัดหาบุคลากร 5) โรงเรียนเกิดนวัตกรรม/องค์ความรู้ของการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งได้จากการดำเนินงานโครงการคุณธรรมของโรงเรียน พบว่า เริ่มมีการพัฒนารูปแบบโมเดลหรือยุทธศาสตร์การดำเนินโครงการคุณธรรม การจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนโดยบูรณาการการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเข้าไปสู่รายวิชา บางรายวิชาและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน องค์ความรู้ที่เกิดจากการเรียนรู้และการถอดบทเรียนจากปราชญ์ชาวบ้านและวัฒนธรรมของชุมชน และนวัตกรรมการ

จัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนโดยใช้การดำเนิน โครงการคุณธรรมเป็นฐาน เป็นต้น 6) โรงเรียนได้รับการยอมรับให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาคุณงานด้านคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียนใกล้เคียง ชื่อเสียงของโรงเรียนในด้านการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนให้ดีขึ้น ทำให้โรงเรียนใกล้เคียงมาศึกษาคุณงานด้านคุณธรรมจริยธรรม และสอดคล้องกับ พระมหาอุทิศ ภูวิโส (2555 , หน้า 71 - 74) ได้ศึกษาความพึงพอใจต่อการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนนทบุรี พบว่า นักเรียนให้ความสำคัญต่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนนทบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ปนัดดา มักสัมพันธ์ (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนไผ่ดำพิทยาคม รัชมิ่งคลาภิเษก ใช้รูปแบบการประเมินแบบซีพี (CIPP Model) พบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานตามโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับ สุรางค์รัตน์ ตรีเหรา (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนตามแนวทางโรงเรียนวิถีพุทธ โรงเรียนบ้านกุดผึ้งแดง พบว่า ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความพึงพอใจต่อการประเมินผลผลิตของโครงการ เฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับ สวาสดิ์ อินธิศร (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนสวงษ์วิทยาคม พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูผู้สอนนักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนสวงษ์วิทยาคม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

2. การอภิปรายผลด้านผลสำเร็จของโครงการ

ภาพรวมมีผลความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยผู้เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานของโครงการ คือ โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่สะอาด ร่มรื่น สวยงาม น่าเรียน ครูและนักเรียนมีความสุข ยิ้มแย้ม แจ่มใส ทักทายกันอย่างมีสัมมาคารวะตามวัฒนธรรมไทย และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานคุณธรรมของโรงเรียนให้แก่ผู้ปกครอง ชุมชนทราบอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดงานมหกรรมความดี เปิดบ้านคุณธรรมของโครงการ พัฒนาการเรียนการสอนด้วยโครงการคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติ 1 ห้องเรียน 1 โครงการคุณธรรม โครงการรักษาสัตว์ รักษาสังคม โครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติด และอบายมุข โครงการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ทั้งนี้เพราะโรงเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญและมีแนวทางการส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรมที่ชัดเจน มีการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ตรงตามความต้องการ นักเรียนปลอดจากยาเสพติดและอบายมุข จึงทำให้ผู้ปกครองมีความมั่นใจในคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน นักเรียนได้รับการปลูกฝังในด้านคุณธรรม จริยธรรม ทำให้นักเรียนมีผลการเรียนอยู่ในระดับดี นักเรียนได้รับรางวัลจากการแข่งขันในระดับต่าง ๆ

โรงเรียนได้ดำเนินโครงการ “วันสุขบทที่รัก” เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรตินักเรียนที่มีผลการเรียนดีและสร้างชื่อเสียงให้แก่โรงเรียน ซึ่งรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติที่โรงเรียน ผู้บริหาร ครู และนักเรียนได้รับ เช่น ผู้อำนวยการได้รับรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ระดับชาติ รางวัลเหรียญทอง ผู้อำนวยการสถานศึกษายอดเยี่ยม ระดับมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ด้านการบริหารจัดการ ประจำปี การศึกษา 2559 การบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ได้รับการคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม จริยธรรม ภาคกลางและภาคตะวันออกของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ปี 2559 ได้รับการประเมินรับรองเป็นโรงเรียนวิถีพุทธจากคณะกรรมการนิเทศโรงเรียนวิถีพุทธ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 (7 กรกฎาคม 2559) รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย การประกวดบรรยายธรรม ระดับประเทศเข้ารับพระราชทานโล่เกียรติยศ จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และรางวัลอื่น ๆ ทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัด ภาคและระดับชาติ นอกจากนี้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” มีผลคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศทุกรายวิชา ดังที่ศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ (2558ข, หน้า 18 - 21) ได้รายงานข้อมูลการนิเทศอาสาดิตตามการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ในปี พ.ศ. 2558 จำนวน 130 แห่ง พบว่า โรงเรียนที่ดำเนินการในระหว่าง ปี 2555 - 2558 มีการเปลี่ยนแปลงในเชิงบวก ด้านผลพลอยได้จากการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ดังนี้ 1) โรงเรียนคุณธรรมมีผลการทดสอบทางการศึกษาในระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในระดับสูงขึ้น ทั้งในระดับประถมศึกษา (ป.6) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) เมื่อพิจารณารายสาระการเรียนรู้ พบว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมี 4 รายวิชาที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น คือ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา และศิลปะ ส่วนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่ามี 4 รายวิชา คือ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา สุขศึกษา และการงานอาชีพ ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 2) โรงเรียนคุณธรรมมีนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นเพิ่มขึ้น พบว่า นักเรียนระดับประถมศึกษา (ป.6) เข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นถึงร้อยละ 78 นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเข้าศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสูงถึงร้อยละ 90 และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของรัฐได้เพิ่มขึ้น 3) อัตราการลาออกกลางคันของนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรมลดลง ในทางตรงกันข้ามพบว่าส่วนใหญ่มีจำนวนนักเรียนมาเข้าศึกษาเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ ผู้ปกครองมีความมั่นใจในการส่งบุตรหลานมาเข้าเรียนในโรงเรียนคุณธรรมมากขึ้น กรณีที่มีจำนวนนักเรียนลาออกกลางคันบ้าง พบว่าเกิดจากการย้ายภูมิลำเนาเพื่อ ติดตามผู้ปกครอง และต้องไปประกอบอาชีพเพื่อให้มีรายได้ช่วยเหลือผู้ปกครอง เป็นต้น 4) โรงเรียนและนักเรียนได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติจากการประกวดแข่งขันต่าง ๆ การแข่งขันทางวิชาการ การแข่งขันกีฬา การประกวดสิ่งประดิษฐ์ สิ่งของหรืองานสร้างสรรค์ทางศิลปะ การแข่งขันร้องเพลง และเล่น

ดนตรี ฯลฯ เป็นต้น พบว่า รางวัลที่ได้รับมีส่วนหนึ่งมาจากผลงานที่ได้รับการยกย่องหรือเชิดชู ด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ทั้งนี้ ผลงานความสำเร็จของโรงเรียนในการแข่งขันจะมีทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับจังหวัด และระดับชาติ 5) ชุมชนมีความตื่นตัวในระดับสูงมาก ในการรับรู้เกี่ยวกับการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม พบว่า ชุมชนจะให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนเพิ่มมากขึ้น เกิดเครือข่ายชุมชนจิตอาสากับโรงเรียน สนับสนุนโครงการคุณธรรมของโรงเรียนมากขึ้น ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นฐานจัดการเรียนรู้ และ สนับสนุนในด้านงบประมาณ สถานที่ อุปกรณ์ และร่วมเป็นวิทยากรเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น สอดคล้องกับ กาญจนา อิ่มจีน (2555, หน้า 70) ได้รายงานผลการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โรงเรียนบางบ่อวิทยาคม จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า ผลการดำเนินโครงการทำให้นักเรียนมีความรู้และสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เช่น การแต่งกาย การยิ้ม ไหว้ ทักทายการมีจิตสาธารณะและรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์มากขึ้น โครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมมีผลต่อการพัฒนานักเรียนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา และการจัดโครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมช่วยฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ และมีระเบียบวินัย สอดคล้องกับ ปณิตดา มักสัมพันธ์ (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนไผ่คำพิทยาคม รัชมิ่งคลาภิเษก ใช้รูปแบบการประเมินแบบซิปป (CIPP Model) ผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานตามโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับ สุรางค์รัตน์ ตรีเหรา (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนตามแนวทางโรงเรียนวิถีพุทธ โรงเรียนบ้านกุดฝิ่งแดง พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจของบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ตามความคิดเห็นของ ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับ อุไรวรรณ จันทร์สว่าง (2559, บทคัดย่อ) การประเมินโครงการพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านย่านตาขาว ปีการศึกษา 2559 มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และความพึงพอใจที่มีต่อโครงการของผู้เข้าร่วมโครงการ พบว่า ด้านความพึงพอใจที่มีต่อโครงการพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านย่านตาขาว ปีการศึกษา 2559 พบว่า ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความพึงพอใจต่อการประเมินผลผลิตของโครงการ เฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้วยเหตุผลที่กล่าวมานี้จึงส่งผลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนชลบุรี “สุขพบ” มีความพึงพอใจในภาพความสำเร็จของโครงการและยังส่งผลให้โรงเรียนได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติเป็นแบบอย่างหลายรายการทั้งในระดับประเทศ ระดับภาค และระดับเขตพื้นที่การศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การบริหารจัดการโรงเรียนคุณธรรมควรเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับการบริหารจัดการปกติของโรงเรียน ไม่เพิ่มภาระงานให้ครู บรรจุนโยบายในแผนงานของโรงเรียน กำหนดหน้าที่และตารางการปฏิบัติงานที่ชัดเจน โดยยึดหลักการบริหารให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ในการขับเคลื่อนกิจกรรม โดยในการลงมือปฏิบัติทุกฝ่ายต้องมีความเข้าใจ ทุ่มเท และติดตามอย่างสม่ำเสมอ ร่วมกันมุ่งให้เกิดคุณธรรมเป้าหมาย มีใจมุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรม แต่ควรใช้นวัตกรรมเป็นเพียงเครื่องมือในการนำไปสู่คุณธรรมเป้าหมาย
2. ผู้บริหารต้องเสริมสร้างกำลังใจ เป็นต้นแบบที่ดี มุ่งให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม
3. ควรมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรมตั้งแต่ระดับครอบครัว โรงเรียน ชุมชน สังคม เพื่อความยั่งยืน
4. ควรมีการจัดกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณธรรมทั้งระดับนักเรียน และโดยภาพรวม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. วิจัยเพื่อศึกษารูปแบบ วิธีการอื่น ๆ หรือนวัตกรรมใหม่ที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม เพื่อเพิ่มทางเลือกที่เข้ากับสภาพบริบทที่แตกต่างกันไป
2. วิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกับการส่งเสริมคุณธรรมภายในโรงเรียน
3. วิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมเทคนิควิธีการที่ใช้ในการบริหารจัดการและการจัดกิจกรรมการส่งเสริมคุณธรรม เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาอื่นได้
4. วิจัยเพื่อศึกษาการใช้นวัตกรรมหรือรูปแบบการดำเนินการวิธีอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

โครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม
ของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

โครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม ของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

หลักการและเหตุผล

สืบเนื่องจากสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ได้เล็งเห็นประโยชน์จากความสำเร็จของโรงเรียนต้นแบบคือโรงเรียนบางมูลนากภูมิวิทยาคม อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร ความสำเร็จเผยแพร่และส่งต่อประสบการณ์ไปยังส่วนภูมิภาคอื่น ๆ ด้วยการขยายผลโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรมในส่วนภูมิภาค เพื่อสร้างแหล่งเรียนรู้เชิงคุณธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละภูมิภาคอย่างทั่วถึง และชัดเจนมากยิ่งขึ้นต่อไป กอปรกับสำนักผู้ตรวจการแผ่นดิน ได้เสนอและได้รับการอนุมัติแผนงบประมาณยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ 2 (พ.ศ.2556-2560) ยุทธศาสตร์ที่ 1 ปลุกและปลุกจิตสำนึกการต่อต้านทุจริต เน้นการปรับเปลี่ยนฐานความคิดของคนในทุกภาคส่วนในการรักษาประโยชน์สาธารณะ โครงการรณรงค์ปลุกและปลุกจิตสำนึกด้านจริยธรรมแก่ทุกภาคส่วน กิจกรรมขยายผลโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรมในส่วนภูมิภาค โดยใช้การบูรณาการความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) และมูลนิธิยุวสถิรคุณ โดยเป้าหมายของโครงการนี้ คือ การสร้างโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรมให้ประสบผลสำเร็จและพร้อมที่จะเป็นแหล่งเรียนรู้เชิงคุณธรรม จริยธรรมในแต่ละภูมิภาค สามารถขยายผลในวงกว้างมากยิ่งขึ้น ซึ่งในแต่ละโรงเรียนจะมีบริบท หรือต้นทุนทางสังคมที่แตกต่างกันออกไป จึงถือเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ควรพิจารณาศึกษา ในกระบวนการปลุกจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรมของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีและปลุกฝังจิตสำนึกให้แก่เด็กและเยาวชนหน่วยงานภาคีจึงได้ร่วมกันคัดเลือกโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งในภาคตะวันออกเฉียงใต้แก่ โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” จังหวัดชลบุรี

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินและหน่วยงานภาคีได้ร่วมดำเนินการจัดประชุมชี้แจงโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือก เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2557 ณ โรงแรมเซ็นทาราศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ ถนนแจ้งวัฒนะ กรุงเทพฯ เพื่อให้โรงเรียนได้รับทราบถึงที่มา วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรม รวมถึงกระบวนการพัฒนาโรงเรียน ได้แก่ การฝึกอบรมพัฒนาครู การฝึกอบรมพัฒนานักเรียนแกนนำ การศึกษาดูงาน การนิเทศติดตาม และการประเมินผลบทบาทของหน่วยงานภาคีที่จะเข้ามาสนับสนุนในกิจกรรมต่าง ๆ

โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและตระหนักดีถึงการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดีอย่างยั่งยืน จึงได้วิเคราะห์บริบทของโรงเรียน และดำเนินการพัฒนาโรงเรียนเป็นโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม จริยธรรม โดยสร้างความร่วมมือจากทุกภาคส่วน และดำเนินการบรรจุโครงการ

และกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมลงในแผนปฏิบัติการประจำปี ให้การขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามอัตลักษณ์คุณธรรมของโรงเรียน คือ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และความพอเพียง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อจัดโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนดี มีความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบและมีความพอเพียง
2. เพื่อติดตามและพัฒนาโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม

เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

1. นักเรียน จำนวน 2,510 คน
2. ข้าราชการครู จำนวน 105 คน

เชิงคุณภาพ

1. นักเรียนได้รับการพัฒนาให้มีคุณลักษณะตามอัตลักษณ์คุณธรรม ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และความพอเพียง
2. ครูได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรม
3. โรงเรียน ครู และนักเรียนได้รับรางวัล ด้านคุณธรรม จริยธรรม
4. ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนพึงพอใจต่อผลการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

วิธีการดำเนินงาน

การดำเนินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 มีขั้นตอนในการบริหารโครงการตามรายละเอียดขั้นตอนดังนี้

ขั้นการวางแผนโครงการ (Plan) ระยะเวลาดำเนินการ ระหว่าง เดือนพฤศจิกายน 2558 – เดือนเมษายน 2559

1. Scan & Survey

การสำรวจวิเคราะห์สภาพบริบทโรงเรียน ความต้องการเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis และการพิจารณาปัจจัยนำเข้า จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1.1 วิเคราะห์ สภาพปัจจุบันและบริบทของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ทั้งด้านผู้เรียน ครู ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน และบริบทโดยรอบสถานศึกษา รวบรวมโอกาส อุปสรรค ข้อดี ข้อด้อย ของสถานศึกษา

1.2 สำรวจความต้องการ ความรู้ความเข้าใจของบุคคลที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ของโรงเรียนในเรื่องการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

2. Setting Goal

การกำหนดเป้าหมายคุณธรรมอัตลักษณ์ ที่เกิดจากการประชุมวางแผนเพื่อให้เกิดเป้าหมายที่ชัดเจน มีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้ดำเนินงานและกิจกรรมมีความเข้าใจ

คุณธรรมอัตลักษณ์ : ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความพอเพียง โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

2.1 ศึกษาข้อมูลแผนปฏิบัติการประจำปี รายงานประเมินผลตนเอง รายงานผลการดำเนินโครงการ แผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา รายงานผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา รายงานการใช้งบประมาณรายงานการประชุมคณะครู ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และศึกษาข้อมูลจาก ครู นักเรียน ผู้ปกครอง บุคคลในชุมชน หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่มีส่วนในการร่วมจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาเพื่อศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นและแนวทางในการพัฒนางาน

2.2 ประชุมคณะครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” เพื่อชี้แจงหลักการ แนวคิด ความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เพื่อสร้างความตระหนักและเห็นคุณค่าของการดำเนินโครงการ

2.3 สำรวจและจัดวิทยากรท้องถิ่น พร้อมทั้งแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา

2.4 ประเมินสภาพแวดล้อม (Context Evaluation) และประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เพื่อศึกษาความเหมาะสมและกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดทำโครงการ

3. Setting Strategies

การกำหนดแนวทางปฏิบัติให้บรรลุจุดหมาย ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับนโยบาย ความต้องการและปัญหาของสถานศึกษาและท้องถิ่น ดังนี้

ขั้นการดำเนินการ (Do) ระยะเวลาดำเนินการ ตลอดปีการศึกษา 2559

4. Start to implementation

การวางแผนการดำเนินงานอย่างรอบคอบ การปรับปรุงเปลี่ยนแปลง การพัฒนา การแก้ปัญหา กำหนดการดำเนินงาน กำหนดระยะเวลาการดำเนินงาน กำหนดผู้รับผิดชอบ ซึ่งโรงเรียน ชลบุรี “สุขบท” ได้พัฒนากลไกในการปฏิบัติงาน เน้นการมีส่วนร่วม มีคณะทำงานรับผิดชอบ มีนักเรียนแกนนำ มีกระบวนการทำงานอย่างมีระบบ และมีการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการ ประเมินผล ดังจะเห็นได้จากโครงการ คำสั่ง และรายงานผลการปฏิบัติงานตามโครงการต่าง ๆ

5. Supporting

การส่งเสริม สนับสนุน ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมาย โดย ดำเนินโครงการและกิจกรรมคุณธรรมที่มีอย่างหลากหลายและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีรายละเอียด การดำเนินงานดังนี้

5.1 ให้การอบรมและนำคณะครูไปศึกษาดูงานและรวบรวมข้อมูลวิธีการดำเนินงานที่ ประสบผลสำเร็จจากสถานศึกษาต้นแบบการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรม เพื่อนำ ข้อมูลมาวางแผนโครงการ

5.2 จัดปรับปรุงสภาพแวดล้อมและภูมิทัศน์รอบโรงเรียนให้พร้อมเป็นแหล่งเรียนรู้และ สถานที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ

5.3 ระดมทรัพยากรและจัดหาเอกสารหนังสือ สื่อสิ่งพิมพ์และสื่อประเภท เทคโนโลยี จัดหาคอมพิวเตอร์และจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนที่เหมาะสม จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุสำนักงาน ทรัพยากรและงบประมาณที่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานให้มี ประสิทธิภาพและเพื่อการแสวงหาความรู้และการจัดการเรียนการสอนที่มีมาตรฐาน

5.4 จัดกิจกรรมจัดการความรู้ให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรในโรงเรียน และวิทยากร ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนเพื่อนำความรู้มาประมวลจัดเก็บใช้ในการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนและการบริหารจัดการในสถานศึกษา

5.5 ดำเนินกิจกรรมตามโครงการควบคู่กับกิจกรรมของโครงการในแผนปฏิบัติการ ประจำปีของโรงเรียนซึ่งเป็นโครงการสนับสนุนจำนวน 8 โครงการ ได้แก่

5.5.1 โครงการเพื่อพัฒนาผู้เรียน จำนวน 5 โครงการ

5.5.1.1 โครงการพัฒนาการเรียนการสอนด้วยโครงงานคุณธรรมเฉลิม พระเกียรติ 1 ห้องเรียน 1 โครงงานคุณธรรม

5.5.1.2 โครงการรักษาสัตว์ รักษาสังคม

5.5.1.3 โครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมน้อมนำความดี

5.5.1.4 โครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติด และอบายมุข

5.5.1.5 โครงการธนาคารโรงเรียน

5.5.2 โครงการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม จำนวน 1 โครงการ ได้แก่ โครงการอบรมพัฒนาศักยภาพครูเพื่อขยายผลโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรมในภูมิภาค

5.5.3 โครงการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม จำนวน 2 โครงการ

5.5.3.1 โครงการ “วันสุขบทที่รัก”

5.5.3.2 โครงการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”

5.6 จัดกิจกรรมร่วมกับบุคลากรและหน่วยงานภายนอกในลักษณะค่ายวิชาการ การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดแสดงผลงาน การแข่งขันทักษะทางวิชาการและกิจกรรมจิตอาสา

ขั้นการตรวจสอบประเมินผล (Check) ระยะเวลาดำเนินการ ระหว่างการดำเนินโครงการ และหลังสิ้นสุดโครงการในเดือนกุมภาพันธ์ 2560

6. Summarize

การกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานเป็นไปอย่างเป็นกัลยาณมิตร มีการรายงานผลการดำเนินงาน มีการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนโดยใช้เครื่องมือการตรวจสอบที่มีคุณภาพ มีรายละเอียดการดำเนินงานดังนี้

6.1. ครูนิเทศกำกับติดตามและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันในระหว่าง และหลังดำเนินกิจกรรมแต่ละกิจกรรมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และช่วยกันแก้ปัญหาพร้อมทั้งหาแนวทางในการพัฒนางาน

6.2 ผู้บริหารให้การนิเทศช่วยเหลือและสนับสนุนให้คำปรึกษา ความรู้ และทักษะการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ติดตามตรวจสอบการทำงานในแต่ละระยะเพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผน

6.3 รับการนิเทศโดยคณะกรรมการจากหน่วยงานต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ซึ่งประกอบด้วย รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศึกษานิเทศก์และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนนโยบายส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรม

6.4 การตรวจสอบและประเมินผลความสำเร็จของโครงการเมื่อสิ้นสุดการดำเนินโครงการจากการสำรวจความคิดเห็นผู้เกี่ยวข้องและรายงานสรุปผลการดำเนินกิจกรรม

7. Share & Cheer up

มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากผลการดำเนินงาน ตระหนักและรู้สถานการณ์ ความสำเร็จ การให้กำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน การสร้างขวัญและกำลังใจ รางวัลสำหรับนักเรียน ซึ่งจากการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” โดยโรงเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับโรงเรียนเครือข่าย ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลพุทธยาคม และโรงเรียนวัดบุญญราศรี

ขั้นการปรับปรุงพัฒนาโครงการ ระยะเวลาดำเนินการตลอดปีการศึกษา 2559

8. Standard

สังเคราะห์องค์ความรู้ของโครงการคุณธรรม ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม โดยใช้งานวิจัยและการสำรวจข้อมูลที่ได้จากการดำเนินงานเพื่อมุ่งสู่มาตรฐานชั้นสูงเป็นแบบอย่างได้ มีรายละเอียดการดำเนินงานดังนี้

8.1 รวบรวมปัญหาอุปสรรคข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการที่ผ่านมา วิเคราะห์สังเคราะห์เพื่อหาแนวทางพัฒนางาน

8.2 ประชุมคณะครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อกำหนดทิศทางในการปรับปรุงพัฒนางาน

8.3 ดำเนินโครงการระยะที่ 2 เก็บข้อมูลเพื่อรวบรวมรายงานผลการปฏิบัติงาน

8.4 สรุปวิธีการปฏิบัติที่โรงเรียนดำเนินการแล้วประสบความสำเร็จเพื่อใช้อ้างอิงเผยแพร่และสืบค้นเพื่อพัฒนางานต่อไป

ขั้นปรับปรุงงาน (Action) ระยะเวลาดำเนินการเดือนพฤษภาคม 2560

9. Sustainable

จากการบริหารเพื่อการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้เกิดความยั่งยืน ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต้องมีบทบาทรับผิดชอบในงานหรือกิจกรรมที่ดำเนินการ เพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่ต่อเนื่องและยั่งยืน สร้างแรงจูงใจให้เกิดการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการขยายผลการดำเนินงานไปยังโรงเรียนเครือข่าย ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลพิทยาคม และโรงเรียนวัดบุญญราศรี

9.1 รวบรวมผลการประเมินทั้งในระหว่างการดำเนินโครงการและเมื่อสิ้นสุดโครงการ รวมทั้งผลการประเมินจากคณะกรรมการหน่วยงานต้นสังกัดมาวิเคราะห์สังเคราะห์เพื่อสรุปปัญหาอุปสรรค และภาพความสำเร็จในการดำเนินโครงการ

9.2 ประชุมคณะครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อรายงานผลที่เกิดจากการดำเนินงานเพื่อร่วมกันหาแนวทางในการพัฒนางาน

9.3 จัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อสำรวจความพึงพอใจและรายงานภาพความสำเร็จของการจัดทำโครงการ

9.4 สรุปแนวทางในการพัฒนางานในปีต่อไป

แผนการปฏิบัติงานโครงการ

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ/ผู้มีส่วนร่วม
พฤศจิกายน 2558 - เมษายน 2559	วิเคราะห์บริบทสภาพปัจจุบันปัญหาของสถานศึกษาและสำรวจปัจจัยที่เอื้อและสนับสนุนการดำเนินโครงการ	คณะครูและผู้บริหารโรงเรียน
เมษายน 2559	จัดประชุมคณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ประชุม ผู้ปกครองเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลแหล่งเรียนรู้ เพื่อใช้วางแผนการจัดทำโครงการในแผนปฏิบัติ การประจำปี	คณะครูและผู้บริหารโรงเรียน และคณะกรรมการ สถานศึกษา
พฤษภาคม 2559	สำรวจและจัดหาวิทยากร พร้อมทั้งแหล่ง เรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา	คณะครูและผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง บุคคลในชุมชน
พฤษภาคม - มิถุนายน 2559	ปรับปรุงสภาพแวดล้อมและภูมิทัศน์ของ สถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน พัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน	คณะครูและผู้บริหารโรงเรียน
มิถุนายน - ตุลาคม 2559	ดำเนินกิจกรรมโครงการในระยะที่ 1 โดยดำเนินการควบคู่กับโครงการสนับสนุนตาม แผนปฏิบัติการประจำปี	คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง บุคคลในชุมชน คณะครูและผู้บริหารโรงเรียน
มิถุนายน - ตุลาคม 2559	นิเทศกำกับติดตามให้คำแนะนำ คำปรึกษาใน การดำเนินงานเก็บรวบรวมข้อมูลปัญหา อุปสรรคในการดำเนินโครงการ	คณะครูและผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการจากสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา
ตุลาคม 2559	สรุปผลการดำเนินโครงการระยะที่ 1 ทั้งในด้าน ปัจจัยนำเข้า ประบวนการ และผลผลิตที่ได้จาก การดำเนินโครงการเพื่อนำมาวิเคราะห์หา แนวทางในการพัฒนางาน	คณะครูและผู้บริหารโรงเรียน
พฤศจิกายน 2559	ประชุมผู้ปกครอง ครู คณะกรรมการ สถานศึกษาเพื่อหาแนวทางการพัฒนาโครงการ และจัดทำโครงการในระยะที่ 2	คณะครูและผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง บุคคลในชุมชน

แผนการปฏิบัติงานโครงการ (ต่อ)

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ/ผู้มีส่วนร่วม
ธันวาคม 2559 – มีนาคม 2560	ดำเนินกิจกรรมโครงการในระยะที่ 2 โดย ดำเนินการควบคู่กับโครงการสนับสนุนตาม แผนปฏิบัติการประจำปี	คณะครูและผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง บุคคลในชุมชน
ธันวาคม 2559 – มีนาคม 2560	นิเทศกำกับติดตามให้คำแนะนำ คำปรึกษาใน การดำเนินงาน ประเมินผลการดำเนินโครงการ ตามเกณฑ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและ ของกระทรวงศึกษาธิการ	คณะครูและผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการจากสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา
มีนาคม 2560	สรุปรายงานผลการดำเนินโครงการใน ระยะที่ 2	คณะครูและผู้บริหารโรงเรียน
พฤษภาคม 2560	สรุปวิธีการปฏิบัติที่โรงเรียนดำเนินการแล้ว ประสบความสำเร็จเพื่อใช้อ้างอิง เผยแพร่และ สืบค้นเพื่อพัฒนางานต่อไป	คณะครูและผู้บริหารโรงเรียน

ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางสาวรุ่งทิพย์ พรหมศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียน ฝ่ายบริหาร คณะครูและบุคลากร
ทางการศึกษา ของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”

แหล่งงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการ

1. งบประมาณจากเงินอุดหนุนจัดการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ
2. งบประมาณจากสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
3. งบจากการระดมทรัพยากรจากเครือข่ายความร่วมมือของโรงเรียน

สถานที่ดำเนินการ

โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” และชุมชนบริเวณใกล้เคียง

การประเมินโครงการ

1. ประเมินบริบท

ความเหมาะสมความเป็นไปได้ของโครงการ การกำหนดวัตถุประสงค์ ความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง และความสอดคล้องกับนโยบายหน่วยงานต้นสังกัด

เครื่องมือที่ใช้ แบบสอบถาม

2. ประเมินปัจจัยนำเข้า

ความรู้ความเข้าใจของบุคลากร การให้ความสนับสนุนของ ผู้บริหาร/เครือข่าย ความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์ อาคาร สถานที่แหล่งเรียนรู้และงบประมาณ

เครื่องมือที่ใช้ แบบสอบถาม

3. ประเมินกระบวนการ

การวางแผน การปฏิบัติงาน การนิเทศ กำกับ ติดตาม การให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อการปรับปรุงพัฒนาโครงการ

เครื่องมือที่ใช้ แบบสอบถาม

4. ประเมินผลผลิตของโครงการ

4.1 ด้านคุณภาพผู้เรียนตามคุณธรรมอัตลักษณ์ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และความพอเพียง

4.2 ด้านครูได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรม

4.3 ด้านผลงานรางวัลที่โรงเรียน ครู และนักเรียนได้รับ ด้านคุณธรรมจริยธรรม

เครื่องมือที่ใช้ แบบสอบถาม

5. ประเมินความพึงพอใจ

ประเมินความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ดังนี้

5.1 ด้านคุณธรรมอัตลักษณ์ของนักเรียน

5.2 ด้านความสำเร็จของโครงการ

เครื่องมือที่ใช้ แบบสอบถาม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. โรงเรียนมีการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
2. นักเรียนมีคุณลักษณะตามคุณธรรมอัตลักษณ์ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบและความพอเพียง
3. ครูได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่ส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรม
4. โรงเรียน ครู และนักเรียนได้รับรางวัลด้านคุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่อง
5. ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ลงชื่อ

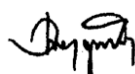

ผู้เสนอโครงการ

(นางสาวรุ่งทิพย์ พรหมศิริ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”

ลงชื่อ

ผู้เห็นชอบโครงการ

(นายสนธยา คุณปลื้ม)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

โรงเรียนชลบุรี “สุขบท”

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ดร.วสันต์ นาวเหนียว
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
2. นางสมพร ฤทธาภรณ์
ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์
ตำแหน่ง ข้าราชการบำนาญ อดีตอาจารย์ประจำศูนย์นวัตกรรมกรรมการบริหารและผู้นำ
ทางการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี
4. นายขรรชัย คงเสน่ห์
ตำแหน่ง อดีตรองเลขาธิการ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
5. ดร.จตุพร ยงศร
ตำแหน่ง ผู้ทรงคุณวุฒิ มูลนิธิยุวสถิรคุณ

ที่ ศธ 04248.03 / ว160

โรงเรียนชลบุรี “สุขบท”
ต.บางทราย อ.เมืองชลบุรี
จ.ชลบุรี 20000

10 มีนาคม 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถามเพื่อการประเมินโครงการ ฯ จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสอบถามเพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อโครงการ ฯ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วยข้าพเจ้า นางสาวรุ่งทิพย์ พรหมศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จะดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อวิเคราะห์การบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 และ ศึกษาความพึงพอใจการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีผลงานเป็นที่ประจักษ์โปรดพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเหมาะสมของเครื่องมือ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเพื่อนำมาพัฒนาเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลให้มีความเที่ยงตรงสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ขอขอบพระคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวรุ่งทิพย์ พรหมศิริ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”

โรงเรียนชลบุรี “สุขบท”

โทรศัพท์ / โทรสาร 0-3828-2294

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

ที่ ศธ 04248.03 /314

โรงเรียนชลบุรี “สุขบท”
ต.บางทราย อ. เมืองชลบุรี
จ. ชลบุรี 20000

11 พฤษภาคม 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสวน (จันอนุสรณ์)

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถามเพื่อการประเมินโครงการ ฯ จำนวน 30 ฉบับ
2. แบบสอบถามเพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อโครงการ ฯ จำนวน 30 ฉบับ

ด้วยข้าพเจ้า นางสาวรุ่งทิพย์ พรหมศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จะดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อวิเคราะห์การจัดการจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 และ ศึกษาความพึงพอใจการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยจะขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองระหว่างวันที่ 16 – 19 พฤษภาคม 2559 อนึ่งเครื่องมือได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพหาความเที่ยงตรงจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ขอขอบพระคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวรุ่งทิพย์ พรหมศิริ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”

โรงเรียนชลบุรี “สุขบท”

โทรศัพท์ / โทรสาร 0-3828-2294

ภาคผนวก ง
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถามเพื่อประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
2. แบบสอบถามศึกษาความพึงพอใจต่อโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

แบบสอบถามเพื่อประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม
ของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
สำหรับผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” และ ผู้แทนบุคคลในชุมชน

เรียน ผู้ตอบแบบสอบถาม

ตามที่ท่านได้มีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” นั้น เพื่อเป็นการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จึงขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง โดยผลจากการศึกษาจะถูกนำมาประมวลผลในภาพรวม มิได้นำเสนอเป็นรายบุคคล ข้อค้นพบที่ได้จะนำไปใช้เป็น ข้อมูลพื้นฐานในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขกระบวนการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมในระยะต่อไป

ขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

รุ่งทิพย์ พรหมศิริ
ผู้อำนวยการโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”

ตอนที่ 1 สถานะผู้ตอบแบบสอบถาม

- ผู้บริหาร / ครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”
- คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”
- ผู้แทนบุคคลในชุมชน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินโครงการทั้ง 4 ด้าน

ขอให้ท่านพิจารณาข้อความต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นที่เป็นจริงของท่านมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสม/ ความพร้อมและพอเพียง/ การปฏิบัติ/ ผลการดำเนินงาน ที่สอดคล้องกับข้อความในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสม/ ความพร้อมและพอเพียง/ การปฏิบัติ/ ผลการดำเนินงาน ที่สอดคล้องกับข้อความในระดับมาก

3 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสม/ ความพร้อมและพอเพียง/ การปฏิบัติ/ ผลการดำเนินงาน ที่สอดคล้องกับข้อความในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสม/ ความพร้อมและพอเพียง/ การปฏิบัติ/ ผลการดำเนินงาน ที่สอดคล้องกับข้อความในระดับน้อย

1 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสม/ ความพร้อมและพอเพียง/ การปฏิบัติ/ ผลการดำเนินงาน ที่สอดคล้องกับข้อความในระดับน้อยที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ความเหมาะสม/ ความพร้อมและพอเพียง/ การปฏิบัติ/ ผลการดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
การประเมินสภาพแวดล้อม (Context)						
1	สภาพแวดล้อมของโรงเรียนมีความเหมาะสมและเอื้อต่อการดำเนินโครงการ					
2	โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมได้อย่างชัดเจน					
3	โครงการสอดคล้องกับความต้องการของครู ผู้ปกครองและชุมชน					
4	โครงการมีความเหมาะสมและมีความจำเป็นในการแก้ปัญหา					

ที่	รายการประเมิน	ความเหมาะสม/ ความพร้อม และพอเพียง/ การปฏิบัติ/ ผลการดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
5	หลักการและเหตุผลของโครงการมีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน					
6	วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจนสอดคล้องกับวิธีดำเนินการ					
7	วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน					
8	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์และวิธีดำเนินโครงการ					
9	กิจกรรมของโครงการสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้					
10	กิจกรรมของโครงการช่วยให้นักเรียนมีการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมได้ดีขึ้น					
การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input)						
11	ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจและมีความสามารถในการดำเนินโครงการ					
12	บุคลากรที่ร่วมดำเนินโครงการมีความรู้ความเข้าใจ					
13	บุคลากรในการดำเนินโครงการมีจำนวนเพียงพอ					
14	มีแผนการดำเนินงานตามโครงการอย่างชัดเจน					
15	กิจกรรมในโครงการมีความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์					
16	ระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม					
17	งบประมาณที่ใช้ดำเนินโครงการมีเพียงพอ					
18	โรงเรียนมีอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมเพียงพอกับการดำเนินโครงการ					
19	โรงเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับท้องถิ่นและชุมชน					
20	โรงเรียนมีเครือข่ายร่วมพัฒนาสถานศึกษาที่พร้อมให้การสนับสนุนการดำเนินโครงการ					

ที่	รายการประเมิน	ความเหมาะสม/ ความพร้อม และพอเพียง/ การปฏิบัติ/ ผลการดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
การประเมินกระบวนการ (Process)						
21	การแจ้งคุณธรรมเป้าหมายและคุณธรรมอัตลักษณ์ให้ ผู้เกี่ยวข้องทราบโดยทั่วกัน					
22	การขยายผลความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนา โรงเรียนคุณธรรมในโรงเรียนโดยครูและนักเรียนแกนนำ					
23	การชักชวนให้ผู้ปกครองและชุมชน/ท้องถิ่นมีส่วนร่วมใน การพัฒนา โรงเรียนคุณธรรม					
24	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการดำเนินงานระหว่างผู้ที่ เกี่ยวข้อง					
25	การขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรมด้วยความร่วมมือ จากทุกภาคส่วน					
26	การดำเนินโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ที่ตั้งไว้					
27	การประเมินและติดตามผลการดำเนินงานภายในอย่าง ต่อเนื่อง					
28	เกณฑ์หรือตัวชี้วัดผลการดำเนินงานมีความชัดเจนเหมาะสม					
29	การสะท้อนผลการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมให้แก่ครู นักเรียน และบุคลากรในโรงเรียนได้ทราบอย่างทั่วถึง					
30	การสะท้อนผลการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมให้แก่ ผู้ปกครอง ชุมชน / ท้องถิ่นทราบเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง					
31	การขยายแนวคิดของการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมไปยัง โรงเรียนอื่น ๆ หรือชุมชนโดยรอบ					

ที่	รายการประเมิน	ความเหมาะสม/ ความพร้อม และพอเพียง/ การปฏิบัติ/ ผลการดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
การประเมินผลผลิต (Product)						
32	นักเรียนแสดงออกถึงพฤติกรรมพึงประสงค์ที่ชัดเจน					
33	นักเรียนได้รับการพัฒนาให้มีคุณธรรมตามที่กำหนดไว้ใน คุณธรรมเป้าหมาย					
34	นักเรียนดำเนินโครงการคุณธรรมลงสู่ชุมชนเพื่อให้เกิด ความตระหนักในความสำคัญของคุณธรรม					
35	ครูผู้สอนเป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรม					
36	ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานโรงเรียน คุณธรรม					
37	ครูผู้สอนมีความรู้ ความสามารถในการใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อ การจัดกิจกรรมการสอนที่ส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรม					
38	ครูผู้สอนสามารถนำแนวปฏิบัติที่ดีไปพัฒนาต่อยอดเพื่อ เผยแพร่ขยายผลต่อไป					
39	นักเรียนมีผลงานและได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติที่เกิดจาก การพัฒนาคุณธรรม					
40	ครูผู้สอนได้รับรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนด้านคุณธรรม					
41	โรงเรียนได้รับรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติในด้านการบริหาร จัดการโรงเรียนคุณธรรม					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม

ท่านมีข้อเสนอแนะในการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรมอย่างไร.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล

แบบสอบถาม

เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริม

โรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

สำหรับผู้บริหารและครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ผู้แทนบุคคลในชุมชน

ผู้ปกครองนักเรียน และ ผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

เรียน ผู้ตอบแบบสอบถาม

ตามที่ท่านได้มีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” นั้น เพื่อเป็นการศึกษาความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จึงขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง โดยผลจากการศึกษาจะถูกนำมาประมวลผลในภาพรวม มิได้นำเสนอเป็นรายบุคคล ข้อค้นพบที่ได้จะนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขกระบวนการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมในระยะต่อไป

รุ่งทิพย์ พรหมศิริ

ผู้อำนวยการโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”

ตอนที่ 1 สถานะของผู้ตอบแบบสอบถาม

- ผู้บริหาร / ครูโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”
 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”
 ผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
 ผู้ปกครองนักเรียน ผู้แทนบุคคลในชุมชน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเพื่อศึกษาความพึงพอใจ

ขอให้ท่านพิจารณาข้อความต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นที่เป็นจริงของท่านมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจมากที่สุด
 4 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจมาก
 3 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจปานกลาง
 2 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจน้อย
 1 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
ด้านคุณภาพผู้เรียนตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน						
1	นักเรียนรักษาคำพูด และคำสัญญาต่อผู้อื่น					
2	นักเรียนไม่ลอกการบ้านเพื่อน					
3	นักเรียนไม่ทุจริตในการสอบ					
4	นักเรียนไม่ถือเอาสิ่งของของผู้อื่นมาเป็นของตน					
5	นักเรียนไม่นำผลงานของคนอื่นมาเป็นผลงานของตนเอง					
6	นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อการเรียน					
7	นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติตนตามกฎข้อบังคับของโรงเรียน					
8	นักเรียนมีความรับผิดชอบในการรักษาความสะอาดของห้องเรียนและบริเวณอาคารเรียน					
9	นักเรียนมีความรับผิดชอบในการรักษาดูแลเขตพื้นที่พัฒนาที่ได้รับมอบหมาย					
10	นักเรียนมีการใช้จ่ายอย่างประหยัดและเท่าที่จำเป็น					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
11	นักเรียนช่วยประหยัดและรักษาทรัพย์สินของโรงเรียนและส่วนรวม					
12	นักเรียนมีการใช้จ่ายอย่างประหยัดและเท่าที่จำเป็น					
13	นักเรียนช่วยประหยัดและรักษาทรัพย์สินของโรงเรียนและส่วนรวม					
14	นักเรียนมีการใช้น้ำ พลังงานไฟฟ้าเท่าที่จำเป็น ปิดทันทีเมื่อเลิกใช้งาน					
ด้านครูได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจ ความสามารถในการจัดกิจกรรม						
การเรียนการสอนที่ส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรม						
15	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาบุคลากรตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนอย่างชัดเจน					
16	ครูผู้สอนได้รับการพัฒนาทั้งระบบเกี่ยวกับการดำเนินการโรงเรียนคุณธรรม					
17	ครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรงเรียนคุณธรรม					
18	ครูผู้สอนมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรม					
19	ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานโครงการคุณธรรมและสามารถแนะนำนักเรียนได้					
ด้านผลงานรางวัลที่โรงเรียน ครูและนักเรียนได้รับด้านคุณธรรม จริยธรรม						
20	นักเรียนมีผลงานด้านคุณธรรม จริยธรรม					
21	นักเรียนได้รับรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติด้านคุณธรรม จริยธรรม					
22	ครูผู้สอนมีผลงานด้านคุณธรรม จริยธรรม					
23	ครูผู้สอนได้รับรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติด้านคุณธรรม จริยธรรม					
24	โรงเรียน/ผู้บริหารมีผลงานด้านคุณธรรม จริยธรรม					
25	โรงเรียน/ผู้บริหารได้รับรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติด้านคุณธรรม จริยธรรม					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม

ท่านมีข้อเสนอแนะในการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรมอย่างไร.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล

ภาคผนวก จ

รายงานการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

รายงานการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เผยแพร่โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

1. นายอุทัย สิงห์โตทอง	ผู้อำนวยการโรงเรียนชลราษฎรอำรุง
2. นายสุพัฒน์ จิรัชคามิน	ผู้อำนวยการโรงเรียนแสนสุข
3. นายวัชระ บุพผามาศ	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสวน(จั่นอนุสรณ์)
4. นายเรืองเดช สาระปารัง	ผู้อำนวยการโรงเรียนอ่างศิลาพิทยาคม
5. นางนภาพร มูลเมือง	ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองรีมงคลสุขสวัสดิ์
6. นายสำเร็จ หมอนวัน	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์”
7. นายวิทยา อรุณแสงฉาน	ผู้อำนวยการโรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย ชลบุรี
8. นางอัญชลี อิศรารักษ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองก้อยวิทยา
9. นางกฤตติกา เบญจมาลา	ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรวาทีวิทยา
10. นางสาวยุพยง วัณวงษ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนพานทองสภานุพลัมภ์
11. ว่าที่ ร.อ.อาจินต์ จรุงผล	ผู้อำนวยการโรงเรียนพานทอง
12. นายอัมพร อิศรารักษ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนพนัสพิทยาคาร
13. นางณัฐชา จันทร์ตา	ผู้อำนวยการโรงเรียนอุทกพิทยาคม
14. นายสมคิด กลัปดี	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา
15. นายเสนีย์ สำราญสุข	ผู้อำนวยการโรงเรียนเกาะโพธิ์ถั้วงามวิทยา
16. นางสาวมณฑาทิพย์ เสาวคนธ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร
17. นายวิชณุ ผสมทรัพย์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบางละมุง
18. นายสมศักดิ์ ด้วงเจริญ	ผู้อำนวยการโรงเรียนโพธิ์สัมพันธ์พิทยาคาร
19. นางสาวสมพร หิริณัฐลักษณ์สุด	ผู้อำนวยการโรงเรียนผินแจ่มวิชาสอน
20. นายโกศล ดาราพิสุทธิ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีราชา
21. นายณรงค์ กิตติวงศ์ตระกูล	ผู้อำนวยการโรงเรียนทุ่งศุขลาพิทยา (กรุงเทพฯอนุเคราะห์)
22. นายประทม พุทสอน	ผู้อำนวยการโรงเรียนสุรศักดิ์วิทยา
23. นางนภัสสร บุรารัตนวงศ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนเกาะสีชัง
24. นายวันชัย ทັນสมัย	ผู้อำนวยการโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ชลบุรี
25. นายคงเดช โชติจำลอง	ผู้อำนวยการโรงเรียนสัจดีพิทยาคม
26. นายประสิทธิ์ เหลืองทอง	ผู้อำนวยการโรงเรียนสิงห์สมุทร
27. นายทวีสิทธิ์ อิศรเดช	โรงเรียนวัดป่าประดู่

28. นายพิภพ นามสนิท	โรงเรียนมกุฎเมืองราชวิทยาลัย
29. นางสาวมาลี สุขसार	โรงเรียนบ้านฉางกาญจนกุลวิทยา
30. นายพิทักษ์ อักษรศิลป์	โรงเรียนเพ็รักษมาตาวิทยา
31. นายพรศักดิ์ ทิพย์วงศ์ทอง	โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร
32. นายถาวร เขียนเสมอ	โรงเรียนระยองวิทยาคม นิคมอุตสาหกรรม
43. นายวิชัย ยิ่งประเสริฐ	โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ระยอง
34. นายสุกิจ โพธิ์ศิริกุล	โรงเรียนบ้านค่าย
35. นายบำรุง ชูประเสริฐ	โรงเรียนปลวกแดงพิทยาคม
36. นายสยาม มากอูตสาห์	โรงเรียนนิคมวิทยา
37. นายธีระวัฒน์ สิงห์บุตร	โรงเรียนแก่ง “วิทยสถาวร”
38. นายธงชัย วณิชรัตน์	โรงเรียนห้วยยางศึกษา
39. นายภิรมย์ ลีกุล	โรงเรียนวังจันทร์วิทยา
40. นายศักดิ์ดา สรรเสริญ	โรงเรียนเขาชะเมาวิทยา
41. นายสมนึก คฤคราช	โรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา
42. นายดำรงค์ ศรีอร่าม	โรงเรียนสุนทรภู่พิทยา
43. นายปรีชา นาคศิริ	โรงเรียนชำอ้อพิทยาคม

เผยแพร่โรงเรียนเครือข่าย

1. นางศิริลักษณ์ เส็งมี	ผู้อำนวยการโรงเรียนบุญญราศรี
2. นายวิชัย ธรรมชาติ	ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลพุทธยาคม

เผยแพร่ทางเว็บไซต์ และสื่อออนไลน์

1. <http://www.kroobannok.com>
2. <http://www.gotoknow.org>
3. <http://www.trueplookpanya.com>

เผยแพร่ช่องทางอื่น ๆ

1. การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”
เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2560
2. การประชุมผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ภาคเรียนที่ 1/2560
เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2560
3. กิจกรรมมหกรรมความดี เปิดบ้านคุณธรรม ปีการศึกษา 2560
เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2560
4. ในวาระที่คณะกรรมการการสังคม เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุฯ คณะอนุกรรมการ
กิจการเด็กและเยาวชน คณะกรรมการโครงการส่งเสริมคุณธรรมและวิถีประชาธิปไตยในโรงเรียน
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ศึกษาดูงานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2560

ที่ ศธ 04248.03/ว701

โรงเรียนชลบุรี “สุขบท”
ตำบลบางทราย อำเภอมือเมือง
จังหวัดชลบุรี 20000

4 ตุลาคม 2560

เรื่อง เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. รายงานการประเมินโครงการฯ	จำนวน 1 ชุด
	2. แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ	จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวรุ่งทิพย์ พรหมศิริ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ได้จัดทำรายงานการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 เพื่อรายงานผลการปฏิบัติงานที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการสถานศึกษาในด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และได้ทำการเผยแพร่เป็นแนวทางในการพัฒนาต่อยอดงานแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการนี้จึงได้จัดส่งผลงานดังกล่าวมาเพื่อให้ท่านพิจารณาและศึกษารายละเอียดเพื่อดำเนินการตามที่ท่านเห็นสมควรต่อไป ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวรุ่งทิพย์ พรหมศิริ)
ผู้อำนวยการโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”

โรงเรียนชลบุรี “สุขบท”

โทรศัพท์/โทรสาร 0-3828-2294

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

รายงานการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม
ของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ข้าพเจ้า..... ตำแหน่ง.....
โรงเรียน..... อำเภอ..... จังหวัด.....
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ได้รับเอกสารการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เรื่องรายงานการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อ
ส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 18 ของนางสาวรุ่งทิพย์ พรหมศิริ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”
อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ข้าพเจ้าได้ศึกษาเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการโดยละเอียดแล้ว ปรากฏว่ามีข้อคิดเห็น
ดังนี้

.....
.....
.....
.....
.....
.....

จึงเรียนมาเพื่อทราบและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง.....

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

รายงานการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม
ของโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ข้าพเจ้า.....นางอัมมชลิ อิศสวัสดิ์.....ตำแหน่ง.....ผู้อำนวยการโรงเรียน
โรงเรียน.....คลองศรีเจริญวิทยา.....อำเภอ.....บ้านเมือง.....จังหวัด.....ชลบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ได้รับเอกสารการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เรื่อง รายงานการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อ
ส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 18 ของนางสาวรุ่งทิพย์ พรหมศิริ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ข้าพเจ้าได้ศึกษาเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการโดยละเอียดแล้ว ปรากฏว่ามีข้อคิดเห็นดังนี้

.....สามารถใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียนได้เป็นอย่างดี
.....และสามารถนำมาปรับใช้กับโรงเรียนได้
.....
.....
.....

จึงเรียนมาเพื่อทราบและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ลงชื่อ

(นางอัมมชลิ อิศสวัสดิ์)

ตำแหน่ง.....ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองศรีเจริญวิทยา

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

รายงานการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม
ของโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ข้าพเจ้า นาง นงนุช มณีโชติ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน
โรงเรียน โรงเรียนหนองปรือ อำเภอ บ้านบึง จังหวัด ชลบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ได้รับเอกสารการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เรื่อง รายงานการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อ
ส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 18 ของนางสาวรุ่งทิพย์ พรหมศิริ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ข้าพเจ้าได้ศึกษาเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการโดยละเอียดแล้ว ปรากฏว่ามีข้อคิดเห็นดังนี้

เห็นโครงการที่เผยแพร่ของนาง นงนุช มณีโชติ ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองปรือ
บ้านบึง (ชลบุรี) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
.....
.....
.....

จึงเรียนมาเพื่อทราบและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ลงชื่อ

นงนุช มณีโชติ

(นางนงนุช มณีโชติ)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองปรือมิ่งมงคลสุขสวัสดิ์

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

รายงานการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม
ของโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ข้าพเจ้า ทอริศ วัฒน ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน
โรงเรียน รร.ชลบุรีวิทยาคาร อำเภอ บ่อ จังหวัด ชัย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ได้รับเอกสารการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เรื่อง รายงานการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อ
ส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 18 ของนางสาวรุ่งทิพย์ พรหมศิริ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ข้าพเจ้าได้ศึกษาเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการโดยละเอียดแล้ว ปรากฏว่ามีข้อคิดเห็นดังนี้

ได้ประโยชน์ในการดำเนินงาน
การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม
การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม
การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม
การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม
การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

จึงเรียนมาเพื่อทราบและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ลงชื่อ

ตำแหน่ง

ทอริศ วัฒน
ผู้อำนวยการโรงเรียนรร.ชลบุรีวิทยาคาร

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

รายงานการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม
ของโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ข้าพเจ้า ทศวิทย์ นนทามงคล ตำแหน่ง ศอ. รร.
โรงเรียน มทสว. (จันทบุรี) อำเภอ เมือง จังหวัด ชลบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ได้รับเอกสารการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เรื่อง รายงานการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อ
ส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 18 ของนางสาวรุ่งทิพย์ พรหมศิริ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ข้าพเจ้าได้ศึกษาเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการโดยละเอียดแล้ว ปรากฏว่ามีข้อคิดเห็นดังนี้

มีเนื้อหาคงเดิมโดยสรุปรวมเล่ม เอกสาร สอ. รร. สอนบท ทวี ใจพิ
ได้ตั้ง เป็นแม่แบบ ของบทที่สอนที่ต้นแบบคุณธรรม ได้เรียนสอน

จึงเรียนมาเพื่อทราบและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ลงชื่อ

(ทศวิทย์ นนทามงคล)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนมทสว. (จันทบุรี)

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

รายงานการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม
ของโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ข้าพเจ้า พงศ์วิทย์ อภิรักษ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ
โรงเรียน อุทกวิทยาคม อำเภอ พนาภิรมย์ จังหวัด ชลบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ได้รับเอกสารการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เรื่อง รายงานการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อ
ส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 18 ของนางสาวรุ่งทิพย์ พรหมศิริ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ข้าพเจ้าได้ศึกษาเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการโดยละเอียดแล้ว ปรากฏว่ามีข้อคิดเห็นดังนี้

มีประโยชน์และสามารถนำไปใช้สอนได้เป็นอย่างดี
หรือขอความรู้เพิ่มเติม

จึงเรียนมาเพื่อทราบและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ลงชื่อ

พงศ์วิทย์ อภิรักษ์
(พงศ์วิทย์ อภิรักษ์)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอุทกวิทยาคม

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

รายงานการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม
ของโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ข้าพเจ้า: คุณประทุม นพคุณ ตำแหน่ง: ผู้อำนวยการโรงเรียน
โรงเรียน: สุโขทัยวิทยาคม อำเภอ: สุโขทัย จังหวัด: สุโขทัย

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ได้รับเอกสารการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เรื่อง รายงานการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ของนางสาวรุ่งทิพย์ พรหมศิริ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ข้าพเจ้าได้ศึกษาเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการโดยละเอียดแล้ว ปรากฏว่ามีข้อคิดเห็นดังนี้

ขอชื่นชมในโครงการที่ดำเนินการด้วยความตั้งใจ
โรงเรียนนี้เป็นโรงเรียนต้นแบบที่ดำเนินการอย่างจริงจัง
และเป็นตัวอย่างที่ดีแก่โรงเรียนอื่น ๆ ในพื้นที่
สามารถเป็นแบบอย่างได้. เป็นโรงเรียนต้นแบบที่ดี
เพื่อเผยแพร่สู่

จึงเรียนมาเพื่อทราบและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ลงชื่อ

ประทุม นพคุณ
(นางประทุม นพคุณ)

ตำแหน่ง

ผู้อำนวยการโรงเรียน

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

รายงานการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม
ของโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ข้าพเจ้า.....นางนภัสสร.....บุรารัตนวงศ์.....ตำแหน่ง.....ผู้อำนวยการโรงเรียน.....
โรงเรียน.....เกาะสีชัง.....อำเภอ.....เกาะสีชัง.....จังหวัด.....ชลบุรี.....
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ได้รับเอกสารการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เรื่อง รายงานการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อ
ส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 18 ของนางสาวรุ่งทิพย์ พรหมศิริ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ข้าพเจ้าได้ศึกษาเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการโดยละเอียดแล้ว ปรากฏว่ามีข้อคิดเห็นดังนี้

.....เป็นโครงการที่ดี...สมควรเป็นโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม.....
.....
.....
.....
.....

จึงเรียนมาเพื่อทราบและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ลงชื่อ

(นางนภัสสร บุรารัตนวงศ์)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนเกาะสีชัง

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

รายงานการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม
ของโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ข้าพเจ้า ว่าที่ร้อยเอก อาจันต์ จรุงผล ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ
โรงเรียน พนาทอง อำเภอ พนาทอง จังหวัด ชลบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ได้รับเอกสารการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เรื่อง รายงานการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อ
ส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 18 ของนางสาวรุ่งทิพย์ พรหมศิริ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ข้าพเจ้าได้ศึกษาเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการโดยละเอียดแล้ว ปรากฏว่ามีข้อคิดเห็นดังนี้

1. เป็นโครงการที่ดี มีโอกาสที่ช่วยให้นักเรียนมีคุณธรรมและคุณธรรมที่ริเริ่ม
โดยนักเรียนและปฏิบัติได้จริง และทำให้ชุมชนเข้มแข็งขึ้น เกิดความตระหนัก
ในความสำคัญของคุณธรรม
2. ผลจากโครงการทำให้นักเรียนมีคุณธรรมขึ้น มีจิตอาสา รักโรงเรียน
และสาคักคิในชุมชนนะ เรือฟังกำเนนนำของครูทุกท่าน และใจนำ
และพลังงานของประยัต

จึงเรียนมาเพื่อทราบและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ลงชื่อ ว่าที่ร้อยเอก อาจันต์ จรุงผล
(อาจันต์ จรุงผล)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนพนาทอง

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

รายงานการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม
ของโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ข้าพเจ้า... นางสาวนิลวรรณ วัฒน ..... ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการ
โรงเรียน โพนสิมพันธ์พิทยาดรุณ ..... อำเภอ นาขอม ..... จังหวัด จันทบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ได้รับเอกสารการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เรื่อง รายงานการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อ
ส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 18 ของนางสาวรุ่งทิพย์ พรหมศิริ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ข้าพเจ้าได้ศึกษาเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการโดยละเอียดแล้ว ปรากฏว่ามีข้อคิดเห็นดังนี้

จากบทศึกษา รายงานประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียน
ต้นแบบคุณธรรม พบว่า เป็น โครงการที่ เป็นไม่พอ มีเนื้อหา ไร้ประโยชน์
ไร้ประโยชน์ อย่าว อย่าน และสามารถเป็นแนวทางการมีผลงาน สกพ ศึกษา
ดำเนินการส่งเสริม คุณธรรม อนุรักษ์ อนุรักษ์ ร่มรื่น

จึงเรียนมาเพื่อทราบและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ลงชื่อ

(นางสาวนิลวรรณ วัฒน)

ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการ โรงเรียน

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

รายงานการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม
ของโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ข้าพเจ้า พรศิริ ออมทอง ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา
โรงเรียน ชลบทพุทธวิทยาคม อำเภอ เมือง จังหวัด ระยอง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ได้รับเอกสารการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เรื่อง รายงานการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อ
ส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 18 ของนางสาวรุ่งทิพย์ พรหมศิริ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ข้าพเจ้าได้ศึกษาเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการโดยละเอียดแล้ว ปรากฏว่ามีข้อคิดเห็นดังนี้

เป็นเอกสารที่มีประโยชน์ทั้งในระดับโรงเรียนและระดับเขตพื้นที่การศึกษา
ทุกด้าน ยินดีขอรับ ๓๖๐๐๐๐

จึงเรียนมาเพื่อทราบและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ลงชื่อ

พรศิริ ออมทอง
ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

รายงานการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม
ของโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ข้าพเจ้า เมธวิทย์ ทรัพย์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการ
โรงเรียน สุโขทัยวิทยาคม อำเภอ วังน้ำเขียว จังหวัด นครราชสีมา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ได้รับเอกสารการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เรื่อง รายงานการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อ
ส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 18 ของนางสาวรุ่งทิพย์ พรหมศิริ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ข้าพเจ้าได้ศึกษาเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการโดยละเอียดแล้ว ปรากฏว่ามีข้อคิดเห็นดังนี้
นางสาวรุ่งทิพย์ พรหมศิริ
นางสาวรุ่งทิพย์ พรหมศิริ

จึงเรียนมาเพื่อทราบและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ลงชื่อ

เมธวิทย์ ทรัพย์
(เมธวิทย์ ทรัพย์)

ตำแหน่ง

รองผู้อำนวยการ

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

รายงานการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม
ของโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ข้าพเจ้า นางสาวสรวิณี สัมพงษ์ธรรม ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการ
โรงเรียน สิงห์สมุทร อำเภอ สิงหนคร จังหวัด สงขลา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ได้รับเอกสารการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เรื่อง รายงานการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อ
ส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 18 ของนางสาวรุ่งทิพย์ พรหมศิริ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ข้าพเจ้าได้ศึกษาเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการโดยละเอียดแล้ว ปรากฏว่ามีข้อคิดเห็นดังนี้

เป็นโรงเรียนต้นแบบที่มีแนวทาง اجر่าเงิน ๓๖๐
มีโครงการจัดการ เพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม
๒๕๖๑-๒๕๖๒

จึงเรียนมาเพื่อทราบและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ลงชื่อ

(.....นางสาวสรวิณี สัมพงษ์ธรรม.....)

ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียนสิงห์สมุทร

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

รายงานการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม
ของโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ข้าพเจ้า นางอรุณศรี รุ่งทิพย์ ไพสิริทิพย์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการ
โรงเรียน ชลบุรี อำเภอ เมือง จังหวัด นครราชสีมา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ได้รับเอกสารการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เรื่อง รายงานการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อ
ส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 18 ของนางสาวรุ่งทิพย์ ไพสิริทิพย์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ข้าพเจ้าได้ศึกษาเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการโดยละเอียดแล้ว ปรากฏว่ามีข้อคิดเห็นดังนี้

ไม่สมควรเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

จึงเรียนมาเพื่อทราบและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ลงชื่อ

(นางอรุณศรี รุ่งทิพย์ ไพสิริทิพย์)

ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียนชลบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
จังหวัดนครราชสีมา

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

รายงานการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม
ของโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ข้าพเจ้า... นาย สหัชชา บุจระภาวะ ตำแหน่ง หัวหน้างานบริหารวิชาการ
โรงเรียน... มังศรีราษฎร์วิทยาคม อำเภอ ศรีราชา จังหวัด ชลบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ได้รับเอกสารการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เรื่อง รายงานการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อ
ส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 18 ของนางสาวรุ่งทิพย์ พรหมศิริ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ข้าพเจ้าได้ศึกษาเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการโดยละเอียดแล้ว ปรากฏว่ามีข้อคิดเห็นดังนี้

จากภายนอกผลการปฏิบัติงานที่ประสบความสำเร็จในการ
บริหารจัดการสถานศึกษาให้ดำเนินการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม
พหุองค์ มีประโยชน์สามารถเป็นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียน
ได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อทราบและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ลงชื่อ

(นาย สหัชชา บุจระภาวะ)

ตำแหน่ง... หัวหน้างานบริหารวิชาการ

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

รายงานการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม
ของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ข้าพเจ้า นางศิริลักษณ์ เส็งมี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยฐานะ ผู้อำนวยการ
เชี่ยวชาญ โรงเรียน วัดบุญญราศรี “ตำพรราชกูร์อุปถัมภ์” อำเภอ เมือง จังหวัด ชลบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ได้รับเอกสารการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เรื่อง รายงานการประเมินโครงการบริหารจัดการเพื่อ
ส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 18 ของนางสาวรุ่งทิพย์ พรหมศิริ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ข้าพเจ้าได้ศึกษาเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการโดยละเอียดแล้ว ปรากฏว่ามีข้อคิดเห็นดังนี้

เป็นโครงการที่มีการวางแผนการดำเนินโครงการอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย
แต่ละกิจกรรมส่งผลให้เกิดการพัฒนาเสริมสร้างและปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนอย่างเป็น
รูปธรรม ผู้บริหารโครงการมีการนิเทศกำกับติดตามเป็นระยะสม่ำเสมอและรวบรวมข้อมูลการดำเนิน
โครงการมาจัดทำแนวทางในการพัฒนาโครงการอย่างต่อเนื่อง จนทำให้เกิดผลทั้งกับนักเรียน
บุคลากรในโรงเรียนจนพัฒนาเป็นวัฒนธรรมองค์กรของสถานศึกษา โครงการนี้ยังมีการสร้างเครือข่าย
เพื่อเผยแพร่แนวทางการจัดกิจกรรมให้คำแนะนำให้ข้อเสนอแนะตัวอย่างให้กับสถานศึกษาที่เป็น
เครือข่ายจนสามารถจัดกิจกรรมที่เกิดประโยชน์ในสถานศึกษาที่เป็นเครือข่ายได้ สรุปได้ว่าเป็น
โครงการที่สามารถเป็นแบบอย่างแก่ผู้ที่ต้องการพัฒนาการจัดกิจกรรมด้านการส่งเสริมคุณธรรม
จริยธรรมได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อทราบและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ลงชื่อ

(นางศิริลักษณ์ เส็งมี)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน วัดบุญญราศรี “ตำพรราชกูร์อุปถัมภ์”

สำนักงานเว็บไซต์หมู่บ้านนอกดอทคอม
ตำบลมุกดาหาร อำเภอเมืองมุกดาหาร
จังหวัดมุกดาหาร 49000

ใบตอบรับการเผยแพร่ผลงาน
23 มี.ค. 2561

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่บทความ

เรียน ผู้เผยแพร่ผลงาน (คุณนางสาวรุ่งทิพย์ พรหมศิริ)

ตามที่ท่านได้ส่งข้อมูลบทความ เพื่อดำเนินการเผยแพร่บนเว็บไซต์ บ้านนอกดอทคอม
(www.kroobannok.com) เมื่อ 23 มี.ค. 2561 เพื่อพิจารณาเผยแพร่

ทางเว็บไซต์หมู่บ้านนอกดอทคอม ขอรับรองว่า ข้อมูลของท่านได้เผยแพร่บนเว็บไซต์
บ้านนอกดอทคอมแล้ว รายละเอียดดังนี้

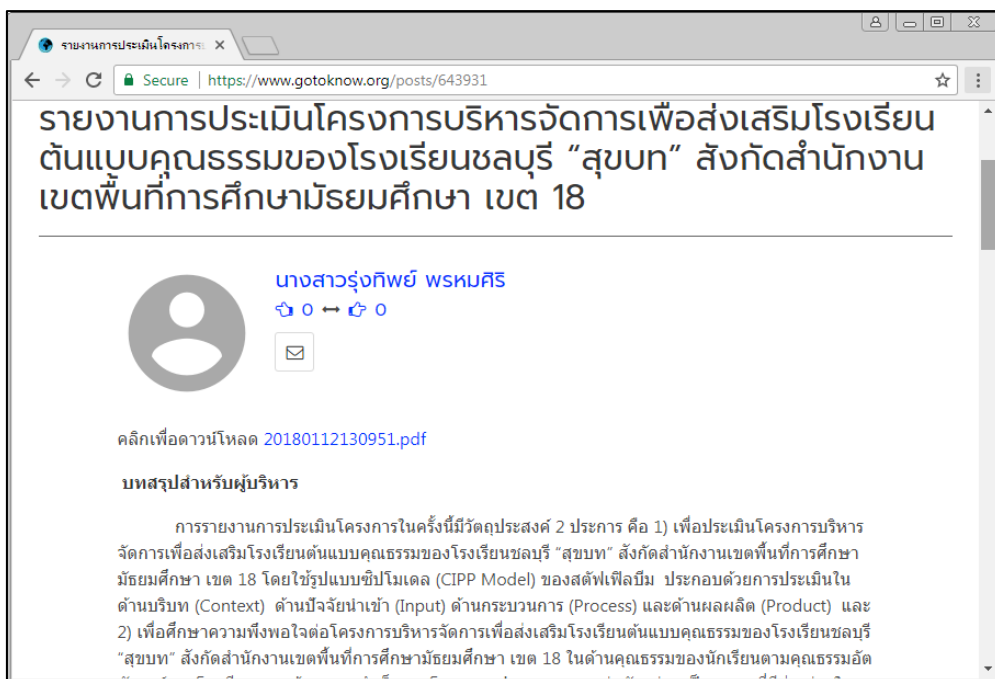
ที่อยู่อ้างอิงในการเผยแพร่ : http://www.kroobannok.com/board_view.php?b_id=150911

วันที่ดำเนินการเผยแพร่ : 23 มี.ค. 2561

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลที่เผยแพร่แล้วของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจ เพื่อเป็นแนวทาง
และประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการศึกษา และขออวยพรให้ท่านมีแต่ความสุขความเจริญสืบไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอดิสรุ ก้อนคำ)
ผู้จัดทำเว็บไซต์ บ้านนอกดอทคอม

ภาพที่ 7 เผยแพร่ผลงานทางวิชาการทาง <http://www.gotoknow.org>

ภาพที่ 8 เผยแพร่ผลงานทางวิชาการทาง <http://www.trueplookpanya.com>

ภาพที่ 9 – 10 เผยแพร่ผลงานวิชาการในการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2560

ภาพที่ 11 – 12 เผยแพร่ผลงานวิชาการในการประชุมผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”
ภาคเรียนที่ 1/2560เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2560

ภาพที่ 13 – 14 เผยแพร่ผลงานวิชาการในกิจกรรมมหกรรมความดี เปิดบ้านคุณธรรม นำหน้าหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปีการศึกษา 2560 เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2560

ที่ ศธ 04248.03/ว634

โรงเรียนชลบุรี “สุขบท”
ตำบลบางทราย อำเภอมือง
จังหวัดชลบุรี 20000

8 กันยายน 2560

เรื่อง ขอเชิญร่วมงานมหกรรมความดีเปิดบ้านคุณธรรม ประจำปีการศึกษา 2560

เรียน ผู้ปกครองเครือข่ายนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6

สิ่งที่ส่งมาด้วย กำหนดการ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วยโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ได้จัดกิจกรรมมหกรรมความดีเปิดบ้านคุณธรรม ตามโครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” โดยกำหนดจัดงานในวันพุธที่ 13 กันยายน 2560 ระหว่างเวลา 08.00 – 12.00 น.

ในการนี้ โรงเรียนขอเรียนเชิญผู้ปกครองเครือข่ายนักเรียนเข้าร่วมรับฟังการดำเนินงานของโรงเรียนและชมการนำเสนอผลงานของนักเรียนในวันที่พุธที่ 13 กันยายน 2560 เวลา 08.30 น. ณ อาคารเอนกประสงค์ โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี ขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวรุ่งทิพย์ พรหมศิริ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”

โรงเรียนชลบุรี “สุขบท”

โทรศัพท์/โทรสาร 0-3828-2294

ที่ ศธ 04248.03/ว634

โรงเรียนชลบุรี “สุขบท”
ตำบลบางทราย อำเภอมะเอนก
จังหวัดชลบุรี 20000

8 กันยายน 2560

เรื่อง ขอเชิญร่วมงานมหกรรมความดีเปิดบ้านคุณธรรม ประจำปีการศึกษา 2560

เรียน ผู้ปกครองนักเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย กำหนดการ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วยโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ได้จัดกิจกรรมมหกรรมความดีเปิดบ้านคุณธรรม ตาม
โครงการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” โดยกำหนด
จัดงานในวันพุธที่ 13 กันยายน 2560 ระหว่างเวลา 08.00 – 12.00 น.

ในการนี้ โรงเรียนขอเรียนเชิญผู้ปกครองนักเรียนเข้าร่วมรับฟังการดำเนินงานของ
โรงเรียนและชมการนำเสนอผลงานของนักเรียนในวันที่พุธที่ 13 กันยายน 2560 เวลา 08.30 น.
ณ อาคารเอนกประสงค์ โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี
ขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวรุ่งทิพย์ พรหมศิริ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”

โรงเรียนชลบุรี “สุขบท”

โทรศัพท์/โทรสาร 0-3828-2294

แบบลงทะเบียนร่วมงานมหกรรมความดีเปิดบ้านคุณธรรมโรงเรียนชลบุรี "สุขบท"
วันพุธที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๐
สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้มีเกียรติ

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	หมายเหตุ
1	พรวิมล วัฒนศิริ วัฒนศิริ	รองผู้อำนวยการโรงเรียน	โรงเรียนสาธิต
2	เอกสิทธิ์ อรรถวิจิตร	ร.ร. อรุณศิริวิทยา อ.ฉะเชิงเทรา	
3	น.ส. ชัยรัตน์ พทาตร์	ร.ร. อรุณศิริวิทยา อ.ฉะเชิงเทรา	
4	ไพฑูริย์ กุลมณี	ผอ. ร.ร. อรุณศิริวิทยา อ.ฉะเชิงเทรา	
5	นางประวิทย์ อรุณศิริ	ร.ร. อ. ฉะเชิงเทรา (อ.ฉะเชิงเทรา)	
6	วชิราภรณ์ วัฒนศิริ	น.	
7	ทศพร วัฒนศิริ วัฒนศิริ	ผอ. ร.ร. อ. ฉะเชิงเทรา	
8	นายวิวัฒน์ วัฒนศิริ	ผอ. ร.ร. อ. ฉะเชิงเทรา	
9	นายพิภพ วัฒนศิริ	ผอ. ร.ร. อ. ฉะเชิงเทรา	
10	นางสาววิภาดา สุภัค	ครูผู้ช่วย ร.ร. บ้านบึง "อภินิหารคุณธรรม"	
11	นายวิวัฒน์ วัฒนศิริ	ผอ. ร.ร. อ. ฉะเชิงเทรา	
12	นางสาวกัญญา เลิศวงศ์	ครูโรงเรียนบ้านบึง	
13	นายประวิทย์ วัฒนศิริ	ครูโรงเรียนบ้านบึง	
14	นายสืบ วัฒนศิริ	ครูโรงเรียนบ้านบึง	
15	นางสาววิภาดา สุภัค	ครูโรงเรียนบ้านบึง	
16	นายวิวัฒน์ วัฒนศิริ	ครูโรงเรียนบ้านบึง	
17	นางนงลักษณ์ วัฒนศิริ	ครูโรงเรียนบ้านบึง	
18	นายวิวัฒน์ วัฒนศิริ	ครูโรงเรียนบ้านบึง	
19	นางสาววิภาดา สุภัค	ครูโรงเรียนบ้านบึง	
20	นายวิวัฒน์ วัฒนศิริ	ครูโรงเรียนบ้านบึง	
21	นายวิวัฒน์ วัฒนศิริ	ครูโรงเรียนบ้านบึง	
22	นายวิวัฒน์ วัฒนศิริ	ครูโรงเรียนบ้านบึง	
23	นายวิวัฒน์ วัฒนศิริ	ครูโรงเรียนบ้านบึง	
24	นายวิวัฒน์ วัฒนศิริ	ครูโรงเรียนบ้านบึง	

แบบลงทะเบียนร่วมงานมหกรรมความดีเปิดบ้านคุณธรรมโรงเรียนชลบุรี "สุขบท"

วันพุธที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๐

สำหรับผู้ปกครองนักเรียนและผู้ปกครองเครือข่ายโรงเรียนชลบุรี "สุขบท"

ที่	ชื่อ - สกุล	หมายเหตุ
1	นนทิด พัทธาม	ผู้ปกครอง 4/5
2	พัญญกมลวรรณ คงเจริญ	ผู้ปกครอง 1/5
3	เอ็งตอง ไร่ชัย	" 2/1
4	เอะตอง จิระศักดิ์	" 5/1
5	ศรศรี อารมย์	" 2/1
6	สิริขวัญ อจหาญ	" 1/5
7	ชวรัตน์ อจหาญ	" 1/5
8	สิริมา วัฒนสุข	" 2/1
9	สิริมา วัฒนสุข	" 1/12
10	สุนิษา อจหาญ	" 2/7
11	วิชรา วิเศษชัย	" 1/3
12	ปณิษา อจหาญ	" 3/6
13	วิมลณี อจหาญ	" 2/6
14	ไฉย วิเศษชัย ประวิทย์	" 2/2
15	ปณิศา เสืออโสม	" 1/5
16	นางสาวสิริมา อจหาญ	" 1/6
17	สิริมา อจหาญ	" 1/10
18	ศรศรี อจหาญ	" 4/2
19	วิเศษชัย อจหาญ	" 6/9
20	วิเศษชัย อจหาญ	" 5/2
21	วิเศษชัย อจหาญ	" 5/2
22	สิริขวัญ อจหาญ	" 3/9
23	วิเศษชัย อจหาญ	"
24	นางปณิศา อจหาญ	" 4/9
25	นางอจหาญ อจหาญ	" 6/2
26	นางอจหาญ อจหาญ	" 2/3
27	นางอจหาญ อจหาญ	" 5/5

ภาพที่ 15 - 16 เผยแพร่ผลงานวิชาการในวาระที่คณะกรรมการการสังคม เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ฯ คณะอนุกรรมการ กิจการเด็กและเยาวชน คณะกรรมการโครงการส่งเสริมคุณธรรมและวิถีประชาธิปไตยในโรงเรียน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ศึกษาดูงานโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2560

ภาคผนวก ฉ

เอกสารหลักฐานภาพความสำเร็จของโครงการ

รางวัลสถานศึกษา

ภาพที่ 17 -19 โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ได้รับการคัดเลือก เป็นโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรม ในส่วนภูมิภาค (ภาคกลางและภาคตะวันออก) ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ตามโครงการรณรงค์ปลูกและปลูกจิตสำนึกด้านจริยธรรมแก่ทุกภาคส่วน กิจกรรมขยายผลโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรมในส่วนภูมิภาค เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2559

รางวัลสถานศึกษา

ภาพที่ 20 รางวัลชนะเลิศเหรียญทอง ประเภทสถานศึกษายอดเยี่ยมขนาดใหญ่ ด้านวิชาการยอดเยี่ยม
 รางวัลหน่วยงานและผู้มีผลงานดีเด่นประสบความสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ เพื่อรับรางวัล
 ทรงคุณค่า (Best Practice) ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปี 2560

รางวัลนักเรียน

ภาพที่ 21 - 22 นายทักษิณ วงษกรณ์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ได้รับรางวัลเยาวชนต้นแบบระดับประเทศ จากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในโครงการยกย่องเยาวชนต้นแบบ เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ 5 รอบ 2 เมษายน 2558 เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2558

รางวัลนักเรียน

ภาพที่ 23 – 25 นางสาวชลิษา สุขชาญไชย เข้ารับพระราชทานโล่เกียรติยศ จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 1 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย การประกวดบรรยายธรรม ระดับประเทศ งานสัปดาห์ส่งเสริมพระพุทธศาสนา เนื่องในเทศกาลวิสาขบูชา พุทธศักราช 2560 จากกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม

รางวัลนักเรียน

ภาพที่ 26 – 28 นักเรียนโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ได้รับโล่รางวัลชนะเลิศ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายการประกวดกล่าวคำอาราธนาและถวายทานในพุทธศาสนาชั้นพีธีในงานมหกรรมส่งเสริมศีลธรรม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านพระพุทธศาสนาจากพระพรหมกวี เจ้าคณะภาค 13 ณ วัดเนินพระ จังหวัดระยอง

รางวัลนักเรียน

ภาพที่ 29 – 31 รางวัลชนะเลิศ การประกวดโครงการคุณธรรม “เยาวชนไทย ทำดี ถวายในหลวง” ปีการศึกษา 2559 ระดับเขตพื้นที่การศึกษา (สพม.18) เป็นตัวแทนไปประกวดต่อในระดับภูมิภาค

รางวัลครู

ภาพที่ 32 - 34 นางชะบา อ่อนนาค ได้รับรางวัลครูขวัญศิษย์ จากมูลนิธิรางวัลสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ประจำปีพุทธศักราช 2558

รางวัลครู

ภาพที่ 35 – 36 นางชะบา อ่อนนาค ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ ได้รับเกียรติบัตรบุคคลต้นแบบตามคุณธรรม 9 ประการ จากจังหวัดชลบุรี ปี 2560

รางวัลผู้บริหารสถานศึกษา

ภาพที่ 37 - 38 นางสาวรุ่งทิพย์ พรหมศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนชลบุรี“สุขบท”

ได้รับรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ระดับชาติ รางวัลเหรียญทอง
ผู้อำนวยการสถานศึกษายอดเยี่ยม ระดับมัธยมศึกษาขนาดใหญ่
ด้านการบริหารจัดการ โครงการประกวดหน่วยงานและผู้มีผลงานดีเด่นที่
ประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ ประจำปีการศึกษา 2559 วันที่ 4 มกราคม 2560

รางวัลผู้บริหารสถานศึกษา

ภาพที่ 39 - 41 นางสาวรุ่งทิพย์ พรหมศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" ได้รับโล่เกียรติคุณ ครูดี ไม่มีอบายมุข ประเภท ผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องในวันครู ประจำปี พุทธศักราช 2560 จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

บรรณานุกรม

- กรรณิกา หมั่นดี. (2556). การประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม เรื่องวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18. ระยอง: โรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กฤษณะ มาเทียน. (2551). การประเมินผลการดำเนินงาน โครงการสร้างวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสหกรณ์แบบเบ็ดเสร็จ ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551. พิษณุโลก: ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ 11.
- กัญญารัตน์ จิราสวัสดิ์. (2550). คุณธรรมสำหรับนักเรียน. กรุงเทพฯ: นามมีบุ๊ค.
- กาญจนา อรุณสุขจุฑา. (2546). ความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์ต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ การเกษตรไชยปราการจำกัด อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กาญจนา อิมจิ้น. (2555). การประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม โรงเรียนบางบ่อวิทยาคม จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. งานนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เกษม วัฒนชัย. (2558). โรงเรียนคุณธรรม. กรุงเทพฯ : ศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ.
- แก้วตา พึ่งตนเอง. (2555). ทำการศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา, คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ. (2559). แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2559 - 2564). กรุงเทพฯ: คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ.
- จิมารัตน์ ปุญญปัญญา. (2557). การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ “ยอดนารีสตรีวิทยา”. กรุงเทพฯ: โรงเรียนสตรีวิทยา.
- ชนิสรา ศิลาณุกิจ. (2550). การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง. วารสารวิจัยรามคำแหง. ปีที่ 10, ฉบับที่ 1 (ม.ค.-มิ.ย. 2560), หน้า 1-9.

- ไชยพร เรืองแท้. (2556). *บทบาทของสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1*. วิทยานิพนธ์
พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- เขาว์ อินโย. (2553). *การประเมินโครงการ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ. (2558). *นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ*.
วันที่ค้นข้อมูล 27กรกฎาคม 2559 เข้าถึงได้จาก
<http://www.kmosa2.org/spm2/forum/data/pic/1453.pdf>
- ทวีศักดิ์ อริยวัฒน์วงศ์. (2551). *การประเมินโครงการพัฒนาวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิง*.
สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บัณฑิตา มักรัมพันธ์. (2556). *รายงานผลการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมนำความรู้สู่ความดี
โรงเรียนไม่ดำพิทยาคม รัชมังคลาภิเษกปีการศึกษา 2556*. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏ
ลำปาง, 4(1) (เม.ย. – ก.ย. 2558), 1 – 15.
- ประชุม รอดประเสริฐ. (2547). *การบริหารโครงการ*. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.
- พัชรินทร์ รุจิรานุกูล. (2551). *การศึกษาการปลูกฝังคุณธรรมนำความรู้ ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ให้แก่แก่นักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา,
คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระมหาพงศ์นรินทร์ ฐิตวิโส. (2558). *คู่มือโครงการคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติ “เยาวชนไทย ทำดี
ถวายในหลวง”*. กรุงเทพฯ: กลุ่มกัลยาณมิตรเพื่อเครือข่ายวิถีพุทธ (กคพ.) มูลนิธิโรงเรียน
รุ่งอรุณ.
- พระมหาอุทิศ กวีวิโส. (2555). *ศึกษาความพึงพอใจต่อการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนนทบุรี*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พลุ เดชะรินทร์ และคณะ. (2548). *การกำหนดตัวชี้วัดระดับบุคคล (Individual Scorecard)*.
ชุดเครื่องมือการเรียนรู้ด้วยตนเอง. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.
กรุงเทพฯ : ก.พลพิมพ์ (1996).
- พิสนุ พองศรี. (2553). *เทคนิควิธีประเมินโครงการ*. กรุงเทพฯ: ด่านสุทธาการพิมพ์.
- ภาวิณี เพชรสว่าง. (2552). *พฤติกรรมองค์กรการ*. กรุงเทพฯ: ซีวีแอลการพิมพ์.

- มณี โปธิเสน. (2543). ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนโพธิเสนวิทยา อำเภอบ้านบ่อ จังหวัดหนองคาย. รายงานค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2551). การประเมินโครงการ แนวคิดและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รจนา เตชะศรี. (2551). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รัชกร แสนสุด. (2556). การศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนระดับประถมศึกษาอำเภอกำแพงแก้ว จังหวัดจันทบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- โรงเรียนชลบุรี “สุขบท”. (2558ก). รายงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ประจำปีการศึกษา 2558. ชลบุรี: โรงเรียนชลบุรี “สุขบท”.
- _____. (2558ข). แนวคิดและวิธีการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”. ชลบุรี: โรงเรียนชลบุรี “สุขบท”.
- _____. (2559). รายงานข้อมูลนักเรียนโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ประจำปีการศึกษา 2559. ชลบุรี: โรงเรียนชลบุรี “สุขบท”.
- โรงเรียนชุมชนบ้านไต้ศรีพิมลวิทยา. (2554). คู่มืออัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของโรงเรียน (School Identity). ขอนแก่น: โรงเรียนชุมชนบ้านไต้ศรีพิมลวิทยา.
- วรเดช จันทรศร และไพโรจน์ ภัทรนรากุล. (2541). การประเมินผลในระบบเปิด. กรุงเทพฯ: สมาคมรัฐประศาสนศาสตร์ นิต้า.
- วีระพงศ์ ถิ่นแสนดี. (2550). การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโดยกระบวนการเรียนการสอนแบบบูรณาการ โรงเรียนสิงห์สะอาด อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- ศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ. (2558ก). *คู่มือปฏิบัติโรงเรียนคุณธรรม*. กรุงเทพฯ: สหมิตรพรินติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- _____. (2558ข). *คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม*. กรุงเทพฯ: สหมิตรพรินติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- _____. (2559). *คู่มือการนิเทศติดตามโรงเรียนคุณธรรม*. กรุงเทพฯ: สหมิตรพรินติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2552). *เทคนิคการประเมินโครงการ*. กรุงเทพฯ: จตุพรดีไซน์.
- สมปอง ใจดีเฉย และคณะ. (2554). *การสังเคราะห์องค์ความรู้กระบวนการสร้างโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม จริยธรรม (บางมูลนาคโมเดล)*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม.
- สมพิศ สุขแสน. (2545). *เทคนิคการวางแผนและการประเมินผล*. อุดรดิตต์: สถาบันราชภัฏอุดรดิตต์.
- เสน่ห์ คำปิ่น. (2557). *การดำเนินงานโครงการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ของโรงเรียนชัยบาดาลพิทยาคม จังหวัดลพบุรี*. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (OJED), 10(3), 113 - 125.
- สวนีย์ รักษาพงษ์. (ม.ป.ป.). *การส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรม*. วันที่ค้นข้อมูล 27 มีนาคม 2558 เข้าถึงได้จาก <http://click.senate.go.th/wp-content/uploads/2016/01/>
- สิรินทร สุทณะ. (2554). *ขั้นตอนการทำโครงการงานคุณธรรม*. วันที่ค้นข้อมูล 11 กันยายน 2559 เข้าถึงได้จาก http://www.truelookpanya.com/contest2011/knowledge_detail.php?mul_content_id=91
- สุพักตร์ พิบูลย์. (2551). *แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการประเมินในประมวลสาระชุดวิชาการประเมิน และการจัดโครงการประเมิน*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุรางค์รัตน์ ตรีเหรา. (2558). *การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนตามแนวทางโรงเรียนวิถีพุทธ โรงเรียนบ้านกุดฝิ่งแดง*. วันที่ค้นข้อมูล 17 กันยายน 2559 เข้าถึงได้จาก <http://www.obec.go.th/node/77802>
- สุริย์รัตน์ พัฒนเจริญ. (2556). *การประเมินโครงการสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนพิชัยรัตนาคาร*. ระนอง:โรงเรียนพิชัยรัตนาคาร.
- สุวิมล ตีรกานนท์. (2547). *การประเมินโครงการ : แนวทางสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- สุนทร เพ็ชรพราว. (2551). *ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). *แนวทางการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560*. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). *การจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564)*. วันที่ค้นข้อมูล 27 มีนาคม 2560, เข้าถึงได้จาก <http://www.nesdb.go.th>
- สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน. (2559). *รายงานประจำปี 2559*. กรุงเทพฯ: สำนักสื่อสารองค์กรและประชาสัมพันธ์.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2554). *บทสรุปผู้บริหาร*. วันที่ค้นข้อมูล 27 มีนาคม 2559, เข้าถึงได้จาก <http://aqa.onesqa.or.th/SummaryReport.aspx>
- อุทัย บุญมี. (2555). *การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมและสร้างสำนึกความเป็นไทยเพื่อพัฒนาเด็กไทยอย่างยั่งยืน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- อุทัยพรรณ สุกใจ. (2544). *ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการขององค์กรโทรศัพท์แห่งประเทศไทย จังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสังคมวิทยาประยุกต์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อุไรวรรณ จันทร์สว่าง. (2559). *รายงานการประเมินโครงการพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านย่านตาขาว ปีการศึกษา 2559*. ตรัง: โรงเรียนบ้านย่านตาขาว.
- Conrad, C. F. and Wilson, R. F. (1985). *Academic Program Review*. Washington, D.C.: Kogan Page.
- Eli Meivawati. (2016). Evaluation of Character and Moral Education in Elementary School. *The Online Journal of New Horizons in Education*. 8(4). pp. 63-72.
- Fitzpatrick, J.L., Sanders, J.R. and Worthen, B.R. (2004). *Program evaluation, alternative approaches and practical guidelines*. New York: Longman.
- Good, Carter V. (1973). *Dictionary of Education*. New York: McGraw-Hill Book Company.
- Johnstone, J. N. (1981). *Indicators of Education Systems*. The United Kingdom: TheAnchor Press Tiptree Essex.

- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), pp. 607-610.
- Knox, A. B. (1972). Continuous program evaluation. In A.T. Peter, & M.E. Dori (Eds), *Reading in curriculum evaluation*. Iowa: Wm. C. Brown.
- Lee (Angela), Chi-Ming. (2009). The planning, implementation and evaluation of a character-based school culture project in Taiwan. *Journal of Moral Education*, 38(2), pp. 165 - 184.
- Mitzel, H. E. (1982). *Encyclopedia of Educational Research v.2*. (5th ed). New York: The Free Press.
- Moursund J. P. (1973). *Evaluation: An Introduction to Research Design*.
- Patro, Edward Theodore. (1999, January). The effects of a community service program on moral development among adolescent males. Ed.D. Dissertation, Wilmington College (Delaware), 1999, Dissertation Abstracts International. 59:2365-A.
- Rossi, P.H. Lipsey, M.K. and Freeman, H.E. (1982). *Evaluation: a systematic approach*. (2nd ed.). Newbery Park, CA: Sage.
- Stufflebeam, D. L. (1983). *The CIPP model for program evaluation*. Boston: Kluwer-Nijhoff.
- Stufflebeam, D. L., & Webster, W. J. (1983). An analysis of alternative approaches to evaluation. In Madaus, G. F., Scriven, M. S. & Stufflebeam, D. L. (Eds.), *Evaluation models: viewpoints on educational and human services evaluation* (Vol. xiii, pp. 423). Boston: Kluwer-Nijhoff.
- Stufflebeam, D.L. and Shinkfield, A.J. (2007). *Evaluation theory, models, and applications*. San Francisco: Jossey-Bass.

ข้าพเจ้านายบุญเลิศ โฉมจังหวัด ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลบางทราย ขอแสดงความชื่นชม นางสาวรุ่งทิพย์ พรหมศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" เป็นผู้บริหารที่สนับสนุน และส่งเสริมให้คณะครู พร้อมด้วยนักเรียนโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" ได้พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ให้เกิดการเรียนรู้ลงมือปฏิบัติจริงด้วยการทำกิจกรรมกับชุมชนตำบลบางทราย

โรงเรียนชลบุรี "สุขบท" มีชื่อเสียงในด้านการทำกิจกรรมจิตอาสาที่เป็นที่รู้จักกันทั่วไปคือ โครงการรักษาสัตว์ รักรักษ์สังคม ซึ่งนอกจากนี้ยังมีงานจิตอาสาที่คณะครู และนักเรียนได้ทำกับชุมชน ตำบลบางทรายอีกหลายกิจกรรม อาทิ เช่น

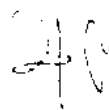
ในวันอังคารที่มีแพทย์มาทำการรักษาที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลบางทราย และมีผู้ป่วยสูงวัยมาขอรับบริการทางแพทย์เป็นจำนวนมาก ทำให้เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ประจำตำบลบางทราย ไม่สามารถให้บริการและดูแลได้ไม่ทั่วถึง นักเรียนโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" ได้มีจิตอาสาช่วยบริการผู้ป่วยสูงวัยในด้านต่างๆ เช่น วัดความดันโลหิต ช่างน้ำหนัก วัดส่วนสูง กรอกประวัติ ฯลฯ ทำให้ผู้ป่วยสูงวัยได้รับความสะดวกสบาย และได้รับการบริการที่เร็วขึ้น

ในวันหยุดนักเรียนมีจิตอาสาลงเยี่ยมบ้านผู้ป่วยสูงวัยเพื่อเป็นเพื่อนพูดคุยให้หายเหงา ช่วยเหลือทำความสะอาดบริเวณบ้าน และเรียนรู้การประดิษฐ์ดอกไม้จันทน์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อไปบริจาคในงานศพอีกด้วย

นอกจากงานจิตอาสาดังกล่าวแล้ว เทศกาลงานทำบุญของวัดเขาบางทรายชุมชนจะพบเห็น คณะครู และนักเรียนที่มีจิตอาสาไปช่วยบริการน้ำดื่ม จัดเก็บสถานที่ รวมถึงงานศพของผู้สูงวัยในชุมชน จนเสมือนเป็นส่วนหนึ่งของวัดเขาบางทราย

ส่งเสริมให้คณะครู และนักเรียนโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" เข้าร่วมกิจกรรมทำบุญปลูกสาระ ทำบุญตักบาตรดอกไม้ สวดมนต์บนเขา เพื่อเป็นการสืบสานงานประเพณีเก่าแก่ของวัดเขาบางทราย ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ประวัติศาสตร์ของตำบลบางทรายเพื่อสนับสนุนงานฐานทรัพยากรท้องถิ่นในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เห็นได้ว่าจากการที่คณะครูและนักเรียนได้ทำงานด้านจิตอาสาอย่างต่อเนื่องเป็นที่ชื่นชม ยอมรับของตำบลบางทราย และเป็นที่ยอมรับของวงการการศึกษาส่งผลโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรมต้นแบบของภาคกลางและภาคตะวันออกนั้น เป็นเพราะส่วนหนึ่งได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมจากผู้บริหารของโรงเรียน ในฐานะที่ข้าพเจ้าเป็นศิษย์เก่าของโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" และดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลบางทราย จึงขอแสดงความชื่นชมท่านมา ณ โอกาสนี้

นายบุญเลิศ โฉมจังหวัด

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลบางทราย

ประวัติย่อของผู้รายงาน

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวรุ่งทิพย์ พรหมศิริ
เกิด	3 ธันวาคม 2511
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	109/1 หมู่ 6 ตำบลบางทราย อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการโรงเรียน
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2529	มัธยมศึกษาตอนต้น-ปลาย โรงเรียนชลกันยานุกูล จังหวัดชลบุรี
พ.ศ. 2533	ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 1) วิชาเอก ภาษาและวรรณคดีอังกฤษ วิชาโท บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน
พ.ศ. 2538	ปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ประยุกต์ การสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (หลักสูตรภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2549	ปริญญาเอก การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา
ประวัติการรับราชการ	
พ.ศ. 2533	อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนสุนทรภู่พิทยฯ อำเภอแกลง จังหวัดระยอง
พ.ศ. 2541	อาจารย์ 2 ระดับ 6 โรงเรียนจุฬารัตนราชนิเวศน์ ชลบุรี อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี
พ.ศ. 2547	ผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียนพลุดาหลวงวิทยา อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี
พ.ศ. 2548	รองผู้อำนวยการ โรงเรียนพานทอง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี
พ.ศ. 2550	รองผู้อำนวยการ โรงเรียนชลกันยานุกูล แสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
พ.ศ. 2551	ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านคลองบางไผ่ อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง
พ.ศ. 2555	ผู้อำนวยการ โรงเรียนอ่าวใหญ่พิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดตราด
พ.ศ. 2557	ผู้อำนวยการ โรงเรียนเพ็ชรเกษมตาวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดระยอง
พ.ศ. 2558 -ปัจจุบัน	ผู้อำนวยการ โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

ผลงานดีเด่น/ความภาคภูมิใจ

- ปี 2555 - ได้รับเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ “หนึ่งแสนครูดี” ประจำปี 2555 ในฐานะเป็นผู้ปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพทางการศึกษา จากคุรุสภา
- ปี 2556 - ได้รับการคัดเลือกจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เข้าร่วมประชุมความร่วมมือเวทีผู้นำโรงเรียนไทย – มาเลเซีย ในวันที่ 26-30 สิงหาคม 2556 ณ สถาบัน Institut Aminuddin Baki (IAB) ประเทศมาเลเซีย
- ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กดีเด่น ประจำปี 2556 จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17
- ปี 2559 - รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ระดับชาติ รางวัลเหรียญทอง ผู้อำนวยการสถานศึกษายอดเยี่ยมระดับมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ด้านการบริหารจัดการ โครงการประกวดหน่วยงานและผู้มีผลงานดีเด่นที่ประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ ประจำปีการศึกษา 2559
- ปี 2560 - โล่เกียรติคุณ ครูดี ไม่มีอบายมุข ประเภท ผู้บริหารสถานศึกษา จาก นายการุณ สกุลประดิษฐ์ เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เนื่องในวันครู ประจำปีพุทธศักราช 2560
- โล่เกียรติคุณ ผู้อำนวยการสถานศึกษาดีเด่น ประจำปีพุทธศักราช 2560 จากสมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งประเทศไทย